

BÖYÜK ZƏFƏRİN

101

ŞƏHİDİ!

A. TAĞIYEV (Əbu Davud)

Höyət - İnnu - Arzulu - Gəllis - Çatı

Aydın Tağıyev

BÖYÜK ZƏFƏRİN 101 ŞƏHİDİ!

qanun nəşriyyatı

Aydın Tağıyev **BÖYÜK ZƏFƏRİN 101 ŞƏHİDİ**

Bakı, Qanun Nəşriyyatı, 2023, 256 səh.

Ölçü: 160x230mm

Cild: yumşaq

Çapa imzalandı: 13.05.2023

Rəyçilər:

Xalq yazıçısı, Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin katibi Çingiz Abdullayev

BDU-nun dosenti, fəlsəfə doktoru Qəmər Mürşüdlü

DLA-nun professoru, siyasi elmlər doktoru, rektor müşaviri Ziyafət Həbibova

Millət vəkili, politoloq Aydın Mirzəzadə

BDU-nun professoru, filologiya elmlər doktoru, əməkdar jurnalist Qulu Məhərrəmli

Siyasi idarəetmə fakültəsinin dekanı, siyasi elmlər üzrə fəlsəfə doktoru, dosent, Murtəza Həsənov

İnzibati idarəetmə fakültəsinin dekanı, siyasi elmlər üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Elnur Əliyev

Yazıçı İlqar Rəsul

ADAU-nun dosenti, siyasi elmlər üzrə fəlsəfə doktoru Hüseynov Ceyhun Nadir oğlu

Ədliyyə Nazirliyinin əməkdaşı Nəvai Əlizadə Aptin oğlu

Filologiya üzrə fəlsəfə doktoru Turan Mövlud Oğlu Teymurov

AMEA Rəyasət Heyət aparatı Elmi irs şöbəsinin aparıcı mütəxəssisi Ramin Əyyar oğlu Həsənov

Koordinator: Günel Şəmilzadə

Baş redaktor: Afaq Rza

Redaktor: Babək Cahandar

Korrektor: Aişə Baxşiyeva

Logo: Nilufər Şadlinskaya

Mətn dizaynı: Xəyalə Şirinli

Qapaq dizaynı: Hilal Sultanov

Qanun Nəşriyyatı

Bakı, AZ 1102, Tbilisi pros., 76

Tel: (+994 12) 431-16-62; 431-38-18

Mobil: (+994 55) 212-42-37

e-mail: info@qanun.az

www.qanun.az

www.fb.com/Qanunpublishing

www.instagram.com/Qanunpublishing

ISBN 978-9952-38-627-1

© Aydın Tağıyev, 2023

© Qanun Nəşriyyatı, 2023

“Vətən” layihəmiz çərçivəsində qələmə aldığımız “Böyük zəfərin 101 şəhidi” kitabı 44 günlük Vətən savaşı zamanı iştirak etmiş 101 şəhiddən bəhs edir.

Layihəmizin ilk hissəsində məqsədimiz İkinci Qarabağ müharibəsində şəhidlik zirvəsinə ucalan qəhrəmanlarımızı gələcək nəsillərə çatdırmaqdır. Üç mindən artıq qəhrəmanlarımızın otuzda birini işıqlandırmaq bizim üçün şərəfdir! Necə deyərlər, Aydın yazanların oxucuları, qaranlıq yazanların şərhçiləri var.

Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin. Bu “Vətən” layihəmizin nəzdində silsilə şəkildə bütün şəhidlərimiz işıqlandırılacaq.

ÖN SÖZ

Vətən uğrunda şəhidlik əsl qeyrət, hünər, şərəf və ləyaqət zirvəsidir. Aylardır "Vətən" layihəsində təənnüm etdiyim, bütün varlıqları ilə Vətən olan, anadan Vətən doğulan oğullarımızın və təməli Ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan, Cənab Ali Baş Komandan İlham Əliyevin əzmkar, uzaqgörən, uğurlu daxili və xarici siyasətinin nəticəsində 30 il düşmən tapdağında olan torpaqlarımız ləyaqətlə azad edildi.

Layihə ərzində bizə bu qələbəni yaşadan şəhidlərimiz arasında 101 qəhrəmanımızın ailəsində fərdi şəkildə qonaq oldum. Hər birinin ailəsi dəyərli, millətini canından çox sevən əsl milli təəssübkeş azərbaycanlı ailəsi, vətəndaşlarıdır. Əlbəttə bu, mənim üçün də çox ağır-acılıdır. Çünki şəhidlərimizin hər biri mənim qardaşıdır. Cəsur oğullar Milli Qəhrəman Polad Həşimovun qorxmazlıq, igidlik məktəbini keçdilər. Şəhid Xudayarın Vətən nəğməsi nəinki bizim, hətta dünyanın əksər dillərində dastana döndü. Burada Vətən müharibəsinin yeganə qadın şəhidi Arəstə Baxışova kimi mərd, Tomiris yurdunun xanımını da heç unutmam. Bir sözlə, şimalı, cənublu, qərblə, şərqli, Bakıdan Naxçıvana, əlim yetən, gücüm çatan qədər şəhid ailələrini ziyarət edib, mərd, igid, hər biri bir tarix insanların ailəsini ziyarət etdim. Şəhidlər bir-birinə bənzədiyi kimi, mən şəhid ailələrini də bir-birinə çox bənzətdim. Sanki dərdləri, sözləri, fikirləri də eynidir. Hər birinin evinə daxil olanda onların şəkillərindən ibarət guşəsi, ailələrinin qonaqpərvərliyi və mərdliyi mənə bir daha Ulu öndər Heydər Əliyevin dediyi səmimi sözlərini xatırladı: "Mən həmişə fəxr etmişəm, bu gün də fəxr edirəm ki, mən azərbaycanlıyam!".

Şəhid valideynləri, əzizləri danışdıqca mən də onlarla bölüşüb ağladım, günəşli, şaxtılı, yağmurlu gün bilmədən bir-bir ailələri ziyarət etdim, çox şükür Allaha bu yolda mənə o kömək oldu. Artıq layihəmə yekun verirəm.

Qeyd edirəm ki, "Vətən" layihəsi silsilə layihədir. Ümumilikdə İkinci Qarabağ müharibəsinin üç mindən artıq şəhidlərindən demək olar 30/1 hissəsinin qəhrəmanlıq tarixini yazıya aldım. Bundan sonra dəyərli jurnalist həmkarlarım, dostlarımdan kim istəsə, bu layihənin davamı olaraq müyyən bir sayla, növbəli şəkildə digər şəhid ailələri ilə müsahibə edib işıqlandıra, istəsələr, kitab halına da sala bilərlər. Hesab edirəm, bu, bizim vətəndaş məsuliyyətimiz, vətəndaş borcumuzdur.

Sonda Abdulla Qurbaninin bir sözü ilə yekunlaşmaq istəyirəm deyir: "Torpaq suya qarışanda palçıq olur, qan qarışanda Vətən".

Vətən torpaqlarımızı qanı bahasına alan bu oğullarımızı unutmayaq! Bütün şəhid ailələri qarşısında baş əyir, dərin hörmət və saygımı bildirirəm! Allah rəhmət eləsin!

Aydın Tağıyev:

"Həmişə əsgərinin yanında olan Polad Həşimov dünyaya böyük mesaj oldu" - Həyat yoldaşı

General-mayor Polad Həşimov 1975-ci ilin yanvarın 2-də Qəbələ rayonunun Vəndam kəndində anadan olub, sonradan ailəsi ilə birlikdə Sumqayıt şəhərinə köçüblər. Orta təhsilini Sumqayıt şəhərində əvvəlcə 28 nömrəli, sonra isə 33 nömrəli məktəbdə alıb. 1992-ci ildə isə M.Müşfiq adına 34 nömrəli tam orta məktəbdən məzun olub. O, Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbi bitirərək, peşəkar hərbiçi olub. 1992-ci il avqustun

1-də Bakı Ali Birləşmiş Komandalıq Məktəbinə qəbul olan Polad Həşimov 1995-ci ildə oranı «Motoatıcı» ixtisası üzrə bitirib. 2014-cü ilin iyul ayında isə o, Silahlı Qüvvələrin Hərbi Akademiyasına daxil olub və 2016-cı ildə «hərbi idarəetmə» üzrə magistr dərəcəsi alıb. Polad Həşimov 2003-cü ildə mayor rütbəsində Prezident Heydər Əliyevin sərəncamı ilə "Hərbi xidmətlərə görə" medalı ilə təltif edilib. 6 il sonra, 2009-cu ildə isə o, artıq polkovnik-leytenant qismində Prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə "Vətən uğrunda" medalı ilə təltif olunub. 2014-cü il iyunun 25-də III dərəcəli "Vətənə xidmətə görə" ordeni ilə təltif edilən Polad Həşimov, 2016-cı ilin Aprel döyüşlərində göstərdiyi şücaətə görə 2-ci dərəcəli "Vətənə xidmətə görə" ordeni ilə mükafatlandırılıb. Polad Həşimov 2016-cı ilin 2-4 aprelində cəbhə boyu baş verən döyüşlər zamanı Talış qəsəbəsi uğrunda gedən döyüşləri

aparan 1-ci Ordu Korpusunun Qərargah rəisi olub və döyüş vaxtı yaralanıb. 2019-cu il iyunun 25-də Polad Həşimova general-mayor ali hərbi rütbəsi verilib. O, daha sonra Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin 3-cü Ordu Korpusunun Qərargah rəisi təyin olunub. Ailəli idi, üç övladı var.

Polad Həşimov 2003-cü ilin sentyabrda Ofeliya Salmanova ilə ailə həyatı qurub. Onların Davud və Teymur adında oğulları, Aybəniz adında isə qızları var.

General-mayorun həyat yoldaşı Salmanova Ofeliya xanım Bakı şəhəri üzrə Təhsil İdarəsində məsləhətçi kimi çalışır. Həyat yoldaşı deyir ki, onlar ailə qurduqları ilk illərdən həmişə Polad Həşimovun yanında olub:

“Ən böyük arzum həyat yoldaşım haqqında kitab yazmaqdır. Mən onun bütün ömrünə şahidəm. Xoşbəxtəm ki, onun həyatının ən qaynar, xidmətinin ən hələldici illərində addım-addım yanında olmuşam. O, sirr danışmağı sevməzdi, onun həyatının ən böyük arzusu torpaqları azad görmək idi. Həmişə deyirdim ki, mən zabitlərin ayağında o sarı batinkaları görmüşəm niyə onlardan geyinmirsən? Cavab vermirdi, həmişə sadə batinka geyinirdi. Bir dəfə evdən götürüb o batinkaları kiməsə hədiyyə etdi. O, çox sadə insan idi, elə məhz sadəliyində idi onun böyüklüyü. Biz nişanlananda 10 il idi ki, Murovdağda xidmət edirdi. Həmin vaxtı batalyon komandiri idi. O, çox sürpriz dolu insan olub. Mən magistraturada oxuyurdum. Bir gün qapı döyüldü, gördüm Poladdır. Deyir, komandir mənə Gəncəyə göndərmişdi, mən də dedim gedim Ofeliyanı görüm. O zamanın içində zaman yaradan və çox güclü insan idi. İstədiyi hər şeyi əldə edə bilərdi. Əgər onun ürəyi mənə istəyirdisə, gəlib mənə görüb gedəcəydi. Ailəsinə, uşağına çox bağlı insan idi. Allah müqəddəs kitabında buyurur: mən dilədiyim bəndəmi ucaldaram! Polad Allahın ucaltdığı çox gözəl həyat yoldaşı, ata, vətəndaş və çox güclü hərbiçi idi. Qəbələ şəhərində Polad Həşimovun adına ev muzeyinin olması ailəsi olaraq bizim ən böyük arzumuzdur. Bütün formaları, kitabları, ona aid olan əşyalar, əlyazmalar, həm hərbiyə, həm məişətdə istifadə etdiyi şəxsi əşyalar, qazandığı medalları hamısı rayondakı evimizdədir. Biz hər zaman şəhərdən ora gedə bilmərik. Çox narahat oluram ki, bu materialları gələcək nəsillərə sağlam şəkildə ötürə bilmərəm.

Polad uşaqları çox sevirdi. Qızımızın dünyaya gəlişilə Poladın keçirdiyi sevinci heç vaxt unutmaram. O, ata olmuşdu axı. Uşaq doğulanda Polad Tovuzda idi, doğulmamışdan 11 gün əvvələ kimi mən onunla bir yerdə idim. Səhər tezdən evə gəldi. Aybənizi qucağına alıb dolmuş gözlərini ona zilləmişdi. Aybənizin adını Poladın atası qoyub. Deyirdi ki, bu Ay bənizli qızıdır... Babasından yadigar addır”.

Qeyd edək ki, general-mayor Polad Həşimovun qızı Aybəniz Həşimova 2004-cü ildə iyunun 11-də Sumqayıt şəhərində anadan olub. 2020-2021-ci ildə Bakı şəhəri Fizika, riyaziyyat və informatika təmayüllü Respublika liseyində təhsil alıb. Hazırda Tibb Universitetinin Müalicə-profilaktika fakültəsinin ikinci kurs tələbəsidir. Rus və ingilis dillərini bilir. Aybəniz Həşimova deyir ki, atamın mənə qoyub getdiyi ən böyük miras onun qızı olmağımdır: «Çox istəyərdim yanımda olsun, qazandığım uğurları görsün. Bilirəm ki, atamın ruhu mənə görünür və izləyir. Onun mənə verdiyi öyüd- nəsihət həmişə qəlbimdədir. O, cismani yanımda olmasa da mənəvi olaraq həmişə mənimlədir. Mən onunla qürur duyuram. Nə yaxşı ki, Polad Həşimovun qızıyam! Mən atamla fəxr edirəm, onu əbədiyyən yaşatmağa daima hazırıq. Bu, bizim övladlıq borcumuzdur».

General Polad Həşimovun oğlu Davud Həşimov hazırda Bakı şəhəri Fizika, riyaziyyat və informatika təmayüllü Respublika liseyində 10-cu sinifdə oxuyur. Həşimov Davudun arzusu kompüter elmləri üzrə təhsil almaqdır. Digər arzusu isə xaricdə təhsil almaqdır. Bu yöndə böyük səylə çalışır, ingilis dilində bilir, rus dilini isə öyrənir.

Davud Həşimov deyir ki, onun oğlu olmaq böyük qürurdur: «Bizə qoyulan hörməti yüksək qiymətləndirirəm. Müasir Azərbaycan tarixində iz qoyan igid generalın oğlu olmaqla fəxr edirəm. Atam mənim əbədi qəhrəmanımdır! 30 illik Vətən həsrətinə son qoymağın ilk başlanğıcını məhz Polad Həşimov qoyub. Azərbaycan tarixində tarix boyda bir kişidir mənim atam. Çox fəxr edirəm atamla!»

General-mayor Polad Həşimovun kiçik oğlu Həşimov Teymur isə Bakı Oksford məktəbində 8-ci sinifdə oxuyur. Daha çox idman və futbol üzrə maraqlanır, Qarabağ futbol liqasında məşq edir. O deyir ki, mənim atam cəbhədə olmağına baxmayaraq, bizi çox sevirdi. Atamla tez-tez şahmat oynayırdıq, filmə baxıb, müzakirə edirdik, hərdən də güləşirdik. O, güləş xalçası düzəltmişdi. Hər axşam güləşirdik. O, bizə deyirdi ki, həmişə kitab oxuyaq və müzakirə edək. Deyirdi ki, müzakirəniz həmişə kitab olsun. Atam Çaldıran döyüşü, Xudafərin körpüsü adlı kitabları çox xoşlayırdı».

Həyat yoldaşı Ofeliya xanım deyir ki, bir gün Davud atasına dedi ki, ata, mən kompüter istəyirəm. O da dedi ki, qazan, al: «Dedi necə qazanım alım? Axı mən işləmirəm. Dedi, mən sənə göstərəcəyəm necə qazanmaq lazımdır. Bir neçə kitab gətirdi, çox, orta və az qalınlıqda. Dedi ki, bunları oxuduqca sənə pul verəcəyəm, sən də kompüter pulunu yığarsan. Biz yeni ailə qurmuşduq. O, həmişə deyirdi ki,

biz bu torpaqları qaytaracağıq. Mən onun xasiyyətinə, qətiyyətinə əmin idim. 25 il xidmət edib Polad Həşimov. O, bütün xidmətinin 22 ilini ön cəbhədə olub, oraları ovucunun içi kimi bilirdi. Oranın otunu, çiçəyini, torpağını, bulağını qram-qram bilirdi. O, çoxlu bitkilər yığıb gətirirdi, bölgənin hər şeyini çox gözəl tanıyırdı. Poladın Daşkəsən yüksəkliklərindən çəkilişləri vardı, üzü Kəlbəcərə doğru. 2016-cı il Aprel döyüşlərində məhz Polad Həşimovun komandanlığı altında Talış yüksəklikləri və geniş açıq ərazi azad edildi.

Daşkəsəndən Kəlbəcərə doğru bir yüksəkliyi azad etmişdilər. Oradan ermənilər qızıl yataqlarını daşıyırdılar. Həmin hissələr bizdə olandan sonra ermənilər oradan istifadə etməyə ehtiyat edirdilər. Bir gün Polad gedib gecə ilə erməni postunu almışdı. Dəfələrlə izləyib, görüb ki, ermənilər gündüz postda olur, gecələr isə oranı tərk edirlər. Gedib həmin postu azad etmişdi. Onların S tipli qazma maşınıni sürərək öz postumuza gətirmişdi. 2020-ci il 14 iyul tarixli Tovuz döyüşlərində şəhid oldu Polad. İkinci fəxri xiyabanda dəfn edilib. Polad Həşimov həmin günü o istehkam müdafiə tədbiri görməsəydi bəlkə də Tovuz işğal olunardı. Bu yolda canından keçdi...

Biz tarixən çox mərd xalqıq. Bu Vətən Cavanşirin, Qaçaq Nəbinin, Polad Həşimovun yurduudur. Müharibə asan deyil, minlərlə şəhidimiz var, qanı tökülən oğullar var. Xalqı üçün ölməyə hazır olan igid, ərənlər var. Biz həqiqətən böyük xalqıq. Məhz General-mayor Polad Həşimovun şəhid olması onu göstərdi ki, böyük xalq böyük insanlar yetişdirir. Bu bütün dünyaya bir mesaj oldu. Qazandığımız qələbə müqəddəs ruhlu şəhidlərimizin, ləyaqət, qeyrət simvolu olan qazilərimizin canı-qanı hesabına əldə edilib. Bu dövlət-xalq birliyinin qələbəsidir.

Biz tolerant xalqıq, özümüzü, torpağımızı, milli ənənələrimizi çox sevirik. Bizim millətimizin minlərlə Polad Həşimov kimi yeri gəldiyində canını fəda etməyə hazır olan oğlu var. Biz daim tətikdəyik, daha izin vermərik ki, bizə mənfur əllər toxunsun.

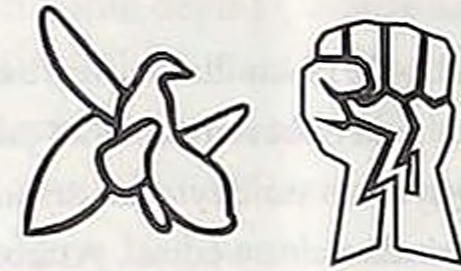
Şəhidlər nə qədər müqəddəsdirlərsə, şəhid ailələri də onlar qədər hörmət sahibidirlər. Kürəyindən ata əlinin çəkildiyi övladlara səbr və dözümlə arzu edirəm. Şəhidlərin müqəddəs ruhuna salam olsun! Ruhunda müharibənin ağırılı-acılı xatirələri, cismində qəlpə yaraları ilə yaşayan qazi qardaşlarımıza cansağlığı diləyirəm! Şəhid valideynlərinə uzun ömür, şəhid xanımlarına güc, qüvvət arzu edirəm. Şəhid xanımlarının çiynində çox böyük əziyyət və yük var. Allah onlara kömək, dəstək olsun. Şəhid övladları üçün bu ölkədə həm dövlətimiz, həm xalqımız əlindən gələ-

ni əsirgəmir. Müstəqil Azərbaycan daim var olsun. Ücrəngli bayrağımız daim dalğalansın. Azərbaycan dövlətinin milllətinin birliyi daim var olsun!»

General-mayor Polad Həşimov 2020-ci il iyulun 14-də Tovuz istiqamətində baş verən şiddətli döyüşlər zamanı Ermənistan Silahlı Qüvvələrinin hücum cəhdinin qarşısını alarkən qəhrəmancasına şəhid olub. 2020-ci il iyulun 12-də günortaa saatlarından başlayaraq Ermənistan Silahlı Qüvvələrinin bölmələri Azərbaycan-Ermənistan sərhədinin Tovuz rayonu sahəsində Dövlət Sərhəd Xidmətinin mövqelərini artilleriya qurğularından atəşə tutub. Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin bölmələrinin cavab tədbirləri görməsi nəticəsində Ermənistan Ordusunun hücum cəhdinin qarşısı alındı və Ermənistan Ordusu geri oturduldu. Döyüşlərin birinci saatlarında Azərbaycan Ordusunun hərbi qulluqçularından 3 nəfər şəhid oldu, 4 nəfər isə yaralanıb.

2020-ci il dekabrın 9-da Prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə general-mayor Polad Həşimova Azərbaycan Respublikasının Milli Qəhrəmanı adı verilib. 2020-ci ildə Qəbələ şəhərində Şəhidlər xiyabanının yerləşdiyi küçəyə Polad Həşimovun adı verilib. Polad Həşimovun adı Türkiyədə də əbədləşdirilib. Belə ki, Osmanqazi rayonunun Dəmirtaş bölgəsində Polad Həşimovun adı verilən yeni park salınıb. Quba və Sumqayıt şəhərlərində mərkəzi küçələrin birinə Polad Həşimovun adı verilib. Bakıda Pavel Naximov küçəsinin adı Polad Həşimov olaraq dəyişdirilib. Xətai rayonunda Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı, şəhid general-mayor Polad Həşimovun adını daşıyan park istifadəyə verilib.

Ruhun şad olsun, ölümü ilə yeni Zəfər tarixinin başlanğıcını yazan, minlərlə gəncin içindəki Vətən sevdasını oyadan, general-mayor Polad Həşimov!

Cəsur Azərbaycan qadınının ən gözəl nümunəsi şəhid Arəstə Baxışova

Tariximiz təkcə igid oğullarımızın deyil, qəhrəman qadınlarımızın da şücaəti ilə zəngindir. Bu dəfə şücaəti ilə adını qəlbimizdə əbədiyaşar edən xanımlarımızdan biri olan Vətən müharibəsinin yeganə şəhid qadını Arəstə xanım Baxışovanın ailəsini ziyarət edib, onun əziz xatirəsini birlikdə yad etdik. Şəhid Arəstə Baxışova 1989-cu il mayın 4-də Xaçmaz rayonunun Qımılqışlaq kəndində anadan olub. Arəstə Baxışova orta təhsilini 1995–

2004-cü illərdə Biləcəri qəsəbəsində yerləşən Şuşa şəhər 3 saylı tam orta məktəbdə, ali təhsilini isə 2004–2008-ci illərdə Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Kollecinə «İngilis dili» ixtisası üzrə alıb. Özündən sonra Mərdan adında oğlu və Zəhra adında qızı yadigar qaldı.

Şəhid Arəstə Baxışova 2018–2019-cu illərdə Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin Mərkəzi Hərbi Klinik Hospitalında tibbi statist olaraq çalışıb. 2019-cu il iyulun 12-dən isə Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin Beyləqan rayonunda yerləşən «N» saylı hərbi hissədə operator vəzifəsində xidmət edirdi. Azərbaycan Ordusunun çavuşu olan hərbi feldşer Arəstə Baxışova 2020-ci il sentyabrın 27-də Azərbaycan Silahlı Qüvvələri tərəfindən Ermənistan işğalı altında olan ərazilərin azad edilməsi və Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpa olunması üçün başlanan Vətən müharibə-

si zamanı Füzuli, Zəngilan və Qubadlının azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə yaralı hərbiçilərə döyüş meydanında tibbi yardım göstərüb.

Şəhidin anası Baxışova Məktubə xanım deyir ki, ailədə qızı Arəstə ilə birgə 3 övladı var, iki oğlan, bir qız:

“Həyat yoldaşım baş leytenant Kərim Baxışov 1958-ci ildə Köhnə Xaçmaz kəndində anadan olub. Ukraynada təhsil alıb. 1986-cı ildə Çernobıl faciəsində xəsarət alıb və aldığı xəsarətdən 1993-cü ilin aprelin 7-də dünyasını dəyişib. Ukraynada Fövqəladə Hallar Nazirliyi Mühafizə İdarəsinin rəisi vəzifəsində çalışıb və Arəstənin 4 yaşı olarkən vəfat edib. Böyük oğlum Vüqar və qardaşı Tural da hazırda Azərbaycan Dəmir Yolları Qapalı Səhmdar Cəmiyyətində işləyirlər. Arəstənin iki övladı var. Böyük övladı Məmmədli Mərdan Ziya oğlu Bakı şəhərində anadan olub. Hal-hazırda Bakı Oksford özəl məktəbində 8-ci sinifdə oxuyur. Ən böyük arzusu hüquqşünas olmaqdır. Humanitar fənləri çox gözəl bilir. Dərslərindəki uğurlarına görə Tarix, Riyaziyyat və Azərbaycan dili fənlərindən sertifikatları var. Kiçik övladı Məmmədli Zəhra Ziya qızı da Bakıda doğulub”.

Şəhidimizin oğlu Mərdan deyir ki, hüquqşünas olmaqda əsas məqsədi, insanların haqlarını qorumaqdır: “Ən böyük arzum məhkəmə sədri olmaqdır. Anam bizi ticarət mərkəzinə aparmışdı, bizimlə şərt kəsmişdi ki, bizim bütün qiymətlərimiz yaxşı olsa, hər ay bura gətirəcək. Dərslərimdən 3 qiyməti alanda anama deməyə çəkinərdim, çox ciddi idi. Başqa yolum yox idi, ancaq oxumaq, oxumaq. Müharibə vaxtı anamla danışanda mənə tapşırırdı ki, nənənə, bacına yaxşı bax, dərslərinizi də yaxşı oxuyun...”

Bir ilə yaxındır taekvando idman növü ilə məşğul oluram. Ən sevdiyim idman növüdür.

Mən də hərbiyə gedib, şəhidlərimizin, anamın qisasını alacağam. Mən anamın qanını yerdə qoymaram!”

Şəhidimizin kiçik övladı Zəhra deyir ki, o anasına çox bağlı idi və anasından sonra çox stress keçirib: “Döyüş başlamazdan 15 gün əvvəl anamın yanında qaldım. Döyüş başlamamışdan əvvəl anam mənə sırğa aldı. Anamın arzusu idi uşaqları İngiltərədə Oksfordda təhsil alsınlar. Həyat elə gətirdi ki, anam şəhid olandan sonra orada oxuyuruq. Çalışırıq ki, anamızın adını doğruldaq. Gələcəkdə diplomatiya üzrə oxumaq istəyirəm. Bunun üçün fransız, ingilis, həm də alman dillərini öyrənirəm. Mən Azərbaycanın Sara xatunu, diplomat qadını olacağam. Taekvando yarışlarında Bakı şəhəri üzrə gümüş medalım da var”.

Şəhidin anası Baxışova Məktubə Cəbrayıl qızı yekun olaraq deyir ki, Allah şəhidlərimizə rəhmət eləsin:

«Qazilərimize də cansağlığı versin! Həqiqətən general-mayor Polad Həşimovun şəhid olmasından sonra ordumuz bir dəmir yumruq kimi cənab İlham Əliyevin ətrafında birləşdi. Prezidentimizin müdrik siyasəti nəticəsində 30 illik işğala son qoyuldu. Bu gün alnımız açıqdır. Biz qalib generallarımız, balalarımız, zabitlərimiz, əsgərlərimizin canı, qanı bahasına buna nail olduq. Qələbəmiz daimi olsun, üçəngli bayrağımız daha ucalarda dalğalansın! Ulu Öndərin qoyduğu yolun davamçısı Prezident İlham Əliyevi Allah qorusun. Mehriban xanımın qayğısını da hər zaman üzərimizdə hiss edirik. Bu cür rəhbərliyi olan dövlət heç zaman sarsılmaz. Var olsun müstəqil Azərbaycan!»

Azərbaycan Ordusunun çavuşu olan hərbi feldşer Arəstə Baxışova Vətən müharibəsi zamanı Füzuli, Zəngilan və Qubadlının azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə yaralı hərbiçilərə döyüş meydanındaca tibbi yardım göstərərək. Oktyabrın 23-də Qubadlı döyüşləri zamanı şəhid olub. Biləcəri Şəhidlər Xiyabanında dəfn olunub. Arəstə Baxışova ölümündən sonra «Vətən uğrunda» medalı ilə təltif edilib. Beynəlxalq Qırmızı Xaç Komitəsinin 12.05.2021-ci il tarixli Qərarına əsasən, Arəstə Baxışova ölümündən sonra İngiltərəli tibb bacısı Florens Naytingeylin şərəfinə təsis edilən «Florens Naytingeyl medalı» ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun cəsurluğu ilə Azərbaycan qadınının ən gözəl nümunəsi, qəhrəman Arəstə xanım Baxışova!

Lələtəpəyə ilk bayraq sancan polkovnik Şükür Həmidov

Şükür Həmidov 1975-ci il aprelin 1-də Qubadlı rayonunun Armudlu kəndində anadan olub. Həmin kənddə orta məktəbin 8-ci sinfini bitirdikdən sonra Cəmşid Naxçıvanski adına hərbi liseyə daxil olub. Liseyi bitirdikdən sonra 1993-cü ildə Bakı Birləşmiş Ali Hərbi Komandirlər Məktəbinə qəbul olub. Hələ təhsilini hərbi liseydə davam etdirən zaman könüllü olaraq döyüşlərə qatılmaq arzusunda olduğunu bildirib. Motoatıcı ixtisasına

yiylənən Şükür Həmidov 1995-ci ilin iyun ayında ilk hərbi rütbəsini, leytenant rütbəsini alaraq Naxçıvan Muxtar Respublikasında yerləşən "N" saylı hərbi hissələrin birində tağım komandiri kimi xidmətə başlayıb. Orada mayor hərbi rütbəsinə qədər yüksəlib. 2006-cı ildə Silahlı Qüvvələrin Hərbi Akademiyasına daxil olub. 2008-ci ildə Hərbi Akademiyanı bitirdikdən sonra cəbhə bölgəsində yerləşən "N" saylı hərbi hissələrin birində bölmə komandiri kimi xidmətini davam etdirib. Sonra müxtəlif vəzifələrdə tabor komandiri, qərargah rəisi kimi xidmət edərək, hərbi hissə komandiri vəzifəsinədək yüksəlib. O, 2016-cı il Aprel döyüşlərində Lələtəpə yüksəkliyinin azad edilməsi uğrunda döyüşlərdə böyük şücaət göstərərək. Lələtəpə yüksəkliyinin azad edilməsi əməliyyatı zamanı göstərdiyi şücaətə görə Şükür Həmidova vaxtından əvvəl polkovnik hərbi rütbəsi verilib. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 22 aprel 2016-cı il tarixli Sərəncamı ilə Şükür Həmidov "Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı" adına layiq görülüb.

Şükür Həmidov atası Nəriman bəy və anası Şərqiyyə xanımın ailəsinin doqquzuncu övladı idi. 1993-cü il avqustun 31-də Qubadlı rayonunun ermənilər tərəfindən işğal edilməsindən sonra Həmidovlar ailəsi Sumqayıt şəhərinə gəlirlər və əvvəlcə birotalı mənzildə, 2 ay sonra isə yataqxanada yaşamağa başlayırlar. 2016-cı il aprelin 1-dən 2-nə keçən gecədən başlayaraq Azərbaycan və Ermənistan Silahlı Qüvvələrinin bölmələri arasında cəbhənin Tərtər və Cəbrayıl-Füzuli istiqamətlərində şiddətli döyüşlər başladı. Tarixə Aprel döyüşləri olaraq yazılan hərbi əməliyyatlar zamanı Şükür Həmidov Horadiz şəhərində «N» saylı hərbi hissənin Komandiri idi. Cəbhənin Cəbrayıl rayonu istiqamətində gedən döyüşlərin idarə edilməsi məhz ona həvalə olunmuşdu. Gecə döyüşləri zamanı Cəbrayıl rayonunun Lələtəpə istiqamətində olan əlverişli mövqelər, strateji nöqtələr, o cümlədən Lələtəpə zirvəsi Azərbaycan Ordusu tərəfindən işğaldan azad edilmişdi. Həmin döyüşlərdə Ermənistanın müdafiə naziri Seyran Ohanyan tərəfindən qurulan və Ermənistan Ordusunun «yenilməz Ohanyan xətti» olaraq tanınan müdafiə xətti 40 dəqiqə ərzində darmadağın edilmişdi.

2016-cı il mayın 10-da isə müdafiə naziri Zakir Həsənovun əmrinə əsasən Şükür Həmidova vaxtından əvvəl növbəti «polkovnik» hərbi rütbəsi verilir. Hərbi rütbə ona mayın 10-da Lələtəpə istiqamətində səngərdə təqdim edilir.

44 günlük Vətən müharibəsində 2-ci Ordu Korpusunun Komandir müavini olan Şükür Həmidov, cənub istiqamətində aparılan döyüşləri idarə edənlərdən biri idi. Əvvəlcə o, Füzuli rayonu istiqamətində döyüşlərə qatılıb.

Şəhidimizin həyat yoldaşı Həmidova Könül xanım bildirir ki, onlar 2003-cü ildə ailə həyatı qurublar: “2005-ci ildə qızımız Əzizə, 2008-ci ildə isə oğlumuz Nurlan doğulub. Böyük övladımız Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetində təhsil alır, kiçik övladımız isə 9-cu sinifdə oxuyur. Məktəblərarası bir neçə olimpiadalar da iştirak ediblər”.

Şəhidin anası Həmidova Şərqiyyə xanım deyir ki, oğlumun sinif müəllimi atası olub: “Bütün balalarımın hamısının sinif müəllimi atası olub. Belə deyək, bünövrəsi möhkəm olan bina heç zaman uçmur. Mənim balalarım atalarının tərbiyəsini aldıklarına görə ailəcanlı, uşaqcanlıdırlar.

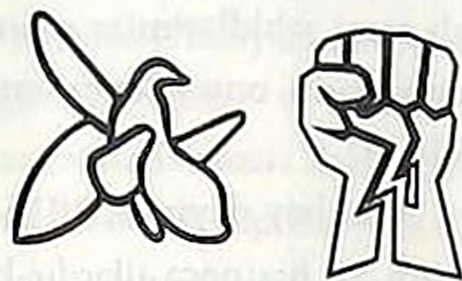
Şəhidin atası Həmidov Nəriman bəy deyir ki, belə bir qayda var, kiminsə haqqında söhbət gedəndə onu tərifləyirlər: “İnanın, oğul, and olsun Şükür çox vətənpərvər adam idi. Onu uşaqlıqdan nə qədər çətin işə göndərirdik gedib, bacarıb gəlirdi. Şükür özünü sevdiren adam idi. Hər kəsə məhəbbətlə hörmətlə yanaşırdı. Şükürə

Cənab Prezident Milli Qəhrəman adını verdi. Allahdan arzumdur odur ki, Vətənimiz həmişə sağlam əllərdə olsun! Şükür çox istiqanlı oğul idi. Tez- tez işi ilə əlaqəli iş yerlərini dəyişirdi. Çox deyib-gülən idi, bir ata kimi həmişə məni əzizləyirdi. O, bizim dərdimizə çox yanırdı. Heç bir hərəkətdə ata-anaya, qohum-qardaşa qarşı bir qram könül bulandırıcı məqam görməmişəm. Şükürün oğlu hərbiçi olmağı çox istəyirdi, amma Şükür bunu istəmirdi. Atası qızının hüquqşünas olmağını istəyirdi. Şükür şəhid olandan sonra qərara gəldik ki, o, müəllimə olsun. Şükür mənə deyirdi ki, ata, elə sakit hərəkət edib getdik. Lələtəpə mühüm məntəqə idi, Azərbaycanın nə qədər ərazisi düşmənin nəzarəti altında idi. Mən fəxr edirəm ki, mənim oğlum Lələtəpənin azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə oraya bayraq sancdı! 44 günlük döyüşlərdə alınan yerlərlə bağlı Cənab Prezidentə məlumat verirdi. Oturub gözləyirdik. Şəhidlik xəbəri əsnasında yoldaşı qayın Əsədə zəng edib soruşub ki, xəbərin var Şükürdən? Gecə saat 1-in yarısında Füzuliyə gedib hospitalın həyatından onu götürüb Bakıya gəldik. Allah cəmi şəhidlərimizə rəhmət eləsin, qazilərimizə şəfa versin! Allah Prezidentimizi var eləsin, onun dəmir yumruğunun ətrafında biz bir millət kimi toplaşaraq qalib olduq”.

Şəhidin qardaşı Həmidov Əsəd bəy deyir ki, 2016-cı il 1-2 aprel döyüşlərində bütün söhbətlərində deyirdi ki, biz neçə illərdir buranı çox gözəl tanıyırdıq: «Komandanlıqdan əmr gələn kimi birinci erməni postunu götürüb qalxıblar Lələtəpəyə. Döyüş yoldaşları deyir ki, qalxdıq Lələtəpəyə silah-sursatımız bitmişdi. Bir də gördük ki, Şükür çiyində avtomatlar gəlir. Dedi ki, mən gəlmişəm, silah gətirmişəm, igidlərim. Şükür qalxdı bayrağı sancdı Lələtəpənin başına”.

Polkovnik Şükür Həmidov 2020-ci il oktyabrın 22-də səhər radələrində Qubadlı rayonu istiqamətində döyüş zamanı ön xətdə şəhid olub. II Fəxri Xiyabanda dəfn olunub. Polkovnik Şükür Həmidov sağlığında Azərbaycan Ordusunda əvəzsiz xidmətlərinə görə dövlət başçısı tərəfindən «Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin 10 illiyi» yubiley medalı, «Qüsursuz xidmətə görə» 3-cü dərəcəli medalı, «Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin 90 illiyi» yubiley medalı, «Qüsursuz xidmətə görə» 2-ci dərəcəli medalı, «Hərbi xidmətdə fərqlənməyə görə» 3-cü dərəcəli medalı, «Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin 95 illiyi» yubiley medalı, «Qüsursuz xidmətə görə» 1-ci dərəcəli medalı, «Qızıl Ulduz» medalı, «Azərbaycan Ordusunun 100 illiyi» yubiley medalı, «Azərbaycan dövlət təhlükəsizliyi və xarici kəşfiyyat orqanlarının 100 illiyi» yubiley medalı, «Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyi» yubiley medalı, «Azərbaycan Silahlı Qüvvələri Veteranı» medalı ilə təltif edilib.

Vətən müharibəsindəki şücaətlərinə görə, Şükür Nəriman oğlu Həmidov ölümündən sonra «Zəfər» ordeni, «Vətən uğrunda» medalı, «Füzulinin azad olunmasına görə», «Cəbrayılın azad olunmasına görə» və «Qubadlının azad olunmasına görə» medalları ilə təltif olunub. Ruhun şad olsun, igid qardaşım!

Tibb xidməti leytenantı Tariyel Salmanovun şəhidlik zirvəsi

Bütün yüksəkliklərdən ucada dayanan bir zirvə var: Şəhidlik zirvəsi. Bu zirvəyə qalxmaq hər kəsə nəsib olmur. Bu uca zirvəyə yalnız müqəddəs amallar uğrunda çarpışan, qorxunun nə olduğunu bilməyən, Vətən və xalq yolunda canını fəda etməkdən çəkinməyən cəsarətli, ləyaqətli insanlar yüksələ bilirlər. Bu yüksəkliyə ucalan insanlar ölmürlər, əksinə ölümləri ilə bir əbədlilik qazanırlar.

Xalq şairi Bəxtiyar Vahabzadə şəhidləri belə vəsf edib:

Qatil gülləsinə qurban gedərkən,
Gözünü sabaha dikdi şəhidlər!
Üçrəngli bayrağı öz qanlarıyla,
Vətən göylərinə çəkdi şəhidlər.

Haqqında sizə söz açacağımız qəhrəman Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin tibb xidməti leytenantı, Vətən müharibəsi şəhidi Tariyel Allahverdi oğlu Salmanovdur. Şəhidimiz 7 fevral 1988-ci ildə Ağcabədi rayonu, Kəhriz kəndində dünyaya gəlib. 2006-2011-ci illərdə Azərbaycan Tibb Universitetində (ATU) ali təhsil alıb. Ailəli idi, bir qızı yadigar qalıb. O, birinci dəfə Tovuz döyüşləri zamanı general-mayor Polad Həşimovun şəhid olmasından sonra döyüşə könüllü yazılıb.

Şəhidin Atası Allahverdi müəllim deyir ki, 27 sentyabr müharibə başlayan günü o, Bakıda idi. Orada müharibənin başladığını eşidib həmin gecə gec saatda həyat yoldaşı Ayna ilə evə gəldi. Soruşdum, bala, niyə belə tələsik gəlmisən? Dedi, ata Vətən çağırır, mən hələ müharibə başlamamışdan cəbhəyə yazılmışam, gün bu gündür, mən getməliyəm. Cəbhəyə gedirdi, hiss edirdi ki, ona görə çox narahatam. 15 yaşında anasını itirmiş övladına həm ata, həm ana olmuşam, o mənim sonbəşiyim, əziz övaldım idi...

Gözləri dolan şəhid atası deyir ki, yadımdadır müharibədən 15-20 gün əvvəl təlim formasını yudurtmuşdu, 29 sentyabrda isə səhər işə getmişdi. Yolda ona zəng ediblər ki, tez çağırış məntəqəsinə gəl. Oğlum orada həm də həkim kimi fəaliyyət göstərirdi, tibb xidməti leytenantı idi. Ön cəbhəyə yola düşəndə yaralılara öz cibindən dərmanlar alırmış.

Tariyel ali təhsilini bitirdikdən sonra ordumuzun Təlim və Tədris Mərkəzində hərbi xidmət keçib. Daha sonra Ağcabədi Mərkəzi Xəstəxanasında çalışıb. Tariyel həm də Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri və Türkiyədə həkim kurslarında olub. Maraqlıdır ki, Tariyel şəhid Turqut Xəlilbəyli ilə birgə hərbi xidmətdə olub. Qismət elə gətirib ki, onlar elə bir gündə də şəhid olublar.

Şəhidin atası Allahverdi müəllim deyir ki, Tariyel 1988-ci ilin fevralında anadan olanda, həmin vaxtda ermənilər Xankəndidə "Miyatsun" deyə qışqırıb, bayram edirdilər. Bəlkə də bu bir mistikadır, zaman gəldi həmin ildə doğulan balalar ermənilərdən qisas aldı. O, uşaqlıqdan həkim olmaq istəyirdi. Həyat yoldaşına deyirdi ki, 8-9-cu sinifdə oxuyanda qızım Ləmanı yanıma assistent aparacağam.

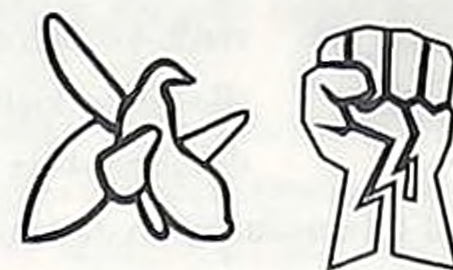
Bir zamanlar yaşadığı küçəyə hazırda şəhidin adı verilib, həmçinin adına abidə bulaq var. Kənd camaatının arzusudur ki, Tariyelin adı hansısa rayon xəstəxanasına verilsin.

Oğlundan danışdıqca həm köksü qabaran, həm də kövrəlib ağlayan atası onu tez-tez yuxuda «Bura Vətəndir!» oxuyan gördüyünü deyir. Deyir ki, hər səhər mənimlə xudahafızlaşır, yola düşəndə gəlib mənimlə görüşürdü. Maşına əyləşib yola düşəndə də: «Ata, özündən muğayat ol!»- deyirdi. Hər dəfə kiçik də olsa mənə nə isə alıb qızı Ləmana verərdi ki, hədiyyəni mənə versin. Hər gün Tariyelin gələcəyini düşünürəm...

Müxtəlif idman növləri ilə məşğul olan şəhidimiz fiziki sağlamlığını həmişə üstün tutardı. Hazırda qardaşı Tural da Laçın polisində xidmət edərək Vətənin keşiyində dayanır.

Atası bildirib ki, Tariyel Salmanov oktyabrın 8-də Cəbrayıl döyüşləri zamanı şəhid olub. Həmin gecə yata bilmirdim. Düşünürdüm ki, mən burda isti yerimdə oturmuşam, görəsən Tariyel yağışda, soyuq havada necədir oralarda? Narahat qaldım, özünə də zəng çatmırdı. Yanındakı yoldaşına yığdım, dedi, yaralıdır Tariyel, biz olan yeri vurdular, biz çıxdıq, o qaldı. Dedilər ölümündən əvvəl özü üçün saxlamalı olduğu iynəni yaralı yoldaşına vurub, özü yaralananda üstündə həmin iynə tapılmayıb. Bütün əsgərləri öz canından çox sevirdi. 8 oktyabr axşam saat 17:00-18:00 aralığında döyüş yoldaşları şəhid olduğu yerdən götürüblər Tariyelin nəşini...

Azərbaycan Ordusunun leytenantı olan hərbi tibb qulluqçusu Tariyel Salmanov Vətən müharibəsi zamanı Cəbrayılın azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə yaralanan hərbiçilərə yerində yardım edib. Tariyel Salmanov oktyabrın 8-də Cəbrayıl döyüşləri zamanı şəhid olub. O, ölümündən sonra «Vətən uğrunda» və «İgidliyə görə» medalları ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, əziz qardaşım!

Şəhid anası:

**“Deyirdi mən şəhid olanda bayrağımızı öp,
qürurlu dayan!”**

Ağcabədi rayonunun Qaraxanlı kənd sakini, Vətən müharibəsi şəhidi, Şuşa uğrunda döyüşlərdə qəhrəmancasına şəhid olan Nurlan Şükür oğlu Quliyevin ailəsini ziyarət edib, onun əziz xatirəsini bir daha birlikdə yad etdik.

Şəhidimizin anası Zülfiyyə Quliyeva oğlu Nurlan haqqında bizə geniş məlumat verdi. 4 övladı olan ana deyir ki: “Nurlan ailənin ən kiçik övlədidir. O, 1995-ci il dekabrın 4-də Qaraxanlı kəndində ana-

dan olub. Elə Qaraxanlı kənd orta məktəbində də təhsil alıb. Bakı Daxili İşlər Nazirliyinin «N» sayılı hərbi hissəsində xidmət edib”.

2016-cı il 1-5 aprel tarixlərinin şanlı Aprel döyüşləri zamanı Nurlan hərbi xidmətdən yeni gəlibmiş, ancaq Vətənin odlu-alovlu günlərinin qılgıcını onun ürəyini yenidən isidir:

“Həmin vaxt əsgərlikdən təzə gəlmişdi. Apreldə döyüşlər başlayanda ermənilər kəndimizi vururdular, neçə ev bombardıman edilmişdi. Ona görə də kənd əhalisi bir müddət başqa yerə köçürülürdü. Digər ailələr kimi biz də yır-yığış edib hazırlaşırıq. İki maşınla yola düşdük. Nurlan da bibisigilin maşınında idi. Onda artıq bizə dedi ki, mən hərbiyə qayıdıram. Elim-obam təhlükə altında ola-ola mən rahat yaşaya bilmərəm. Qayıdacağam hərbiyə və müddətdən artıq hərbi xidmətçi

(MAXE) kimi fəaliyyət göstərəcəyəm. Sonra məndən yol pulu aldı ki, sənədlərimi toplayıb Bakıya xidmətə qayıdıram. Elə həmin vaxtdan da MAXE kimi ordumuzda xidmət göstərməyə başladı. Nurlan həmlə taboruna könüllü də seçilmişdi”.

Şəhidimizin anası maraqlı bir məqamı da bizimlə paylaşdı. O qeyd edib ki, Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov cəbhə bölgəsinə səfəri zamanı əsgərlərlə görüşüb. Həmin görüşdə Nurlan da olub. Hətta nazir Nurlana üzərində xatirə yazısı olan qiymətli saat da bağışlayıb:

“Onu hərbiyə davam etməyə vadar edən şey Aprel döyüşləri zamanı insanlarımızın vətənpərvərlik hissi idi. O, 3 il MAXE kimi həmlə qrupunda xidmət edib. Daha sonra əlavə 5 il qalmaq üçün də imza atdı, həmin vaxtdan sonra cəmi 8 ay xidmət edib. Bütün həmlə taborunun silahlarını Nurlan sıfırlayırdı. Silahdan başqa gözəl balta, bıçaq atmağı da bacarırdı. Vətən müharibəsindəki döyüş yolu isə əvvəl Mingəçevirdən başlayıb, sonra isə Füzuli rayonunun Kürdmahmudlu kəndində təlimlə davam edib. Oğlum sanki şəhidliyinə məni özü hazırlayırdı. Ayda 1 günlük gəlib bizi ziyarət edib, gedirdi. Deyirdi: “Oğullar şəhid olanda analar gərək bayrağı qəbul edə, mən şəhid olanda sən də bayrağımızı öp, qürurlu dur”. Soruşurdum: “Ay oğul, müharibə olacaq?” Heç vaxt cavablamır, sirt saxlayırdı.

Bir dəfə də gecə gəldi ki, Beyləqandan Füzuliyə gedəcəyik. Müddətdən artıq hərbi xidmətə düzəldəndə şəklini çəkmişdilər. Dedim nə gözəl şəkildi, ay oğul? Dedi ki, ana, əgər mən şəhid olsam, bu şəkli gətirib sənə verəcəklər. Elə də oldu... (ağlayır)”.

Zülfiyyə ana deyir ki, Nurlan müharibə başlamamışdan bir neçə gün öncə nişanlısı ilə görüşə gedib. Qapıdan çıxanda nişanlısına son sözü bu olub ki, həyat saat kimidir bir gün dayana bilər. Nurlanın üzüyü hələ də o qızın barmağındadır. Ata babası Quliyev Əzim Misirxan oğlu İkinci Dünya müharibəsi iştirakçısı idi. Balaca vaxtı babasının medallarını taxardı yaxasına, deyərdi, mən də qəhrəman olacağam. Tarix eyni səhnəni ona yaşatdı...

Qeyd edək ki, Nurlan Quliyev Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpa olunması üçün başlanan Vətən müharibəsi zamanı Füzuli-Horadiz-Qubadlı-Şuşa uğrunda gedən döyüşlərdə savaşıb. Noyabrın 1-də Şuşa döyüşləri zamanı şəhid olub. Ağcabədi rayonunda Qaraxanlı qəbiristanlığında dəfn olunub. Nurlan Quliyev ölümündən sonra «Vətən uğrunda», «Füzulinin azad olunmasına görə» və «Cəsur döyüşçü» medalları ilə təltif edilib. Xatırladaq ki, Ağcabədi rayonu Qaraxanlı kəndinin Nurlandan başqa daha iki şəhidi də var. Ruhunuz şad olsun, Vətənin ölməz oğulları!

“Çadırdə palçığın, suyun içində böyümüş uşaq erməni ilə barışa bilməzdi”

Yolum Ağdamın Bənövşələr kəndinə idi. Orada da bir evin oğlundan bir elin qəhrəmanına çevrilən şəhid qardaşlarımızdan birinin ocağı vardı. Vətən müharibəsi şəhidi Əmirov Adəm Elçin oğlunun ailəsini ziyarət edib, qardaşımızın xatirəsini birlikdə yad etdik. Bu ocaqda şəhidin valideynləri və nənəsi ilə həmsöhbət oldum.

Adəm Əmirov 26 avqust 1999-cu ildə Ağdam rayonunun Xındırstan kəndində

doğulub. Ailədə iki qardaş, bir bacıdılar.

Şəhidin atası Elçin Əmirov bildirir ki, hələ orta məktəbi bitirməmiş qaçqın düşüb, 4 il könüllü Sərhəd Qoşunlarında xidmət edib. Əvvəlcə qaçqın kimi Bərdənin Ərəb çadırı düşərgəsində yerləşdiriliblər. Daha sonra onlar Ağdamın Bənövşələr kəndində evlə təmin ediliblər: «Adəm də birinci sinfə Ərəb çadırında gedib. Oğlum orta təhsilli idi. Daha sonra peşə təhsili müəssisəsində çilingərlik təhsili almışdı. Ailəmizin böyük övladı idi. 2017-ci ildə həqiqi hərbi xidmətə çağırılıb, 2019-cu ildə isə başa vurub. Əsgərlikdən gələndən sonra narahat idi. Bizə deyirdi ki, Ağdam erməni tapdağı altında ola-ola mən buralarda dayana bilmərəm. Məni Vətən çağırır, getməliyəm. Elə oldu ki, 2020-ci ildə Müddətdən artıq hərbi xidmətə (MAXE) qəbul olundu və tuşlayıcı kimi xidmətə başladı. Sonra manqa komandiri olub. 5 illik müqavilə bağlamışdı, ancaq iki ay sonra şəhid oldu».

Anası Südabə xanım deyir ki, nə qədər düşünürəm, Adəm bizi heç vaxt incitmədi, heç vaxt əziyyət vermədi. Çox mərd oğul idi: «Torpaqlarımızın işğalı ilə barışa bilmirdi. Bəlkə də çadır şəhərciyində doğulması, əziyyətli günlərimiz ona təsir etmişdi. Həmişə deyirdi torpaqlarımızın işğalı ilə barışa bilmərəm, mən də gedib qisasımı alacağam. Çadırdə palçığın, suyun içində böyümüş uşaq erməni ilə barışa bilməzdi.

Hər evə gələndə kirli paltarları yudurtmağa gətirirdi və bütün isti paltarları yığıb əsgər yoldaşları üçün aparırdı. Yeddi əsgəri vardı, deyirdi, ana onları mənə tapşırıblar, tez getməliyəm birdən üşüyərlər, xəstələnlər. Onlara isti geyim aparmalıyam».

Hər şəhid evindəki kimi bu ocaqda da şəhid guşəsi var. Adəmin şəkilləri, hərbi geyimləri, təltifləri, uğrunda canından keçdiyi Vətən bayrağı...

Adəm haqqında xatirələrini bizimlə bölüşən nənəsi Zibə müəllimə nəvəsindən qürurla danışır: «Onun uşaqlığı ilə bağlı çox şey xatirimdədir. Bir dəfə uşaqlardan narahat oldum, dərstdən sonra çadır şəhərciyinə getdim ki, onları görüm. Yağışlı günlər idi, gedib gördüm çadır palçığın, suyun içindədir. Uşaqlar da üşüyürdülər, qardaşı ilə Adəmi götürüb özümə gətirdim. O zaman Adəmin 4, qardaşının 2 yaşı vardı. Uşaqları yedirib-ıçırıb, isti yer-döşəkdə saxlayırdım. Növbəti gün məktəbdən gələndə Adəm mənə dedi, nənə, anamgil çadırdə üşüyürlər axı, bizi çadırımıza, onların yanına apar. Dörd yaşlı uşaq ana-atasını düşünürdü... Bir dəfə mənə zarafat etdi ki, nənə, sən 3 oğlunun ala bilmədiyi torpaqları mən alacağam. Qorxmaz, igid uşaq idi. Ailə qayğısı çəkərdi, heç kimi incitməzdi».

Atası deyir ki, nəslimizin Birinci Qarabağ müharibəsində də şəhidləri olub. 5 yaxın qohumum Papravənd kəndində ermənilərin Ağdərə istiqamətindən hücumu nəticəsində şəhid olublar. Adəm əsgərlikdə minomyotçu olub:

«Deyirdim, gəl, səni evləndirək, deyirdi ki, gərək ailəmizin güzaranını yaxşılaşdırım sonra evlənərəm. Döyüşdən məlumat verməyi xoşlamırdı. Həmişə deyirdi ki, Qarabağ Azərbaycandır! Burda ölüm var, ancaq biz əbədi tarixə düşəcəyik. Bir dəfə zəng edərək hal-əhval tutdu, dedi az qalıb sizin kəndi alıb verəcəyik. Həmin vaxt Ağdərədəki erməni kalonu vurulmuşdu. Döyüş yoldaşı danışdı ki, müharibə vaxtı 1 saata 140 minamyot mərmisi atmışdı. Hamısının üstünə Əmirov Adəm yazırdı. Döyüşlərdə qabaqda ayaq üstə döyüşürdü. Heç nədən qorxmazdı.

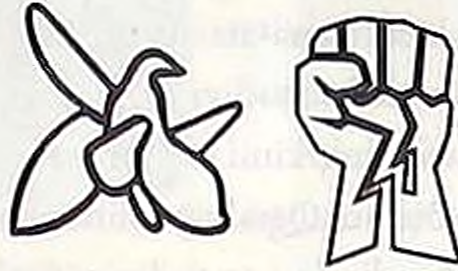
Mən ata kimi ona deyirdim, səni arxadan vursalar, elə bilərəm qaçmısan, qəbul etmərəm. Çox igid oğlan idi, heçnədən qorxusu yox idi. 14 oktyabr gecə saat 01:00-da Adəm zəng etdi ki, iki xatadan qurtarmışam, özümə qurban demişəm. Şəhid olduğu gün gecə yuxu da görüb. Gecə saat 4-də komandirinə deyib ki, nəsa

qan iyi gəlir, narahatam. Həmin gecə 5-6 radələrində ermənilər həmin səngəri vurublar, Adəm də şəhid olub.

Vətən müharibəsi zamanı gecə-gündüz könüllü səngər qazmışam. Biz bütün varlığımızla Vətənə, millətə, bu torpağa bağlı insanlarıq. Mən öz övladlarımı da bu cür tərbiyə etmişəm. Qismət elə gətirdi ki, öz oğlumun qəbrini də özüm qazdım. Balamsız heç dözə bilmirəm...»

Şəhid Adəm Əmirovun Mingəçevirdə təlimdən sonra «N» saylı hərbi hissəyə quru qoşunlarına gətirilib, Suvçanlı-Hacı Məmmədli istiqamətində, Qarqar çayı istiqamətindəki ərazidə şəhid olub. Adəm Əmirov ölümündən sonra «Vətən uğrunda» və «Ağdamın azad olunmasına görə» medalları ilə təltif edilib.

Atası Adəmin adına bulaq tikdirib. Ailəsinin arzusudur ki, yaşadığı küçəyə onun adı verilsin. Ruhun şad olsun, şəhid qardaşım!

“Erməniyə əsir düşən babamın qisasını yerdə qoymayacağam!” - Şəhid kəşfiyyatçı

Azərbaycan Ordusuna son damla qanına kimi xidmət edən qəhrəman kəşfiyyatçımız şəhid Əli Bayram oğlu Əsədovdan söhbət açacağam sizə. Əslən Ağcabədi rayonunun Şahsevən Təzəkənd kəndində doğulub, boya-başa çatmış qəhrəman oğlumuz, Vətəninə, millətinə sadıq, torpağını anası kimi sevən vətənpərvər gənc olub.

Əli Bayram oğlu Əsədov 27 may 2000-ci ildə anadan olub. 2007-2017-ci illərdə bu kənddə tam orta məktəbdə təhsil alıb. Əli Əsədov 2017-2018-ci illərdə Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin sıralarında müddətli həqiqi hərbi xidmət qulluqçusu olub. 2020-ci ilin sentyabrında könüllü olaraq müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət qulluqçusu olub.

Onun uşaqlıqda arzusu hərbidə kəşfiyyatçı olmaq idi..

Şəhidimizin anası Məmmədova Zənurə xanım deyir ki, həyat yoldaşı hələ Əli uşaq olanda dünyasını dəyişib. Ana deyir ki, Əli hərbi xidməti başa vurub gələndə onun üçün yığılan pula hərbi kəşfiyyat paltarı aldı:

“Əli uşaqların ən mehribanı idi. Balalarım torpaq sahəmizdə çalışırdı. O, güclü elektrik idi, çox bacarıqlı idi. Babası Salah kişi də sənətkar olub. Bu bacarıq babasından qalmışdı ona. Çox şən insan idi balam, hər bayram gedib çalğıçı yığib gətirər, evdə şənlik yaradardı. Onun işi mənim könlümü açmaq idi. (red: ağlayır)

Bakıda kəşfiyyat kursuna yazılmışdı. O, bu formanı çox sevirdi. Atam Birinci Qarabağ müharibəsi zamanı 1993-cü ildə Ağdamın Ətyeməzlər kəndində ermənilərə əsir düşmüşdü deyə, çox qorxurdum balama da nəyə olar. O vaxtı kəndimizdən çox insanlar həyatını itirdi, yurd-yuvaları dağıldı... Açıq, istəmirdim oğlum hərbi olsun, amma o mənə etiraz etdi ki, arzusunu ürəyində qoymayım. Müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmətə düzəlmək üçün gəlib şəhadətnaməsini aldı və getdi. Hərbiyə düzəldiyi gün elə sevinirdi ki, sanki qanadları var idi.

Bir dəfə Bakıda Milli Qəhrəman Mübariz İbrahimovun məzarını ziyarətə getdi, əlində olan pula gül alıb, onun məzarına qoydu. Mənə dedi ki, görürsən, analar necə oğullar doğub? Həmişə şəhid deyəndə çox fikrə gedirdi. Vətəninə, millətinə çox bağlı idi”.

Şəhidimizin qardaşı Əsədov Xanhusəyn Əli ilə bağlı xatirlərindən danışır ki, o mənim övladlarımı elə çox sevirdi ki, onları boynunda gəzdirdi:

“Xalalarım deyirdi ki, bizim bəxtimiz yoxdur, getmə hərbiyə. O da deyirdi ki, getməsəm, onların qisasını kim alacaq?! Babamı əsir götürən erməni ilə barışa bilmərəm! Əsgər yoldaşları mənə danışdı ki, Əli çənəsindən yaralanmışdı, amma nə qədər etdik geri qayıtmadı. Əli quru qoşunlarının qəhrəman kəşfiyyatçısı olub. Qardaşım 44 günlük müharibə ərzində evə gəlmədi. Döyüş yolu Xocavənd-Füzuli-Cəbrayıl rayonu istiqamətində və Qaramahmudlu istiqamətində olub. 10 oktyabr gecəsi Cəbrayılın azad edilməsi uğrunda döyüşdə qəhrəmancasına şəhid oldu qardaşım. Axşam saat 7-8 radələrində anamla danışib, həmişə onun nöməsinə kontur yükləyirdik bizə geri yığırdı. Həmin vaxt cavab gəlmədi, gecə saat 21:00 radələrində şəhid olub. Hərbi yoldaşı Kənan Əlini çıxartmaq üçün vurulduğu yerə gedib, lakin düşmən onu da vurub».

Anası bildirir ki, sonuncu dəfə danışanda Əli deyib ki, mən getdim məlumat verdim, qabağa kömək gəlsin. Həmin vaxt getdi, gəlmədi.

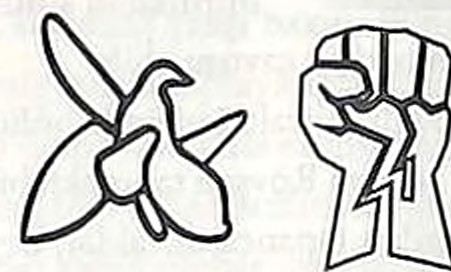
Son sözləri bu oldu ki, ana torpaqları ala-ala gedirik. Tezliklə doğma Ağdamınıza qaydacaqsınız. Dedim özünü gözlə, bala, dedi ölənlərdən artıq deyiləm ki, Vətən sağ olsun!

Əlinin istədiyi xanım var idi. Planlaşdırırdı ki, zamanla ailə quraram. Deyirdi, əvvəl ev-əşiyi qaydaya qoyum, qardaşımı evləndirim, sonra özüm evlənərəm. Ortancıl qardaşı Nurlan fiziki qüsurludu, Əli onu çox istəyirdi. Aparıb, gəzdirdi. Nurlana deyirdi ki, gedim-gəlim mən evi düzəltdirib səni evləndirəcəyəm. Gör, qardaşın sənə nə toy edəcək...”

Anası deyir ki, Hərbi xidmətdən tərxis olunduqdan sonra Əli şəxsi təsərrüfatla məşğul olurdu. Onun bir atı yadigar qalıb, adı Təpəldir. İndi ailəsi atı şəhiddən yadigar saxlayırlar. Ata son minən də elə şəhidimiz özü olub.

Qeyd edim ki, şəhid anası Şahsevən Təzəkənddə Vaqif Cəfərov adına orta məktəbdə işlə təmin olunub. Qardaşı Xanhusəyn isə Ağcabədi Rayon Baytarlıq idarəsində işlə təmin olunub. Yaşadıqları küçəyə şəhidin adı verilib, adına xatirə bulaq tikdirilib.

Azərbaycan Ordusunun əsgəri olan Əli Əsədov 2020-ci il sentyabrın 27-də Azərbaycan Silahlı Qüvvələri tərəfindən Ermənistanın işğalı altında olan ərazilərimizin azad edilməsi və Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpa olunması üçün başlanan Vətən müharibəsində Füzulinin və Xocavəndin azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə vuruşub. Əli Əsədov 11 oktyabr 2020-ci ildə Füzuli rayonu istiqamətində döyüş tapşırığının yerinə yetirilməsi zamanı şəhid olub. Əli Əsədov ölümündən sonra «Vətən uğrunda», «Xocavəndin azad olunmasına görə», «Füzulinin azad olunmasına görə» və «Cəsur döyüşçü» medalları ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, Vətənin qəhrəman oğlu!

Şəhid Allahverdiyev Rövşən: “Ana, Vətən olmasa, sən mənə harada böyüdəcəkdin?”

Düşmən qarşısında inamla dayanıb, Vətənimizi, torpaqlarımızı qoruyarkən şəhid olan igid qardaşlarımızdan biri də şəhid Allahverdiyev Rövşən Fərrux oğludur.

Allahverdiyev Rövşən Fərrux oğlu 1991-ci il 10 noyabrda Ağcabədi rayon, Qaraxanlı kəndində anadan olub. 1998-2009-cu illərdə Qaraxanlı kənd tam orta məktəbində təhsil alıb. Orta məktəbi bitdikdən sonra hərbi xidmətə yollanıb.

Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin kiçik çavuşu olub.

Şəhidimizin ailəsi onunla bağlı xatirələri bizimlə bölüşüb. Valideynləri deyir ki, uşaqlıqdan xüsusi istedadı ilə seçilən Rövşən tar məktəbinə gedib. Çox gözəl əl qabiliyyəti olub, uşaq vaxtı taxtadan tapança düzəldər, deyərmiş ki, mən də hərbiçi olacağam, erməniyə icazə verməyəcəyəm torpağımıza girsin. O, evə, ana-atasına çox bağlı uşaq idi. Həmişə evin yükü onun çiyində olub.

Qeyd edim ki, şəhidin atası Allahverdiyev Fərrux bəyin atası İkinci Dünya müharibəsi iştirakçısı olub. Anası Allahverdiyeva Güleyşə xanımın iki qardaşı isə Birinci Qarabağ müharibəsi iştirakçısı olub. Şəhidimizin əmisi oğlu Fərzəliyev Sərvər Əkbər oğlu da Vətən müharibəsi qazisidir.

Rövşən Allahverdiyev 2009-2011-ci illərdə Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin sıralarında müddətli həqiqi hərbi xidmət qulluqçusu olub. Sumqayıt şəhərində

yerləşən “N” sayılı hərbi hissədə xidmət edib. 2016-cı ildən eyni hərbi birləşmənin sıralarında müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət qulluqçusu olaraq xidmətinə Beyləqan rayonunda, “Həmlə” Taborunda davam etdirib.

Şəhidimizin anası deyir ki, o, Beyləqanın “Həmlə” taborunda hərbi xidmətdə olub. Sonra özü hərbiyə müddətdən artıq hərbi xidmətçi kimi könüllü gedib:

“MAXE kimi xidmətinin 3 ili tamam oldu, təkrar 5 il üçün müqavilə bağladı. Sənədlərini düzəldib gətirdi, bizdən gizlədirdi ki, icazə verməyəcəyik. Dedi mən bu yolu seçmişəm, bu yoldan qayıtmayacağam. O, general-mayor Polad Həşimovun ölümünə çox pis olmuşdu. Həmişə deyirdi ki, o boyda generalımız şəhid olub, deyirsən, mən hərbiyədən çıxıb gəlim sizin yanınıza? Qətiyyə! Generalımızın qisasını almadan rahat ola bilmərik. General-mayoru Polad Həşimovu çox istəyirdi. Deyirdi, ana, general özünü bizdən seçməyən oğul idi, elə sadə general idi, mərd adam idi.”

Rövşən 1 il 10 ay idi ailə qurmuşdu. Əvvəllər tez-tez gəlib-gedirdi. Beyləqanda ev tutmuşdu, ailəsi ilə kirayədə qalırdı. Şəhidliyindən əvvəl son dəfə avqustun 18-də atasının ad gününü qeyd etdik. Hər maaş zamanı bizə pul göndərirdi.

Müharibədən əvvəl Mingəçevirin Boz dağında türklərlə təlim keçirdilər, balam çox əziyyətlər çəkirdi. Paltarının qolları, dizləri yeyilmişdi. Çox dözümlü oğul idi, deyirdi, bu əziyyətlərin qarşılığında Şuşanı azad edəcəyik, sizin hamınızı ora aparacağam.

Güleyşə ana deyir ki, ölümündən 2-3 gün qabaq sentyabrın 24-ü zəng etmişdi, qardaşı Rəhbərlə danışdı: “Dedi ki, yanında kim var? Oğlum dedi heç kəs. Dedi, anam bilməsin biz getdik, özünü yaxşı baxın. Bunu eşitdim, evə kimi ağladım. Gəldik evə çatdıq, mənə zəng etdi, dedi niyə ağlamısan? Dedim ağlamamışam, təzyiqim qalxıb. Başqa heç nə demədim. Hiss etmişdi ki, çox məyusam. Yazıq balam. Həmişə deyirdi ki, bizim nə qədər Fidanlarımız, nə qədər Zəhrəlarımız oləcək? Polad kimi general-mayorumuz şəhid olubsa, biz necə dözə bilərik?! Bir gecə mənə zəng etmişdi. Gördüm bərk səs gəlir. Soruşdum ki, bala, o nə səsdir? Dedi yuxarıda 2-ci mərtəbədə uşaqlardı. Dedim ki, gecə saat 3-də o uşaqlar niyə yatmır? İndi anlayıram ki, o müharibədə idi... Oğlum çox igid oğul idi, peka atırdı. Ona pekaçı Rövşən deyirdilər.”

Uşaqlıqdan heç nədən qorxusu yox idi. Həmişə məsəl çəkirdi ki, ana alnımda ölüm varsa, öləcəyəm. Qorxma, ağlama, şəhidlik böyük zirvədir, təki mən Vətən uğrunda şəhid olum!

Bir gün sevincək atası ilə danışdı, dedi, Füzulinin 7 kəndinə girmişik. Hər şey lap əladır, sel kimi Ordumuz, dağ kimi oğullarmız var. Tezliklə bu müharibənin sonuna çatacağıq. Sonuncu dəfələrdə deyirdi mənə zəng çatmasa, narahat olmayın. Sən demə, öləcəyini bilirmiş. Bir neçə gün sonra şəhid oldu... (red. ağlayır)

Şəhid ailəsini bu yaxınlarda ziyarət edən əsgər yoldaşı deyib ki, mənim qolumda bayraq yox idi, çox pis olmuşdum. Gördüm, Rövşən sol çiynimə əlini qoydu. Dedim, mənim bayrağım yoxdu, zəng etdi mənə bayraq gətirdilər.

Şəhid atası danışır ki, oğlum deyirdi Vətəni qorumaq hər bir oğulun borcudur. Əbəs yerə demirlər ki, oğul düşmən çəpəridir: "Dörd övladımız var, 3 oğul, bir qız. Rövşən evin sonbeşiyi idi. Deyirdi mən olmasam, evdə 3-ü qalar. Amma mən döyüşə getməsəm, bəlkə erməni hamımızı öldürər. Təsəllimiz onlara yazılmış mahnılar, şeirlər, kitablardır. Onları dinləyib elə onunla təsəlli tapıram. Deyirəm yaxşı ki, belə oğlum var".

Qarabağ çağırır müzəffər ordum
Başqa yol qalmadı, bir yol var - savaş!
Yeni nəsillərə qalmasın deyə...
Bu ağrı, bu acı, bu qan qalx savaş!
Sən bizim fəxrimiz, həm qürurumuz.
Zəfərin mübarək şanlı ordumuz!

Şəhidimizin anası deyir ki, müharibə başlayan gündən ermənilər Qaraxanlı səhərdən axşama kimi vururdular. Bu kənd demək olar ki, od-alov içində idi:

"Hardasa səhər saat 7 olardı. Axşamdan Füzuli tərəfdə döyüşlər gedirmiş, hava dumanlı idi. Sanki qulağıma "oy" deyə səs gəldi, hələ də o səs qulağımdadır. 27 sentyabr axşam xəbər gəldi, dedilər yaralanıb.

Getdilər, amma Rövşəni tapmadılar. Dedim, ay Allah, balam şəhid olsun, amma erməniyə əsir düşməsin. Uzun axtarışlardan sonra şəhid kimi tapıldı. Balam qəhrəmancasına şəhid oldu..."

Vətən müharibəsi zamanı Füzulinin azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə şəhid olan Rövşən Allahverdiyev Ağcabədi rayonunun Qaraxanlı kəndində dəfn olunub. Rövşən Allahverdiyev ölümündən sonra "Vətən uğrunda", "Cəsur döyüşçü" və "Füzulinin azad olunmasına görə" medalları ilə təltif edilib.

Bir zamanlar yaşadığı küçə indi şəhidin adını daşıyır. Qaraxanlı kəndindən olan şəhidlərimizin adına kəndin xaricdə yaşayan iş adamları Quliyev qardaşlarının dəstəyi ilə abidə park kompleksi tikilir.

3 oğlu müharibədə iştirak edən ata: "Kaş balamın bir övladı olardı..."

Bu gün sizə işğal altındakı torpaqlarımızı erməni tapdağından azad edərkən şəhid olmuş qəhrəman şəhidimiz Məmmədov Ceyhun Qafar oğlundan söhbət açacağıq. Ceyhun Məmmədov 20 oktyabr 1996-cı ildə Ağcabədi rayonunun Qaraxanlı kəndində anadan olub. 2004-2014-cü illərdə bu kəndin tam orta məktəbində təhsil alıb. Ceyhun Məmmədov 2014-2016-cı illərdə Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin sıralarında müddətli həqiqi

hərbi xidmət edib. Qusar rayonunda yerləşən «N» saylı hərbi hissədə xidmətini davam etdirib. Ceyhun Məmmədov hərbi xidmət müddətində 2016-cı ilin aprel 2-dən 5-nə qədər davam edən Aprel döyüşlərində iştirak edib və fərqlənib. 2018-ci ildən etibarən müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusu idi. Beyləqan rayonunda yerləşən minaatan korpusunda xidmət edib, minaatan kursunu keçib və minaatan vəzifəsinə başlayıb.

Şəhidin anası Məmmədova Qatibə ortancıl övladı olan Ceyhunla bağlı xoş xatirlərini ürək yangısı ilə danışdı: "O, Aprel döyüşlərində əsgər kimi iştirak etmişdi, hərbiyə çox böyük həvəsi vardı. Biz istəyirdik ki, polis olsun, ancaq o, israrla hərbiyə getmək istədiyini deyirdi. Elə dediyini etdi də. Həmişə deyirdi, ana, sən xeyir-dua et, mən bu yolu tutub gedəcəyəm. Düşmən torpaqlarımızda at oynatsın, biz də yerimizdə sakit oturaq?! Buna mən heç cür dözə bilmərəm".

Şəhid anası deyir ki, Vətən müharibəsi vaxtı 3 övladım Vətənə xidmət edirdi, əlim ürəyimin başında idi, balalarımın ötrü çox narahat idim. Ceyhungil 4 qardaş idilər. Müharibə vaxtı əkiz qardaşları da hərbi xidmətdə iştirak edib. Şəhid Ceyhun ortancıl oğlum idi:

“Ceyhun balamın döyüş yolu – Füzuli-Xocavənd-Şuşa istiqamətində keçib. O, müddətdən artıq 2 il 6 ay xidmət etmişdi, 3 ili tamam olanda müqaviləsini yeniləyəcəkdi. Çox israr edirdim ki, bala sizi nə əziyyətlə böyütmüşük, yaşlı adamlarıq müqavilən bitəndə qayıt, gəl evimizə. Mənə cavabı bu oldu ki, mənim işim, sənətim, peşəm də hərbiçidir, mən yerimdən məmnunam. Hər gələndə mənə ətir alıb gətirirdi. Həmişə zarafat edirdi ki, ana, məni haçan evləndirirsən? Sevdiyi qız da var idi... (red.ağlayır)”.

Şəhidin böyük qardaşı Məmmədov Nurxan bildirib ki, böyük qızımın adını Lalə qoymuşdu, onun bu addan xoşu gəlirdi. İkinci qız övladımın adını Ceyhunə qoydum.

Şəhidin atası Məmmədov Qafar deyir ki, heç kəsə sirrini deməzdi, nə də mənə danışardı: “Deyirdi ki, tezliklə Şuşaya gedəcəksiz, sizi aparıb orada qulluq edəcəyəm, o günlərə az qalıb. O cür torpaqları erməniyə vermək olmaz! Balam Vətən müharibəsində minaatan idi, həm də çox bacarıqlı texnar idi, hərbi maşınları da idarə edirdi. Füzuli istiqamətində döyüşdə 1 gündə erməninin bir neçə Uralını çıxarıb qənimət kimi təhvil vermişdi. Müharibdən bir həftə qabaq dedi ki, ata, mən bilirəm əmilərim də, sən də çıxmıyacaqsan, ancaq xahiş edirəm, uşaqları kənddən çıxart onlardan çox narahatam. Oktyabrın 19-u idi, dedi, yarım saata Beyləqan yolunun üstündə “Xudafərin” restoranının yanına çata bilərsən? 18 dəqiqəyə çatdım, qucaqladım balamı. Ona pul aparmışdım, şəhid olanda həmin pullar portmanasında idi. Dostlarını da qucaqladım, dedilər əmi, narahat olma biz qalıb gələcəyik!”

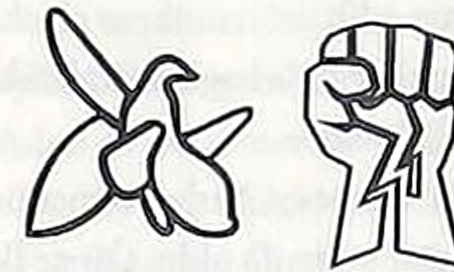
Orada balalarımızla son görüşüm oldu. Oktyabrın 20-si ad günü idi. Subay idi, 24 yaşı vardı, ad günündən 4 gün sonra şəhid oldu. Kaş balamın bir övladı olardı.. (red.ağlayır)”

Şəhid atası Məmmədov Qafar deyir ki, müharibənin ən qızgın vaxtları idi, əkizlərim mənə zəng etdi, onlar da Vətənə qulluq edirdilər: “İnanın, canımı 3 yerə bölmüşdüm sanki. Hər an sək-səkədə idim, gözlərimə yuxu getmirdi. Əkizlərimlə danışdığım vaxtı icra nümayəndəsi Şahin müəllim də zəng edirmiş ki, Ceyhun yaralanıb. Qardaşım dedi ki, icra nümayəndəsi səni gözləyir, qaçaraq getdim. Birdən zəng gəldi, özümdən asılı olmayaraq telefonuma əlimi atıb qulaq asdım, gördüm

Şahin müəllimə dedilər ki, dərdirizə şərikik. Yol boyu hələ mənə heç nə çatmırdı, şokda idim. Deyirdim ki, dərdirizə şərikik nə deməkdir? Balama nə olub ki? Qudamın maşını ilə getdik Füzuliyə. Orada diaqnostikaya girdik. Dedim, müəllim, dərdirizə şərikik nə deməkdir? Axı Şahin müəllim mənə deyir ki, Ceyhun yaralanıb. Vəsiqəni təqdim edib girdik içəri, içəri girəndə ürəyim getdi. Ayağından tanıdım ki, 6-ci mənim balamdır. Qəlpə böyrünə dəymişdi, balamın...”

Qaraxanlı kəndindən olan şəhidlərimizin adına kəndin xaricdə yaşayan iş adamları Quliyev qardaşlarının dəstəyi ilə abidə-park kompleksi tikilir və 8 Noyabr Zəfər Günüə kimi istifadəyə verilməsi nəzərdə tutulur. Bir zamanlar şəhidin yaşadığı küçə indi onun adını daşıyır. Şəhidin atası Məmmədov Qafar tərəfindən Qaraxanlı kəndinin yerdən qaynama bulağı bərpa edilib. Ailəsi tərəfindən adına bulaq inşa edilib.

Azərbaycan Ordusunun əsgəri olan Ceyhun Məmmədov Vətən müharibəsində minaatan olaraq iştirak edib. Füzulinin, Xocavəndin və Şuşanın azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə vuruşub. Ceyhun Məmmədov 25 oktyabr 2020-ci ildə döyüş tapşırığının yerinə yetirilməsi zamanı şəhid olub. Ağcabədi rayonunun Qaraxanlı kəndində dəfn olunub. Ceyhun Məmmədov ölümündən sonra «Vətən uğrunda», «Xocavəndin azad olunmasına görə», «Füzulinin azad olunmasına görə», «Şuşanın azad olunmasına görə» və «Cəsur döyüşçü» medalları ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, şəhid qardaşım!

Çöhrəsindən Günəş kimi nur yağan

18 yaşlı şəhidim...

Torpaq uğrunda canını fəda edən vətən övladı əslində ölmür, ölümü ilə əbədlilik qazanır, şəhidlik zirvəsinə ucalır. Eynilə şəhid Rəhimli Ömər də bu məqama ucaldı.

Rəhimli Ömər Rəşad Oğlu 2002-ci il fevralın 1-də Ağcabədi rayonunun Hindarx qəsəbəsində anadan olub. 2008-2019-cu illərdə Hindarx qəsəbəsində Birinci Qarabağ müharibəsinin qəhrəman şəhidi Etibar İsmayilov adına tam orta

məktəbdə təhsil alıb. Ömər 2020-ci ilin fevral ayından sonra Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin Ağcabədi rayon Hərbi Komissarlığı tərəfindən müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırılıb. O, Sumqayıt şəhərində yerləşən «N» saylı hərbi hissədə xidmət edib.

Şəhidin atası Rəhimov Rəşad oğluyla bağlı xatirələri bizimlə bölüşüb. Atası deyir ki, Ömər ailənin böyük övladı olub:

«5 ayın əsgəri idi. Ömər tək istəyi hərbiçi olmaq idi. Deyirdi, mən hərbi tarixində ad qoyan hərbiçi olacağam. Elə də oldu. Ömər İkinci Qarabağ müharibəsi başlayanda 27 sentyabr ərafəsi Sumqayıtda «N» saylı hərbi hissədə xidmət göstərirdi. Ordan ön cəbhəyə könüllü əsgər seçimi edilərkən çıxıb qabağa ki, mən də döyüşməyə gedirəm. Komandir deyib oğul, sən gənc əsgərsən hələ 5 ayın yeni tamam olub, sən gözlə. İsrarla deyib xahiş edirəm, Vətən çağırır mən hökmən getməliyəm. Çünki biz Qarabağlıyıq, biz getməyib kim gedəcək?

İlk dəfə Füzuli istiqamətində döyüşə qatılıb. O ağır artilleriyada topçu idi. Füzuli, Cəbrayıl, Zəngilan, Xocavənd, Hadrut, Şuşa istiqamətində döyüşüb. Hadrutun azad olunmasında iştirak edib. Komandiri danışmış ki, 18 oktyabrda mühasirəyə düşüblər. Səhərə kimi bunlara yerdəyişmə etdim ki, ermənilər qaldığımız yeri vürməsinlər. Səhər açılanda komandir şəxsi heyəti toplayanda baxır ki, 7 nəfərlik bir manqa yoxdur. Sonra şəxsi heyətə sual edir ki, kim öz istəyi ilə itən əsgərlərimizin arxasınca gedirsə, qabağa çıxsın gedək onları tapıb gətirək. Deyir, əsgərlərin ən kiçiyi Ömər heç qorxmada qabağa çıxdı ki, mən gedirəm. Komandir deyir ki, Ömər çox cəsur oğul idi, qorxamadan həmişə düşmənin üzərinə gedirdi. Zərrə belə ölümədən, ermənidən qorxusu yox idi. Bax, o cür qəhrəman idi mənim övladım. (red. ağlayır)»

Atası bildirir ki, 7 noyabrda sevincək bizə zəng edib Şuşanın azad olunmasını xəbər verdi:

«Dedi ata, ölsəm də, arzum yoxdu daha Şuşanı azad etdik. Balam 8 noyabrda Şuşa istiqamətində yaralandı. Şuşadan-Hadruta 7 saata gətiriblər yollar çox pis gündə idi. Oradan da Füzuliyə gətirdilər, müayinə olundu, dedilər ki, ağır yaralıdır. Təcili Bakıya aparmaq lazımdır. Balam 22 noyabr Bakıda Hərbi Hospitalda şəhidlik zirvəsinə ucaldı. Ömər azyaşlı olduğuna görə, respublikada azyaşlı şəhid ailələri siyahısında idi».

Şəhid Ömər Rəhimov Gənclər və İdman Nazirliyi tərəfindən ölümündən sonra sərbəst güləş üzrə Respublikanın ən gənc 1-ci dərəcəli idman ustası adına layiq görülüb. Onu da xatırladaq ki, Bakı şəhərində dəfələrlə adına idman yarışları keçirilib. Bundan başqa, Mədəniyyət Nazirliyində şəhidin adına film çəkilib. Bakıda Muğam Mərkəzində həmin filmin təqdimatı olub. Eyni zamanda, Azərbaycan Televiziyası və Nizami Kino Mərkəzində də təqdimatı keçirilib.

Atası Rəşad müəllim deyir ki, Ömər şəhidlik zirvəsinə yüksəldikdən sonra, yeni övladımız dünyaya gəldi. Adını da elə Ömər qoyduq: «Bu körpə bizə sanki Allah tərəfindən bir təskinlikdir. Elə hey qığıldanıb, güldükcə sanki yaram, ağrı-acılarım qaysaq bağlayır. Hər anım, hər dəqiqəm Ömədir. Heç səsi qulağımdan getməyib, elə hey gözümün önündədir. Elə bilirəm bu saat gələcək...»

Anası Rəhimova Zülfiyyə deyir ki, Ömər hərbi xidmətə getməyi pandemiya dövrünə düşdü deyər, biz onu ziyarət edə bilməmişdik:

«Tez-tez telefonla danışırıq. Daha sonra Sumqayıta gedib görüşdük. Çox dözümlü uşaq idi. Deyirdi ki, ana, ata, narahat olmayın hər şey yaxşıdır. Mən özüm

gələcəyəm narahat olmayın. Sınıf yoldaşı deyir ki, Aprel döyüşlərinə görə məktəbə az uşaq gəlirdi. Deyir Ömər dedi ki, bu müharibəni bizə saxlayırlar, bu torpaları biz azad edəcəyik. Sanki torpaq uğrunda şəhid olacağın bilirmiş».

Şəhidin atası deyir ki, Ömər 4 il əvvəl Hindarx qəsəbəsinin Aprel döyüşlərində qəhrəmancasına şəhid olmuş Dilsuz Qarayevin qəbrini ziyarət edib, deyirdi ki, biz Qarbağa qayıdacağıq, sizin qanınızı yerdə qoymaycağıq. Ömər əmisi Elşənlə çox möhkəm dost olub. Hər sirrini əmisi ilə bölüşərmiş. Əmisinə deyib ki, şəhid xəbəri gəlsə, bilin ki, mənəm. Ağlamayın, Vətən uğrunda biz oğullar ölməsə, kim ölməlidir?! Başınızı dik tutun!

Anası danışır ki, əsgərlikdən bir il qabaq Ömər dedi ki, ana, mən şəhid olacağam. Dedim oğul, bəs anan necə olar, elə demə! Stoldan çörəyi qırıb dedi ki, bu bərəkət haqqı mən şəhid olacağam. Kənddə dostlarına da deyirmiş, mən şəhid olacağam: «Cəbhədən zəng edirdi ki, ana, Allah dövlətimizi, millətimizi, Prezidentimizi var etsin hər cür texnikamız var, ildırım kimi irəliləyirik, biz qalib olacağıq! Torpaqlarımızı azad etdikcə erməniyə daha da nifrətim artır. Necə gözəl yerlərimizi işğal edib bu qəsbkarlar. Buralar yer üzünün cənnətidir. Burada yaşamağa da, ölməyə də dəyər. Bir gün Tarix fənni müəlliməsi Könül xanıma zəng edib ki, müəllimə, dərsdə keçdiyimiz işğal altında olan torpaqlarda, Cəbrayıl, Xudafərin körpüsünün üstündədir tələbəniz!

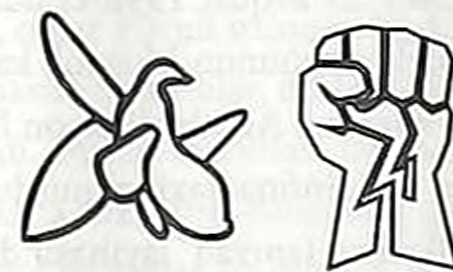
Deyirdi ermənilər gedəndə içməli su çənlərini boşaldıb, güllələyib getmişdilər. Balam Şuşa istiqamətində gedib su tapıb. Uşaqlar susuzluqdan çox əziyyət çəkirmişlər, bulaqdan su içiblər, ehtiyatlarını götürüb dönəndə zarafat ediblər ki, bura "Ömər bulağı" deyəcəyik daha. Ömər çox bacarıqlı uşaq idi. Orada heyvan kəsirmiş deyə, ona qəssab deyirdilər. Bir dəfə sual etdim ki, yeməyi necə bişirirsiniz? Dedi ki, bıçaqla əti doğrayıb, məftildə əti kabab edirdik, bütün əsgərlərlə bölüşürdük. Yollar narahat idi deyə, yemək hərdən gecikirmiş. Onlar da ac qalmamaq üçün müvəqqəti bu cür təmin ediblər özlərini.

Axırıncı dəfə 9 noyabrda əmisinə zəng edib ki, yaralanmışam, narahat olmayın mənə Hadruta gətirirlər. Qrat mərmisi belindən qarın boşluğunu zədələmişdi. Sonra Füzlidə 1 gecə qaldı, gətirdilər Bakıya. Ayın 22-də şəhidlik zirvəsinə ucaldı. Torpaqların azad edildiyi yerlərə adını yazırdı. Həmişə deyirdi ki, bu yerlərə sizi gətirib gəzdirəcəyəm. Fevralın 1-də ad günü idi. Deyirdi ki, məzuniyyətimi həmin vaxta istəyəm, gələm nişan edərik. Sevdidi qız vardı. Ömər çox gözəl texnar idi, gözəl yaradıcılığı, əl qabiliyyəti var idi. Həm də mebel ustası idi».

Qeyd edirəm ki, şəhidin adına qəsəbənin küçələrindən birinin adı verilib. Eləcə də xatirəsinə bulaq inşa edilib. Ailəsi Ömər xatirəsinə Hindarx- Ağdam arasında qurumuş artezianın birini bərpa etməklə xalqın istifadəsinə verib.

Şəhid atasının son sözü belə oldu: «Mən həmişə dövlətimə, millətimə bir müəllim kimi xidmət etmişəm. Mənim üçün qürurvericidir ki, oğlum şəhiddir. Torpaq, uğrunda ölənlə varsa, vətəndir. Biz bir ölüb min dirilirik, yeni dünyaya gələn oğlum Ömər də qardaşının vətənpərvərliyini örnək götürəcək, müstəqil Azərbaycanla layiqli vətəndaş olacaq!

Azərbaycan Ordusunun əsgəri, qəhrəman əsgəri Ömər Rəhimli Vətən müharibəsində topçu olaraq oktyabrın 6-dan iştirak edib. Cəbrayılın, Qubadlının, Laçının, Zəngilanın, Xocavəndin və Şuşanın azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə vuruşub. Şuşa rayonunun Daşaltı kəndi istiqamətində başlayan əməliyyatlarda fərqlənib. Ömər Rəhimli 8 noyabr 2020-ci ildə Şuşa istiqamətində döyüş tapşırığının yerinə yetirilməsi zamanı ağır yaralanıb və Bakı şəhərində yerləşən Hərbi Hospitala yerləşdirilib. Bir müddət komada qaldıqdan sonra 22 noyabr 2020-ci ildə müalicə aldığı hospitalda şəhid olub. Doğulduğu Ağcabədi rayonunun Hindarx qəsəbəsində dəfn olunub. Ömər Rəhimli ölümündən sonra «Vətən uğrunda», «Şuşanın azad olunmasına görə» və «Laçının azad olunmasına görə» medalları ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, şəhid qardaşım!

“Oğlum şəhidliyi ilə hər şeyi sübut etdi”

Başar cəmiyyətində bəzi tarixi hadisələr müəyyən dövrdən sonra yaddan çıxır, unudulur. Lakin elə anlar, tarixi hadisələr var ki, heç vaxt unudulmur. Nəsilər bir-birini əvəz etdikcə bu tarixi gün daha çox xatırlanır, insanların yolunu işıqlı bir zirvəyə doğru aparır. Bu zirvə ən ali müqəddəs və şərəfli olan şəhidlik zirvəsidir. Çünki şəhidlər uca Allahın, Vətənin, millətin yolunda şüurlu surətdə canlarını fəda edən insanlardır. Bu cür insanlar

yüksək əxlaqi keyfiyyətə malik olmaqla, qəlblərində Allaha, Vətənə, millətə sevgisi olduğu üçün sonda Allahın rızasını qazanaraq şəhadət mərtəbəsinə ucalırlar. Bu şərəfli oğullarımızdan biri də Ağayev Naim Süleyman oğludur.

Naim Süleyman oğlu Ağayev 29 avqust 1998-ci ildə Saratov vilayətində doğulub. Şəhidimiz əslən Ağcabədi rayonunun Muğanlı kəndindəndir. 2004-cü ildə Azərbaycana köçən Naim elə həmin il Ağcabədi rayon Muğanlı kənd Sarvan Quliyev adına tam orta məktəbin 1-ci sinfinə daxil olmuşdur. 2015-ci ildə 11-ci sinfi bitirib. Orta məktəb vaxtı “Ölkəmizi tanıyaq” layihəsində bacısı ilə birlikdə iştirak edib. 2016-cı ildə hərbi xidmətdə olan Naim, manqa komandiri olub. O, 2020-ci il iyunun 7-də müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmətə geri qayıdıb.

Şəhidin atası Ağayev Süleyman deyir ki, oğlum Bakıda ticarətlə məşğul olurdu, eşitdi müharibəyə hazırlıq var, işini yarmıçıq qoyub gəldi. Dedi, mən hökmən getməliyəm, Vətən çağırır:

«Bütün müəllimlər həmişə balamdan danşardı, çox istiqanlı uşaq idi. İndi müəllimləri deyir ki, onun haqqında danışmaq çox çətindir. Babaları Ağayev Mülük Məmmədqulu oğlu, Əliyev İbiş Salman oğlu da İkinci Dünya müharibəsində döyüşüblər. Qəhrəmanlıqda babalarına oxşayırdı balam. Xasiyyəti, xarakteri, qoçaqlığı eynilə Mülük babası idi.

Mənim işlədiyim yerdə iki çeçen vardı. Deyirdi siz necə dözürsünüz erməni işğalına? Biz olsaq, sapandla çıxardardıq onları. Bu sözlər ona çox pis təsir etmişdi. Deyirdi ki, ata, biz elə millət deyilik axı çeçen o sözü deyər... Bu torpaqları azad edəcəyik, başımızdan bu dərdi-səri bu acıları biz aparacağıq. Ümumilikdə 400 nəfər idilər xüsusi təlimlərdə sıx iştirak etdilər. Beyləqanda Haramı düzünə apardılar onları. Təlimi Azərbaycan və Türk hərbiçiləri birlikdə keçirdilər. 1 ay təlim keçdilər, daha sonra döyüş istiqamətinə yollandılar».

Şəhidin anası Ağayeva Lalə xanım deyir ki, çox yer-yurdun bilən uşaq idi. Səhətimlə bağlı problemlərim olurdu deyər, həmişə mənə yardım edirdi:

«Çox diqqətçil idi. Kursda axşam saat 10-da gəlirdi, gələndə də mənə hədiyyə alırdı. Axırncı dəfə bura döyüş yoldaşı ilə gəlmişdi. Bir gün dedi, ana, o döyüş yoldaşım şəhid oldu. Çox pis olmuşdum. Deyirdi hələ özümüzü qorumaqla deyil, od-alov gəlib üstümüzdə düşür az qala. Burada mərmilər sel kimi oynayır. Allah bildiyi məsləhətdir. Sən dualarını əskik etmə, mənim əsgər yoldaşlarımı da unutma, ana! 30 oktyabrda böyük oğlum Xəyala toy edəcəkdik. Naim toy üçün bütün evi özü təmir etmişdi, yasına qismət oldu... Axırncı dəfə 12 oktyabrda danışdıq. Bacısının ad günün təbrik etdi. Ayın 30-da dedi, ana, hökmən qardaşım Xəyalla sənin ad gününə gələcəyəm. Həmin günü bayrağımıza bükülmüş özü gəldi. (red. ağlayır)»

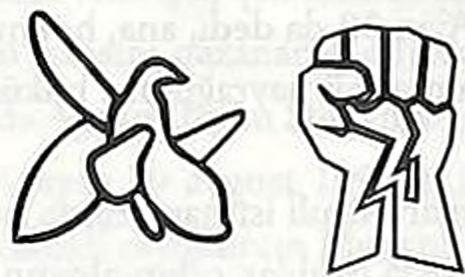
Süleyman ata deyir ki, onlar Füzuli istiqamətində səddi ala bilmirdilər. O səddi alana kimi 17 gün mühasirədə qalıblar, odun-alovun içində idilər: «Naim ürək nahiyəsindən yaralanmışdı. Bütün sənədləri üstündə düşmən mərmisindən deşik-deşik idi. Onun haqqında söz tapıb, danışmaq çox çətindir. O hərəkəti ilə hər şeyi sübut elədi. Bizim üçün nə qədər acı olsa da, o qədər də qürurvericidir. Ayaq üstə ürəyindən yaralanıb, qəhrəman kimi öndə gedib balam. Orda-burda qaçıb gizlənən olmayıb, Mənim balam igid olub. O mənim and yerim, fəxr yerimdir».

Şəhidin anası Lalə xanım o günləri bir də yada salaraq danışır ki, axşam saat 17:00-18:00 radələri olardı. Oğlum Xəyalla söhbət edirdik. Dedim bala, ürəyim partlayır, dur zəng et döyüş yoldaşına:

«Neçə gün idi zəng çatmırdı. Əsgər yoldaşına zəng etdi oğlum, durdu çıxdı çölə. O xəbər verdi ki, bəs mən yaralandım, Naim şəhid oldu. Oğlum ağlaya-ağlaya girdi içəri, dedi qardaşım şəhid olub. Özümdən getdim, bilmədim o an üçün necə oldum... (red. ağlayır) Ayın 29-u atasıgil Beyləqana gedib nəşini gətirdilər, 30-u dəfn etdik. Sevdii qıza üzük almışdı, mənə verib dedi ki, ana, bunu saxla qayıdanda səndən götürəcəyəm».

Muğanlı kəndinin mərkəzi küçəsi şəhidin şərəfinə adlandırılıb. Həmçinin kəndin ümumi Birinci və İkinci Qarabağ müharibəsi şəhidlərinin adına xatirə bulaq kompleksi var.

Azərbaycan Ordusunun əsgəri olan Naim Ağayev Vətən müharibəsində iştirak edib. Füzulinin azad edilməsi uğrunda gedən döyüşlərdə vuruşub. Naim Ağayev 30 oktyabr 2020-ci ildə Füzuli istiqamətində döyüş tapşırığının yerinə yetirilməsi zamanı şəhid olub. Naim Ağayev ölümündən sonra «Vətən uğrunda», «Füzulinin azad olunmasına görə», «İgidliyə görə» medalları ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, igid qardaşım!

Şəhid qardaşı:

**“Deyirdi kəndlərə bayraq sancdıqca
sanki ürəyimdən tikan çıxır”**

«Şəhidlər unudulmur. Biz bu dərdi, bu qəmi daim qəlbimizdə saxlayacağıq. Ancaq eyni zamanda bu şəhidlərin qəhrəmanlığı Azərbaycan xalqı üçün, Azərbaycan gəncləri üçün örnək olub. Bundan sonra da örnək olacaqdır. Mən tam əminəm ki, Azərbaycanın bugünkü nəsli də, gələcək nəsilləri də bu şəhidlərin qəhrəmanlığından nümunə götürəcəklər. Azərbaycan xalqının milli azadlığını qorumaq üçün, respublikamızın müstəqilliyini qorumaq üçün daim mübarizədə ola-

caqlar. Daim qəhrəmanlıq nümunələri, vətənpərvərlik nümunələri göstərəcəklər».

Ümummilli lider Heydər Əliyev

Vətənin müstəqilliyi və suverenliyi, ərazi bütövlüyü uğrunda canlarını qurban vermiş qəhrəman şəhidlərimizdən biri də Şəhid Fərəcov Fərid Yaşar oğludur. O, 1998-ci ilin 11 noyabrında Ağcabədi rayon Muğanlı kəndində anadan olub. 2005-2016-cı illərdə Muğanlı kəndində Birinci Qarabağ müharibəsi şəhidi Sərvan Quliyev adına orta məktəbdə təhsil alıb. Məktəbi bitirdikdən sonra hərbi xidmətə yollanıb. 2016-2017-ci illərdə Qusarda hərbi xidmətdə olub. Xidməti zamanı topçu kimi fəaliyyət göstərüb. Vətən müharibəsi zamanı qismən səfərbərlik elan edildə Fərid də könüllü olaraq Vətən müharibəsinə yollanıb.

Şəhidin anası Fərəcova Gülşən xanım oğlu ilə bağlı xatirələrini bizimlə bölüşüb. O deyir ki, Fərid çox mərd övlad idi. Gözəl əl qabiliyyəti vardı:

«Evmizin yanında özünün avtomobil təmiri emalatxanasında usta işləyirdi. Ora tez-tez hərbiçilər gəlirdi, hamısı onun dostları idi. Qonaq gətirərdi onları. Həmişə deyirdi ki, müharibə olsa, gedib şəhidlərimizin qanını alar, torpaqlarımızı azad edərdik. Bir gün gəlib dedi ki, ana, mən könüllü yazılmışam, artıq vaxt yetişib gedirəm. Çox istqanlı idi, ailəyə, ata-anaya, Vətənə, torpağa bağlı övlad idi. Sonda mənə sevdiyi qız haqqında ürəyini açdı. Dedi ki, ana, bunu heç kim bilməsin, gedim-qayıdım o qızla ailə quracağam... (red.ağlayır)

Həmişə deyirdi ki, atam həyatda çox əziyyətlər görüb, bizi saxlayıb. Ona heç qıymıram, qoymayacağam atam işləsin, nə tələbatınız, çətinliyniz olsa, mən qarşılayacağam. Çox qeyrətli oğul idi. Qardaşını canından çox sevirdi, ona toy etmək istəyirdi. Heç birini edə bilmədi, arzuları yarımçıq qaldı (red.ağlayır).

Dostlarına kənd qəbiristanlığına deyib ki, mən şəhid olacağam. Elə öz göstərdiyi yerdə də dəfn olunub».

Qardaşı Fərəcov Məhərrəm deyir ki, Fərid tez-tez onunla telefonla danışır: «Deyirdi ki, irəliləyirik hər şey əla olacaq. Dayanmadan qabağa gedirik, ermənilər siçan kimi qaçır. Doğma torpaqlarımızı, kəndləri ala-ala gedirik. Tezliklə qələbə bizimdir. Kəndlərə bayraq sancdıqca ürəyimdən sanki bir tikan çıxır. Şükür bu günləri bizə yaşadan Allaha! Axırncı dəfə danışanda dedi ki, hərbi meydançadayıq. 15 dəqiqə istirahət edib mühasirəyə düşən yoldaşlara köməyə gedəcəyik, həmin vaxtı vurmuşdular qardaşımı. Həmişə deyirdi ki, narahat olmayın burada hər şey yaxşıdır. Özü od-alovun içində idi, ancaq deyirdi özünüzü, uşaqları qoruyun!»

Şəhidin təsərrüfatla məşğul olan atası Fərəcov Yaşar danışır ki, Birinci Qarabağ müharibəsində gələnlər evsiz-eşiksiz idilər. Yazıq millətim necə əziyyətlər, əzablar zillətlər görmüşdü:

«Xocalı soyqırımı zamanı cavan idim, adamlar üçün odun daşıyır, yemək, paltar köməkliyi edirdim. Yük maşınımı qaçqınları daşıyırdım. Ağdamın Kökəltmə düşərgəsindən gedib gətirirdim. Ermənilər kinolardakı faşistlərdən də betər əzazillik etmişdi insanlarımıza. Çox acı çəkdiyənlər bizə, bu milləti bağışlaya bilmərik. Bütün bunları mən gözümlə görmüşəm. Hər anım günləri olanda deyirdim ki, baxın Xocalı soyqırımı necə olub, yaxud Kəlbəcərdə tunelə olan hadisələrdə ermənilər necə vəhşilikləri edib. Mən övladlarımı belə hazırlamışdım. O, hərbiyə getməmişdən qabaq hərbi xidmət paltarı almışdı.

Bütün dostları hərbiçilər idi. Həmişə deyirdi ki, bu torpaqları alacağımız. Mənim balalarım dövlətə, millətə çox bağlı idi. Fəridin evdə bayrağa, gerbə, dövlət rəmz-

lərimizə xüsusi ehtiramı, hörməti vardı. Evdə ən hündür yerdə saxlayırdı onları. Sanki gələcəkdə ən uca ad olan şəhidlik zirvəsini qazanacağını bilirdi... Atam da 1941-1945-ci illərdə İkinci Dünya müharibəsində iştirak edib. Bu vətənpərvərlik bizim genetik ruhumuzda vardı. Fərid babası kimi qəhrəman övlad idi».

Muğanlı kəndinin bir küçəsinə şəhidin adı verilib. Qeyd edək ki, kənddə şəhidlər üçün abidə-bulaq kompleksi var.

Fərəcov Fərid Yaşar oğlu əvvəlcə 27 sentyabrda Ağcabədidə Taxta körpüdə təlimlərdə iştirak edib. Füzuli – Cəbrayıl istiqamətində minamyotçu kimi vuruşub. Füzuli istiqamətində gedən döyüşlərdə ordumuzun sıralarında döyüşüb. 20 oktyabrda qəhrəmancasına həlak olub. Muğanlı kəndində dəfn olunub. Fərid Fərəcov ölümündən sonra «Vətən uğrunda» medalı ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, igid qardaşım!

Bir ailənin iki övladı:

Biri şəhid, digəri qazi

Bu dəfə şanlı Vətən müharibəsinin daha bir şəhidi Əhədzadə Elsevər Ağacan oğlunun evini ziyarət edib, onunla bağlı xatirələri ailəsi ilə birlikdə yad etdik.

Elsevər Ağacan oğlu Əhədzadə 3 iyul 1995-ci ildə Bakı şəhərində anadan olub. 2001-ci ildə Bakı şəhəri Nizami rayonu Xalid Quliyev adına 62 nömrəli tam-orta məktəbin birinci sinfinə gedib. 2012-ci ildə məktəbi bitirib və həmin il Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universitetinin

İnşaat texnologiyası fakültəsinin Tikinti materiallarının və məmulatlarının mühəndisliyi ixtisasına qəbul olub. Universiteti yüksək nəticələr ilə bitirdikdən sonra 2016-cı ildə Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələri sırasında xidmətə çağırılmışdır. Tovuz rayonunun "N" sayılı hərbi hissəsində xidmət etmiş və 2017-ci ildə xidmətini başa vurmuşdur.

Şəhidin anası Əhədova Dilbər ana deyir ki, yazıq balam yataqxanada qalmaqımızdan, kasıbçılığımızdan heç rahat ola bilmirdi. Səhərdən axşama kimi işləyirdi:

"Balam yataqxanada çox çətin şəraitdə böyüdü. Orta məktəbə, ali məktəbə, hətta əsgər gedənəcən yataqxanada yaşadı balam. Orta məktəbdə oxuyanda 3 ay yay tətili vaxtı gedib restoranlarda işləyirdi. Çox ailəcanlı idi. Ailəmizi həmişə həyat yoldaşım dolandırırdı. Ancaq o xəstələnəndən sonra Elsevər hər şeyi öz üzərinə götürmüşdü. O qədər dürüst uşaq idi, yalan danışmazdı. Kaş o sağ olaydı əvvəlki kimi yataqxanada yaşayaydıq. (red.ağalayır)

Çox düzgün uşaq idi mən heç zaman ondan bir şikayət eşitməmişəm. Qonşular, müəllimlər onun tərbiyəsindən danışır. Böyük-küçük yerini bilən idi. Çox yardımsever uşaq idi. Pandemiya vaxtı ehtiyacı olan analara, uşaqlı ailələrə gedib kömək edirdi. Heç vaxt gördüyü işdə özünü öndə göstərmirdi. Heç vaxt şöhrətpərəst olmayıb. Dostları da özü kimi sadə uşaqlar idi. Atası 2019-cu ildə insult keçirdi, ona görə çox narahat idi. Xəstəlikdən əvvəl yoldaşım gündüz zavodda işləyirdi, axşam da əlavə növbətçilik edirdi ki, ailəmizi dolandırсын. 2020-ci ildə açıq ürək əməliyyatı olundu. Elsevər şəhid olandan sonra ikinci qrup əlillik verildi. Həmişə onun yanında olardı, atasını dinləyirdi, problemlərimizi, ailənin yükünü balam öz üzərinə götürmüşdü.

Getdiyi vaxtdan ancaq qardaşı ilə danışır. Fərid bütün məsləhəti Elsevərdən alırdı. Elsevər ağsaqqal uşaq idi, Fərid çox çılğın idi. İki balam da eyni vaxtda əsgər getmişdi. Fərid gedəndən sonra çox darıxırdım. Döyüş yoldaşları, zabitlər deyirdilər ki, Elsevər deyirmiş nə olur mənə olsun, Fəridə heç nə olmasın. Onların təlimləri Pirəkəşküldə idi. Bizə demirdi ön cəbhədəyik, deyirdi elə Pirəkəşküldəyik, hər şey yaxşıdır".

Atası Əhədov Ağacan İbrahim oğlu deyir ki, Elsevər nəyə bir çətinliyi olduğunu demirdi: "Həmişə deyirdi ki, biz qalibik, siz qəlbinizi fərah tutun! Tez-tez zəng edib deyirdi ki, Fərid necədir? Mən ondan narahatam.

Ailəmizin tək yadigarı oğlum Fərid Əhədov da müharibədə yaralanıb, Qarabağ qazisidir. Ancaq ona hələki əlillik verməyiblər. Çünki yarası yüngül idi. 44 günlük döyüşdə ayağından qəlpə yarası almışdı. Elsevər gedəndə hələ bilmirdik ki, müharibə olacaq. Artıq Fərid gedəndə müharibə başlamışdı, gecə-gündüz gözlərimə yuxu getmirdi. Balalarımın elə narahat idim. Əlim ürəyimin başında idi".

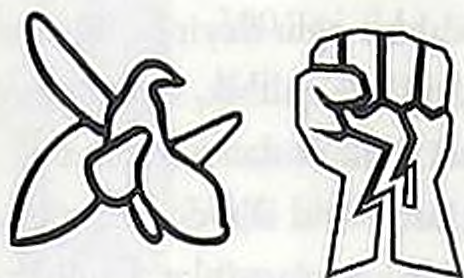
Anası Dilbər xanım deyir ki, oktyabrın 15-də Fərid yaralanmışdı, bizə heç bir şey demədi: "Elsevər şəhid olanda Fərid Hadrutda yaralanmışdı, Xocavənddə xəstəxanada yatırdı. Qardaşının şəhid olmağını ona demirdik. 40 dan bir az əvvəl Fərid təxris oldu. Gələndə binanın qarşısında bayraq asıldığını gördü. Balam dayana bilmirdi. Siz təsəvvür edirsiniz ki, bir balam yaralanıb, bir balam da şəhid olub. Mən nələr çəkmişəm. Kaş balam sağ olardı, sanki bizim problemlərimizi həll etmək üçün getdi balam. (red.ağalayır)

Biz Elsevərlə qürur duyuruq! 25 il həyat yolu onu göstərirdi ki, balam təhsilində, ailəsində, hərbi-düzgünlüyü ilə böyüyən uşaq idi. Mənim balam Vətən yolunda, torpaq yolunda şəhid olub. Oğlumun adına çox işlər görülür. Dövlətimiz-

dən çox razıyam, onlar balamın adını yaşadırlar. Vətən sağ olsun, dünya durduqca müstəqil Azərbaycan var olsun!”

Qeyd edək ki, Əhədzadə Elsevər Ağacan oğlu şəhid olduqdan sonra dövlət şəhid ailəsini mənzillə təmin edib.

Elsevər Əhədzadə Vətən müharibəsi zamanı Cəbrayıl-Füzuli istiqamətində aparılan əməliyyatlarda iştirak edib. 21 oktyabr tarixində Füzuli uğrunda gedən döyüşlərdə qəhrəmancasına şəhid olub. Elsevər Əhədzadə ölümündən sonra «Vətən uğrunda» və «Füzulinin azad olunmasına görə» medalları ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, igid qardaşım!

Şəhid anası:

“Prezidentin dəmir yumruğu arxasında anaların polad biləkli oğulları durdu!”

Şəhidlər ölmürlər. Şəhidlik adı ölüm deyil, Vətən, torpaq, böyük amallar uğrunda candan keçmək, özünü şüurlu şəkildə qurban vermək deməkdir. Bu gün haqqında söhbət açacağım qəhrəman şəhidimiz Cəfərov Vüqar İnşallah oğlu 23 mart 1991-ci ildə Nizami rayonunda anadan olub. 1998-ci ildə 70 nömrəli pilot lisey məktəbdə 1-ci sinfə gedib və 2009-cu ildə məktəbi bitirib.

Şəhid haqqında danışan atası bildirir ki, Vüqar orta məktəb vaxtı kikkoksinqlə məşğul olurdu. Heç nədən qorxmayan uşaq idi:

«Evimizin sonbeşiyi, ən istəkliyi idi. Allah onu elə gözəl yaratmışdı, elə bil rəsəm yaratmışdı. Həmişə onu örnək göstərirdi komandir. Mən özüm bu millətə, dövlətə o qədər bağlı insan olmuşam, mənim balalarım da o cür sadıq, torpağının təəssübünü çəkən olub. Vüqar hərbi xidmətdə milli qvardiyanın əsgəri olub. Əsgərlikdən gələndən sonra daxili qoşunlara müraciət elədi. Daxili İşlər Nazirliyinin Xüsusi Təyinatlı Kobra dəstəsində plomyotçu kimi baş çavuş idi. 10 illik qüsursuz xidmətə görə təltif edilib, bir neçə mükafatları var, həm də dövlət tədbirlərinin iştirakçısı olub. 2020-ci il iyul-avqust aylarında ilk seçimdə Yaşma ilə təlimə qatıldı. 27 sentyabrda Murov istiqamətindən hücumla keçdilər. Murovdakı 5 yüksəklikdən 3-nü mənim balamgil azad etmişdilər».

Şəhid anası Cəfərova Səmayə xanım deyir ki, Prezidentin dəmir yumruğu arxasında biz anaların polad biləkli oğulları durdu:

«Qarabağ Azərbaycanın qeyrət qapısı idi, gedənlərin biri də mənim oğlum idi. Şükür ki, mənim balama da qismət oldu, düşməndən Xocalı soyqırımının qisasını almaq. Həmişə uşaqlıqda mənə deyirdi ki, ana, mən sənə torpağını azad edəcəyəm. Hər dəfə kəndləri alanda deyirmiş ki, bura mənim ana Vətənimdir. Biz Cəbrayılın Aşağı Məzrə kəndindədik. Bizim kənd Araz qırağı gözəl kənd idi, Xudafərinə də yaxın idi. Balam oraları azad edib, şəhid oldu!

Üç balam var, iki oğlum, bir qızım var. Vüqar sonbeşiyim idi. Aldığı əmək haqqının yarısından çoxunu ehtiyacı olan ailələrə verirdi. Həmişə evə gələndə ayaqlarımın altından öpürdü. Deyirdi cənnət anaların ayağının altındadır. Sən mənim mələyimsən. Bir gün gəldi dedi, ana, bir qız var sənə oxşayır. Mən onunla ailə quracağam. Balam deyirdi ki, oğlum olsa, adını Cəfər, qızım olsa, anamın adını qoyacağam. Arzusu idi ki, ailə qurub dünya səyahətinə çıxsın. Nişanlı idi, oktyabrın 8-də toyu olmalıydı, 5-i ölüm xəbəri gəldi.

Bir dəfə zəng edəndə öskürürdü, dedim ki, get qərargaha isti çay iç. Dedi, ana, bura Kəlbəcərdi, burda çay var?! İgid odur atdan düşə atlana, igid odur hər əzaba qatlana! Balamın axırıncı sözü bu oldu... (red. ağlayır) Həmişə şəhidlikdən danışanda deyirdi, ana, o hər kəsə nəşib olmur. Dostu Mehmana deyib ki, gəl, şəkil çəkdirək mən geri qayıtmayacağam».

Şəhid atası deyir ki, oğlum şəhid olanda döyüş yoldaşları gəlib alnımdan öpürdü:

«Deyirdilər ki, Cəbrayıl istiqamətində ermənilərin "Dəhşət" ləqəbli polkovnik-leytenantı Artur Qalstayan sürücüsü ilə birlikdə qaçdığı an Vüqar pekası ilə məhv etdi onu. Qalstayan Birinci Qarabağ savaşında Xocalı soyqırımında hamilə qadınların qarnını deşib, pişik balası yığıb, güllələyirmiş. Mənim oğlum əsl qəhrəman idi. Komandiri deyir ki, mühasirəyə düşmüşdük, 1 gün mina polyasını keçdi, getdi hamımız üçün su gətirdi. Heçnədən qorxmayan oğul idi. Mən onun adı ilə qürur duyuram! (red..ağlayır)

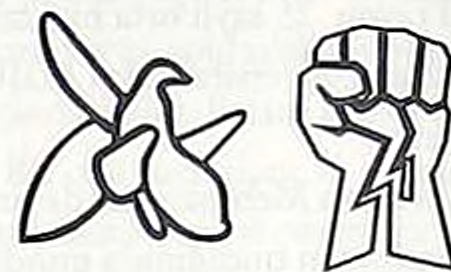
Allah bütün şəhidlərə rəhmət eləsin, onlar hamısı mənim üçün doğmadır. Müstəqil Azərbaycan var olsun! Ali Baş Komandan İlham Əliyev var olsun! Müharibə vaxtı biz bütün ölkə dəmir yumruq kimi birləşdik, düşmənləri qovduq dədə-baba yurdumuzdan. Bu gün azad və müstəqilliksə, torpaqlarmızda vəhşi er-

məni yoxdursa, rahat nəfəs ala bilərik. Allah ölkəmizi güclü, ordumuzu hər zaman müzəffər eləsin!»

Sonda şəhid atası bildirdi ki, balamızın adının oxuduğu məktəbə verilməsi bizə böyük təskinlik olar: «O zaman rahat dünyadan köçərik. Biz Cəfərovlar ailəsi dövlətimizdən, millətimizdən, müzəffər Ali Baş Komandanımızdan çox razıyıq. 1967-ci ildən 8-ci km qəsəbəsi salınan vaxtdan oranın ilk sakinlərindən olmuşuq. Oğlum qəhrəmanlığı ilə o məktəbin adını daşımağa layiqdir. Kaş ailəmizin arzusu yerinə yetərdi».

Qeyd edirəm ki, şəhidin adına abidə-bulaq kompleksi var. Ruhun şad olsun, şəhidim!

Hərbi xidməti Azərbaycanın Daxili İşlər Nazirliyinin Daxili Qoşunlarının baş çavuşu olan Vüqar Cəfərov Vətən müharibəsi zamanı Cəbrayılın azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə savaşıb. Vüqar Cəfərov oktyabrın 5-də Cəbrayıl döyüşləri zamanı şəhid olub. Vüqar Cəfərov ölümündən sonra «Vətən uğrunda», «Cəbrayılın azad olunmasına görə» və «Kəlbəcərin azad olunmasına görə» medalları ilə təltif edilib. İkinci Fəxri xiyabanda dəfn olunub. Ruhun şad olsun, qəhrəman qardaşım!

Şuşa fatehi, son döyüşün son şəhidi - Leytenant Məcidzadə Teymur

Şəhidlər ölmürlər, Vətən göylərinə çəkirlər. İllər ötüb, qərinələr dolaşsa da, şəhidlər heç vaxt unudulmur, həmişə minnətdarlıq hissi ilə yad edirlər. Haqqında söhbət açacağım qəhrəman şəhid, Şuşa fatehi, leytenant Məcidzadə Teymur Tehran oğludur.

Teymur Məcidzadə 1992-ci il oktyabrın 10-da Füzuli rayonunun Gecəgözlü kəndində anadan olub. 1993-cü ilin avqustunda Füzuli rayonunun Ermənistan Silahlı Qüvvələri tərəfindən işğal

edilməsindən sonra Məcidzadələr ailəsi Bakı şəhərinin Xətai rayonunda yaşamağa başladılar. 1999-cu ildə Xətai rayonu 25 sayılı orta məktəbinə gedib. 2010-2014-cü illərdə Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetində (ADİU) «Dünya iqtisadiyyatı» üzrə ali təhsil alaraq oranı bitirib.

Şəhidin anası Camalova Yasəmən Mehman qızı deyir ki, Teymur 8 aylıq olanda onu Füzulinin Gecəgözlü kəndindən qucağında qundaqda körpə ikən gətirdim. Mən müharibənin dəhşətlərini, o qanı, pis günləri gözümlə gördüm:

“Elə bilirdim Teymur böyüyənədək bu müharibə bitəcək. Sən demə, balamı gözləyirmiş ki, balam şəhid olsun, Şuşa fatehi olsun. 2 övladım var. Bir qardaş, bir bacı idilər. Aralarında 2 yaş fərqləri var, bacısı qardaşını universitetə hazırlayırdı, çox mehriban idilər. Azərbaycan dili müəllimi onu çox istəyirdi, deyirdi ki, Azərbaycan dilindən 25 düz yazsan, yoldaşımın maşınını sənə hədiyyə edəcəyəm. Orta məktəbdə olimpiada yarışlarının qalibi olub Teymur.

Bu evdə, bu həyatda biz çox xoşbəxt yaşamışıq. Yoldaşım həyatda ip çəkmişdi voleybol oynayırdı. Atası ilə qızım bir olurdu, mən də oğlumla bir, oynayırdıq. Hamı deyir, sizin mehribanlığınız gözə gəldi sanki. Qismət, bəlkə balam sağ da gələ bilərdi. Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin! O, “Neftçi” fan klubunun üzvü idi. Gözəl futbol oynayırdı. “Neftçi”nin və “Real Madrid”in azarkeşi idi”.

Anası qeyd edir ki, Teymur bir gün dedi ki, mən hərbiyə gedəcəyəm:

“Üç aylıq kurs keçdi, sonra Pirəkəşküldə işə başladı. Ordan İtalyan dili kursuna göndərildilər. Oğlum məzuniyyətdə idi. 26 sentyabr məzuniyyəti yarımçıq qoyub, getdi. Mənə deyirdi ki, ana, bizim elə oğullarımız var ki, ön cəbhəyə əsgər lazım deyil. Ondan nəyə bir sirr almaq çox çətin idi. Çox narahat idim, gecə yazı-pozusunu çəkib atdı ki, narahat olma.

Mənimlə eyni gündə, 10 oktyabrda doğulmuşdu. 28 il ad günümüzü ana-bala qeyd etdik, 28-ci ad gününü doğma torpaqlarımız olan Füzulidə qeyd elədi. Tez-dən saat 6-da zəng etdi, məni təbrik etdi, mən də onu təbrik etdim.

Bizim Gecəgözlü kəndindən zəng etdi. Atasına dedi təbrik edirəm, Gecəgözlü kəndinizi tamam aldım! Atasına soruşdu ki, haradasan? Dedi kəndin klubunun heykəlinin yanında. Soruşdu evimiz haradadır? Atasına dedi oranı ermənilər şumlayıb, məhv ediblər, sən oranı gedib tapa bilməyəcəksən. Erməni vəhşiləri hamısını tamam darmadağın etmişdilər”.

Yasəmən ana deyir ki, 4-6 oktyabrda Teymur Türkiyəli hərbiçilərlə təlimdə iştirak etdi, təltiflər aldı. Türklər ona təklif edib ki, gedib PUA-ların idarə olunması ilə bağlı təhsil alsın:

«O isə imtina edib ki, Vətən çağırır, mən əli silahlı döyüşə gedəcəyəm. Mənim torpaqlarım alınır, mən döyüş yoldaşlarımı qoyub gedə bilmərəm. Füzulidə cəhənnəm odun alovun içində idilər. Balam ordan çıxdı, Şuşanın azad olunması istiqamətində şəhid oldu. Bir ona sevinirəm ki, mənim balam Şuşanın azad olunmasını görüb, bilib. Allahıma bundan ötrü çox şükür edirəm!

Əsgərləri danışdı ki, bir dəfə Cəbrayıl istiqamətində mühasirəyə düşüblər. 104 nəfərlik şəxsi heyəti Teymur öz bilik bacarığı ilə çıxarıb mühasirdən.

Füzulinin bütün kəndləri tamamilə azad olundandan sonra oktyabrın 29-da zəng etdi ki, ana, kalon düzülüb. Şəklini atdı baxdım ki, hamısı hisin, palçıqın içindədirlər. Deyirdi, ay ana, biz Xocavənddəyik, bura bir gözəl yerdir. Gör, erməni mənfurları 30 ildə bizi nələrdən məhrum ediblər. Xocavənddən sonra Şuşa istiqamətinə ac-susuz getdilər, bir Allah bilir nə əzab-əziyyət çəkdi balalarımız orada. 052 ilə bunların istiqaməti eyni olub. Onların uşaqları sevinirmişlər ki, nə yaxşı ki gəldiniz,

artıq nə qədər müddətdir susuzuq. Bunlar da susuz imiş, onlar da. Min bir əziyyətlə Şuşanı alıb balalarımız...

Mənim oğlum şəhid olmasaydı qapı bir qonşunun övladı, qohumum, yaxınımın övladı şəhid olacaqdı. Bu məni yandırmazdı? Təbii ki, yandırardı. Torpaqlarımızın işğaldan azad olunmasında mənim oğlum Teymurun da adı varsa, mənim üçün bu dünyadır! Mənə deyirdi ki, tez məni yığ. Zəngimselə Prezident İlham Əliyevin səsinə qoymuşdu. Çox sevirdi Prezidenti. Dövlətdən çox razıyam. Allah dövlətmizi, dövlətçiliyimizi qorusun, amin! Sonuncu telefon danışığı 30 oktyabrda oldu bizimlə. Döyüş yoldaşlarına atasının telefon nömrəsini vermişdi. Deyirdi ki, atama deyir hər şey yaxşıdır».

Ancaq oğlunun yoxluğu atası Nəcəfov Tehrana çox pis təsir edib. Oğlu II Fəxri xiyabanda dəfn olunandan sonra insult olub, sonra infarkt keçirib. 2021-ci ilin dekabrın 24-ü açıq ürək əməliyyatı keçirib. Hazırda Kardiologiya İnstitutunda xəstəxanadadır. Sığortasını dövlət edir, dərmanlarını YAŞAT fondu təmin edir.

Qeyd edək ki, şəhidin anası Yasəmən xanım uzun illər mühasib işləyib. Oğlu şəhid olandan sonra işdən ayrılıb. Ana deyir ki, daha balamdan sonra bunlar mənə çox mənasız gəlir:

«Balamı dəfn etdik, daha sonra xəbər gəldi ki, müharibə qurtardı. İnanın, bu gün mənim üçün o dünya gözümde elə gözəlləşib. Gedib balama çatım kaş, elə bil çamadanım yığılıb hər zaman hazıram. Hər zaman o ümidlə yaşayıram ki, balamın yanına gedəm. Torpaqlarımız olmasa, nə ananı, nə də ailəni qorumağa dəyər. Bəlkə də illər keçəcək, minlərlə Teymurlar böyüyəcəkdir. Mənim Teymurum da xoş xatırlanacaq, onunla fəxr edirəm! Uca Allah Azərbaycanımızı qorusun! Körpələrimiz müharibəsiz, qan-qadasız böyüyəcəklər. Allah qalanlara cansağlığı versin, şəhidlərimizə rəhmət etsin! Oğul Vətən üçündür!»

Ruhun şad olsun, Şuşa fatehi, son döyüşün son şəhidi, leytenant Məcidzadə Teymur!

Azərbaycan Ordusunun leytenantı olan Teymur Məcidzadə Vətən müharibəsi zamanı Cəbrayıl, Füzuli və Şuşanın azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə öz canını fəda edərək savaşıb. Teymur Məcidzadə noyabrın 9-da Şuşa döyüşləri zamanı şəhid olub. II Şəhidlər Xiyabanında dəfn olunub. Teymur Məcidzadə ölümündən sonra «Vətən uğrunda», «Cəbrayılın azad olunmasına görə», «Füzulinin azad olunmasına görə», «Şuşanın azad olunmasına görə», «Hərbi xidmətlərə görə» medalları və 3-cü dərəcəli «Rəşadət» ordeni ilə təltif edilib.

Məcidzadə Teymur Tehran oğlunun adı 20-yə yaxın məktəbin müxtəlif sinflərinə verilib. Adının məktəbə verilməsi ilə bağlı müraciət də olunub.

Mübarizin şəhidliyindən bəri döyüş əmri gözləyən şəhid Teymur Rəsulov

Payızı hər nə qədər çox sevsək də, iki ildir bu sevginin yanına bizim üçün bir də nisgil əlavə olunub. Artıq payız həm də neçə-neçə nur üzlü igidimizin şəhidliyə ucaldığı zamanın göstəricisidir. Bu gün haqqında bəhs edəcəyim qəhrəman qardaşımız da məhz bu nisgimizin bir parçasıdır.

Şəhid Rəsulov Teymur Yavuz oğlu 1988-ci il, 23 martda Sahil qəsəbəsində anadan olub. Bakı şəhəri Qaradağ rayonu

Əliheydər Kazımov adına 228 nömrəli tam orta məktəbdə təhsil alıb. 2000-ci ildə Həbib bəy Mahmudbəyov adına 2 saylı Texniki-Hümanitar Elmlər Liseyinə qəbul olub. 2005-ci ildən həmin kollecdən məzun olub. Yüksək balla Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universitetinin Energetika fakültəsinə qəbul olub. Təhsilini başa vurduqdan sonra 2009-2010-cu ildə Tərtətdə «N» saylı hərbi hissədə əsgər olub.

Şəhidin yaxın dostu və ailə üzvü Sahib Altay onunla bağlı xatirələrini bizimlə bölüşərkən bildirib ki, Teymur Milli Qəhrəman Mübariz İbrahimovla birgə əsəgərlik keçib: «Mübariz İbrahimov həmin vaxt gizir kimi xidmət edirdi. Onun şəhidliyindən sonra Teymur anasına zəng etmişdi ki, zabit kimi hərbidə qalmaq istəyir, lakin anası razı olmamışdı. Əsgərlikdən gələndən sonra elektrotexnika üzrə ixtisalaşmış və sahə üzrə özün inkişaf etdirmişdi. Ölkə üzrə 27 qabaqcıl elektrotexnika mühəndisindən biri idi.

Teymurun başqa bir xüsusiyyəti onda olan şeir ruhunun olması idi. Teymur Turan imzasıyla şeirlər yazırdı. Dövrü mətbuatda şeirləri, esse və məqalələri dərc

olunurdu. Ən böyük arzularından biri də şeir, esse və məqalələrindən ibarət ilk kitabını nəşr etdirmək idi. Şəhadətindən sonra onun bu arzusunu valideynləri reallaşdırıblar.

2020-ci ildə Tovuz döyüşlərində Milli Qəhrəman Polad Həşimovun şəhadətə yüksəlməsindən sonra gedib iyulun 15-də könüllü qeydiyyatdan keçdi. Sentyabrın 27-də özü gedib Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin Qaradağ Rayon İdarəsinə müraciət etdi. 3 gün getdi-gəldi, geri qaytarıldı. Ayın 29-u yenidən komissarın qəbuluna düşüb xahiş edib ki, məni müharibəyə aparın. Sentyabrın 30-da Sumqayıtın Təlim-Tədris Mərkəzinə aparıldı. Oktyabrın 3-dən cəbhənin Füzuli istiqamətindən başalayıb, Füzulinin bir çox kəndləri, Cəbrayıl rayonu, Xudafərin körpüsü ətrafı kəndləri, xüsusilə Soltanlı- Daşkasən kəndləri, Xocavəndin Hadrud qəsəbəsi və qəsəbə ətrafı kəndlərin azadlığı uğrunda döyüşlərdə iştirak edib. Oktyabrın 18-də keçmiş Xocavənd-Hadrud-Şuşa yolunun üzərində Şuşaya 10 km-lik məsafədə döyüş yoldaşı Ülvi Hacıyevlə birgə şəhid olublar”.

Şəhidin dostu bildirib ki, Teymurun dəfnindən bir neçə gün sonra bacısı Şəhla xanımın yuxusana gəlib:

“Yuxuda bacısına deyib ki, mən tək deyiləm. Mənim çöldə bir döyüş yoldaşım qalıb. O, mən şəhid olduğum yerdədir, onu axtarırlar. Kömək edin onu oradan götürsünlər. Bu yuxudan bir neçə gün sonra sosial şəbəkələrdə Teymurgilin döyüş bölgəsindən bir şəkli yayımlandı və məlum oldu ki, onların həmin şəkildəki döyüş yoldaşı Ülvi Hacıyev itkindir və axtarılır. Şəhadətindən 58 gün sonra qəhrəman şəhid Ülvinin nəşi də Teymurun şəhid olduğu yerdən tapıldı.

Teymur 10 il öncə bir yazı yazmışdı, burada şəhid Milli Qəhrəman Mübariz İbrahimovdan bəhs edirdi. Yazırdı ki, “O gecə sübhə qədər hərbi hissəyə həyəcan signalı verildi, ancaq döyüş əmri verilmədi ki, verilmədi... Mən isə yaşımın neçə olmasından asılı olmayaraq ömrümün sonuna kimi bu əmri gözləyəcəyəm! Teymur şəhid olmamışdan bir ay öncə bu sözləri yaxın dostuna demişdi. “Mən qalıcı deyiləm, məndən sonra bir Teymur adı ürəyinizdə qalsın istəyirəm. Həmişə öz-özünü düşünün və düz addımlar atın”.

Sahib bəy deyir ki, sentyabrın 27-də Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətindən geri qayıdanda yarı yolda dedi siz gedin, mən gəlmirəm: “Sən demə, o Şəhidlər xiyabanına gedirdi. Oradan öz təəssüratları əsasında bir esse yazdı. Yazının bir hissəsində şəhidlərə müraciətlə belə deyirdi ki, «Sizin öz arzularınıza, mənim də sizə qovuşacağım gün gəlib çatdı».

Şəhidin atası Yavuz Rəsulov deyir ki, qardaşım rəhmətə gedəndə övladlarım hələ balaca idi: «Teymur mənim evimin yeganə oğlu idi. Həm də soyadını daşıdığı evin sonbeşiyi idi. Uşaqlıqdan etibarən onunla sərhəd qoyulan ata-oğul münasibətimiz olmayıb, yaxın dost olmuşuq həmişə deyirdi ki, yaxşı dost olmağı bacaran adamlardan yaxşı valideyn də olur, övlad da olur. Allah bütün şəhidlərə rəhmət eləsin!»

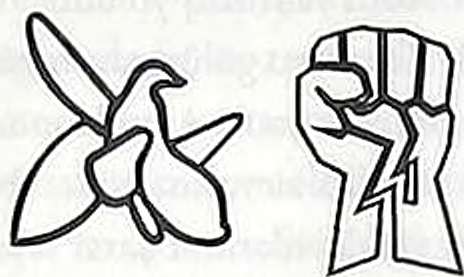
Sahil xatirələrini yada salanda, Teymurun həmişə ona, «məna nəse olsa, birinci sənə xəbər edəcəklər», deməsini xatırlayır:

«Oktyabrın 21-i gecə 03:30-da Beyləqandan tibb xidməti rəisi zəng edib və Teymurun şəhidlik xəbərini verdi. Onun boynundan asılmış gilizin içərisindən adım və telefon nömrəmin qeyd olunduğunu dedilər. Qeyddə yazılıb ki, məna nəse olsa, ilk bu dostuma zəng edin. Döyüş yoldaşları deyirdi ki, Hadrutdakı 2 günlük ağır döyüşdən hamısı sağ çıxmışdı. Ərzaq maşınları vurulub, əmr gəlib ki, Şuşa istiqamətində getsinlər. Teymur üzünü yoldaşlarına tutub deyib ki, az da yaşasaq, çox da yaşasaq, heç bir fərqi yoxdur. Ailəməzlə sağollaşib gəldiyimiz yol şərəfli yoldur. Şəhidlik qəhrəmanlıq ölümsüzlükdür. Unutmayın, şəhidlik bütün ölüm səbəblərindən üstün yeganə əbədi yaşamaq yoludur! Orada olan yoldaşlarından biri danışdı ki, həmin yerdə Teymuru gülümsəyən gördüm, sanki üzünə bir nur gəlmişdi. Dedi ki, deyəsən sonumuz çatıb. Anında minamyot zərbəsi ilə bunların manqasını vurublar, Teymur şəhidlik zirvəsinə yüksəlib. Allah rəhmət eləsin!»

Şəhid Teymur Rəsulovun valideynlərinin şəxsi təşəbbüsünə əsasən, Qaradağ rayon Sahil qəsəbəsində fəaliyyət göstərən şəhid Elçin Əzizov adına 301 saylı uşaq bağçasının həyatında Teymur Rəsulov və qəsəbə şəhidlərinin xatirəsinə abidə kompleksi inşa edilmiş və park salınmışdır. 2021-ci ilin oktyabrın 19-da həmin abidənin açılış tədbiri keçirilib. 2022-ci ilin martın 23-də şəhidin 34-cü doğum günü valideynlərinin təşəbbüsü, şəxsi hesabına və Sahil İctimai Birliyinin dəstəyi ilə Sahil qəsəbəsində yerləşən mərkəzi parkda «Yaşıl Sahil» adlı ağacəkmə aksiyası keçirilmiş, aksiyanın keçirildiyi əraziyə qəsəbə şəhidlərinin adı verilmişdir. Bundan başqa Qobustan rayonu yeni massiv ərazisində küçələrdən biri şəhid Teymur Rəsulovun adını daşıyır. Yaxın qohumu tərəfindən küçədə adına xatirə guşəsi açılıb. Eyni zamanda Azərbaycan Neft və Sənaye Universitetində bir seminar auditoriyası, Sahil qəsəbəsində yerləşən 228, 253 və 319 saylı orta məktəblərdə, Biləcəri qəsəbəsində yerləşən 297 saylı bir sinif otağı şəhid Teymur Rəsulovun adını daşıyır. 2022-ci ilin iyun ayında valideynlərinin şəxsi təşəbbüsü və vəsaiti hesabına

şəhid Teymur Rəsulovun «Qürub vaxtı» kitabı nəşr edilmiş, kitab iki hissədən ibarətdir. 1-ci hissədə Teymurun esse və məqalələri, ikinci hissədə isə Teymurlu xatirələri yer alır.

Azərbaycan Ordusunun əsgəri olan Teymur Rəsulov Vətən müharibəsi zamanı Xocavəndin və Cəbrayılın azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə savaşıb. Teymur Rəsulov oktyabrın 21-də Cəbrayıl döyüşləri zamanı şəhid olub. Teymur Rəsulov ölümündən sonra «Vətən uğrunda», «Xocavəndin azad olunmasına görə» və «Füzulinin azad olunmasına görə» medalları ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, igid qardaşım!

“Lələtəpəyə qədər getmişiksə, qalan torpaqları da alacağıq” - Kəşfiyyatçı şəhid Kəlbiyev Şaiq

Bu dəfə də şanlı Vətən müharibəsinin daha bir şəhidi Kəlbiyev Şaiq Namiq oğlunun evini ziyarət edib, onunla bağlı xatirələri ailəsi ilə birlikdə yad etdik.

Şaiq Kəlbiyev 1994-cü il sentyabrın 10-da Bakı şəhərində anadan olub. 2002-2012-ci illərdə orta məktəbdə təhsil alıb. 2012–2014-cü illərdə Sosial-İqtisadi Kollecində təhsil alıb. Şaiq Kəlbiyev 2014–2016-cı illərdə Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin «N» saylı hərbi hissəsində

müddətli həqiqi hərbi xidmətdə olub.

Şəhidin atası Kəlbiyev Namiq deyir ki, Şaiq əsgərlikdə kəşfiyyatçı olub:

«Hərbi xidməti zamanı Quru qoşunlarında xidmət edib. Oğlum hərbi xidmət vaxtı Naftalanda qramtaniyot üzrə oxumuşdu. Daha sonra o Ağcakəndə getdi. Əl qabiliyyəti yaxşı idi, deyirdi mən bura döyüşməyə gəlmişəm, yenə mənə deyirlər şəkillər çək. Mən döyüşmək istəyirəm. 2 ay sonra getdim ki, kəşfiyyat bölüyünə yazılıb. Orda 100 nəfərdən 10 nəfər qalmışdı. Gəlib oturdu yanımda dedi ki, ata hər şey əladır, biz missiyani yerinə yetirmişik. Mənə dedi ki, müharibə olacaq mən döyüşəcəyəm. 2016-cı ilin mart ayında mənə zəng etdi, hamı ilə danışdı, anasıgillə halallaşdı. Məndən hallıq istədi, dedim oğlum halal xoşun olsun!

Mən işə getdim, yoldaşım televizoru açıb ki, Aprel döyüşləri başlayıb. Qızım zəng etdi ki, anamın əlləri qıc olub, heç yaxşı deyil. Elə o vaxtdan heç səhhəti düzəlmir. 25 apreldə zəng etdi, dedi, ana, mən sağam, narahat olma gəlirəm. Elə gündə gəlmişdi ki üst-başı pis gündə, çox yorğun, halsız. Dedim bu uşaqla işiniz

olmasın. Oğlum ibadət edib namaz qılırdı. Həmişə deyirdi ki, belim zədələnib. Dostu aparmışdı həkimə, onda belinə mil qoymuşdular. Hər 3 aydan bir hərbi komissarlıq zəng edirdi ki, Şaiq hardadır. Deyirdilər o bizim uşaqdır, o kəşfiyyatçıdır, onu verin bizə. Şaiq həmişə deyirdi, ata, biz Lələtəpəyə qədər getmişik, yerdə qalan torpaqları da alacağıq.

Hərbi dövrə sonra bir müddət marketdə kassir işlədi, daha sonra özəl şirkətdə öz sahəsi üzrə işləməyə başladı. Həmişə mənə deyirdi, ata, mən yata bilmirəm. Mən getməliyəm, orda dostlarım şəhid oldular. Mən gedəcəyəm, Vətən çağırır!»

Şəhidin anası Səkinə xanım deyir ki, uşaqlığından Şaiq mənə əmi, dayı olub. O mənə işləməyə belə qoymurdu: «Çox zəhmətkeş övlad idi. Qardaşı, bacısı da var, amma bu mənə bambaşqa övlad idi. Getdim məscidə Şaiqi də aparmışdım. Dua edirdi ki, Allah, mənə bir bacı ver, adını Hökümə xanım qoyacağam.

O tarixi, coğrafiyanı çox sevirdi. Çox yaddaşlı uşaq idi. Vətənpər idi. Həmişə deyirdi, ana, sən mənimlə fəxr edəcəksən! Mən onunla körpəlikdən fəxr edirdim. Həmişə oturub-durub deyirdi ki, ana, mən həmişə cavan qalacağam, mənimlə fəxr edəcəksən!

Çox istəyərəm ki, oxuduğu 319 nömrəli orta məktəbə oğlumun adını versinlər, oğlumun ruhu da şad olar. Mən hökumətdən heç nə istəmirəm. Deyirlər oğlunun zabit rütbəsi yoxdur. Mənə ən böyük təskinlik məktəbə adının verilməsidir, bu mənim təskinlik yerimdir. Atası dedi getmə belində mil var. Qardaşı dedi gəl mən sənə yerinə gedim. Yenə də razılaşmadı. Mən balamla fəxr edirəm! 30 il sonra oğullarımız o qara ləkələrimizi üzərimizdən götürdülər. Mən indi qürurla yaşayıram. Dostu oğlumun qolunda şəhid oldu. Ana südümü ona halal edirəm. O, mənim başımı necə uca etdi, hara gedirəm fəxr edirəm oğlumla. Şükür Allaha ki, bu cür övladım var. Xocalıdakı qız-gəlinlərin, günahsız körpələrin qanını aldılar. Vətən çağırırsa, ikinci oğlum Orxanımı da verərəm».

Şəhid atası deyir ki, 2020-ci il sentyabrın 28-də Şaiqə zəng etdilər, 29-u gündüz saat 15:00-da yola saldıq Mingəçevirə:

«Könüllülər hərbi komissarlıqda iştirak üçün növbə tutanda qeyd edirdilər ki, Aprel döyüşlərində Sahil qəsəbəsindən çox uşaq iştirak edib. İndi əmr gəlib ki, birinci onlar getsinlər. Oğlumu Mingəçevirə apardılar, oradan da birbaşa döyüşə, Talış Yüksəkliyinə. Oğlum 4-5 dil bilirdi. Komandirlər qabiliyyətinə görə onu qərargahda saxlamaq istəyirmişlər. Amma Şaiq deyirdi ki, mən qabağa gedəcəyəm. Oktyabrın 17-də axşam saat 4 də bələdiyyədən zəng gəldi ki, uşaq yaralanıb. De-

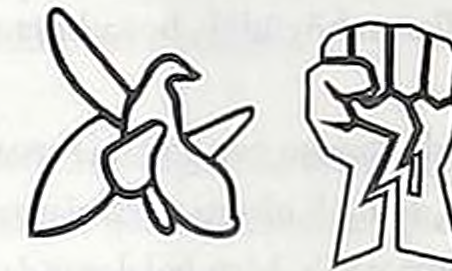
dim yerini deyib gedib balamı gətirim. Axşam saat 7-də getdim Yevlaxa çatdım. Ayağından qəlpə yarası almışdı, qanaxmadan şəhid olub.

Kəşfiyyatda oğlumun iki köməkçisi olub - Elcan Məmmədov, Sayəddin Məmmədov. Oktyabrın 15-i gecə gediblər neytraldan şəhidləri gətiriblər. Oktyabrın 17-nə keçən gecə Ağdərədə 9 saat döyüşüblər. Onun hər bir cibində xırda bayraq olurdu, azad etdikləri yerə o bayrağı sancırdı. Axırncı bayrağı Şuşaya sancmağa saxlayırdı. Oğluma bu qismət olmadı, ancaq həmin bayrağı Şuşaya mən aparacağam. Həmişə deyirdi ki ermənilər bizdən qorxurlar. Bizim bu cür döyçülərimiz, 052, Yaşmanın olduğunu bilmirdilər. Nələr edirdik biz.

Oğlumun kəşfiyyatda ləqəbi Saşa idi. Üzlərini örtər, maskalanardılar. Əfsanəvi döyüşçü olub mənim oğlum. Orada nəse kiçik mübahisə olanda deyirmiş biz bura, erməniləri qovmağa gəlmişik. Mehriban olun!»

Şaiq Kəlbəyev 2014–2016-cı illərdə Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin «N» saylı hərbi hissəsində müddətli həqiqi hərbi xidmətdə olub. 2016-cı ilin 2–5 tarixlərində şanlı Aprel döyüşlərində savaşıb. Döyüş meydanından yaralı hərbiçilərin çıxarılmasında və Cəbrayıl rayonu istiqamətində Lələtəpə strateji nöqtəsinin işğaldan azad edilməsi zamanı fərqlənib.

Könüllü olaraq SHXÇDX-nin Qaradağ Rayon Şöbəsinə müraciət edən Şaiq Kəlbəyev Vətən müharibəsi zamanı Suqovuşanın, Cəbrayılın və Füzulinin azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə savaşıb. Şaiq Kəlbəyev oktyabrın 15-də Füzuli döyüşləri zamanı şəhid olub. Qaradağ rayonunun Sahil qəsəbəsində dəfn olunub. Şaiq Kəlbəyev ölümündən sonra «Vətən uğrunda» medalı ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, şəhid qardaşım!

“O nəinki mənim, həm də millətin qəhrəmanıdır. O, mənim dostum, fəxrım, şəhidimdir!”

Şəhidlik nədir? - “Allah yolunda öldürülənlərə (şəhid olanlara) “ölü” deməyin. Əksinə, onlar (Allah dərgahında) diridirlər, lakin siz bunu dərk etmirsiniz”. (Bəqərə surəsi, 2/154)

Bu gün haqqında bəhs edəcəyim qəhrəman qardaşımız da məhz bu igidliyi özündə təcəssüm etdirən Manafov Cavid Faiq oğludur. Manafov Cavid 1999-cu il 4 fevralda Bakı şəhərində anadan olub. 2005-ci ildə Heydər Əliyev adına liseydə

birinci sinfə daxil olub, 2016-cı ildə liseyi bitirib. Həmin il Bakı Dövlət Universitetinin Sosial Elmlər və Psixologiya fakültəsinin, “Psixoloq” ixtisasına qəbul olub. 2020-ci ildə həqiqi hərbi xidmətə çağrılıb, Ağcabədidə «N» saylı hərbi hissədə xidmət edib.

Çox savadlı və zəhmətkeş şəhidimiz yay tətillərində ailəsinə kömək üçün qardaşı Cahadla birgə işləyərmiş. Şəhidin anası İbrahimova Natəvan anasının himayəsində çətinliklə olsa da, övladlarını böyüdüb, boya-başa çatdırıb. Onların ali təhsil almalarına dəstək olub.

Şəhid anası deyir ki, Cavid həmişə evə gələndə mənə bağçadan güllər yığardı, konfet kağızına bükərdi ki, səliqəli olsun: «Məni çox sevirdi, heç zaman məni incitməyib. Həmişə mənə dəyər verib. Mən balalarımından razı olmuşam. Allah da onlardan razı olsun! Hərbi komissarlıq evimizin yanındadır. Cavid hərbi xidmətə getməmişdən öncə hər gün qardaşını göndərirdi baxsın ki, get gör orada avtobus var? Çox istəyirdi əsgər getsin. Qardaşı Cahada deyirdi ki, hərbiyə elə gedək ki,

anamız tək qalmasın. Onu yola salanda avtobusun pəncərəsindən mənə baxdı, gözləri yaşardı. Pərdəni çəkdi həmin an. Qaçdım, pəncərəni nə qədər döydümsə, baxmadı. Sonralar niyə ağladığını soruşdum, deyirdi ki, qardaşım Cahadı qucaqlayıb öpə bilmədim. Heç qardaşımdan doymadım...»

Cavidin komandiri Ədilzadə Cavidan onunla bağlı xatirələrini ailəsinə danışır: Biz düşmənin istehkamlarını məhv edən zaman koordinatorları kalkulyatorla hesablayırdım. Cavid öncədən deyirdi ki, komandir filan rəqəm, hesablayıb görürdüm ki, çox düz deyib. Çox igid, mərd, cüssəli oğlan idi, arada deyirdi ki, komandir gəl, bir akobda gücümüzü sınayaq. Əsl qəhrəman idi».

Qardaşı Cahad deyir ki, Cavid bizi Şuşaya aparmağı çox azulayırdı:

«Deyirdi ki, İnşallah sağ-salamat qayıdım, yaxşı bir dövlət işinə girərəm. Maşın alıb, sizi aparacağam Şuşaya. Axırncı dəfə oktyabrın 30-da telefonla danışdıq, bir neçə gün cavab gəlmədi. Qardaşımdan çox narahat idim. Gecə yatmışdım, yuxuda gördüm ki, qaranlıq bir yerdəyəm, güllə yarası almışam, qadınlar ağlaşır. İki gün keçdi, mən dayım oğlu ilə oturmuşdum. Çox narahat idim, elə ancaq Caviddən danışırıdım. Bir zəng gəldi mənə, çəkildim sinif yoldaşımğilin həyatında qaranlıq bir yerə. Telefonda ağlaşma səsləri gəldi. Eynilə yuxuda gördüyüm səhnə idi. Ağlaşma səslərindən bildim ki, qardaşım şəhid olub. İstədiyi qız da BDU-da oxuyurdu, hərbi xidmət dövründə həmin xanıma şeir yazmışdı. Hərbiyə olduğu vaxt insana aid belə şeir yazmışdı.

Yetişir qəzəli (09.08.2020)

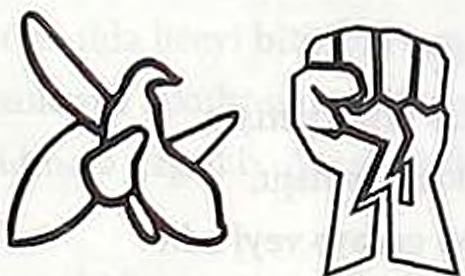
İllərdir dünyada neçə-neçə insan yetişir
Kimisi kal yetişir, kimisi kamil yetişir.
Kimisi xoşallanıb sübhədən gecəyə veyl edir
Kimisinin zəhmətinə bir para çörək yetişir
Baxırsan öz namusunu qorumağa cürəti yox
Özgəsinin namusuna dilli-dilavər yetişir»

Anası deyir sonuncu dəfə 30 oktyabrda danışdıq. Dedim nə xəbər, nə yenilik var? Dedi, uşaqlar artıq ordadır, qələbəmizə sayılı günlər qalıb. Dağ kimi ordumuz var, Cənab Prezidentimizin dediyi kimi, dəmir kimidir yumruğumuz. Biz qalibik, ana, narahat olma!»

Şəhidin anası İbrahimova Natəvan Şükür qızı deyir ki, Cavid keşlə şəhidlər xiyabanında dəfn olunub. Qeyd edək ki, bir iş adamının dəstəylə yaşadığı mənzir

lin qarşısında şəhidə xatirə abidə hazırlanıb. Natavan ana deyir ki, bu gün qürurla qeyd edirəm ki, 44 günlük Vətən müharibəsində mənim övladımın da böyük rolu olub. O nəinki bu millətin, həm də mənim qəhrəmanımdır. O mənim dostumdur. O məni mən edənim idi.. Bütün günü həyatda, hətda yuxularımda belə Cavidı axtarıram... (Red. ağlayır)

Manafov Cavid Faiq oğlu Vətən müharibəsi başladığı gündən Füzuli, Cəbrayıl, Zəngilan və Qubadlı istiqamətində gedən döyüşlərdə iştirak edib. 31 oktyabr 2020-ci il tarixində Batareya komandirini xilas edib və digər döyüş yoldaşlarını xilas edərkən ağır yaralanıb. 7 noyabr 2020-ci il tarixində şəhid olub. Cavid Manafov ölümündən sonra "Vətən uğrunda", "Cəsur döyüşçü", "Xocavəndin azad olunmasına görə", "Cəbrayılın azad olunmasına görə", "Şəxsi şücayyətə görə» medalları ilə təltif edilib. Medalı şəxsən Müdafiə naziri Zakir Həsənov təqdim edilib. Ruhun şad olsun, igid qardaşım!

"Mən ölməyə deyil, öldürməyə gedirəm, qızım Nazlıya yaxşı baxın!"

Düşmən qarşısında inamla dayanıb, Vətənimizi, torpaqlarımızı qoruyarkən şəhid olan igid qardaşlarımızdan biri də şəhid Qənbərov Bilal Xanlar Oğludur.

Şəhid Qənbərov Bilal Xanlar Oğlu 1993-cü il sentyabrın 29-da Bakı şəhərində anadan olub. 2000-2001-ci illərdə Səbayıl rayonu Birinci Qarabağ şəhidi Etibar Əliyev adına 162 sayılı orta məktəbdə təhsil alıb. Uşaq vaxtı həddindən çox ərköyün idi, məhlədə hər kəsin təsifin

çəkərdi. Dostlarını çox istəyirdi. Uşaqlıqdan əməyi çox sevirdi.

2018-2020-ci illərdə Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin Beyləqan rayonunda yerləşən "N" sayılı hərbi hissəsində müddətli həqiqi hərbi xidmətdə olub. Yanvarın 5-də hərbi xidmətdən tərxis olunmuş Bilal Qənbərov 2020-ci il sentyabrın 27-də Azərbaycan Silahlı Qüvvələri tərəfindən Ermənistan işğalı altında olan ərazilərin azad edilməsi üçün başlanan Vətən müharibəsində iştirak edib. Vətən müharibəsi ərəfəsində Bilal Qənbərov əvvəlcə Ağcabədidə yerləşən "N" sayılı hərbi hissədə təlimlərə qatılıb. Anası Gültəkin xanımla telefonla danışanda tezliklə döyüşlərdə iştirak etmək üçün ön cəbhəyə göndəriləcəyini bildirib:

"Bilal 2018-ci ildə hərbi xidmətə getdi, 2020-ci ildə geri qayıtdı. Qayıdanda dedi ki, ana, müharibə olacaq, əgər olsa, mən gedəcəyəm. Mən gedib ora könüllü yazılmışam, son zamanlarda hərbi biletində könüllü yazıldığını görmüşəm. Hazırda qazi olan əsgər yoldaşı bu yaxınlarda mənə dedi ki, biz birlikdə könüllü yazılmışdıq, o, sadəcə siz narazı olmayasız deyə evə xəbər etməmişdi. Müharibəyə ge-

dəndən sonra zəng etmişdi. Deyirdi, cəbhədə ağır döyüşlər gedir. Yaxın günlərdə bizi də ön cəbhəyə aparacaqlar, döyüşlərdə iştirak etmək üçün hazırıq. Boyunbağım belə hazırdır. Onun içərisində ad-soyadım var. Müharibədir, əgər şəhid olsam, onun köməyi ilə kimliyimi müəyyən etmək mümkün olacaq. Amma mən ölməyi deyil, öldürməyi, qələbə ilə sağ-salamat qayıtmağı düşünürəm”.

Şəhidin bacısı Aidə xanım xatirələrindən danışır ki, 2020-ci ilin yanvarında qardaşım hərbiyən yeni gəlmişdi: “2020-ci il Tovuz döyüşlərində general-mayor Polad Həşimov və polkovnik İlqar Mirzəyev şəhid olanda qardaşım dənizdə işləyirdi, çox narahat idi. Mənə səs atdı ki, dörd bir yanıma sulardır əlim yetmir çox narahatam burada kaş mən də onların yanında olardım. Generalımız şəhid olub, biz durub baxa bilmərik! Gələn kimi mən hökmən hərbiyə gedəcəyəm.

Bilalın ən böyük arzularından biri ali təhsil alıb yaxşı bir peşəyə sahib olmaq, qızı Nazlını hərtərəfli böyütmək idi. Boş vaxtlarını onunla keçirər, qızına qayğı göstərirdi. Bütün varlığı ilə qızına bağlı idi. Övladı ilə selfi çəkirdi, onunla uşaq kimi oynayırdı. 49 nömrəli orta məktəbin həyatında qardaşımı yola salırdıq, dedim sənə sadə telefon alım. Dedi, narahat olma mənə telefon lazım deyil, bəyəm mən döyüşdə erməniyə deyəcəyəm ki, bir dəqiqə gözlə mənə evdən zəng gəlir? Çox zarafatçı idi. Yola düşəndə son sözü bu oldu ki, narahat olma hər şey yaxşı olacaq. Şuşa da bizim olacaq, o torpaqlar da, daha bu yoldan dönüş yoxdur. Onu deyər - deyər, gülər - gülər yola saldıq. Bilal yola düşərkən qələbə ilə qayıdacağını bildirdi. Şuşaya bayraq sancmaq isə ən böyük arzusu idi. Arzusunun da arxasınca getdi” (red. ağlayır..)

Sonuncu dəfə 31 oktyabrda telefonla danışdıq. Tezdən saat 7-də dedi ki, Şuşaya giririk, hamımızla sağollaşdı, telefonun və maaş kartının kodunu mənə verdi. Dedi ki, burada vəziyyət çox qarışıqdır, nəşib olsa, görüşərik”.

Şəhid anası Gültəkin xanım deyir ki, oğlu 2020-ci il 29 sentyabrda, öz ad günündə hərbi xidmətə çağırılıb və gizir kimi gedib:

“28 sentyabrın səhəri doğum gününü qeyd etməyə hazırlaşırıdım. Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin Səbail Rayon İdarəsindən zəng gəldi. 29-u günü səhər saat 5-də getdi. Döyüş yolu Füzuli, Cəbrayıl, Hadrut, Şuşa istiqamətində olub. Lakin hələ ki Xocavənd və Cəbrayıl istiqamətindəki döyüşləri ilə bağlı medalları verilməyib. Balam döyüşə gedəndə qızının 3 yaşı vardı, gələn il fevralın 2-də 6 yaşı tamam olacaq. dövlətimizin dəstəyilə təmənnasız, Nərimanov rayonunda yerləşən modern tipli məktəb-bağça kompleksində tədris alır. Bilalın

adı ata babasının adıdır, o da 1941-45 illərin İkinci Dünya müharibəsi iştirakçısıdır. Qəhrəman oğlum babasının adını daşıyırdı.

Tez-tez oğlumla danışırıdım. Hər şeyin yaxşı olduğunu deyirdi. Ac-susuz deyilik, hər şey gözəldir burada. Bir dəfə dedi ki, Prezidentin çıxışları bizi ön cəbhədə çox ruhlandırır. Heç bir çəkinəcəyimiz yoxdur, ermənilər siçan kimi qaçib girirlər yərə. Daim irəli, arxaya yol yoxdur, bunu əminliklə bilirəm, bizi Vətən, torpaq çağırır. Dedi, ana, bu gecə yatma bizə dua et. Hər şeyimiz var, bircə duamız çatmır. Dedim ki, sizin üçün təkə Azərbaycan anaları deyil, bütün dünyada yaşayan azərbaycanlılar dua edir. Bilalla təxminən oktyabrın sonuna yaxın danışdıq dedi ki, başı dumanlı dağların yaxınlığındaydıq”.

Atası Xanlar Qəmbərovun dediyinə görə Bilal ona ancaq rəsmi açıqlanan məlumatlar qədər danışır, əlavə heç nə demirmiş: “Deyirdi əlavə məlumat verə bilmərik. Bilal Hadrut istiqamətində döyüşlərdə də iştirak edib. Oradakı düşmən istehkamları Azərbaycan Ordusunun hücumunun qarşısını ala bilməyib. Artıq oktyabrın 9-da Hadrut qəsəbəsi işğaldan azad edilmişdi. Nəticədə Ermənistan Silahlı Qüvvələrinin Füzuli və Cəbrayıl istiqamətində yerləşən hərbi hissələrinin həm idarə edilməsi, həm də təchizatı pozulub. Çünki idarəetmə Hadrutdan həyata keçirilirdi. Bilal Hadrut azad olduqdan bir gün sonra bizimlə danışdı.

Oktyabrın 10-da onunla danışa bildik. Səsi çox yaxşı gəlirdi, sevinirdi. Düşməni necə məhv elədiklərindən bəhs edirdi. Oktyabrın 11-də səhər tezdən də danışdıq, yaxşıyam dedi, sağollaşdı. Ondan sonra Bilaldan 4 gün xəbər çıxmadı. Həmin vaxt məhəlləmizə 2 şəhid gətirildi. Biz fikirləşirdik ki, yaqin Bilala da nəşə olub. Bir də oktyabrın 15-də evlə əlaqə saxladı. Hadrutda olduğunu dedi. Üç gün itkin düşüb-müş. Başına gələnləri telefonda danışa bilmədi. Ancaq onu dedi ki, SMS yazmayın, telefonun ekranı işləmir. Məhəlləmizin şəhidlərindən də xəbəri var idi”.

Bilal Qənbərov Füzulinin və Şuşanın azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə də savaşıdı, oktyabrın 17-də Füzulini düşməndən azad etdilər. Bilalın qazi dostu Elşad deyir: “Füzuli şəhəri uğrunda gedən döyüşlərə qədər birlikdə olduq. Aramızda iki Bilal var idi. Qənbərov Bilalı saç rənginə görə «Sarı» ləqəbi ilə çağırırdıq. O, çox zarafatçı, tez ünsiyyət qura bilən pozitiv, mərhəmətli bir dost idi. Müharibə şəraitində yaşadığımız çətinliklərə baxmayaraq, öz zarafatlarından qalmırdı və komandanın əhvalını yüksəldirdi. Həmişə qızından danışır. İlk gündən etibarən bir yerdə olsaq da, Füzulidə yollarımız ayrıldı. Çünki mən yaralandım və yoldaşlarımdan xəbərsiz ayrı düşdüm. Sonradan eşitdim ki, Füzuli şəhərinin azad olunmasında iştirak edib”.

Döyüş yoldaşı qazi Həsənov Fərid İlham oğlu danışır ki, 17 oktyabra kimi bir yerdəydik, sonra bölündük. Bilal dedi ki, mən Şuşa istiqamətində getmək istəyirəm, ora bayrağı özüm sancacağam. O, həmin istiqamətdə qəlpə yarası almışdı, komandirlər nə qədər desə də, geri dönməyib, deyib ki, 5-6 günümüz var Şuşaya çatacağıq.

Şəhid anası deyir ki, döyüş yoldaşı İmanov İmaməli gəlmişdi, gözündən qəlpə yaraları almışdı. Bilalı vurulandan sonra gec də olsa, həmin ərazidən bu oğlan çıxardıb: "Deyir güllə yağış kimi yağır. Bir neçə saat sonra çıxardıb. Gözünü açıb deyib, İmanov, mən burdan çıxart. 12 kilometr yolu piyada dağlardan düşürdülər, Xocavəndin hospitalına gətiriblər. Noyabrın 3-dən 4-nə keçən gecə şəhid olub.

5 noyabr işdən icazə aldım ki, gedim nəvəmin yanına. Gördüm qapımız döyülür, jekdən bir nəfər qadındır, rayon icra hakimiyyətindən bir nəfər. Bilalı soruşdular. Dedim, nə olub ki, oğluma? Fikirləşdim, yaralı olsa, hospitala aparardılar, evimə niyə gətirsinlər? Sonra gördüm küçələr süpürülür, bayraqlar düzülür. Oğlum şəhid olub...

Mən bütün şəhidlərimizlə, qazilərimizlə fəxr edirəm. Bizim 30 illik Vətən həsrətimizi, ləyaqətimizi geri qaytardılar. Ölkəmizə sülh, əmin-amanlıq diləyirəm. Başda Ali Baş Komandanımız olmaqla, xalqımıza, millətimizə öz təşəkkürümü bildirirəm. Torpaqlar onların hesabına alındı, bizim balaca fidanlar o şəhidləri unutmasın. Daha heç bir övlad şəhid olmasın, müharibə olmasın, həmişə əmin-amanlıq olsun. Ermənilərin mənfur əlləri bu torpaqlardan əl çəksin. Həmişə deyirdim, Allahım, oğlum Vətəninə layiqli övlad olsun. Qarabağ əsilli vətəndaşlarımız gedib torpaqları öpüb, qucaqlayıb, təşəkkür edirlər. Mən oğlumla qürur duyuram! Bilal Şuşanı çox sevirdi, ən böyük arzumu orada oğlumun adına küçə verilməsidir, onun adı əbədi yaşasın".

Gürcüstanın Bolnisi rayonunda şəhidin adına bulaq var, Səbail rayon 162-nömrəli məktəbdə adına baralyefi var, yaşadığı küçədə ailəsinin şəxsi vəsaiti hesabına xatirə lövhəsi hazırlanıb. Digər xatirə bulaq kompleksi isə Ədliyyə Nazirliyinin Penitensiar Xidmətinin dəstəyi ilə inşa olunub.

Azərbaycan Ordusunun əsgəri olan Şəhid Qənbərov Bilal Xanlar oğlu Vətən müharibəsi zamanı Füzuli, Cəbrayıl, Hadrut, Şuşa uğurunda döyüşlərdə qəhrəmancasına döyüşərək şəhid olub. Şəhid Bilal Qənbərov Səbail rayonunun Badamdar qəsəbəsində dəfn olunub. Ölümündən sonar «Vətən uğrunda», «Şuşanın azad olunmasına görə», «Füzulinin azad olunmasına görə» və «Cəsur döyüşçü» medalları ilə təltif olunub. Ruhun şad olsun, şəhid qardaşım!

75 gün itkin düşən, "Murov aslanı" ləqəbli şəhid mayor İlkin Rzayev

Haqqında söz açacağımız növbəti qəhrəman Vətən müharibəsi şəhidi mayor Rzayev İlkin Cəfər oğludur. Mayor Rzayev İlkin Cəfər oğlu 1984-cü il iyulun 28-də Şərur rayonu Ələkli kəndində anadan olub. O, orta təhsilini 1990–2001-ci illərdə alıb. 2002-ci ildə Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinə daxil olub. 2006-cı ildə hərbi məktəbi bitirərək «Leytenant» rütbəsini alıb.

İlkinin atası Rzayev Cəfər Qəhrəman oğlu Birinci Qarabağ müharibəsində Füzulidə döyüşüb. O, 5-ci sinifdə oxuyanda atası qızgın döyüşlərdə olub. 1993-cü ildə Kəlbəcərin işğalı zamanı hadisələrdən çox təsirlənən İlkin özünə söz verib ki, böyüyəndə hərbiçi olub mənfur düşməndən ana-bacılarımızın qisasını alacaq. Evdə həmişə hərbi sevdini deyərmiş.

Şəhidin anası Rzayeva Balaxanım deyir ki, komandiri İlkinin ailəsinə, anasına çox bağlı insan olduğunu qeyd edirdi: «Həqiqətən də elə idi. Dostları çağırırdı ki, gedək, əyləşək, deyirdi yox, ana, mənə öz ailəmin, əzizlərimin yanında olmaq daha xoşdur. Yeddinci sinifdən İlkin oruc tutur, namaz qılırdı. Kaş ki, bir gün İlkin gəlib deyərdi, ana, mən maaşımı aldım hamısını da xərclədim. İnanın, deyirdi ancaq evim mənim üçün rahatlıqdır.

2013-cü ilin aprelində atası yol qəzasına düşəndə, İlkin Murovda idi. Qohumlarımızdan zəng edib komandirinə deyiblər. İlkin həmin vaxt postda imiş, deyiblər ki, atası qəza törədib gəlsin icazə kağızını götürsün. Buraxılış vərəqini götürüb gəlmişdi. Atası rəhmətə gedəndən sonra mən İlkinin evin böyüyü bilirdim. Atasını maşınla

vuran adamın həmin günü övaldı olmuşdu, sevindiyindən qəza törətmişdi. Hər kəs istədi ki, qəzadan sonra İlkin şikayətçi olsun. O, isə dedi mən atamı görmüşəm, duymuşam, yanımda olub, indi körpənin günahı nədir ki, ən gözəl çağlarında atası həbsxanda yatsın?! Çox mərhəmətli qəlbi vardı. Çox uzaqgörən idi. Aylarla İlkin evə gələ bilmirdi. Tez-tez onun təəssüfünü çəkirdim. 5-6 aydan bir gəlirdi. Əlləri qabar-qabar olardı. Deyirdim, niyə belədir əllərin anan qurban? Deyirdi post tikirik, səngər qazırıq, mən öz əsgərlərimə kömək edirəm. O öz əsgərlərinə balaları kimi baxırdı. Çox istəyirdi, hamının pal-paltarını gətirib yudurdurdu evdə. Bir gün su başoklarında su gətirmiş evə. Yanındakı əsgərlər gəldilər ki, komandir, icaza ver götürək. Eyvandan baxırdım, gələndə dedim, oğlum, başqa komandirlər əsgərlərinə iş gördürür, sən də komandirsən niyə icaza vermədin sənə kömək etsinlər? Dedi onlar əsgərdilər, Vətənə xidmət etməyə gəliblər, mənim evimə su daşımağa deyil. Mən heç bir əsgərə qiyməmə.

Sentyabrın 20-də səhər tezdən kiçik oğlum Rasimə dedim ki, məni apar yola sal, uşaqlardan narahatam. Göygölün Toğanalı kəndinə çatanda İlkinə zəng etdim. İlkin dedi ki, özüm gəlib səni görəcəyəm. İlkin gəldi, görüşdük, salamlaşdıq. Çox narahat idi. Dedi müharibə olacaq artıq vaxt yetişib. Sual verdim sən də gedəcəksən? Dedi, ana, gözlədiyimiz gün gəlib çatıb. Ana, atamı vuran sürücü yadımdadır? Dedim, bala nə üçün soruşursan? Dedi, görürsən yadımdan çıxıb. Bax o qəza idi. Bu isə qeyrət, namusdur! Bax, o dağlarda ermənilər bizim torpağımızı tapdayıb. Ana, sən hərbi anasısan! Mən getməliyəm, Vətən çağırır! İlkinə verdim sevgini indi onun balalarına verirəm. Balası Nur dərindən gəlir, boynumu qucaqlayır, dünya mənim olur. Göydə Allah, yerdə İlkinin ailəsinə, balalarına bağliyam, hər şeyim bu körpələrdir»

Şəhidin həyat yoldaşı Rzayeva Zeynəb xanım bildirir ki, iki övəldımız var:

«Qızımız Nurun 7, oğlumuz Əlinin 5 yaşı var. Əli Bakı şəhəri, Nizami rayonu 10 nömrəli tam orta məktəbdə oxuyur. Həmişə evə gələndə deyir ki, hamının atası gəlib məktəbdən götürür mənim atam isə yoxdur... Biz ailəsi olaraq çox istəyerdik ki, bu məktəbə İlkinin adı verilsin. Ən azından övladına da, bizə də təskinlik olar. İlkin deyirdi ki, qızımızın adını Nur qoyacağam. Deyirdi, Məhəmməd peyğəmbərin üzündə olan nur mənim övladımda da olsun. Qızımız anadan olanda onun qucağına azan oxudu. Qızımızı çox sevirdi. Deyirdi yaxşı ki mənim qız övladım oldu. Qız övladı olan atalar başqa olur, bu başqa hissidir. Özümü çox xoşbəxt hiss edirəm. Oğlumuz Əli olanda, 2017-ci il idi. Həmin vaxt kəşfiyyatçılar neytral zonada qal-

mışdılar, ermənilər nəşini vermirdilər. Həmin vaxt İlkin oğlumuzun olduğunu bildirdi. Komandir soruşur ki, niyə 1 günlük də olsa getmirsən? Deyib ki, komandir, neytral zonada qalanlar da kimlərsə atasıdır. Mən necə sevinə bilərəm? Çox vicdanlı insan idi...

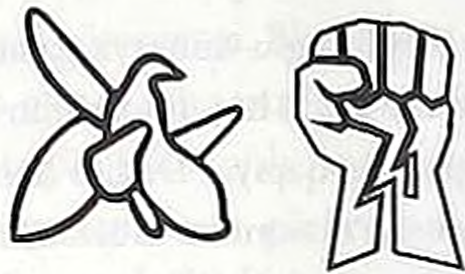
27 sentyabrda artıq onlar Murova qalxırdılar, döyüş əmri verilmişdi. İlkin gəldi ki, artıq müharibə başlayıb, mən gəldim sizinlə sağollaşmağa. Sonra çantasını hazırlamağını istədi. Dedi mənim namaz dəstimi də qoy çantama. Maaş kartını isə mənə verdi. Deyirdi ki, birdən mənə nəsa olsa, sizə pul lazım olacaq. Uşaqlarını, anasını öpüb qucaqladı, görüşdü getdi. Daha sonra oktyabrın 3-də Gəncəni bombaladılar, biz də ordaydıq. Çox narahat idik. Axırncı zəngi oktyabrın 2-də oldu. Gəncə bombalanan vaxt oğlum Əlinin nitqi tutuldu. Orada bir gün zirzəmidə qaldıq. Sonra Bakıya gəldik. Zəng edirdik İlkinə, rəisi deyirdi əlaqə saxlaya bilmirik, onlar çox qabaqdadır, birbaşa Kəlbəcər istiqamətinə getmişdilər. Son dəfə gedəndə mənə dedi, Zeynəb, gedirəm mənə nə deyirsən? Dedim heç nə, torpaqları azad etməyə kimi gəlməyin!»

Balaxanım ana deyir ki, İlkinin oğlu dünyaya gələndə qardaşı oğlu Cəfər də dünyaya gəlmişdi. İlkin işdən evə gəldi, heç uşaqlarının üzünü görməmişdi:

«Körpələrin ikisini də apardım qapıya. Dedim hansı sənin övladındır? Dedi ki, ana, bax, bu qarabuğdayı uşaq mənimdir. Gözləri mənəm, qaraşnlığı sənsən. Balam 75 gün itkin oldu, dekabrın 18-də İkinci Fəxri xiyabanda dəfn etdik. Mənim oğlumun qəhrəmanlığını unutmasınlar. O, bütün varlığı ilə torpağa bağlı idi. Mən cənab Prezidentimizdən çox razıyam, çox istəyərdim ki, böyüyən nəsillər bu qəhrəmanları unutmasınlar. Bizim oğullarımız yad əllərdə olan torpaqları qaytaradı. İlkin kimi üç min şəhid bala getdi. Başda Ali Baş Komandan olmaqla hünər göstərdilər! Şəhid o zaman ölür ki, unudulur. Şəhid balalarımız unudulmasınlar! Millətimiz, dövlətimiz daima var olsun, üçrəngli bayrağımız həmişə yüksəklərdə dalğalansın!»

Rzayev İlkin Cəfər oğlu 2006–2007-ci ildə Azərbaycan Respublikasının Müdafiə Nazirliyinin Təlim Tədris Mərkəzində zabit kimi təkmilləşdirmə kursunu keçərək, Azərbaycan Ordusunda xidmətə başlayıb. 2009-cu ildə «Baş Leytenant», 2013-cü ildə «Kapitan», 2017-ci ildə isə «Mayor» rütbəsinə yüksəlir. İlkin Rzayev hərbi xidməti zamanı daim yüksək hərbi bacarıqlarına görə fərqlənib. 2016-cı ildə Aprel döyüşlərində də aktiv fəaliyyəti olub. Azərbaycan Ordusunun Mayoru olan İlkin Rzayev 2020-ci il sentyabrın 27-də Azərbaycan Silahlı Qüvvələri tərəfin-

dən Ermənistan işğalı altında olan ərazilərin azad edilməsi uğrunda başlanan Vətən Müharibəsində iştirak etmiş və döyüşdə öz qəhrəmanlığı, qətiyyəti ilə fərqlənib. Onun son vəzifəsi «Döyüş hazırlığı bölmə rəisi» olub. O, təxminən 40 nəfərə yaxın şəxsi heyəti olan qrupu mühasirədən xilas edərkən 2 oktyabr 2020-ci ildə Murovdağ uğrunda gedən döyüşlərdə şəhid olub. İlkən Rzayev ölümündən sonra «Vətən uğrunda», «Kəlbəcər azad olunmasına görə» medalları və «Azərbaycan Bayrağı» ordeni ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, şəhid qardaşım!

“24 yaşına 3 ay qalmış şəhidlik zirvəsinə çatdı balam...” - Şəhid anası

Bu dəfə haqqında söz açacağım şəhid Həsənov Vüsal Ariz oğludur. Vüsal Həsənov 3 iyul 1997-ci ildə Bakı şəhərində anadan olub. 4-cü sinifdə təhsil alarkən atasını itirən Vüsal anasının himayəsində böyüyüb. Səbail rayonu Badamdar qəsəbəsində 239 nömrəli tam orta məktəbdə orta təhsil alıb. 2014-cü ildə Azərbaycan Dövlət Dəmir Yolu Liseyinə qəbul olub. 2016-cı ildə liseydən məzun olub. Liseydə təhsil aldıqdan sonra həqiqi hərbi

xidmətə yollanan Vüsal Həsənov 2018-ci ilin oktyabr ayında hərbi xidmətini başa vurub.

Şəhidin anası Mərifət Həsənova bildirir ki, həyat yoldaşı Həsənov Ariz 2006-cı ildə inşaat qəzasında həyatını itirib. O zamandan ailənin bütün çətinlikləri öz üzərinə düşüb: «Vüsal mənə çox sevirdi. Görəndə ki, mən ağlayıram deyirdi, ana, ağlama. Niyə ağlayırsan? Mən böyüyəcəyəm, sənə dəstək olacağam. Yoldaşım rəhmətə gedəndən sonra hər şeyi ondan istəyir, ondan arzulayırdım. 1 saat onunla danışmayanda elə bilirdim ki, boğuluram. Ona zəng edib, rahatlıq tapırdım. Hərbi xidmətə gedəndə deyirdi, kaş atam da burda olardı. Məni öz xeyir duası ilə yola salardı. Evlənmək istəyirdi, uşaqlarının çox olmasını arzulayırdı. Elə bil ki, balam tez yetişdi, sanki həyat çətinlikləri onu tez apardı. Hər şeyi ürəyinə salırdı. Hər şeyi çox düşünürdü. Bizim Şabranın Zeybə kəndindən qız istəyirdi. O qədər sevirdi onu. Qız

tələbə idi. Bir-birilərinə çox aşıq idilər. Qız ürəyini açmışdı oğluma. Ancaq ailəsi dedi ki, qız təhsil alacaq. Ondan sonra Vüsal kənddən də küsdü sanki»

Şəhid anası deyir ki, balaca oğlum Nuran qardaşını ata əvəzi bilirdi: «Vüsal dərindən gələndə Nuran elə bilirdi ki, atası gəlib. Qaçıb qardaşını qucaqlayırdı. Çox sevirdi qardaşını. O, şəhid olandan sonra Nuran deyir ki, ana, elə bil belim qırıldı, qardaşımın yoxluğu mənə çox təsir edir. Həmişə arzusu idi ki, qardaşı Nuran oxusun, ali təhsilli olsun. Bu gün oğlumu ali təhsil alması üçün könüllü şəkildə pulsuz hazırlayırlar. Çox sağ olsunlar!»

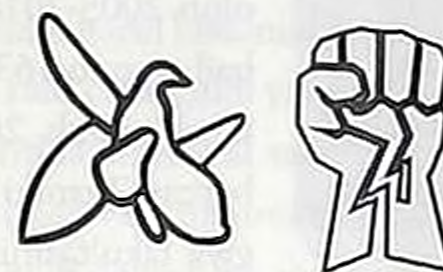
Şəhidin qardaşı Nuran deyir ki, Dövlət Sərhəd Qoşunlarının Akademiyasına qəbul olmaq üçün hazırlaşır: «Məqsədim hərbiçi olmaqdır. Vətənə, torpağa qulluq etmək, düşmən baş qaldırsa, qardaşımın qanını alamağa hazıram. Əvvəlcə leytenant olmaq istəyirəm. Dövlət sərhəddən başlayır. Mən də sərhədi qorumaq, dövlətin keşiyində durmaq istəyirəm!»

Mərifət xanım deyir ki, Vüsal birinci dəfə əsgər gedəndə axşam saat 10-11 radələrində yola düşdülər: «Vüsal bir il yarım Ağcabədidə «N» saylı hərbi hissədə xidmət edib. Dəfələrlə balam «Xasiyyətnamə», «Təşəkkürnamə» ilə təltif olub. 2020-ci ilin sentyabrında Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin Səbail Rayon İdarəsinə gedib könüllü olaraq yazılıb. Vüsal 21 sentyabr tarixində təlim toplantılarına çağırıldı. 28 sentyabra qədər Pirəkəşküldə yerləşən «N» saylı hərbi hissədə hərbi təlim toplantısını başa vurduqdan sonra müharibəyə göndərildi. Son dəfə 5 oktyabrda bizimlə danışdı. Dedi, ana, salam necəsən? Qardaşım necədir? Mən yaxşıyam, hər şey yaxşıdır. Narahat olmayın çox yaxşıyam. Allaha şükür güclü ordumuz var! Erməniləri qovub çıxaracağıq yurdumuzdan. Vüsal Füzuli bölgəsində qəhrəmancasına döyüşüb.

Vüsal şəhid olandan 54 gün sonra onun nəşini təhvil verdilər. Bölük komandiri dedi ki, DNT analizi edilməlidir. 23 noybrda getdim analiz götürdülər, 9 gün sonra cavabları çıxdı. Dekabrın 3-də verdilər nəşini, Şabranda, doğma kəndimizdə atasının yanında dəfn etdik. 24 yaşına 3 ay qalmış şəhidlik zirvəsinə çatdı balam. Mənim böyük bir arzum var ki, oğlumun adı Füzuli torpağında əbədiləşsin, bir küçəyə, məktəbə adı verilsin. Mən başda Ali Baş Komandan olmaqla, bütün qəhrəmanlarımızla fəxr edirəm. Onlar bizi qorumağa qalxdılar, bizim üzümüzü qaraldan o kölgəni üzərimizdən götürdülər».

Hazırda şəhid Vüsal Həsənovun adına küçə var. 239 nömrəli orta məktəbdə xatirə baralyefi qurulub. Badamdar qəsəbəsi, Heydər Əliyev parkında Birinci və İkinci Qarabağ müharibələrinin 91 şəhidinin abidə kompleksi var.

Azərbaycan Ordusunun əsgəri olan Vüsal Həsənov Vətən müharibəsində iştirak edərək Füzulinin azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə vuruşub. O, 7 oktyabr 2020-ci ildə Füzuli istiqamətində döyüş tapşırığının yerinə yetirilməsi zamanı şəhid olub. Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün təmin edilməsi uğrunda döyüş əməliyyatlarına qatılan və hərbi hissə qarşısında qoyulmuş tapşırıqların icrası zamanı vəzifə borcunu şərəflə yerinə yetirdiyi üçün Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Sərəncamlarına əsasən Vüsal Həsənov ölümündən sonra «Vətən uğrunda» və «Füzulinin azad olunmasına görə» medalları ilə təltif edilib. Allah rəhmət eləsin! Ruhunun qarşısında baş əyirəm, qəhrəman qardaşım!

Şəhid anası: “Fəsilər dəyişdikcə dolabındakı geyimlərinin yerini hələ də dəyişirəm...”

Bu dəfə şanlı Vətən müharibəsinin daha bir şəhidi Məmmədli Cəmil Habil oğlunun evini ziyarət edib, onunla bağlı xatirələri ailəsi ilə birlikdə yad etdik.

Məmmədli Cəmil Habil oğlu 28 iyul 1999-cu ildə İsmayilli rayonunda anadan olub. 2005-2016-cı illərdə Bakı şəhəri Səbail rayonu 163 sayılı orta məktəbdə orta təhsilini alıb. 2016-2020-ci illərdə Azərbaycan Texniki Universitetinin Metallurgiya fakültəsinin “Materialşünaslıq” ixti-

sası üzrə ali təhsil alıb. Təhsil aldığı dövrdə ictimai fəallığı və vətənə xüsusi sevgisi ilə həmişə seçilib. Xocalı soyqırım qurbanlarının xatirəsinə həsr olunmuş məktəblərarası «Mahir nişançı» adlı güllə atıcılığı turnirində III yerə layiq görülüb.

2020-ci ilin iyul ayında ali təhsilini başa vurduqdan sonra Cəmil hərbi xidmətə yollanır. Xidmətinin yeni başlamasına baxmayaraq sentyabrın 27-də Vətən Müharibəsi başlayan zaman könüllü olaraq onun ön cəbhəyə göndərilməsini xahiş edir. Füzuli rayonunun işğaldan azad olunması uğrunda döyüşlərdə fəal iştirak edir.

Şəhidimizin anası Məmmədova Aygün Kamal qızı deyir ki, Cəmil uşaq vaxtından bilirdi ki, mən gülləri çox sevirəm. Yazda alağ otların dərib mənim üçün gətirirdi:

«O, çox diqqətçil idi. Ailəsini, dostlarını çox sevirdi. Həmişə böyük-kiçik yeri bilən övlad olub. 5-6-cı sinifdə oxuyandan yay tətillərində işləyirdi, pulunu qəpiyinə kimi gətirib mənə verirdi. Pullarını mən yığurdım. Həmişə deyirdi, ana, bacıma, özünə nəsə al. Heç vaxt özü üçün nəsə almağı xoşlamırdı. Axırncı dəfə

gödəkçəsi çox köhnəlmişdi, birini xoşladı. Oğluma şalvar, köynək, gödəkcə aldım. Geyindi, getdi, çox sevinirdi. Yayda əsgər getməmişdən öncə balamın ayaqqabısı cırılmışdı. Deyirdi mənim üçün ucuz ayaqqabı alın, onsuz da əsgər gedirəm. Getdim ən yaxşı ayaqqabını aldım. Əsgər gedəndən sonra ayaqqabısını atasına verdim ki, geyinsin. Cəmil şəhid olandan sonra qoymuram atası o ayaqqabını geyinsin. Fəsil dəyişdikcə onun dolabındakı geyimlərinin yerini hələ də dəyişirəm. Elə bilirəm balam gələcək...

Məhlədə həmişə qürurla onun qoluna girib gəzərdim. O, mənim başımı daha da uca etdi. Məni şəhid anası etdi. Həmişə deyirdim ki, istəyirəm ali təhsilli olasan. Çox istəyirdim Cəmilin yaxşı işi olsun. Çox əziyyət çəkmişdi balam. Gündüz oxuyurdu, axşam işləyirdi. Yoldaşları hamısı çox istəyirdi onu. Cəmil universitetlə bağlı deyirdi ki, mən biznes quracağam, bu universiteti də anamın xətrinə oxumuşam.

Əsgərlikdə olanda deyirdim, Allah qorusun, bala, səndən çox narahatam. Əsgərliyinin iki ayını Ağcabədidə oldu. Biz telefonla danışanda deyirdi ki, mövcud pandemiya görə vəziyyət yaxşı deyil. İnşallah yanıma hərbi hissələrə bölünəndə gələrsiniz. Avqustun 22-də oğlumun yanına getmişdik. Zəng etdim, dedim biz burdayıq, Ağcabədidə – sizin hərbi hissənin yanında. Bir neçə saniyə sanki bir sükut oldu, gördüm birdən cəld çıxıb gəldi yanımıza. 15 dəqiqə görüş aldığımızla görüşdük. Onun gözlərində bir həsrət vardı, bir də sağollaşmaq gələndə, maşının arxasıya bizə əl etməyini heç vaxt unutmam. (Red: ağlayır) Əsgərlikdə onları palıqona aparıblar. Zəng edib deyirdi ki, ana, mənə Milli qəhrəman Mübariz İbrahimovun silahından veriblər. Atıcılıq onun qəhrəmanlıq şücaətində böyük rol oynadı. Çox möhtəşəm atıcı idi, çox sərrast atırdı. Uşaqlıqdan elə dəqiq uşaq idi. İnanın, o müharibədə olanda bizə heç nə danışmırdı. Bir gün telefon ilə danışanda mənə dedi ki, ana, inşallah Qarabağa gedəcəyik. Deyirdi, buralar cənnətdir, erməniləri qovub çıxaraq, qəhrəman kimi geri dönüm, birlikdə gedəcəyik Qarabağa! Oğlum şəhid olanda ora gələn adamlar ondan çox-çox yaşlı insanlar idi. Ora gələn min adamın 30-40-nı tanıdım. Bakıdan gedən insanların çoxu Cəmilin dostları idi. Buradan durub 200 kilometr dəf edərək gəlmişdilər dəfndə iştirak etməyə».

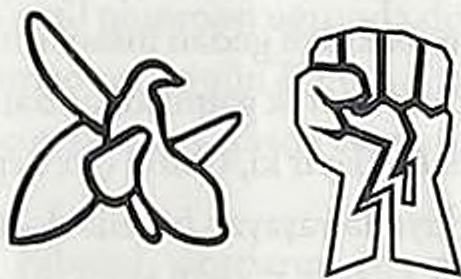
Şəhid atası Məmmədov Habil deyir ki, Cəmil çox qapalı uşaq idi: «Hər şeyi danışmağı sevməzdi. Bizim Türkiyədə yaşayan bir ailə dostumuz var. Olcay xanım əslən türk idi. Bizim ailəmizi çox sevirdi. Cəmili balası kimi istəyirdi. O xanım mənə dedi ki, Cəmil ona da deyib ki, bu torpaqları biz alacağıq! Cəmil müharibədə olduğunu demirdi bizə. Mənimlə telefonda danışanda deyirdi ki, ata, bizi aparmırlar.

Biz burada silah doldururuq, daşıyıırıq. Sən demə, o bizi narahat etmək istəmirdi. Çünki o lap qabaqda olubmuş. Anası, bacısı narahat olmasın deyə bu cür deyirdi».

Aygün xanım yekun olaraq deyir ki, həmişə bizim torpaqların qurbanları olub. Şükür Allaha ki, bu torpalar azad oldu. Təki gənclərimiz həmişə savadlı olsunlar, sərhəddə möhkəm dayansınlar. Biz analar heç vaxt istəmərik ki, bundan sonra başımıza qara bağlayaq. Heç bir ana daha onu istəmir. Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin, ailələrinə cansağlığı versin. Uca Allah balalarımızın yanına üzü ağ getməyi nəsim etsin. Onların ruhları da bacı-qardaşları, ailələri, övələdalarına yardımçı olsun!

Hazırda İsmayılıda yaşadığı küçə şəhidimizin adına verilib. Həmçinin İsmayılı rayon Mican kəndində şəhidin adına bulaq kompleksi tikilib. Səbail rayonu 163 nömrəli məktəbdə baralyefi və məktəbin içində büstü var. Cəmil bu məktəbin yeganə şəhididir. Ailəsinin arzusudur ki, məktəb şəhid Məmmədli Cəmil Habil oğlunun adına adlandırılınsın. Bundan əlavə ailəsinin şəxsi vəsaiti hesabına İsmayılı rayonundakı evlərində və Səbail rayonunda adına xatirə baralyef kompleksi inşa edilib. Şəhid anası Məmmədova Aygün bildirib ki, hazırda şəhid Məmmədli Cəmil Habil oğlunun adına film çəkilir. Filmin əvvəl İsmayılıda daha sonra Bakıda təqdimatı olacaq.

Məmmədli Cəmil Habil oğlu 2020-ci il oktyabrın 14-dən 15-ə keçən gecə Füzuli rayonunun Kürdlər kəndi istiqamətində qəhrəmancasına vuruşaraq şəhidlik zirvəsinə yüksəlib. Cəmil Məmmədli ölümündən sonra «Vətən uğrunda», «Xocavəndin azad olunmasına görə», «Füzulinin azad olunmasına görə», «Cəsur döyüşçü» medalları cə III dərəcəli «Vətənə xidmət» ordeni ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, Azərbaycan Ordusunun qəhrəman əsgəri!

Şuşa döyüşlərinin qəhrəman şəhidi Teymurov Vüsal

Fəxarət və qürur yerimiz, Vətən müharibəsi, tarix yazan Şuşa döyüşləri və Vətən uğrunda canını fəda edən, ancaq irəli atılmaqdan zərrə qədər qorxmayan igid qardaşlarımız. Bu gün daha bir qəhrəman qardaşımızın - Şəhid Teymurov Vüsalın evində olduq, xatirəsini ailəsi ilə birlikdə yad etdik.

Vüsal Teymurov 1991-ci il martın 4-də Bakı şəhərində anadan olub. 1997-2008-ci illərdə Bakı şəhərində T.Məmmədov adına 239 nömrəli tam orta məktəbdə, 2008-2012-ci illərdə Azərbaycan Kooperasiya Universitetinin "Gömrük işinin təşkili" fakültəsində təhsil alıb. Subay idi. 2012-ci ildə universiteti bitirən kimi hərbi xidmətə yollanıb. Tovuz rayonu «N» saylı hərbi hissədə Quru Qoşunlarında xidmət edib. Hərbi xidmət dövründə manqa komandiri olub. Vüsal hərbi xidmətdən qayıdandan sonra Müdafiə Sənaye-si Nazirliyində çalışıb.

Şəhidimizin anası Naidə xanım oğlu ilə bağlı xatirələrindən, onun həyat və döyüş yolundan söz açıb. Anası deyir ki, Vüsal uşaqlıqdan şəhidlərə çox bağlı idi. Həmişə deyirdi ki, gedib Tofiq Məmmədovun qisasını alacağam. Milli Qəhrəman Polad Həşimov şəhid olanda çox pis olmuşdu, bir yerdə qərar tuta bilmirdi:

«Deyirdi gedəcəyəm, qisasımızı alacağam. 2020-ci il oktyabrın 5-də iki qardaş könüllü yazılmaq üçün birlikdə Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin Səbail Rayon İdarəsinə getdilər. Böyük oğlumu qaytardılar ki, iki övladdan yalnız biri gedə bilər. Vüsal getdi, heç onu yola da sala bilmədik. Vüsal

könüllü gedəndə əvvəlcə Ağcabədiyə düşdü. Orada təlimlər keçirilirdi, bir qədər orada qaldılar. Hər gün danışdıq. Bunları dəstə-dəstə aparırdılar. 3-4 gündən bir danışdıq, həmişə pozitiv idi. Deyirdi ana narahat olmayın, hələ bizi aparmırlar. Gedənlərin hərəsinin 2-3 övladı var idi. Deyirdi ki, biz subayıq, ana. Ona görə təkid edirəm ki, mən daha tez gedəm. Oktyabrın 29-da atası ilə bacısının ad günündə zəng etdi. Dedi biz bir yüksəklik almışıq, cənab Prezidentimiz elan edəcək. Adını hələ qeyd edə bilmərəm. Bu da sizə ad günü hədiyyəsi olsun. Bir gün zəng etdi ki, ana, evə əl gəzdir. Çoxlu qonaqlarımız olacaq. Elə bil ki, ürəyinə dammışdı ki, şəhid olacaq...

Bizimlə sonuncu danışmağı noyabrın birində oldu. Dedi, ana, Şuşaya yola düşürük, haqqını halal elə! Həmin günü halallıq istədi məndən. 13 gün balamdan xəbər gəlmədi. Ayın 8-i günü hamı məni təbrik edirdi, ancaq mən çox narahat idim. Gecə çox narahat idim. Gecə namazımı qılıb, mürgülədim. Yuxuda gördüm ki, Vüsal gəlib dedi mənə su ver, sonra hərbi maşına oturma getdi. Qalxdım qızıma dedim ki, Vüsal şəhid olub. Yuxuda gördüm. Vüsal sanki şəhidliyini bilirmiş. Bizə deyirdi ki, mənimlə siz fəxr edəcəksiniz. Sən demə, oğlum şəhid olacaqdı...

Döyüş yoldaşları deyir, Şuşa azad olanda hamımız ac-susuz idik. Vüsalın çox yüksək tibbi bacarığı vardı. Qaçıb tez ağrıkəsici iynə, dava-dərman gətirib uşaqların yaralarını müalicə edirdi».

Şəhidimizin atası Teymurov Zakir söyləyir ki, Vüsalın qazi dostları onun şücaətindən bizə çox danışirlar:

«Döyüş yoldaşı Orucəli Abbaszadə danışdı ki, mühasirəyə düşəndə 8 saat ağır vəziyyətdə olublar. Vüsalın bir qram qorxusu olmayıb. Dostlarına lətifələr danışmış. Onlar deyirlər heç bilmədik həmin mühasirədən necə tez çıxdıq. Çox pozitiv və dostcanlı idi. Son tikəsinə kimi silahdaşları ilə bölməyə hazır idi. Bir əsgər yoldaşı deyir ki, mən islanmışdım. Bütün bədənəm su idi, soyuqdan üşüyürdüm. Deyir mənə paltarından, yeməyindən verdi. Onlar bütün telefonlarını Daşaltıdan Şuşa istiqamətində olan evdə saxlayıblar. Fikirləşiblər ki, qayıdandan sonra götürərlər. Yüksəkliyə qalxanda görüblər ki, artıq həmin evi vurublar.

Mən başda Ali Baş Komandan İlham Əliyev olmaqla bütün Azərbaycan Ordusu ilə, şəhidlərimiz, qazilərimizlə fəxr edirəm. Yaşasın Azərbaycan! Bütün şəhidlər bizim balalarımızdır!»

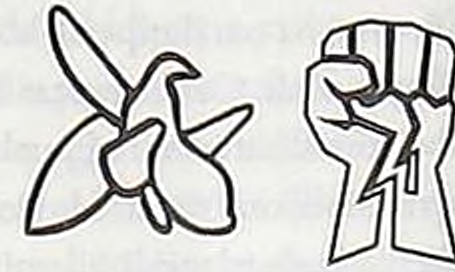
Şəhid anası deyir, Vüsal telefonda mənə danışdı ki, ana, ermənilərin evindən yemək, geyim, gərəkli əşyalar götürmüşük. 70 kq yüküm var. Taqətdən düşəndə

dostlarım yükümü daşıyırlar: «Qazi yoldaşı deyir ki, ana, sən başını dik tut, uca tut ki, sənin Vüsal kimi oğlun var! Mən Vüsalı yaralanandan sonra 3 gün çiyinlərimdə daşıdım. Şəhid olanda gülə-gülə getdi. Döyüş yoldaşı deyir, oğlum şəhid olmamışdan öncə onlara deyib ki, mənə dəyməyin, o biri yaralılara kömək edin. Kəlməyi-şəhadətini deyib, şəhidlik zirvəsinə ucalıb övladım. Sonuncu dəfə Şuşa istiqamətinə gedəndə polkovnik Tehran Mənsimovun dəstəsinə qoşulub, Şuşanın azadlığı istiqamətində qəhrəmancasına şəhid olub».

Şəhidin bir zamanlar yaşadığı küçədə onun adına xatirə kompleksi tikilib. Oxuduğu məktəbdə barelyefi var, bir neçə məktəbdə isə adı siniflərə verilərək əbədləşdirilib. Valideynlərinin ən böyük arzudur ki, yaşadığı küçə Vüsal Teymurov Zakir oğlunun adına verilsin.

Vüsalın əmisinin həyat yoldaşı Teymurova Təranə deyir ki, müharibə zamanı oğlum Kamran Teymurov da Qubadlıda könüllü idi: «Şəhidimizin əmisi Teymurov Rafael də Birinci Qarabağ savaşında döyüşüb. Vüsalın şəhid xəbərini birinci bizə dedilər. 13 noyabr səhər saat 8 radələrində bizə zəng gəldi, telefonu götürdüm. Dedilər ki, Vüsal Teymurov şəhid olub. Heç bilmirəm necə oldum həmin vaxtı. Bütün hisslərim bir-birinə qarışdı. Bir anlıq sanki şok oldum».

Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin əsgəri olan Vüsal Teymurov Vətən müharibəsi zamanı Füzuli, Xocavənd, Cəbrayıl, Zəngilan, Qubadlı və Şuşa rayonunun azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə iştirak edib. Vüsal Teymurov noyabrın 8-də Şuşa döyüşləri zamanı şəhid olub. Bakı şəhərində torpağa tapşırılıb. Vüsal Teymurov ölümündən sonra «Vətən uğrunda», «Qubadlının azad olunmasına görə», «Şuşanın azad olunmasına görə», «Füzulinin azad olunmasına görə» və «Döyüşdə fərqlənməyə görə» medalları ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, igid qardaşım!

Apriel döyüşlərində dostu qucağında şəhid olan şəhidimiz Budaqov Yusif

Hər şəhid ocağı bizim üçün bir müqəddəs ev, ziyarətgahdır. Bu gün daha bir şəhidimizin evində olduq, şəhid anası ilə birgə qəhrəman oğlumuzun döyüş yoluna birgə nəzər saldıq.

Haqqında söz açacağım şəhid Budaqov Yusif Ramiq oğludur. Ailənin yeganə övladı olan Yusif 1997-ci il oktyabrın 11-də Bakı şəhərində anadan olub. 2003-2014-ci illərdə Bakı şəhərindəki 132 sayılı orta məktəbdə təhsil alıb. 2015-2017-ci illərdə hərbi xidmətdə olub, daha

sonra dizayn üzrə kollec təhsili alıb. Atasını dünyadan erkən köçdüyündən Yusif Bakı şəhərindəki klinikada işə düzələrək, baş texnik vəzifəsində çalışıb. Budaqov Yusif torpaqlarımızın azadlığı uğrunda 2020-ci il sentyabrında başlanan Vətən müharibəsində qəhrəmancasına iştirak edib və şəhid olub. Şəhidimizin anası Budaqova Lətafət Yusiflə bağlı xatirələrini bizimlə paylaşib. O bildirib ki, Yusif evin tək övladı olduğu üçün üzərində həmişə yarpaq kimi əsirdilər:

“Çox mehriban uşaq idi. Ata-anasına çox diqqətli, hörmətlə yanaşırdı. Həmişə məktəbə aparanda çox səliqəli geyinirdi. Çox təmizkar idi. Atasını o nə istəyirdisə, alırdı, gəzintiyə aparırdı. Biz balamıza bütün varlığımızla bağlı idik. Həyat yoldaşım hər zaman Yusifə çox diqqət edirdi, onu nəzarətdə saxlayırdı. Oğlum da həmişə vaxtılı-vaxtında evdə olurdu. Ağilla-başla işləyirdi, ailəmizə dəstək olurdu. Yusif idmanı çox sevirdi. Bütün günü futbol oynayırdı. Fiziki sağlamlığını həmişə üstün tuturdu. Balam ermənilərə çox nifrət edirdi. Xocalı faciəsi ona çox pis təsir etmişdi. Apriel döyüşlərində oğlum hərbi xidmətdə idi. Dostu bunun qucağında şəhid ol-

muşdu. Buna görə çox pis olurdu, heç vaxt özünü bağışlaya bilmirdi. Həmişə deyirdi ki, kaş təkrar müharibə olsun, gedib torpaqlarımızı o mənfurlardan təmizləyək, azad edək. Apriel döyüşlərindən sonra demək olar ki, heç rahatlıq tapa bilmirdi”.

Söhbət zamanı şəhidimizin anası bildirib ki, yoldaşım onkoloji xəstəliyə tutulmazdan əvvəl Mehdi Hüseyn 51 ünvanlı küçədə, Şəhidlər xiyabanından bir az aşağıda yaşayırdı. Yoldaşımın səhhətinə görə evi banka qoyduq. Daha sonra ev müsadirə olundu. Bir müddət kirayədə qaldıq. Hazırda yaşadığım jurnalistlər binasında olan mənzili isə tanınmış bir jurnalist hədiyyə edib.

“Müharibə zamanı onunla tez-tez telefonla danışırıdım. Bir dəfə zəng vuranda mənə dedi ki, ana, burada hər şey yaxşıdır. Ermənilər elə qaçırlar ki, bizə ləzzət edir. Tezliklə Şuşa bizimdir”, - deyən anası əlavə edib: “Deyirdim ki, nə yeyirsiniz, bala? Çünki o hər şeyi bəyənirdi. Deyirdi, narahat olma konservə məhsulları yeyirik, hər şey yaxşıdır. Bizim üçün vacib olan yemək deyil, qalib gəlməkdir!”

Dostu Məhəmmədə yolladığı səs yazısı var. Deyir heç nədən narahat deyiləm. Narahat olduğum tək anamdır, yazıq qadın kirayədə qalır, atam da dünyadan köçüb, görəsən anam necə olacaq? Bircə anamdan narahatam. Gördüm xəbər yoxdur. Özüm getdim Füzuliyə oğlumun dalınca. Səbail rayonu polis rəisinin tapşırığına əsasən mənə maşın təyin etmişdilər. Çox sağ olsunlar həmin vaxtı yanımda oldular. İki oğlan idilər, ikisi də baş leytenant idilər. Elə bil ki, ən yaxın qohumlarıyıq. İndiyə qədər hələ də məni axtarırlar, yanmdadırlar.

Getdim Füzuliyə, dedilər kim üçün gəlmisiniz? Oğlumun adını dedim, xəbər verdilər ki, Budaqov Yusif şəhid olub. Xəbəri alanda heç özümdə deyildim. Açıdım nəşinə baxdım. Balamın ürəyindən dəymişdi güllə. Getdim uşağımı özüm götürdüm, gəldim torpağa tapşırıdım. Onsuz keçən hər günüm məni bir saniyə qoymur ki, rahat olam...”

Şəhidimizin anası Budaqova Lətafət ana deyir ki, arzumdur ki, balamın adına küçə verilsin, adı əbədiyyən yaşasın.

Qeyd edim ki, hazırda şəhidimizin xatirəsinə Mehdi Hüseyn 51 küçəsində əvvəllər yaşadıkları mənzilin yanında baralyefi qoyulub.

Yusif Budaqov Ramiq oğlu Vətən müharibəsi zamanı Füzuli və Xocavənd döyüşlərində savaşıb. 20 oktyabr 2020-ci ildə Xocavənd istiqamətində şəhid olub. Şəhidimizin nəşi oktyabrın 30-da yaxınlarına təhvil verilib, oktyabrın 31-də də Badamdar qəbiristanlığında dəfn edilib. Yusif Budaqov ölümündən sonra «Vətən uğrunda», «Xocavəndin azad olunmasına görə» və «Füzulinin azad olunmasına görə» medalları ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, igid qardaşım!

Döyüşdən həyat yoldaşına son sözlərini deyən şəhid kapitan Hətəmxan Quliyev

Bu gün daha bir şəhidimizin evində olub əziz xatirəsini ailəsi ilə birlikdə yad etdik. Əslən Cəbrayıl rayonundan olan şəhid Quliyev Hətəmxan Məti oğlu 1990-cı il martın 24-də Sumqayıt şəhərində anadan olub. 1997-2006-cı illərdə Sumqayıt şəhərində 4 nömrəli tam orta məktəbdə, 2006-2008-ci illərdə isə Cəmişid Naxçıvanski adına Hərbi Liseydə təhsil alıb. 2008-2012-ci illərdə Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbində (AAHM) ali hərbi təhsil alıb. 2017-ci ildən 2021-ci ilədək Bakı şəhəri 1 saylı tibb kollecində müəllim kimi fəaliyyət göstərüb. Daha sonra Abşeron Rayon İcra Hakimiyyətində Humanitar məsələlər şöbəsində baş məsləhətçi vəzifəsində çalışıb. Ailəli idi.

Şəhidin həyat yoldaşı Quliyeva Aytac xanım deyir ki, Hətəmxan voleybol üzrə gənclərdən ibarət milli yığmanın üzvü olub, "Lokativ", "Nəqliyyatçı" voleybol klublarında iştirak edib:

Şəhidin həyat yoldaşı Quliyeva Aytac xanım deyir ki, Hətəmxan voleybol üzrə gənclərdən ibarət milli yığmanın üzvü olub, "Lokativ", "Nəqliyyatçı" voleybol klublarında iştirak edib:

"2013-2016-cı illərdə Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin Goronboy rayonunda yerləşən "N" saylı hərbi hissədə xidmət edib. Həmçinin 2016-cı ilin 2-5 aprelində baş verən şanlı Aprel döyüşlərində iştirak edib. Həyat yoldaşım 2016-2020-ci illərdə Mingəçevirdə "N" saylı hərbi hissədə MTO vəzifəsində çalışıb. 2018-ci ildən isə artıq qərargah rəisi idi. Rütbəsi kapitan idi. Hətəmxangilin əslisi Qərbi Azərbaycanın Qarakilsə (Sisian) rayonundandır. 1948-1953-cü illərdə oradan Cəbrayıl rayonuna

gəliblər. Yoldaşım atasını bir yaşı olanda itirib. 2009-cu ildə yol qəzası nəticəsində qardaşı, 2013-cü ildə isə anası dünyasını dəyişdi.

Vətən müharibəsi zamanı Suqovuşan istiqamətində Tülkü dərəsi adlanan hissədə əvvəlcə ayağından yaralanıb, orada yarasını tez bağlayıblar. Nə qədər desələr də komandir çıx, deyib mən çıxsam, əsgərlərim necə olar?! Müharibənin ikinci günü döyüş vaxtı səngərdən hücumla cəhd edən zaman erməni snayperinə tuş gələrək şəhid olub. Hətəmxan 44 gün texniki ərazidə qaldı, noyabr ayının 11-də o qadağan olunmuş ərazidən çıxarıldı. Onu 56 gün sonra dəfn etdik. Həyat yoldaşım Suqovuşan istiqamətində döyüş vaxtı video çəkib bütün Azərbaycandan onlar üçün dua etmələrini istəmişdi. Həmin videoda məndən halalıq da istəmişdi.

Şəhidlərimiz və qazilərimiz təkcə torpaqlarımızı deyil, həm də bizim namusumuzu təmizlədilər. Biz Xocalıdakı intiqamımızı almışıq. Biz uşaqlarımızın, gəlinlərimizin, insanlarımızın heyfini almışıq. Mən çox xoşbəxtəm ki, bu torpaqların alınmasında bizim də ailə üzvümüz var. Bizə maddi yox, mənəvi dəstək lazımdır. Bizə bir kəlmə də olsa nə probleminiz var sualı belə xoş təsir edir".

Şəhidin həyat yoldaşı Quliyeva Aytac xanım onu da qeyd edib ki, bacısının yoldaşı kapitan Cəmişid Ağayev də döyüşlərdə iştirak edib. Həyat yoldaşı Aytac xanım bildirib ki, yaşadığı küçə şəhidin adına verilib. Saray qəsəbəsində ailəsinin şəxsi vəsaiti hesabına baralyefi qurulub, orta məktəbdə isə adına sinif otaqları var. Aytac xanım bildirir ki, çox istəyərdim Sumqayıtda 4 saylı orta məktəbə yoldaşımın adı verilsin.

Azərbaycan Ordusunun kapitanı olan Hətəmxan Quliyev Vətən müharibəsi zamanı Tərtər rayonunun Suqovuşan qəsəbəsinin azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə savaşıb. Hətəmxan Quliyev sentyabrın 29-da Suqovuşan döyüşləri zamanı şəhid olub. II Fəxri Xiyabanda dəfn olunub. Hətəmxan Quliyev ölümündən sonra «Vətən uğrunda», «Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin 95 illiyi», «Azərbaycan Ordusunun 100 illiyi» medalları və 3-cü dərəcəli «Rəşadət» ordeni ilə təltif edilib.

“Günlərlə Polad Həşimovun videolarına baxıb deyirdi ki, bu qisas yerdə qalmaz!”

Haqqında söz açacağım növbəti qəhrəman qardaşım Vətən müharibəsi şəhidi Şükürlü Nicat Ayaz oğludur. Nicat Şükürlü 1991-ci il oktyabrın 23-də Səbail rayonunun Badamdar qəsəbəsində anadan olub. 1998-2009-cu illərdə Bayıl qəsəbəsində 49 sayılı «Intellect» liseyində təhsil alıb. 2014-2019-cu illərdə isə Slavyan Universitetində (BSU) «Beynəlxalq münasibətlər» üzrə ali təhsil alıb. Karate idman növü ilə məşğul olub və Azərbaycanın

daxilində keçirilən yarışlarda bir sıra nailiyyətlər əldə edib. Nicat Şükürlü 2009-2011-ci illərdə Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin Gədəbəy rayonunda yerləşən «N» sayılı hərbi hissəsində müddətli həqiqi hərbi xidmətdə olub. Şəhidimiz subay idi.

Şəhidin atası Şükürov Ayaz deyir ki, Nicatdan çox danışa bilərəm. İnanın, onun haqqında bir kitab yazmaq olar:

«O, dünyaya gələndə də Birinci Qarabağ müharibəsi idi. Müharibə ilə gəldi, müharibə ilə getdi balam. Mən Nicatın dünyaya gəlişini dostlarımla birlikdə şadlıq etdim, atəşfəşanlıqla qeyd etdim. Hər kəs deyirdi əsgər dünyaya gəlib. Oğlum idmanı çox sevirdi, 5-ci sinifdən karate idman növü ilə məşğul idi. Ulu öndər Heydər Əliyev adına olan turnirlərdə birinci yerə layiq görülmüşdü. Çox igid, qorxmaz, tərbiyəli övlad idi. O qarşısına məqsəd qoymuşdu ki, ali təhsil alacaq. Hərbiyə gedəndə təhsil ala bilməmişdi lakin hərbiyadan gələndən sonra ali təhsil aldı. Nicat evdə ciddi uşaq idi. Sanki bir kişi siması vardı, çox vətənpərvər idi. O, uzun illər

idi ki, namaz qılırdı, heç vaxt heç kəs bilmirdi ki, Nicat ibadət edir. Çox rəhimli insan idi. Həmişə kasıbların, imkansızların yanında olardı. Oğlum hər Ramazan bayramında maşınını ərzaqla doldurub imkansız ailələrə yardım edərdi. Dostları deyir ki, biz istəyirik övladlarımızı onun kimi tərbiyə edək. Oğlum bütün Birinci Qarabağ şəhidlərinin intiqamını aldı, çünki o təəssüratlarla böyümüşdü».

Şəhidin anası Şükürova Yeganə deyir ki, heç bilmirəm mən haradan başlayıb danışam. Ayağı yer tutandan biz həyat evində idik. Həmişə deyirdi mən əsgər olaçağam: «Uşaqlıqdan tapança, avtomatları olardı, hərbi oyunlar oynayırdılar, balacılıqdan o cür həvəsi vardı. Həmişə atası ona çoxlu oyuncaqlar alırdı, onları söküb baxmaq istəyirdi. Ana-atasına, dostlarına sadıq uşaq idi. Orta məktəbdə müəllimləri Nicatı çox istəyirdi. O, riyaziyyatı çox gözəl bilirdi, çox seçilən uşaq idi. Uşaq vaxtı həyatımızda yuxarıdan yıxıldı, başı daşa dəymədi, ancaq illər keçdi başından yaralanaraq şəhid oldu balam... (Red: ağlayır) Nicat 2020-ci il 27 sentyabrından könüllü kimi 3 dəfə müraciət etmişdi səfərbərliyə, sonra apardılar. Füzuli-Hadrut istiqamətində döyüşüb oğlum. Balam oktyabrın 11-də axşam saat 7-8 radələrində şəhid olub. Səbail rayonu Badamdar qəsəbəsində dəfn olunub».

Şəhidin atası Şükürov Ayaz deyir ki, karantin vaxtı Nicat hərbi Gədəbəydə idi, o qədər qar yağmışdı ora qalxmaq mümkünsüz idi. Dedi ki, qar yağır yollar bağlıdır gəlmə, ata. Dedim darıxıram, göydən daş da yağsa, gələcəyəm. Yollar çox dəhşətliydi, şoferin biri düşüb addım-addım gedirdi, avtobus da arxasınca. O vəziyyətdə getdim, çatdım. Dedim kimin valideyni gəlməyibse, onları da yığ gətir. Nicat onları yığdı gətirdi. Oturub ata-bala söhbət edirdik. Aldığım nələr vardı elə ordaca hamısını payladı əsgər yoldaşlarına. Axsayırdı, ayaqqabılarını çıxardım. Hələ də gözümdən önündədir balamın həmin halı. Komandirləri Nicatdan çox razılıq edirdi. Dedim o ibadət edəndir, ona şərait yaradın. Sağ olsunlar komandirləri həmişə zəng edirdi mənə ki, Nicat bizim əsgərimiz yox, qardaşımızdır. Həmişə zəng edəndə deyirdi, ata, burdan Göyçə gölü görünür. Azərbaycanımızın çox gözəl yerlərini işğal ediblər düşmənlər, bu torpaqları onlara verməyəcəyik. Bir dəfə dedim ki, ananla gəlirəm. Dedi anam gəlsə, mən gedib qalxacağam dağa görüşməyəcəyəm. Bu qədər kişilərin yanına qadına əziyyət verib niyə gətirirsən, olmaz! Özüm gələcəyəm. Həmişə yemək-ichmək göndərərdik Nicata, hamısını əsgərlərə verirdi».

Şəhid anası Yeganə xanım deyir ki, Nicat ali məktəbə qəbul olmamışdı. Getdi, hərbi xidmətini çəkdi gəldi, hazırlaşdı universitetə qəbul oldu: «Hər gün tezdən saat 6 tamamdan günorta 12-yə kimi oxuyurdu, kiçik bir dükanda işləyirdi. Bütün

hazırlıq pulunu oradan düzəldirdi. Çox səliqəli, çox xoş ünsiyyətçi idi. Könüllü olaraq bir sıra dövlət tədbirlərində fəal iştirak edib. Tovuz hadisələrindən sonra Nicat bir an belə sakitlik tapmadı. Adını könüllü olaraq yazdırdı, günlərlə Milli Qəhrəman Polad Həşimovun videolarına baxıb deyirdi ki, bu qisas yerdə qalmaz. Deyirdim Nicat ölməyə nə yaman tələsirsən. Deyirdi, ana, ölməyə yox, öldürməyə tələsirəm! Nicat hərbi komissarlıqdan zəng gələndə çox sevinirdi, qonşular belə qarşısına durdu ki, getmə evin tək oğlusan. Mən son görüşdə çox narahat idim, mənə dedi belini bükmə, başını dik tut, sən bu cür oğulun anasısan. Narahat olma, torpaqlarımızı azad edəcəyik! Bir dəfə Nicatın telefonuna baxırdım, gördüm dostu ilə bir yazışması var, müharibəyə getməzdən qabaq. Dostu yazıb ki, sən niyə gedirsən könüllü? Sən Qarabağ görmüsən? Nicat da deyir ki, bu qədər güclü ordumuz var, biz nə qədər güclənmişik. Amma erməni bizim torpaqlarımızdan çıxmaq istəmir. Gedib bu torpaqlarda şəhid olan, qaçqın düşən, əziyyət çəkən hər kəsin qisasını alacağıq. Vətən çağırırsa, biz müsəlləh əsgərik!»

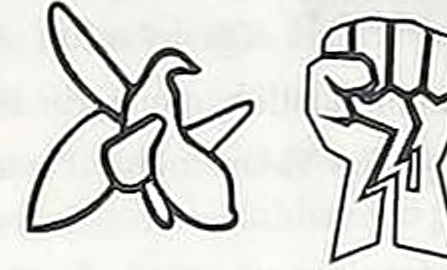
Şəhidin bacısı Nigar xanım deyir ki, qardaşının əsgəri deyirdi ki, biz Hadrut istiqamətində hərəkət edirdik. Yollar çox qaranlıq və dumanlı idi: «Nicat bizə dedi ki, nə sə havadan bir təhlükə yağır. Yanımızda yaralı var idi, nə qədər yorğun olsa da, Nicat onu da ordan çıxarmağa çalışırdı. Bir neçə saatdan sonra bizi atəşə tutdular. Nicat kömək etdiyi əsgərin yanında bərk yaralanmışdı. Allah rəhmət eləsin, çox igid, vətənpərvər oğul idi...»

Şəhidin atası Şükürov Ayaz deyir ki, 1991-ci ildə çox qarışıq zaman idi. Qarabağdan kütləvi qaçqınlar gəlirdi: «Əsgər yoldaşım da qaçqın gəlmişdi, ona çox dəstək oldum, uşaqları körpə idi. Digər qaçqınlara da əlmizdən nə gəlirdi yardım etdik. Bu yaxınlarda Birinci və İkinci Qarabağ müharibələri şəhidlərinin xatirə məqbərəsinin açılışında həmin dostum Birinci Qarabağ müharibəsi şəhidi İsrail Məmmədovun həyat yoldaşı İpək xanım dedi ki, Nicat getdi İsrailin qanını aldı. Birinci Qarabağ müharibəsi bizim gözlərimizin önündə oldu, Xocalı müsibəti mənə o qədər ağır təsir etmişdi ki, inanmı, mən hələ də o müsibətləri unutmuram. Həmişə evdə bu hadisələrlə bağlı övladlarıma danışırırdım. Düşmənin etdiyi vəhşilikləri göstərirdim, uşaqlar da o təəssüratlarla böyüyürdülər. Bir az böyüyəndən sonra mənə deyirdi, ata, siz necə bu haqsızlıqlara dözmüsünüz. O vaxtı ordu quruluşu yox idi, müstəqilliyinə yeni qovuşmuş dövlət idik. Ulu öndər Heydər Əliyevin hakimiyyətə gəlişi dövründən sonra bizdə hər şey inkişaf etdi. Onun siyasəti bizi çox qabağa apardı, bütün dünyaya öz sözümüzü deyə bildik. Bu gün onun siyasətini

Prezident İlham Əliyev layiqincə davam etdirir. Şükür bu günə! Biz qalibik, biz güclü dövlətik, bu cür qəhrəman oğulların sayəsində biz torpaqlarımızı azad etdik, başımızın üstündən bu qaralar birdəfəlik getdi».

Qeyd edək ki, təhsil aldığı 49 saylı «Intellect» liseyində şəhidimizin büstü qoyulub, yaşadığı küçədə barelyefi qoyulub. Digər məktəblərdə sinif otaqlarına onun adı verilib. Adına xatirə bulaq kompleksi var. Ailənin ən böyük arzusudur ki, böyüyüb-boya başa çatdığı küçəyə Şükürlü Nicat Ayaz oğlunun adı verilsin.

Azərbaycan Ordusunun çavuşu olan Nicat Şükürlü Vətən müharibəsi zamanı Füzulinin və Hadrut qəsəbəsinin azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə savaşıb. Nicat Şükürlü oktyabrın 11-də Hadrut döyüşləri zamanı şəhid olub. Səbail rayonunun Badamdar qəsəbəsində dəfn olunub. Nicat Şükürlü ölümündən sonra «Vətən uğrunda», «Xocavəndin azad olunmasına görə» və «Füzulinin azad olunmasına görə» medalları və «Vətənə xidmətə görə» ordeni ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, qəhrəman oğul!

“Oğlum 10 gün döyüşdə olub, biz bilməmişik” – 20 yaşlı şəhid İbrahimli Cavidan

Ömrünün gənc dövründə, cəmi 20 yaşında özünü Vətən uğrunda fəda etdi Cavidan. Bu gün Vətən müharibəsi şəhidi İbrahimli Cavidan Nizami oğlunun xatirəsini ailəsi ilə birlikdə yad etdik. Cavidan İbrahimli 2000-ci il martın 24-də Badamdar qəsəbəsində anadan olub. 2006-2017-ci illərdə 236 nömrəli tam orta məktəbdə təhsil alıb. Subay idi. O, 2018-2019-cu illərdə Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin Ağcabədi rayonunda yerləşən «N» sayılı hərbi hissədə müddətli həqiqi hərbi xidmətdə olub. Bir il sonra 2020-ci il 27 sentyabrda başlanan Vətən müharibəsində iştirak üçün hərbiyə qayıdıb.

Şəhid anası İbrahimova Gülnaz xanım deyir ki, Cavidan çox mehriban səmimi uşaq idi. Uşaqlıqdan çoxlu dostlar qazanmışdı. Demək olar ki, onun haqqında hər kəsin qəlbində bir xoş xatirə var:

Şəhid anası İbrahimova Gülnaz xanım deyir ki, Cavidan çox mehriban səmimi uşaq idi. Uşaqlıqdan çoxlu dostlar qazanmışdı. Demək olar ki, onun haqqında hər kəsin qəlbində bir xoş xatirə var:

“Deyirdi ki, ana, ev alacağam inşallah, səni genişliyə çıxardacağam. Müharibəyə gedənə kimi hər gün başını çiynimə qoyardı balam. Marketdə işləyirdi, evə gecə saat 4-də gəlirdi. Bir gün işdən gələndə lap çox sevinirdi, müharibəyə çağırışçı idi. Dedim, Cavidan, birdən sənə nəsə bir şey olar. Dedi, axı, anam bizi çağırır. Dedim, anan kimdir, bala? Dedi Vətən! Onları əvvəl təlim üçün Pirəkəşkülə, daha sonra Füzuli rayonuna göndərdilər. Cavidanın içində elə yüksək vətənpərvərlik hissi vardı ki, işğal altında olan torpaqlarımız, qaçqınlarımız üçün hər gün üzülürdü, er-

mənilərin xalqımıza qarşı etdiyi cinayətləri yerdə qoymayacağıq deyirdi! Əvvəllər mən o qədər danışmışdım ki, Cavidan, səni aparacağam Ağdama, orda gözəl ev-əşiyimiz, yelləncəyimiz, hovuzumuz var. Bir gün telefonla danışanda dedi, ana, səni Ağdama özüm aparacağam. Oğlum 10 gün döyüşdə olub biz isə bunu bilməmişik. O, Vətəninə, millətinə, dövlətinə elə sadıq uşaq idi ki, hərbi sirri heç vaxt bizə belə demirdi. O Füzuli istiqamətində döyüşürdü. Zəng edəndə deyirdi ki, ana, Ağdama az qalıb! Ermənilər elə qaçırlar, fikirləşirəm, biz bu qorxaqlara niyə 30 il aman vermişik. Həmişə deyirdi ki, ana, mənimlə bərabər dostlarıma da dua edin. Bir gün mənə yığdı ki, ana, cəbhəyə bütün regionlardan könüllü hər cür dəstək olurlar. Burda hər şey yaxşıdır. Sən narahat olma. Qardaşlarına da həmişə məni tapşırırdı. O qədər kasıbçılıq çəkmişik ki, ordan belə deyirdi, ana, mənim marketdən əməkhaqqım vurulacaq narahat olmayın götürərsiz. O, döyüşün qanın-qadanın içində belə bizi fikirləşirdi”.

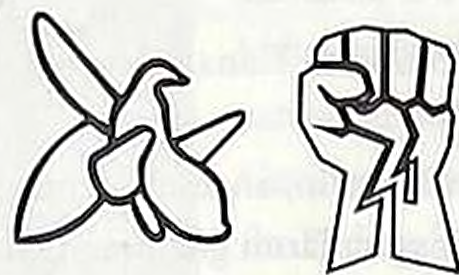
Şəhidin böyük qardaşı İbrahimli Kənan deyir ki, Cavidan həmişə evi fikirləşirdi:

“Bizə deyirdi ki, anamı incitməyin, anamın sözünə baxın, ondan çox muğayat olun. Gün boyu işdə olan təəssüratlarını gəlib mənə danışdı. Çox zarafatçı idi, məni canından çox sevirdi. Mənim qardaşım çox saf uşaq idi, onda kin, paxıllıq yox idi. Ailənin ortancıl övladı İbrahimli Şamxal Nizami oğlu deyir ki, hərbidən zəng edirdi, ən birinci evi, anamı soruşurdu. Bir dəfə də zəng edəndə dedi ki, evdən çıx anam bilməsin, mən döyüş zonasındayam. Narahat olmayın, hər şey əladır. Deyirdi buralar çox gözəl yerlərdir.

Şəhid anası Gülnaz xanım deyir ki, bu gün maddi imkanımız çox zəifdir, övladımın biri şəhid olub, böyük övladımın səhhətində problemlər var, kiçik övladımın isə işi yoxdur: “Çox istərdim ki, bizim mənzillə təmin olunmağımıza aidiyyəti qurumlar dəstək olsunlar. Mən oğlumla fəxr edirəm! Daha bu ölkədə alnı açıq gəzəcəyik. Daha bizim işğal altında torpaqlarımız yoxdur. Şükür bugünkü günə! Başda Cənab Prezidentimiz İlham Əliyev olmaqla hər kəs dəmir yumruğun ətrafında birləşdi və biz müzəffər, qalib Azərbaycan olduq. Allah cəmi şəhidlərimizə rəhmət eləsin, amin!”

Hazırda şəhidin oxuduğu orta məktəbdə barelyefi var, yaşadığı mənzilin qarşısında xatirə bulaq kompleksi və barelyefi yerləşdirilib. Ailənin ən böyük arzusu odur ki, oxuduğu 236 nömrəli tam orta məktəbə və yaşadığı küçəyə İbrahimli Cavidan Nizami oğlunun adı verilsin.

Azərbaycan Ordusunun əsgəri olan Cavidan İbrahimli Vətən müharibəsi zamanı Cəbrayılın, Füzulinin və Qubadlının azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə savaşıb. Cavidan İbrahimli oktyabrın 24-də Cəbrayıl döyüşləri zamanı şəhid olub. Səbail rayonunun Badamdar qəsəbəsində dəfn olunub. Cavidan İbrahimli ölümündən sonra «Vətən uğrunda» medalı ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, qəhrəman qardaşım!

“90-cı illərdə tökülən qanlı göz yaşımızı oğullarımız Şuşada xarıbülüllə sildi!”

Düşmən qarşısında inamla dayanıb, Vətənimizi, torpaqlarımızı qoruyarkən şəhid olan igid qardaşlarımızdan biri də şəhid Əliyev Saleh Namiq oğlu dur. Saleh Əliyev 1992-ci il avqustun 18-də Sabunçu rayonunun Zabrat qəsəbəsində anadan olub. 1998-ci ildə Birinci Qarabağ müharibəsi şəhidi Milli Qəhrəman Elxan Misirov adına 71 saylı orta məktəbdə təhsilə başlayıb. 2014-cü ildə Sənaye və Texnologiya Kollecini bitirib. 2014-

cü ilin yayında hərbi xidmətini Qazax rayonunun Kəmərlı kəndindəki «N» saylı hərbi hissədə keçirib. 2016-cı ildə hərbi xidməti başa vurub. 2020-ci ilin iyulunda başlayan Tovuz döyüşləri zamanı Milli Qəhrəman general-mayor Polad Həşimov şəhid olandan sonra orduya könüllü yazılıb. Sentyabrın 21-də təlimlərə qoşulub.

Şəhid anası Əliyeva Solmaz Famil qızı deyir ki, üç övladımız vardı. Böyük övladım şəhidim Saleh idi. Balamla bağlı o qədər xatirələr var ki, danışmaqla bitməz: «Hələ uşaq vaxtı Sabunçu rayonunda 82 saylı baxaçaya gədirdi. Həmişə müəllimləri deyirdi ki, çox səliqəli, təmiz uşaqdır. Böyük bir kişi kimi qardaşının qeydinə qalır, qayğısını çəkirdi. Uşaq vaxtı cüdo idman növü ilə məşğul olurdu. Bir dəfə evə gec gəlmişdi, getdim arxasınca. Mənə hirsəndi ki, mən uşağam arxamca gəlirsən? Mən kişiyəm, özüm gedib-gələcəyəm! Saleh balacalıqdan şəhidlərimizi çox sevirdi. Şəhid Milli Qəhrəmanlar Salatın Əsgərova və Çingiz Musatafayev haqqında şeirlər əzbərləmişdi. Məktəbdə keçirilən tədbirlərin birində elə alınıb ki, bundan şeiri soruşmağa vaxt qalmayıb. Müəlliməsindən çox küsmüşdü ki, mən şəhidləri sevirəm,

ancaq mənə şəir oxutmadı. Küsdüyü üçün həmin gün dərslər bitməmiş məktəbdən gəldi. Atam həmişə deyirdi ki, Saleh çox qeyrətli oğul olacaq. Siz görəcəksiniz o necə oğul olacaq. Balam 15 yaşından həm oxuyur, həm işləyir, evə həmişə kömək olurdu. Bir sirri olanda gəlib mənimlə bölüşürdü. Yadıma gəlir məktəbli vaxtlarında bir gün qonşuya kömək lazım oldu. Pəncərədən gördüm ki, Saleh qonşunun ağır yüklərini daşıyır. Çağırdım ki, Saleh, sən uşaqsan axı, o yükü götürə bilməzsən. Dedi, ana, axı onun oğlu yoxdur kim kömək etsin? Onun bu cavabından utandım. Gedib özüm də kömək etdim qonşuya. Onu oxumaq üstündə çox incidirdim ki, oxusun. Qohumlardan bir neçəsinin adını çəkdi. Dedi, filankəslər oxuyubmu? Yox. Bax, mən elə oğul olacağam ki, onlardan da üstün! İnsana fərasət, bacarıq lazımdır».

Şəhid atası Namiq Əliyev deyir ki, oğlum texnikanı çox sevirdi: «Əvvəldən bir motoskleti vardı, daha sonra işləyərək avtomobil aldı. Elə baxın, qapıda qalib, heç tərpətməyə əlimiz gəlmir. Arada qardaşı sürür. Nəsə bir problem, çətinlik olanda özü həll edirdi. Heç vaxt bizi incitməzdi. Ailənin sanki bir ağsaqqalı kimi idi. Usta gətirirdi evimizə ki, onu-bunu təmir edək. İşgüzar idi, ev quran idi bizim balamız. Çox xeyirxah uşaq idi. Dükən işlədirdik. Dükanımızdan bütün qərənfilləri aparıb qəbirlərin üstünə qoyurdu».

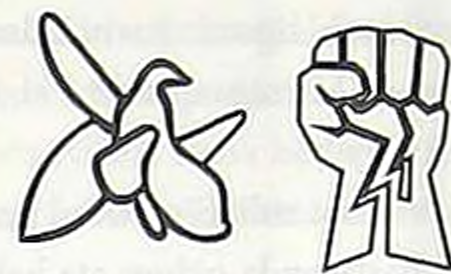
Şəhidimizin anası Əliyeva Solmaz xanım deyir ki, məhləmizdə bir dostu avtomobil qəzasında rəhmətə getmişdi:

«Həmin uşağın anası mənə bu yaxınlarda danışır ki, bir gün getdim ki, Saleh oğlumun qəbrinin üstünü təmizləyir. Dedim, Saleh, sənə kim dedi buranı təmizlə? Cavabında dedi ki, mənə bunu kimsə deməlidir ki?! Tez-tez nənə-babasını ziyarət edərdi, onları çox sevirdi uşaqlıqdan. Pandemiya vaxtı dövlət ona 190 manat məvacib verirdi. O, 90 manatını gətirib mənə verdi, heç nə soruşmadım. Bir dəfə soruşdum bəs o 100 manatı necə etdin? Dedi ki, ehtiyacı olan ailəyə verirəm, ana, onlar çox acınacaqlı vəziyyətdədir. Çox rəhimli uşaq idi. Bir gün burada qurunt suları məhlələri basdı, evlərin polları çox pis vəziyyətə düşdü. Həmin vaxtı qonşunun pollarını təmir etdirirdi. Bu da ordan çıxan taxtaları öz avtomobilinə yığıb apardı Maştağaya ehtiyacı olan dostlarına ki, qışda körpələri əziyyət çəkməsin. Saleh xalçayumada işləyirdi. Bir gün gördüm 4-5 dənə xalça gətirib, yuduzdurub, asdırmışdı. Bütün köhnə xalçaları apardı təkrar bərpa etdirməyə. Aparıb ehtiyacı olan dostuna verdi. Aparıb qaz balonlarını doldurub verirdi tanışlarına. Deyirdi, ana, körpələri var. Bu, bizim üçün çox böyük acıdır, ancaq qüruru, fəxri daha böyükdür.

Mən fəxr edirəm ki, Saleh kimi oğulun anasıyam! Həmişə dostlarına deyirdi ki, biz generalımızın qanını alacağıq! Mənim oğlum Saleh kimi oğullar 1990-cı illərin şəhidlərinin qanını aldılar. Gənclərimizə bir tövsiyəm var, çalışsınlar bu torpaqları bir daha erməni mənfularına verməsinlər. Allah cənab Prezidentimizə cansağlığı versin. Onun dəmir yumruğunu və qalib ordumuzun sayəsində biz qalib olduq. Sağ olsun müstəqil Azərbaycanımız! Sağ olsun Ali Baş Komandanımız! Allah cəmi şəhidlərimizə rəhmət eləsin!»

Şəhid Əliyev Saleh Namiq oğlunun yaşadığı evin qarşısında onun adına ailənin şəxsi vəsaiti hesabına xatirə bulaq kompleksi qurulub. Təhsil aldığı orta məktəbdə adına sinif otaqları, həmçinin 176 nömrəli orta məktəbdə sinif otağı var. Anası bildirir ki, 82 sayılı baxaçaya oğlumuzun adının verilməsini istəyərdik.

Azərbaycan Ordusunun əsgəri olan Saleh Əliyev Vətən müharibəsi zamanı Cəbrayıl və Füzuli rayonunun azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə iştirak etmişdir. O, oktyabrın 15-də Füzuli döyüşləri zamanı şəhid olub. Saleh Əliyev ölümündən sonra «Vətən uğrunda» və «Xocavəndin azad olunmasına görə» medalları ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, igid qardaşım!

Evin tək oğlu, Füzuli döyüşlərinin 19 yaşlı şəhidi Nəsirov Əfqan

Bu dəfə haqqında söz açacağım qəhrəman qardaşım şəhid Nəsirov Əfqan Ramil oğludur. Əfqan cəmi 19 yaşında özünü ata-baba torpaqlarımızın azadlığı uğrunda fəda etdi. 44 günlük Zəfər tariximizi yazan daha bir igid Vətən oğlunun əziz və əbədi xatirəsini ailəsi ilə birlikdə yad etdik. Şəhid Nəsirov Əfqan Ramil oğlu 29 mart 2001-ci ildə Bakının Zabrat qəsəbəsində anadan olub. 2007-2018-ci illərdə Sabunçu rayonunda Birinci Qara-

bağ şəhidi Elxan Misirxanov adına 71 saylı orta məktəbdə təhsil alıb. 2019-cu ildə Beyləqan rayonunda «N» saylı hərbi hissədə hərbi xidmətdə olub.

Şəhid anası İsmaylova Kəmalə Mirzağa qızı deyir ki, hərbi xidmətə gedənə qədər Əfqan dükanda satıcı kimi işləyib:

«Beyləqanda həqiqi hərbi xidmət etdi. Bir il dörd ayın əsgəri idi oğlum. 2020-ci il 27 sentyabrda müharibə başlayanda oğlum ata-baba yurdu Füzulidə idi. O, torpaqlarımızın azadlığı uğrunda qəhrəmancasına döyüşdü. Balam çoxlu yaralı döyüşçünü xilas edilməsində yaxından iştirak edib.

Həmişə deyirdi ki, ana əsgərlikdən gələndən sonra polis olacağam. Onun ata babası da polis olub. Həmişə deyirdi ki, mən də babam kimi polis olmaq istəyirəm. İllər boyu çox əziyyət çəkdim, onları çox çətinliklə böyütmüşəm. Həm ev-eşik yığışdırır, həm də çörək bişirirdim. Əziyyətlərimi görüb çox acıyırdı. Deyirdi, ana, səni qoyamayacağam işləyəsən. Əziyyət çəkməyinə izin verməyəcəyəm. Balam çox üzüyola uşaq idi. Bir gündə nə qədər iş buyursan, o qədər gedirdi. Nə iş tapşırsam,

hamısını edirdi. Həmişə gəlib evimizi təmizləməkdə kömək edirdi. Mənə çox bağlı idi. Bacısını çox istəyirdi. Həmişə deyirdi ki, bacı, əlini nəyə uzatsan, onu alacağam sənə. İndi qohumlarımız, müəllimləri, dostları tez-tez gedib onun məzarını ziyarət edirlər. İnsan əvvəl-əvvəl heç hiss etmir, indi sanki yuxudayam onun yoxluğuna alışmaq çox çətinidir. Müharibə vaxtı məndən gizlədirdi. Tez-tez yığurdım komandirlərini. Telefonu Əfqana aparırdılar, deyirdi, ana, mən bölükdəyəm. Müharibədə deyiləm, özü mənə heç nə demirdi ki, narahat olmayım».

Şəhid anası İsmaylova Kəmalə xanım deyir ki, 10 oktyabrda danışdıq. Bacısını, mənə soruşdu:

«Dedi, ana, narahat olma. Mənim yerim rahatdı, hər şey yaxşıdır. Bizim elə güclü Ordumuz var ki, erməni siçovul kimi qaçır qarşımızdan. Narahat olmayın! Qaynım mənə zəng etdi ki, dur gəl evə, Əfqan yaralıdır. Mən də həmin vaxt çörək zavodunda işdə idim. O an dondum qaldım. İş yoldaşlarım mənə taksi ilə yola saldılar. Gəldim ki, bayraq asıblar, bütün Zabrat burda idi. Ondan sonra necə olmuşam, heç özüm də bilmirəm. Hər an elə bilirəm o gələcək. Əfqan evin tək oğluydu, onu atasız böyütmüşəm, min bir əziyyətlə. Balamın itkisi mənə yerlə-yeksan etdi. Kaş, ona tez qovuşardım. Canım rahat olardı.. (Red: ağlayır)

Oğlunun bu qədər medalı var, üç rayon uğrunda döyüşüb, onlarla yaralı, şəhid qardaşlarını çiynində daşıyarkən şəhid olub. Ən böyük arzularımdan biri odur ki, mən bir gün dünyada olmasam belə, oğlunun adı əbədi yaşasın. Hazırda məktəbin yanındakı küçənin və Bakı şəhərində orta məktəblərdən birinin şəhid oğlum Əfqan Nəsirov Ramil oğlunun adının daşmasını arzu edirəm və xahiş edirəm ki, mənim bu arzumu yerinə yetirsinlər. Mən nəinki oğlumla bütün şəhidlərimizlə, bütün qazılarımızla fəxr edirəm! Başda Müzəffər Ali Baş Komandan olmaqla bütün Azərbaycan xalqını qorusun, uca Allah! Daha heç vaxt istəməyirəm ki, analar ağlasın, oğullar şəhid olsun. Bir də şəhid xəbəri eşitməyək. Allah ordumuzu, əsgərlərimizi qorusun!»

Qeyd edim ki, ailənin şəxsi vəsaiti hesabına yaşadığı küçədə xatirə bulaq kompleksi inşa edilib. Oxuduğu Elxan Misirxanov adına 71 saylı orta məktəbin ibtidai sinfinə onun adı verilib.

Vətən müharibəsi zamanı Əfqan Nəsirov Füzuli döyüşlərində savaşıb. Oktyabrın 12-si Füzulidə şəhidlik zirvəsinə ucalıb. Əfqan Nəsirov Zabratda torpağa tapşırılıb. Əfqan Nəsirov ölümündən sonra «Vətən uğrunda», «Füzulinin azad olunmasına görə» və «Cəsur döyüşçü» medalları ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, şəhid qardaşım!

Atasının döyüş yolunu davam etdirən şəhid leytenant Şəbiyev Məhəmməd

Şəhidlik vətənpərvərliyin ən ali məqamıdır. Şəhidlik zirvəsi isə hünər və qeyrət simvoludur. Bu ucalığa yüksələn qəhrəmanlarımızdan biri də Şəhid Şəbiyev Məhəmməd Vaqif oğludur. Bu dəfə Azərbaycan Ordusunun leytenantının ailəsi ilə birlikdə onun əziz xatirəsini yad etdik, onlu xatirələrə bir də geri döndük.

Məhəmməd Şəbiyev 1998-ci il avqustun 6-da Bakı şəhərində anadan olub. 2013-2016-cı illərdə Cəmşid Naxçıvans-

ki adına Hərbi Liseydə təhsil alıb. 2016-2020-ci illərdə isə Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbində (AAHM) ali hərbi təhsil alıb.

Şəhid anası Əliyeva Yeganə xanım deyir ki, uşaq vaxtından çox ağıllı və təmizkar uşaq idi: "Bir gün evimiz yanıbmışdı. Məhəmməd çox qorxmışdı ki, birdən mənə bacısına nəşə olar. Tez gedib bacımgili gətirdi ki, kömək etsinlər. Bacısını çox istəyirdi. Həmişə deyirdi ki, bacı, səbrli ol, hər şey yaxşı olacaq. 2020-ci il iyul ayının 19-da leytenant rütbəsi verildi ona, atası çox istəyirdi ki, onu Bakıya gətirsinlər. Deyirdi, ata, 6 aydan sonra özüm təyinat alacağam. Bacımın uşaqları da Vətən müharibəsində idilər. Məhəmməd mənə deyirdi ki ana, məndən ötrü narahat olmayın, hər şey yaxşıdır!"

Şəhidin atası Şəbiyev Vaqif Məhəmməd oğlu da hərbcidir. O, 1984-1988-ci illərdə Ukraynada Hərbi Aviasiya akademiyasında təhsil alıb və leytenant rütbəsinə yüksəlib. Daha sonra moskvada zabit kimi çalışıb. O, qeyd edir ki, 1991-ci il dekabrın 25-də Azərbaycan Ordusuna daxil olub: "1992-ci ildə Şuşada Daşaltı

əməliyyatında iştirak etmişəm, Kərkicahan, Malibəyli, Daşaltı istiqamətində döyüşlərdə olmuşam. Daha sonra Gəncəyə "N" saylı hərbi hissəyə bölük komandiri kimi göndərilmişəm. Birinci Qarbağ döyüşlərində Tərtər-Goranboy istiqamətində döyüşmüşəm. 2010-cu ildə "N" saylı hərbi hissədə qərargah rəisi olmuşam. 2016-cı ildən ehtiyatda olan zabitəm. Rütbəm mayorudur. Məhəmməd həmişə deyirdi ki, ata, bir gün görəcəksən, mən səndən yüksək rütbədə general olacağam. Onun şəhidlik zirvəsi generallıqdan da üstündür. Kaş, mənə nəşib olardı şəhidlik. Mənim balam başqa oğul idi. (red. ağlayır) Həftəsonu evə gəlirdi, deyirdi, ata bütün qohumları qonaq çağırmaq. Mehribanlıq olsun. Nişanlandığı qızın ailəsi də onun yoxluğuna çox yanırırlar. Məhəmməd şəhid olanda çox pis oldular.

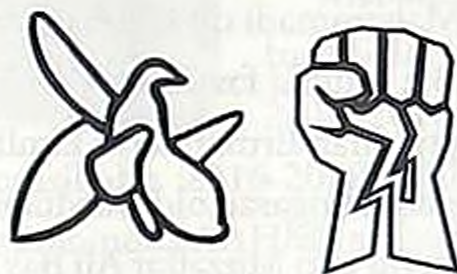
13 yaşında 8-ci sinfdə oxuyurdu. Hərbi məktəbə hazırlaşdı, bir il qəbul olmadı. Dedim, atam, mən hərbcisi olmuşam, bəlkə sən başqa seçim edəsən. Niyə hərbcisi olmaq istəyirsən? Yenidən hazırlaşdı, qəbul olandan sonra dedi ki, ata, sən hərbcisən. Mən sənə fəxr edirəm! Mən də gələcəkdə sənə kimi olacağam! Mənim atam Şəbiyev Məhəmməd Mustafa oğlu da uzun illər hərbi zavodda çalışıb. Bizim uzun illər hərbi bağımız olub. Mən hərbi seçdim, o da mənim yolumu seçdi. Məhəmməd hərbi geyimdə evə gələndə deyirdi ki, mən bu formanı geyinməkdən fəxr edirəm. Hərbi akademiya oxuyanda ordumuzun 100 illik yubileyində keçirilən hərbi paradada iştirak etmək üçün Məhəmmədi də seçmişdilər. Bax, bu formanı oğluma həmin paradada vermişdilər. Biz onunla fəxr edirik! Şəhidlərimiz birinci növbədə bizim namus-qeyrətimizi qaytardılar. Ermənilərin kimliyini ifşa etdilər. Bizim qoçaq əsgərlərimiz erməni generalını boğaraq öldürürdülər. Mən Birinci Qarabağ qazisi olaraq onu deyə bilərəm ki, bu gün Müzəffər Ali Baş Komandanımız var olsun! Şükür bu günlərə ki, torpaqlarımız azad edildi, bu gün bizim başımız ucadır".

Nənəsi Şəbiyeva Mehriban xanım deyir ki, Məhəmməd çox ağıllı-kamallı, mehriban oğlan idi. Çox mərd uşaq idi: "Bir gün gəldi ki, nənə, mən bir qız istəyirəm, onu mənə alın. Mən də dedim ki, atanla razılaşdırıb səni evləndirəcəyəm. Ona deyirdim ki, sayılıb seçilənlərdən olasan, həmişə mənim başımı uca edəsən. Səni həmişə böyüklərin içərisində görmək istəyirəm. O, mənim sözümdən çıxmıyıb. Çox mehriban uşaq idi. Heç vaxt dünya malında gözü olmayıb. Bir dəfə deməzdi ki, mən bunu yemədim, yaxud içmədim. Qohum-əqrəbə, qonum-qonşu, hamı üçün elə bil qızıl parçası idi balam."

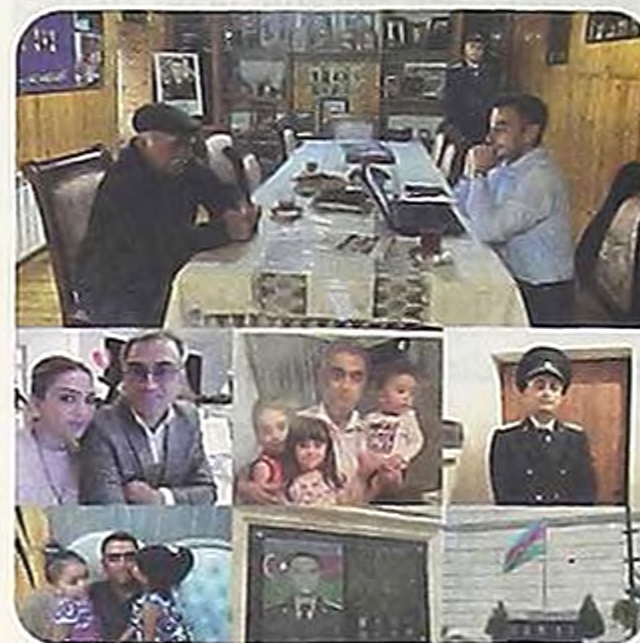
Ailənin şəxsi vəsaiti hesabına bulaq-abidə kompleksi tikdirilib. Hazırda ailəsinin yaşadığı küçə şəhidimizin adını daşıyır. Orta məktəbdə adına sinif otaqları da

verilib. Ailəsinin ən böyük arzusu odur ki, 282 saylı körpələr evinə Şəhid Şəbiyev Məhəmməd Vaqif oğlunun adı verilsin. Hazırda şəhidin anasının öz mənzili yoxdur deyə, ata evində qalır. Ən böyük arzusu odur ki, oğlu Məhəmmədə ev verilsin və həmin evdə oğlunun xatirəsini yaşadacaq muzey qursun. Məhəmməd Şəbiyev 2020-ci ildən Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin sıralarında «leytenant» hərbi rüt-bəsində tağım komandiri olaraq xidmət edirdi. 26 iyun 2018-ci ildə «Azərbaycan Ordusunun 100 illiyi» yubiley medalı ilə təltif edilib.

Məhəmməd Şəbiyev Vətən müharibəsi zamanı Tərtər rayonunun Suqovuşan qəsəbəsinin azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə savaşıb. Oktyabrın 4-də Suqovuşan döyüşləri zamanı şəhid olub. II Fəxi Xiyabanda dəfn olunub. Məhəmməd Şəbiyev ölümündən sonra «Vətən uğrunda» medalı ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, şəhid qardaşım!

İsti ocağını soyuq səngərə dəyişən ədliyyə kapitani Ruhin Xəlilov

Şəhidlik zirvəsinə yüksəlmiş igidlərimiz unudulmur, daim yad edilir, adı uca tutulur. Belə şəhidlərimizdən biri də Vətən müharibəsi qəhrəmanı Xəlilov Ruhin Müzəffər oğludur. Bu dəfə onun ocağında ailəsinə ziyarət edib, haqqında söz açdıq. Xəlilov Ruhin 13 mart 1987-ci ildə Cəbrayıl rayonu Məzrə kəndində anadan olub. Xırdalan şəhər 1 nömrəli tam orta məktəbini bitirib. Bakı Asiya Universitetinin Hüquq fakültəsində təhsil alıb.

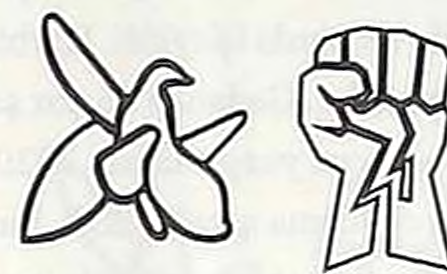
Ruhin Xəlilov 2009-2011-ci illərdə Goranboy rayonunda "N" saylı hərbi hissədə xidmət edib, hərbi vəzifəsi qumbaraatan olub. Şəhidin atası Xəlilov Müzəffər bəyə oğlu barədə sual etsək də, gözləri doldu və danışmaq onun üçün çox çətin oldu. Şəhidin həyat yoldaşı Xəlilova Günel xanım hazırda Odlar Yurdu Universitetində təhsil alır və Ədliyyə Nazirliyinin Tibb Baş İdarəsində çalışır. Günel xanım Ruhinlə nağıl kimi ailə həyatı olduğunu bildirərək 3 övladı haqqında söz açır: "İki qız, bir oğlan övladımız var. Böyük övladımız Qunça, ikinci övladımız Melisa və Tunar. Oğlumuz bağçaya gedir, Ruhin döyüşə gedəndə o, bir yaş bir aylıq idi, hazırda 3 yaşı var. Ruhinlə dostlarımızın sayəsində tanış olmuşduq. O, mənə sanki həyatın bir möcüzəsiydi, ancaq Allah onu bizdən tez aldı. 6 il onun yolunu gözləmişəm. Biz tanış olanda Ruhin 2-ci kursda idi, universiteti bitirməyini gözlədim, daha sonra əsgər getdi, gələndən sonra 1 il işlədi. Ondan sonra nişanlanıb, ailə qurduq və 9 il ailəli olduq.

Ümumilikdə həyatımızın nağıl kimi keçən 17 ilini birlikdə olduq. Bir gün bir məclisdəydik. Həmin günü çox xoşbəxt idik. Dedim, Ruhin, bu nağılın sonu necə bitəcək?! Heç yatsam, yuxuma da girməzdi ki, bir gün Ruhin olmayacaq. Heç onun yoxluğu ilə barışa bilmirəm. O çox gözəl ailə başçısı idi. Dünyanın ən gözəl ailə başçısı idi... Elə bir övlad idi ki, sanki Allahın mələyi idi gəlmişdi yer üzünə. İnanırsınız, uşaqlar hələ də atasını axtarırlar. 3 yaşlı oğlumuz hələ də elə bilir ki, bu maket atasıdır. Qızımız Melisa Ruhin şəhid olanın səhəri günü mənə dedi, ana, gəl belə oynayaq. Bir üzün ata olsun, bir üzün ana, atamızı istəyəndə o üzündən öpərəm, səni istəyəndə bu üzündən. Melisa ilə Qunça gimnastikaya, rəqsə gedirdi. Həmişə deyirdi ki, mən sizə güvənirəm! Mənim sənədlərimi təhsil almağım üçün 2020-ci ildə öz əlləri ilə apardı verdi. Dedi, səni atan oxutmayıb, mən oxudacağam. 2020-ci ildə Ruhin şəhid oldu. 2022-ci ildə özümə məqsəd qoydum ki, Ruhinin arzusunu yerinə yetirəm. Çox şükür ki, mən bu gün Ruhinin arzularını yerinə yetirdim!

Ruhinin formasını geynirdim. Heç vaxt demirdi ki, bu formanı geyinmə. Ancaq həmişə deyirdi ki, oxu, layiq ol, geyin. Bu gün Ədliyyə Nazirliyində mən onun formasını geyirəm, bu o qədər şərəfli və məsuliyyətli ki, mən Ruhinlə qürur duyuram! Ən böyük arzum övladlarımdan da hər zaman atalarına layiq olmalarıdır. Həmişə deyirdim ki, mən sənsiz ölürəm. Ancaq bu gün Ruhin yoxdur, mən ölmədim.. Bilirsiniz ölmək asandır. Ölsəm, sabah onun yanına getsəm, mənə qəbul etməzdi. Deyəcək ki, mən sənə üç uşaq və ata-ana əmanət etdim... (red.. Ağlayır)"

Günəl xanım deyir ki, müharibə vaxtı son dəfə Ruhinlə 19 oktyabrda danışılar: "Ruhin deyirdi ki, birdən zəng gəlməsə, bil ki, set tutmur. 21 oktyabr axşam saat 17:00 radələrində atamla xəbərlərə baxırdıq. Qohumlarımızdan bir nəfər zəng etdi ki, ruhın yaralanıb. Dedim, Allahım, əli-ayağı olmasın, tək sağ gəlsin. Sonra adamlar bizə axışdı, dedim niyə bizə gəlibsiz? Mənə heç bir şey demədilər... Ancaq dedilər Ruhin yaralanıb. Gecə ilə Biləsuvar da yaşayan dayısını çağırıblar, o gedib Qubadlıya, ordan gətiriblər Füzuliyə... Gecə saat 01-00 idi, təcili yardımla Ruhini gətirdilər...Səhər dəfn olundu. Son dəfə bir evində bizimlə qaldı, səhəri dəfn olundu. O, Tovuz döyüşləri zamanı könüllü yazılmışdı. Dedim, sən getsən, özümü öldürərəm. Həmişə deyirdi ki, sən uşaqsan, birdən böyüyəcəksən. Heç barışa bilmirəm Ruhinsizliyə, heç! Hər şeydən gözüümüzü tox elədi, heç qoymadı nədənsə korluq çəkək. Mən ondan xanımı olaraq o qədər razıyam, kaş məsuliyyətim, övladlarımı, ata-anasını bu cür yarımçıq buraxıb getmək olmayaydı, inanın, gedərdim onun yanına sevə-sevə... (red: Ağlayır)"

Qeyd edək ki, Ruhin Xəlilovun adına Xırdalanda küçə veriblər. Dostu tərəfindən yaşadığı küçədə abidə bulaq kompleksi inşa edilib. Ailəsinin ən böyük arzusu Abşeron rayonu, Xırdalan şəhərində 1 saylı orta məktəbə Ruhin Xəlilovun adının verilməsidir. Ruhin Xəlilov Ədliyyə Nazirliyinin İcra Baş İdarəsində məsləhətçi vəzifəsində çalışıb. Birinci dərəcəli dövlət qulluqçusu olub.Ədliyyə kapitanı idi. Vətən müharibəsi başlayan gündən könüllü olaraq Cəbrayıl rayon hərbi komissarlığına müraciət edib. Ruhin Xəlilov 21 oktyabr 2020-ci ildə Qubadlı rayonunun azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə qəhrəmancasına həlak olmuşdur. İkinci fəxri xiyabanda dəfn edilib. Azərbaycan Respublikası ərazilərinin işğaldan azad olunması və ərazi bütövlüyünün bərpa edilməsi zamanı döyüş əməliyyatlarına yüksək peşəkarlıqla hərbi qulluq vəzifəsini yerinə yetirərəkən igidlik və mərdlik nümunəsi göstərdiyinə görə "Vətən uğrunda", "Qubadlının azad olunması görə", "Cəbrayılın azad olunmasına görə", "Cəsur döyüşçü" medalları ilə təltif edilib. Bundan əlavə, şəhidimizə Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə naziri Fikrət Məmmədov tərəfindən İcra Baş İdarəsinin "Fəxri Ədliyyə İşçisi" adı verilib. Ruhun şad olsun, şəhid qardaşım!

“Deyirdi, mən bu küçələri işıqlandıracağam, özü gəlməsə də işıqlandırdı...”

Bu gün haqqında söz açacağım qəhrəmanımız Vətən müharibəsi şəhidi Rəşad Rasim oğlu Şiriyevdir. Rəşad Şiriyev 5 dekabr 2001-ci ildə Lerik rayonunun Bürsülüm kəndində anadan olub. Bakının Xəzər rayonunun Türkan qəsəbəsində yaşayıblar. Şəhidin anası Şiriyeva Səadət xanım bildirib ki, onların ailəsində 3 övladı var, 2 qardaş, bir bacı:

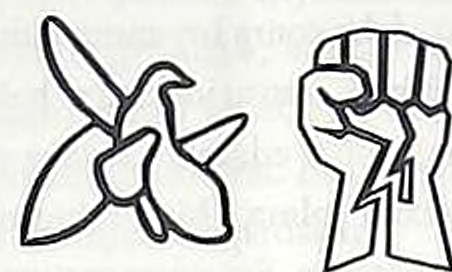
Rəşad həmişə uşaqlıqdan gerbimizi, ulduzumuzu çəkirdi. Atasını çilingər kimi

fəaliyyət göstərirdi. Gedib atası ilə bir yerdə işləyirdi. Hərbiyə getməzdən öncə onun üçün dostları ilə birgə süfrə açmışdıq. Gedəndə də çox şad idi. Gözəl bir rəqs etdi. Dedi, ana, narahat olma, hər şey çox yaxşı olacaq. 2020-ci il fevralın 8-də andiçməsi oldu Rəşadın. Qolbağını ovucuma qoydu, dedi, bunu məndən yadigar saxla. Deyirdi, mən bu küçələri işıqlandıracağam, özü gəlməsə də, işıqlandırdı. Həmişə yuxuma gəlir balam. Deyir ki, ana, ağlama. Mən ölməmişəm. Ondan ötrü həmişə yatıram. Binədə peşə liseyində oxuyurdu, qaynaqçı kimi gəlib fəaliyyət göstərəcəkdə. Oxudu, getdi. Nə arzuları vardı balamın, şəhid oldu. Bəlkə də bu, onun ən böyük arzusu idi. Bax, bu gördüyün velosiped də onundur, mən çörək bişirirdim, o da aparıb çatdırırdı. Çox ailəcanlı uşaq idi. Əsgərlikdən qabaq da Rəşad işləyirdi. Rəşadın ən böyük arzusu o olub ki, ev, maşın, anama soyuducu, paltaryuyan maşın alım, onu Türkəndən çıxardım. Bütün maaşını son qəpiyinə kimi evə xərcləyirdi. Heç vaxt ağrıdığını mənə belə demirdi. Biz daş-qum alanda, körpəlikdən daşıyıb qapıya tökürdü. Qonşular hamısı deyir ki, o, həmişə bizə isti çörək gətirərdi. Onun

bizə verdiyi isti çörəyin qoxusu burnumuzdadır deyirlər. Mən fəxr edirəm ki, torpaqlarımızın azad olunmasında mənim oğlumun da payı var. Mən fəxr edirəm ki, mənim balam da 44 günlük Vətən müharibəsində iştirak etdi. Fəxr edirəm ki, Rəşad kimi oğulun anasıyam. Torpaqlarımız Rəşad kimi şəhidlərin sayəsində azad olundu.

Mən istəyirəm ki, şəhidlər əbədi yaşasınlar, unudulmasınlar, məktəblər, küçələr, abidələr balalarımızın adına olsun. Çox istəyirəm ki, mənim balam da əbədi yaşasın. Allah şəhidlərimizə rəhmət etsin! Rəşadın adına kəndimizdə 2 ədəd xatirə bulaq kompleksi var. Orta məktəbdə adına sinif otaqları var. Bu yaxınlarda yaşadığımız küçəyə adının verilməsi gözlənilir».

Azərbaycan Ordusunun əsgəri olan Rəşad Vətən müharibəsində iştirak edib. Talışın və Suqovuşanın azad edilməsi uğrunda gedən döyüşlərdə vuruşub. 7 oktyabr 2020-ci ildə səhər saatlarında Talış-Suqovuşan istiqamətində döyüş tapşırığının yerinə yetirilməsi zamanı şəhid olub. Rəşad Şiriyev ölümündən sonra «Vətən uğrunda», «Laçının azad olunmasına görə», «Suqovuşanın azad olunmasına görə» medalları və 3-cü dərəcəli «Vətənə xidmətə görə» ordeni ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, şəhid qardaşım!

“Deyirdi ki, əgər şəhid olsam, oğlum adıma daşısın”

Pərvin Həmidov 1994-cü ildə martın 8-i Yevlax rayonunun Beydili kəndində anadan olub. 2000-ci ildə Yevlax rayonunun Xaldan qəsəbəsində 1-ci sinifə gedib. 2006-cı ildə Mingəçevir şəhərinə köçüb və 2011-ci ildə 25 nömrəli Kəlbəcər məktəbindən məzun olub. 2012-ci ilin aprel ayında Yevlax rayonunun Hərbi Komissarlığından hərbi xidmətə çağırılıb. 2019-cu ilin dekabr ayında Tərtər rayonunun “N” sayılı hərbi hissəsində sürücü vəzifəsində

müddətdən artıq hərbi qulluqçu kimi işə başlayıb. Şəhidin həyat yoldaşı Həmidova Günay xanım deyir ki, onlar Pərvinlə təsadüfdən tanış olublar:

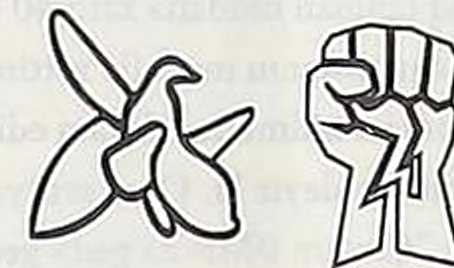
“Bir neçə ay nişanlı qaldıq, daha sonra toyumuz oldu. İki övladımız var. Oğlumuz Pərvin və qızımız Nilay. Böyük arzusu idi ki, qızı həkim olsun. Həmişə deyirdi oğlumuz polis olacaq, Vətənə xidmət edəcək. O, daha çox məlumatlı idi, hərbiyə girdiyi ilk gündən dilindən çıxan kəlmə, “Mən şəhid olacağam!” idi. Deyirdi ki, əgər şəhid olsam, oğlum adıma daşısın. Bu, onun vəsiyyəti idi. Mütamadi təlimlərə qatılırdı, heç vaxt təlim keçdiyi yerləri bizə demirdi. Həmişə mənə deyirdi ki, narahat olma, mən araxadayam, sən demə ən qabaqda bu imiş. Həmişə deyirdi ki, torpaqlar alınacaq, sizi oralara aparacağam. Müharibədə minamyot atıblar yıxılıb, qolu qırılmışdı. Xəstəxanda olub, amma evə deməyib. Ordan qayıdıb yenidən hərbi xidmətə. O, Vətəninə, millətinə çox bağlı idi.

Müharibə başlamamışdan əvvəl Tərtərdə ev tutmuşduq, kirayədə qalırdıq. Təqribən 2 ay qaldıq. Həmin vaxt Pərvin Tərtər şəhəri “N” sayılı hərbi hissədə qulluq

edirdi. 26 sentyabrda mənə dedi ki, atanı çağır gəlib sizi aparsın. Bizi artıq Vətən çağırır, getməliyik. 26-sı günü axşam üstü saat 6-7 olardı, atam gəlib bizi apardı Mingəçevir şəhərinə. Ondan çox narahat idim. Pərvin şəhid olduğu günə kimi əlaqəmiz vardı. O, həmişə deyirdi ki, vəziyyət çox yaxşıdır, narahat olmayın! Mənə tapşırırdı ki, uşaqları qoru, onlardan muğayat ol. Deyirdi, birdən mən şəhid olsam, oğlum adıma daşısın, sən də ağlama, başını dik tut! Hərbi yoldaşları maşının vurulma anını danışdılar. Deyirlər ki, üç maşın gedirmişlər, Pərvin uralın arxa qapısını açanda minamyotla bu maşını vurublar. Boynundan qəlpə yarası alaraq şəhid olub yoldaşım. (Red.. ağlayır) Pərvin işə düzələn gün böyük bir şəklini çıxartmışdılar. Anam dedi ki, bu şəkil nə üçündür, bala? Dedi, bibi, vaxtı gələndə lazım olacaq, bu şəkli də vuracaqlar. Bu yolda ya qazi, ya şəhid olmaq var. Ancaq mən şəhid olacağam!

Biz bir oktyabra kimi danışmışıq. Şəhid olmamışdan 1 saat qabaq son dəfə danışdıq. Dedilər ki, narahat olma qolundan yaralıdı, gətirirlər. Hardasa, 2 gün qayınatamgildə qaldım. Gördüm camaat çoxalır. Hamı deyirdi ki, qazidir ona görə gəlirlər. 1- 2 oktyabrda bütün xəstəxanlara zəng etdim. Mənə dedilər ki, ola bilsin, itkin düşüb. Bərdədən dedilər ki, Mingəçevirlə əlaqə saxlayın. Gördüm birdən signal səsi gəldi, camaat qışqırırdı. Özümdən getdim, ayılanda gördüm ki, tabutu qapıdadır. Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin. Qazilərimizə cansağlığı versin. Mən onunla həmişə fəxr etmişəm, sağlığında da, şəhid olandan sonra da!»

Pərvin Həmidov Vətən müharibəsi zamanı Talış Suqovuşan döyüşlərində savaşıb. 1 oktyabr 2020-ci ildə Talış-Suqovuşan istiqamətində 457-ci yüksəklikdə şəxsi heyəti təhlükəsiz yerə çıxararkən qəlpə yarası ilə şəhidlik zirvəsinə ucalıb. 2 oktyabr 2020-ci ildə Mingəçevir şəhəri Şəhidlər Xiyabanında dəfn olunub. Pərvin Həmidov ölümündən sonra «Vətən uğrunda», «Suqovuşanın azad olunmasına görə», «Kəlbəcərin azad olunmasına görə» və «Cəsur döyüşçü» medalları ilə təltif edilib. Şəhidin adına iki bulaq kompleksi var. Biri Yevlaxın Beydili kəndində, digəri Mingəçevirdə. Ruhun şad olsun, şəhid qardaşım!

“Deyirdi, torpaqlar azad olunandan sonra bu forma bütün oğullara yaraşacaq!”

Torpaqlarımızın düşməndən qorunması, azadlığı uğrunda canlarından keçmiş şəhidlərimizin ömür yolu hər birimizə örnekdir. Bu dəfə daha bir Vətən müharibəsi şəhidi, həyat yolu qısa, amma ləyaqətli olan qardaşımızın xatirəsini ailəsi ilə birlikdə yad etdik. Qara Balakışiyev 11 iyul 1994-cü ildə Xocavənd rayonunun Əmiranlar kəndində anadan olub. 2000–2011-ci illərdə Xocavənd rayon 4 sayılı tam orta məktəbdə təhsil alıb. O,

2012–2014-cü illərdə Dövlət Sərhəd Xidmətinin Sərhəd Qoşunlarının sıralarında müddətli həqiqi hərbi xidmətdə olub. 2014-cü ildən isə Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin sıralarında müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət qulluqçusu olaraq xidmət edirdi.

Tarixə Aprel döyüşləri olaraq yazılan döyüşlər zamanı Qara Balakışiyev müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmətdə idi. O, döyüşlərdə qarşı tərəfin müdafiə və hücum qüvvəsinin azaldılmasında fərqlənib. Həmin döyüşlərdə Ermənistanın müdafiə naziri Seyran Ohanyan tərəfindən qurulan və Ermənistan Ordusunun «yenilməz Ohanyan xətti» olaraq tanınan müdafiə xətti 40 dəqiqə ərzində darmadağın edilib. Qara Balakışiyev Ermənistanın müdafiə xəttini çökürdən taborun kiçik çavuşu olub. Döyüşlərdən sonra isə xidmətinə davam edib.

Şəhid atası Balakışiyev Əmirxan deyir ki, Qara sentyabrın 26-sı gecə sənədini qardaşına verib hərbiyə getdi: “Çıxdım BMP-də gedə-gedə sənədlərini tulladı. Öz vəsiqəsi və hərbi bileti idi. Səhər saat 8-də danışdıq. Dedi heç nədən narahat olma-

yın, hər şey yaxşı olar. Hərbi sirri elə saxlayırdı, hətta bizə də bir kəlmə demirdi. Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin, qazilərimizə şəfa versin! Şəhid balalarımızın hesabına 30 ildən sonra işğaldan azad olunmuş torpaqlarda bayrağımız dalğalandı”.

Anası Balakışiyeva Nazimə xanım bildirdi ki, oğlum deyirdi ki, səs-küy, atışma olanda qorxmayın. Türklərlə təlim keçirik: “Bir gün şəhid general-mayor Polad Həşimovun şəklini gətirdi ki, ana, bax gör, necə nur yağır üzündən. Dedim yazıq anası, Allah səbrin versin. Dedi niyə yazıq olur ki, ana, onun balası şəhid olub. İndi başa düşürəm ki, o da bizi şəhidliyinə hazırlayırmış... (Red.. ağlayır) Oğlum ailəli idi, çox ailəcanlı, ata-anaya bağlı idi. Həyat yoldaşını, övladlarını çox sevirdi. İnanın ki, böyük qızı biz pis olmayaq deyə danışmır. Balaca qızı atası şəhid olanda 3 yaşı vardı. Hazırda 5 yaşı var. Deyir ki, nənə, mənim atam haradadır? Deyirəm ki, atan cənnətdədir. Deyir ora qurtarmadı? O zaman biz də gedək ora... Oğlumun böyük qızı deyir ki, atam bizi qollarına aldı, dedi ki, bir ömür sizi qollarımda daşısam, az olar. Biz atamızla fəxr edirik, bizim atamız qəhrəmandır. Mən bir ana kimi heç istəməyirdim o hərbiyə getsin. O, sərhəddə idi, çox qorxurdum. Mən onun sənədlərini gizlətdim ki, o getməsin. Sənədləri tapıb, getmişdi. Nə etdimsə, onu bu işdən döndərə bilmədim.. Dedi niyə ağlayırsan, ana, nə demisənsə, mən səni geri çevirməmişəm. Mən Xocalıda turbalara bağlanıb, işgəncəylə öldürülən uşaqların qisasını alacağam. Deyirdim, ay oğul, bu forma sənə necə yaraşır... Deyirdi, ana, o torpaqlar azad olunandan sonra bu forma bütün oğullara yaraşacaq! Ona tez-tez təltiflər, fəxri fərmanlar verirdilər. O, çox ağıllı, zəkali övəldi”.

Azərbaycan Ordusunun kiçik çavuşu olan Qara Balakışiyev Vətən müharibəsində iştirak edib. Cəbrayılın və Füzulinin azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə vuruşub. Qarşı tərəfin post və istehkamlarının məhv edilməsində fərqlənib. Qara Balakışiyev 27 sentyabr 2020-ci ildə Füzuli rayonu istiqamətində döyüş tapşırığının yerinə yetirilməsi zamanı həlak olub. Beyləqan rayonunda yerləşən Xocavənd şəhərciyində dəfn olunub. Qara Balakışiyev ölümündən sonra «Vətən uğrunda», «Füzulinin azad olunmasına görə», «İgidliyə görə» və «Cəbrayılın azad olunmasına görə» medalları ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, şəhid qardaşım!

Şəhid atası: “Bu torpaq bizimdir, torpaq, uğrunda ölən varsa, Vətəndir!”

Bu dəfə haqqında söz açacağım qəhrəman qardaşım şəhid Elzamin Tağıyev Eyvaz oğludur. Elzamin Tağıyev 11 avqust 1992-ci ildə Xocavənd rayonunun Qaradağlı kəndində dünyaya göz açıb. Elzamin ilk təhsilini Xocavənd rayon Salakətin kənd tam orta məktəbində alıb. 2010-2012-ci illərdə Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin sıralarında müddətli, 2020-ci ildən müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət qulluqçusu olub. Ailəsi deyir ki,

Elzamin Moskva Dövlət Politeknik Universitetini bitirmişdi. İxtisasca iqtisadçı idi. Xocavənd rayon Mərkəzləşdirilmiş Kitabxana Sistemində şöbə müdiri vəzifəsində çalışıb, həm də Xocavənd rayonu İcra Hakimiyyətində İctimai Şuranın və YAP-ın fəal üzvü olub. Uşaqlıqdan idmanla məşğul olub. Subay idi.

Şəhid atası Tağıyev Eyvaz bildirib ki, oğlu 2020-ci il sentyabrın 8-də öz şəxsi ərizəsi ilə işdən çıxaraq müddətdən artıq hərbi xidmətə qoşulub: “Atası kimi ona sual etdim ki, niyə işini atıb hərbiyə gedirsən? Mənə cavab verdi ki, mən evin tək uşağıyam, müharibə başlayanda ola bilsin ki, tək övladları aparmazlar. Ona görə indidən orduya yazılmışam ki, müharibə vaxtı öndə gedib şəhədlərimizin qisasını alım. Vətən müharibəsinin başladığı ilk gün Elzamingilin maşını vurulub və mühasirəyə düşüblər. Həmin vaxt bir nəfər şəhid olan hərbcini Elzamin maşından tək təxliyə edib. Mühasirədən çıxdıqdan sonra Füzuli rayonu Qraxanbəyli kəndinin azad olunması istiqamətində döyüşüblər. Qraxanbəyli istiqamətində ön postu qəhrəmancasına azad ediblər. Oğlum həmin postda 11 oktybradək dəfələrlə ağır

döyüşlərə girib, 5 nəfər şəhidimizi və onlarla yaralı hərbcini təxliyə edib. O, şəhidlərimizi bir-bir bel kəmərinə bağlayıb həmin yerdən çıxardır, sonra yenidən geri qayıdarmış. Komandiri ona deyirmiş ki, eləbil ki, sən bir dəfə döyüşdə olmusan hər şeyi bilirsən.

11 oktyabr 2020-ci il tarixində düşmən onların postuna hücumla keçdi. Həmin zaman posta artıq 3 nəfər qalmışdı. Komandir və digər əsgərlər. Elzamin tank əleyhinə silahın atıcısı olub. Atdığı silahdan düşmənin bir neçə texnikasını məhv etmişdi. Həmin əsgərlərdən biri şəhid olmuşdu, artıq düşmən postda tam irəliləmişdi. O zaman düşmən tərəfdə nəşi qalmasın deyər, Elzamin komandiri ilə birlikdə şəhidi döyüşdə olan topun üzərinə bağlayıb, ərazidən uzaqlaşdırıb, yenidən posta qayıdaraq axıra qədər postu tərk etməyib. Ağır döyüşlər zamanı Elzamin postda yaranır. O, Füzulidə hərbi hospitala yerləşdirilib, daha sonra Papaninə aparılıb. Ancaq müalicəsini yarımçıq qoyaraq, gizlincə yaralı halda Qubadlı istiqamətlərdəki döyüşlərə təkrar qatılır.

Hospitalda olanda mənə danışdı ki, bir dəfə suyumuz yox idi, bərk yağış yağır, fikirləşdim ki, nə edək? Əsgərlərlə 5 dənə çala qazdıq, səhər həm içməyə, həm də əlimizi yumağa suyumuz var idi. Əli şəhid qanına batmış, əsgərlərə deyirdim ki, əlinizi torpaqla ovun, gəlib yeməyinizi yeyin. Çünki torpaq müəqəddəsdir. Bir gün çox narahat idim, Elzaminə zəng edəndə dedim ki, bəs meşədə-dağda yatırırsınız, gecələr qorxmursunuz ki, canavar və ya digər vəhşi heyvanlar sizə zərər verər? Mənə dedi ki, ele biz özümüz canavarıq!

2 noybrda mənə zəng etdi, dedi ki, anamgilə bildirmə biz artıq dağlara çəkilişirik. Mən ondan soruşdum hansı istiqamətə gedirsiniz? Dedi, “Ş” istiqamətində gedirik. Yəni Şuşanı nəzərdə tuturdu. Onlar Daşaltı istiqamətində gedən döyüşlərdən sonra gecəni Şuşa qalasında qalıblar. Səhər tezdən Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrə dəstək üçün Şuşa şəhərinə daxil olublar. 2 noybrdan 11 noybradək Elzaminə heç bir xəbər ala bilmədik. Hara gedirdik, deyirdilər hələ bir dəqiqə məlumat yoxdur. Qorxurdum balam əsir düşər. O, mənə demişdir ki, əsir düşsəm, özümü partladacağam. Daşaltını azad edən zaman döyüş yoldaşı yaralanmışdı. Onu təxliyə edib təcili yardım maşınına yerləşdirib yola salmışdı. Döyüş yoldaşı Xocavənd xəstəxanasında mənə bildirdi ki, 5 noyabr tarixində mənə Elzamin təxliyə edib. Ona qədər salamat idi.

Hərbcı yoldaşı bizə danışdı ki, Şuşaya daxil olan zaman əvvəl komandir asfalt yola keçdi sonra Elzamin, daha sonra mən keçəndə vurdular. Elzamin mənə dedi

ki, qorxma, səni buradan aparacaqlar və həmin vaxta qədər yanımda oldu. Şuşada, daha sonra 7-9 noyabrda düşmənlə üzbəüz döyüşlərdə iştirak etdi. Noyabrın 9-da ağır döyüşlərdə snayperlə vurularaq qəhrəmancasına şəhid oldu. Elzamin 44 gündə müharibənin ilk günündən son gününədək döyüşlərdə misilsiz şücaət göstərib. Artıq 11 noyabrda qardaşımgilə məlumat vermişdilər. Sonra qardaşım mənə xəbər etdi ki, Elzamin şəhid olub. Elə həmin gün şəhidimiz Xocavənddəki Şəhidlər xiyabanında dəfn olundu».

Şəhidin anası Tağıyeva Mələhət xanım deyir ki, Elzaminlə birgə ailəmizin bu günədək altı şəhidi var:

“Atam Hüseynov Dəmir, qardaşım Hüseynov Zülfüqar, qardaşımın oğlu Hüseynov Fədayil, dayım Quliyev Ələkbər, qaynım Tağıyev Faiq də şəhid olublar. 30 il sonra Elzamin onların hamısının qisasını aldı.

Onun uşaqlıqdan çox sevdiyi bir şeiri vardı:

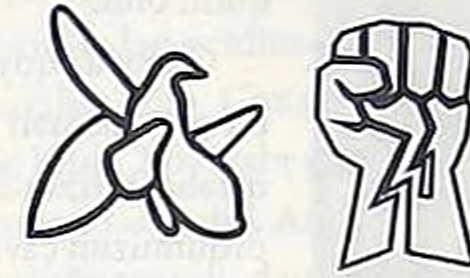
Qoy Vətənə qurban gedim mən əsgər
Təki anam yadlara baş əyməsin
Yağış kimi yağan odlu güllələr
Mənə dəsyin Vətənimə dəyməsin!

Bu şeiri balam hələ 3 yaşından deyirdi. O, Vətəninə, millətinə çox bağlı idi.”

Atası Tağıyev Eyvaz bəy deyir ki, özü də Birinci Qarabağ müharibəsi iştirakçısıdır: “Həmin vaxtlar nələr etmişdim balama danışardım. Öz dediklərimi İkinci Qarabağ müharibəsində oğlum tətbiq etdi. Mən özüm Xocavəndin Qaradağlı kəndinin şəhidlərini döyüş bölgəsindən çıxarmaqda yaxından kömək etmişəm. Biz 30 il torpaq həsrəti ilə yaşamışıq. Həmin vaxt yetişdi və biz Cənab Prezidentin yanında sıx birləşərək torpaqlarımızı işğalçılardan azad etmək uğurunda mübarizəyə qatıldığımız. Bizim şəhidlərimiz, qazilərimiz döyüşərək torpaqlarımızı işğaldan azad etdi və ərazi bütövlüyümüz təmin edildi. Şəhidlərimizə Allahdan rəhmət diləyirəm, Allah qazilərimizə cansağlığı versin. Ordumuz hər zaman güclü olsun! Mən bir şəhid atası kimi oğlumla fəxr edirəm! Vətən sağ olsun! Bu torpaq bizimdir. Torpaq uğrunda ölənlərsə, Vətəndir!”

Hazırda şəhidin adına orta məktəbdə sinif otağı var. Ümumumi Şəhidlər xiyabanında isə memorial kompleksi var.

Azərbaycan Ordusunun əsgəri olan Elzamin Tağıyev Vətən müharibəsində iştirak etmişdir. Füzulinin, Cəbrayılın, Hadrutun, Qubadlının və Şuşanın azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə vuruşmuşdur. 9 noyabr 2020-ci ildə Şuşada döyüş tapşırığını yerinə yetirərkən həlak olub. Elzamin Tağıyev ölümündən sonra «Vətən uğrunda», «Qubadlının azad olunmasına görə», «Cəsur döyüşçü», «Füzulinin azad olunmasına görə» və «Şuşanın azad olunmasına görə» medalları ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, şəhid qardaşım!

“Deyirdi ki, vaxtilə yaralandığın yeri deyərsən, gedib ora bayraq sancacağam” – Şəhid atası

Məqsədlər bizi yaşadır, sabaha inam hissi yaradır və qarşıya qoyduğumuz mənzilə çatdırır. Elə məqsədlər də var ki, onlar bir şəxs tərəfindən qarşıya qoyulsa da, yerinə yetdikdə bir millət üçün ümid olur.

Qarşıya qoyduğu ali məqsədi onu bu gün cismən yaşatmasa da, bir xalqın qələbə tarixində əbədiyaşar etdi. Söhbət ordumuzun çavuşu, Vətən müharibəsi şəhidi Elmin Əvəz oğlu Mirzəyevdən gedir.

Bu dəfə qəhrəmanlıq tarixini dinləmək və yazıya almaq üçün yollandığım ünvan onun ocağı, ailəsi oldu. Elmin Mirzəyev 20 fevral 1995-ci il Xocavənd rayonunun Əmiranlar kəndində anadan olub. Orta təhsilini Xocavənd rayon Salakətin kənd tam orta məktəbdə başa vurub. Ailəli idi. 2 övladı yadigar qaldı. O, 2013-2015-ci illərdə Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin sıralarında müddətli həqiqi hərbi xidmətdə olub. 2015-ci ildən isə müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət qulluqçusu olaraq xidmət edirdi. Söhbətimiz zamanı şəhidin atası, Birinci Qarabağ müharibəsi qazisi Mirzəyev Əvəz bəy deyir ki, oğullarının ikisi döyüşlər başlayan vaxtı hərbi xidmətdə MAXE kimi xidmət edirdilər. O, Elminlə müharibə başlayan gün danışır:

“Sentyabrın 27-si telefonla danışırıq. Danışanda eşitdim ki, silah səsləri gəlir. Soruşdum hansı tərəfdəsiniz, yerini bildirmədi. O, həmişə hərbi sirri qoruyurdu. Dedim özünüzü gözləyin, ehtiyatlı olun. Elmin dedi, Vətən çağırır, biz hamımız onun uğrunda əsgərik. Sentyabrın 29-u yenidən onunla danışdım. Sən demə, Ordumuz Cəbrayılı alıb, sonra geri çəkilib ki, ermənilər gəlsin bir də qırsınlar. Növbəti

gün biz danışanda dedi ki, ola bilər, biz buradan heç sağ çıxmayaq. Telefondan dəhşət atışma səsi gəlirdi. Mən vəziyyəti özüm də bildim. Oğlum döyüşdən çox sayda şəhid və yaralı çıxarıb. Çox qəhrəman oğul idi. Deyirdi ki, ermənilər elə qorxaqdır, illər əvvəl dediklərini indi görürəm, necə də qaçırlar... Mənə deyirdi ki, ata, sən vaxtilə yaralandığın yeri deyərsən, gedib ora bayraq sancacağam.

Sentyabrın 30-u axşam tərəfi bölgü zamanı iki qardaş başqa istiqamətlərə gedən komandaya düşüblər. Mənə dedi ki, Orxan elə indi getdi. Elmin Aprel döyüşlərində də qəhrəmancasına döyüşüb. O, “Ohaniyan səddi”nin yarılmasında iştirak edib. Nə olubsa, o sədd yarılandıqdan sonra olub. Fikrimcə, şəhidlərimiz olmasaydı, torpaqlarımız çox çətin azad olunardı. Birinci Qarabağ savaşında mən Xocavənd istiqamətində yaralanmışdım. Bizim vaxtımızda vahid komandanlıq yox idi. Ordu çox dərbədər idi. Şükür, bu gün qüdrətli ordumuz və vahid komandanlıq var”.

Şəhidin anası Mirzəyeva Solmaz xanım deyir ki, Elminlə bağlı xatirələri çoxdur. Uşaqlıqdan dəcəl olsa da, çox mehriban olub: “Onun bütün arzusu övladları üçün idi. O, həmişə ailəsi üçün çalışırdı. Ancaq ata-anasını da çox sevirdi”.

Şəhidin atası Mirzəyev Əvəz bəy deyir ki, 30 sentyabrda balalarımı bütün əlaqəm kəsildi: “Oktyabrın 1-dən getdim “N” sayılı hərbi hissələrdən soraq etdim. Balalarımın sarı çox narahat idim. Çox yerə getdim, onları axtardım, fikirləşdim ki, telefonlarının enerjisi bitib. 2 oktyabr günorta saat 3-4 olardı, qapıdan çıxdım, gördüm bizim icra nümayəndəsi gəlib. Arıq çölə çıxanda bildim ki, oğlum şəhid olub. Elmin özün çox qabağa verirdi, dəqiq bildim ki, şəhid olan Elmin balamı. Dedilər əyləşməsinə gedək. Aprel döyüşlərindən sonra elə darıxırdı ki, qabağa getsin. Minamyotun altında şəhid olan əsgər yoldaşı üçün ağlayırmış”.

Bu gün şəhidlərimizin ruhunun kölgəsində bir ölkə var o da Azərbaycandır! Hər kəs deyir ki, namusumuz, qeyrətimiz özümüza qayıtdı. Həmin namus, qeyrəti bizə Ali Baş Komandanımız, şəhidlərimiz, qazilərimiz, Ordumuz qaytardı!”

Hazırda şəhidin adına orta məktəbdə sinif var, Xocavənd rayonundakı Şəhidlər xiyabanında isə məmorial kompleksi var.

Azərbaycan Ordusunun çavuşu olan Elmin Mirzəyev Vətən müharibəsində iştirak edib. Cəbrayılın, Xocavəndin və Füzulinin azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə vuruşub. 2 oktyabr 2020-ci ildə Füzuli rayonu istiqamətində döyüş tapşırığını yerinə yetirərkən həlak olub. Beyləqan rayonunda yerləşən Xocavənd şəhərciyində dəfn edilib. Elmin Mirzəyev ölümündən sonra «Vətən uğrunda», «Füzulinin azad olunmasına görə», «İgidliyə görə», «Cəbrayılın azad olunmasına görə» və «Xocavəndin azad olunmasına görə» medalları ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, igid qardaşım!

Şəhid anası:

“O, hərbi forma geyinməyi o qədər arzulayırdı...”

Bu dəfə haqqında söz açacağım qəhrəman qardaşım şəhid Namazov Xəyal Xudaverdi oğludur. Xəyal Namazov 23 may 1986-cı ildə Füzuli şəhərində anadan olub. Əslən Xocavənd rayonunun Muğanlı kəndindəndir. O, təhsilə İsmayilli rayon Aşıqbayramlı kənd tam orta məktəbində başlayıb. Sonra Xocavənd rayon Tuğ kənd tam orta məktəbində təhsilini davam etdirib, 11-ci sinfi Xocavənd rayon 4 saylı tam orta məktəbdə tamamlayıb.

Xəyal 2005-ci ildə Azərbaycan Beynəlxalq Universitetinin Neft-qaz fakültəsinə qəbul olub. Xəyal Namazov 2006-cı ildə Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin Xocavənd rayon Hərbi Komissarlığı tərəfindən müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırılmışdır. Hərbi xidmətini Dövlət Sərhəd Xidmətinin Sərhəd Qoşunlarının sıralarında Xudat Sərhəd Dəstəsində etmişdir. 2008-ci ildə hərbi xidmətini başa vuran Xəyal Namazov 2014-cü ildən Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin sıralarında müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət qulluqçusu olaraq xidmət edirdi.

Xəyal Namazov şanlı Aprel döyüşlərində də iştirak edib. Xəyal Namazov AQS-21 silahı ilə manqa komandiri olaraq vuruşurdu. Gecə döyüşləri zamanı Cəbrayıl rayonunun Lələtəpə istiqamətində olan əlverişli mövqelər, strateji nöqtələr, o cümlədən Lələtəpə zirvəsi Azərbaycan Ordusu tərəfindən işğaldan azad olunub. Həmin döyüşlərdə Ermənistanın müdafiə naziri Seyran Ohanyan tərəfindən qurulan və Ermənistan Ordusunun «yenilməz Ohanyan xətti» olaraq tanınan müdafiə xətti

ti 40 dəqiqə ərzində darmadağın edilib. Döyüşlərdə fəal iştirakına görə Xəyal Namazov dəfələrlə hərbi hissə rəhbərliyi tərəfindən fəxri fərman və təşəkkürnamələrlə təltif edilib. Ailəli idi. 2 övladı yadigar qaldı. Şəhidin oğlu Adəm 6-cı, qızı Zəhra isə 1-ci sinif şagirdidir. Şəhidin Anası Şahbazova Natella xanım deyir ki, o, uşaq olmağına baxmayaraq, sanki ağsaaqqal idi:

Birinci Qarabağ müharibəsində balalarım üçün o qədər çətin idi. O vaxtlar işıq yox idi, çöl ocağında yemək bişirirdim. Bir dəfə Xəyal oynaya-oynaya gəldi gördüyü ağlayıram. Dedi niyə ağlayırsan, ana? Dedim, oğul, qardaşlarım, millətin övladları şəhid olur, qan tökülür. Dedi, ana, ağlama o torpaqları biz azad edəcəyik. Elə o cür də etdi. Getdi şəhid oldu, ancaq torpaqlarımız azad oldu. Sentyabrın 17-də qızının ad günüdür. O qədər deyib güldülər ki, qohumlarla. Səbh vaxtı idi. Dedi, ana, sən də yatma, bəlkə bu bizim axıncı görüşümüz oldu. Xəyal hər şeyi bilirdi. Mən qorxmıyım deyə, deyirdi narahat olma, türk qardaşlarımız buradadır, bir oğlun da burnu qanamayacaq. Heç inanmazdım balam şəhid olar. Onun tabutu gələndə çox səbirli davrandım. O, hərbi forma geyinməyi o qədər arzulayırdı. Öz arzusu qisməti oldu. Həmişə deyirdi ki, mən şəhid olacağam. Mən onun balalarını özü kimi qorudum. Onun tabutu gələndə həyəcandan, qorxudan nəvəm pis olmuşdu, qəfil elə bildim balamın balasına nəsə oldu. Atasının şəhid olmağı balasına çox təsir etmişdi.

Axıncı dəfə mənimlə 2020-ci il 2 oktyabrda danışdı. Deyirdi, ay ana, nə yaxşı uşaqlarımın yanındasan. Mən də ona dedim ki, gözün arxada qalmasın, özünü qoru. Hirsələnirdi ki, mən özümü qorumağa gəlməmişəm ki... Həmin gün məni müjdələdi ki, girmişik torpağındayıq. Dedi, ana, telefonu yanında saxla, günorta səninlə arxayın danışacağam. Telefonu əlimdən yerə qoymadım. Həmin andan 1 saat sonra sən demə, şəhid olub. Hamı bizi yığdı ki, Xəyalla danışmışsınız?

3 oktyabrda tabutu gəldi. Heç kəs mənə cürət edib deyə bilmirdi ki, bura bir xalça sər. Həmin gündən elə bil ölüb dirilirəm. Gecə düşəndə deyirəm bu gecələr olmayaydı. Divarla danışib, ağlayırsan. Onun şəhid olmağı bütün qohumlara pis təsir etdi. Allah Ali Baş Komandanımıza kömək olsun. Bizə ən böyük təsəllinin biri də o oldu ki, Prezident İlham Əliyev Füzuli rayonu Qaraxanbəyli kəndində şəhidlərimizə abidə qoydu».

Xocavənd rayonu Salakətin və Qaradağlı kəndlərindəki orta məktəblərdə adına sinif otağı var. Şəhidlərimizin adına Xocavənd rayonunda abidə bulaq kompleksi var.

Azərbaycan Ordusunun çavuşu olan Xəyal Vətən müharibəsində iştirak edib. Füzulinin azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə vuruşmuşdur. Füzuli rayonunun Qaraxanbəyli və Seyidəhmədli kəndləri istiqamətində keçirilən əməliyyatlarda fərqlənib. 3 oktyabr 2020-ci ildə Füzuli rayonu istiqamətində döyüş tapşırığının yerinə yetirilməsi zamanı həlak olub. Xəyal Namazov ölümündən sonra «Vətən uğrunda», «Füzulinin azad olunmasına görə» və «İgidliyə görə» medalları ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, qəhrəman qardaşım!

“Ən böyük arzusu öz torpağını azad etmək idi”

Zulfüqar Fəracov 1977-ci il aprelin 27-də Xocavənd rayonunun Əmiranlar kəndində anadan olub. Orta təhsilini 1983-1992-ci illərdə alıb. O, 1995-1998-ci illərdə Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin sıralarında müddətli həqiqi hərbi xidmətdə olub. 2014-cü ildən isə müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət qulluqçusu olaraq xidmət edirdi. Ailəli idi. Bir övladı yadigar qaldı.

Şəhidin həyat yoldaşı Fəracova Şəlalə xanım deyir ki, Zulfüqar bizə heç nə demirdi: «Bir dəfə sözarası bizə deyirdi ki, narahat olmayın heç nə olmaz. O, nə isə deyəndə mən ağlayırdım deyə, demirdi. Məni oğluma, oğlumu mənə əmanət edirdi. Onun əsas amalı axıra qədər döyüşmək idi. Deyirdi ki, öz torpaqlarımızı alacağam, sizi aparıb oraları göstərəcəyəm. Ən böyük arzusu öz torpağını azad edib oranı görmək idi.

Onunla sonuncu dəfə telefonla danışanda deyirdi ki, hər şey yaxşıdır. Oğlumuzla danışanda atışma gedirdi. Oğlumuz deyirdi ki, narahat olma, fişəng atırlar. Həyat yoldaşım Aprel döyüşlərində də iştirak edib. Ancaq döyüşdə iştirak etdiyini bizə tam demirdi. Biz daha sonra bildik ki, onlar döyüşdə ön cəbhədə döyüşüb. Ən böyük arzusu oğlumuzun pilot olması idi. Onun seçdiyi sənətin necə çətinlikləri olduğunu da deyib, xeyir-dua etmişdi. Övladına, ailəsinə çox bağlı idi yoldaşım, biz ondan çox razı idik».

Şəhidin qardaşı Fəracov Qabil deyir ki, ailədə doqquz övlad olmuşuq 4 qardaş, 5 bacı. Qardaşımın tək yadigar oğlu Fəracov Əmrah Azərbaycan Texniki Universitetində 2-ci kursda təhsil alır:

«Mənim qardaşımın uşaqlığı elə bir dövrə təsadüf edib ki, ermənilər onların uşaqlığını əlindən almışdı. Mənim qardaşım Xocalı soyqırımını, Qaradağlı qətləmini və digər faciələri görüb, yaşamışdılar. O dövrün uşaqları həmişə qisas hissi ilə danışırdı. Qardaşım gil həmlə dəstəsində olduqlarına görə öndə idilər və müharibə başlayandan 1 gün sonra şəhid oldular. Müharibə başlayanda oğlu Əmrəhla danışib deyib ki, məndən narahat olma, hər şey yaxşıdır, özünüzdən, anandan muğayat olun. Dostu var Şirməmməd adında ona deyib ki, getmək var, qayıtmamaq da var. Vətən müharibəsində Xocvənddən hər bir kəsin bir yaxını iştirak edirdi. Hər kəs uşaqlardan - böyüyə ayaq üstə idi. Hamı döyüşə hazır idi. Müharibə başlayandan sonadək bir nəfər də olsun buradan qaçmadı. Hər kəs gözləyirdi. Birinci Qarabağ müharibəsi vaxtından insanlarımız çox yaralı idilər. Şükür bu günə ki, biz qalıb gəldik. Döyüşçü yoldaşının atası bizə telefonla xəbər vermişdi ki, qardaşımız şəhid olub. Bura, Beyləqan Mərkəzi Xəstəxanasına gətirildilər. Daha sonra Füzulidə Əhmədbəyli kənd məscidindən təcili yardım maşını ilə birgə gətirdik. Burda Xocavənd rayonu şəhidlər xiyabanında dəfn olunub. Allah şəhidlərimizə rəhmət eləsin, qazilərimizə cansağlığı versin! Biz dövlətimizdən çox razıyıq, sağ olsun Ali Baş Komandan bizə hər cür dəstək, qayğı göstərir. Qardaşlarımız şəhid oldular, bizi yaşatdılar. Bundan sonrakı nəsillər daha başı dik yaşayacaqlar».

Şəhidin adına orta məktəbdə sinif otağı var. Həmçinin ümumi şəhidlərin memorial kompleksində adları və şəhidlər bulağı var. Azərbaycan Ordusunun kiçik çavuşu olan Zülfüqar Fərəcov 2020-ci il sentyabrın 27-də Azərbaycan Silahlı Qüvvələri tərəfindən Ermənistan işğalı altında olan ərazilərin azad edilməsi və Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpa olunması üçün başlanan Vətən müharibəsində snayper olaraq iştirak edib. Füzulinin azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə vuruşub. Zülfüqar Fərəcov sentyabrın 28-də Füzuli döyüşləri zamanı Yuxarı Əbdürrəhmanlı istiqamətində şəhid olub. Zülfüqar Fərəcov ölümündən sonra «Vətən uğrunda», «Füzulinin azad olunmasına görə» və «Cəsur döyüşçü» medalları ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, igid qardaşım!

“Arzum budur ki, Xudayarın təsnif oxuduğu yer xatirəsinə əbədiləşsin”

Bu dəfə haqqında söz açacağım qəhrəman qardaşım şəhid Yusifzadə Xudayar Müslüm oğludur.

Xudayar Yusifzadə 1998-ci il iyulun 15-də Bərdə şəhərində anadan olub. O, 2004–2015-ci illərdə Bərdə şəhərində Bülbül adına 1 nömrəli Uşaq İncəsənət Məktəbində təhsil alıb. Orada xanəndəlik üzrə də təhsil alıb. Hərbi xidməti başa vurduqdan sonra mülki fəaliyyətinə davam edib, marketlərin birində mühafizəçi

olaraq çalışıb. Subay idi.

Xudayar Yusifzadə 2016–2018-ci illərdə Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin «N» saylı hərbi hissəsində müddətli həqiqi hərbi xidmətdə olub. Hərbi xidmətinə başa vurduqdan sonra Dövlət Sərhəd Xidmətinin Sərhəd Qoşunlarının sıralarında müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət qulluqçusu olaraq xidmət edib. Kursdan keçdikdən sonra «kiçik gizir» hərbi rütbəsi alıb. 2020-ci ilin Tovuz döyüşləri zamanı Milli Qəhrəman, general-mayor Polad Həşimovun şəhid olmasından sonra öz istəyi ilə Bərdə Rayon Hərbi Komissarlığına müraciət edib.

Şəhidin anası Qurbanova Radə xanım deyir ki, Xudayar heç vaxt atasız olduğunu hiss etmədi: “Bacım Könül deyirdi ki, Xudayar, sən bizim qardaşımızsan. Nənə-baba yaşlı olduğu üçün səni Radə ananın üstünə yazdırmışıq. O, buna tam inanmış. Balaca vaxtı dayım ona keçi vermişdi. O, da öz paltarlarından keçiye geyindirirdi. Elə əhlilləşdirmişdi ki, keçi ayaqları ilə nağara çalırdı. O, çox rəhmdil idi. Heyvanları çox sevirdi. Atam sürücü işləyirdi. Xudayar 6 yaşından maşın sü-

rürdü. Atamın maşınının təkərləri köhnələndə bizə deyirdi ki, babamın maşınına yeni təkərlər alın. Nənəsi semiçka halvası çox xoşlayırdı, bazarlıq edəndə həmişə tapşıırırdı ki, nənəmə mütləq halva al.

Bərdədə Vaqif küçəsində evimiz vardı. 1969-cu il tikilisi idi. 2017-ci ilin iyulunda qısa qapanmadan yandı. Allah Xudayarı o qədər sevirdi, o qədər gözəl bəndə idi. Evimiz yananda təkə Qurani Kərim kitabı, Xudayarın son zəng köynəyi və yaş kağızı, əsgərliyə çağırılması haqda yazısı və öz əli ilə gələcək evinin şəklini çəkmişdi onlar qaldı. Qalan hər şey kül olmuşdu.

Balam çox mədəni, yaraşıqlı oğlan idi. Qardaşlarını, bacısını çox sevirdi. Həmişə mənə deyirdi ki, sən gözləmə onlar sentyabr ayı gəlsin nəse alsınlar. Sən özün al. Onlar heç vaxt hiss etmədilər ki, ataları yoxdur. Balam, özününkündən də gözəl paltarlar alıb, geydirirdi qardaş-bacısına. Bir dəfə mənə pul göndərdi ki, get özünə ayaqqabı, plaş al. Köhnə ayaqqabılarımı təmizlədim, şəklini atdım ki, aldım. Dedi, ana bu sənin köhnə ayaqqabıların, get təzəsini al.

Orta məktəbi bitirdikdən sonra hərbi akademiya keçdi, amma yazılı imtahan-dan kəsildi. Hərbi xidmətdə DTX-nin hərbi hissəsində əsgər oldu. Orada onun qabiliyyətli, nizam- intizamlı əsgər olmasına görə diplomları və təltifləri vardı. Hərbi xidmətdən 2018-ci ilin yanvarın 2-də gəldi, 12-də işə qəbul oldu. 3-4 ay müha-fizəçi kimi çalışdı. Daha sonra Dövlət Sərhəd Xidməti Sərhəd qoşunları kursuna imtahan verdi. Qəbul oldu və kursu oxumağa başladı. Ondan sonra Astara Sərhəd Nəzarəti Məntəqəsində gizir kimi başladı.

Xudayar 2020-ci ilin Tovuz döyüşləri zamanı general-mayor Polad Həşimovun şəhid olmasından sonra öz istəyi ilə Bərdə Rayon Hərbi Komissarlığına müraciət etdi. Sitalçay və Daşkəsəndə təlimlərdə oldu. Daha sonra oğlum da 27 sentyabrda döyüşlərə qatılıb».

Şəhidin nənəsi Məmmədova Tovuz xanım deyir ki, Xudayara öz övladım kimi baxmışam: «Məni çox sevirdi. Uşaqlığı bizdə keçib. O, mənim mələk üzlu balam idi. Xudayar Zəngilanda şəhid olub. Bir vaxtlar Zəngilanın adı Pircavan olub. Yəni cavanların piri. Mənim Xudayarım da o müqəddəs torpaqlarda şəhid olub. Balam şəhid olduğu həmin vaxt 24 cavan da şəhid olub».

Hazırda şəhidin adına Bakıda və kənddə vətəndaşlarımızın şəxsi istəyi və vəsaiti hesabına abidə və kiçik bir bulaq tikilib. Türkiyədə yaşayan azərbaycanlı iş adamı Mübariz Mənsimova məxsus gəmilərdən biri "Xudayar Yusifzadə" adını daşıyır.

Şəhidin anası deyir ki, bu həyatda ən böyük arzum budur ki, Xudayar o təsnifi oxuduğu yer adına əbədləşdirilsin. Xudayarın atası tərəf hamısı musiqiçidir: «Ata

babası Qurbanov Yusif klarnet ustası olub, mədəniyyət evində ailə ansamblı olub. Əmisi Cəlal, Əlzamin, bibisi Cəmilə Qurbanovlar musiqiçi olublar. Onun atası çox gözəl qarmon ifa edirdi. Uzun illər bir sıra tanınmış müğənnilərlə çalışıb. Allah heç bir anaya övlad dağı göstərməsin. Xudayar kimi düşməne dağı çəkən övladı itirmək çox çətinidir. İnanın, hər zaman arzu edirəm ki, onun yanına gedim. Xudayarın yox-luğundan bu yana mən yaşamıram ki. (Red. ağlayır)

2021-ci ilin oktyabrında qeyri-bərabər döyüşdə ermənilərə hücum zamanı qat-qat üstün düşmənlə döyüşdə qəhrəmancasına şəhid olub. Şəhid xəbərini 22 oktyabrda dayısına zəng edib deyiblər. Onlar 15 oktyabrda döyüş arası 4-5 saat-lıq Füzulidə Böyük Bəhmənlidə görüşmüşdülər. Nənəsi həmin vaxtı Xudayarın döyüş yoldaşının əlaqə nömrəsini götürmüşdü və Xudayarın dayısının nömrəsini vemişdik həmin oğlana. Dayısı dayanmadan yığından sonra komandirinə deyib ki, dayısı yığır, mən nə deyim? Daha sonra komandiri Xudayarın dayısına zəng edib deyib ki, o, şəhid olub.

Bizim övladlarımızın hamısı Vətən torpaq üçün gedib şəhid olublar. Biz haçan danışmıyıqsa, həmişə mənə deyirdi ki, ana, məndən narahat olma. Mən Sərhəd qo-şunlarındayam, öndə gedən uşaqlar başqadır. Sən demə, məni narahat etməmək üçün belə deyirmiş. Allah şəhidlərimizə rəhmət eləsin! Qazilərimizə cəsaqlığı ver-sin! Xocalının qisasını alanların içərisində mənim də balam olub. O boyda faciədə tökülən qanlarımızın bir damlasını da mənim oğlum alıbsa, nə xoş mənə! Xudaya-rın səsinə 3000 şəhidin harayı var. Onların hamısına canım fəda olsun! Cənab Ali Baş Komandan İlham Əliyevin uğurlu siyasəti, komandanlığı nəticəsində biz daha qüdrətli Azərbaycan olacağıq!»

Azərbaycan Ordusunun Sərhəd Qoşunlarının kiçik giziri olan Xudayar Yusifza-də Vətən müharibəsində əvvəlcə, Füzuli rayonunda sərhəd məntəqəsində xidmət edib. Daha sonra isə müharibədə döyüşərək xidmətinə davam edib. Murovdağın, Füzulinin, Cəbrayılın və Zəngilanın azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə vuruşub. O, oktyabrın 22-də Zəngilan döyüşləri zamanı rayonun Ağbənd qəsəbəsi istiqamə-tində döyüş tapşırığının yerinə yetirilməsi zamanı şəhid olub. Bərdə şəhərinin Şəhidlər Xiyabanında dəfn olunub. Xudayar Yusifzadə ölümündən sonra «Vətən uğrunda», «Zəngilanın azad olunmasına görə», «Cəbrayılın azad olunmasına görə» medalları və «Azərbaycan Bayrağı» ordeni ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, qəhrəman qardaşım!

“Şirxana məzuniyyət vermişdilər, amma o, döyüşə qayıtdı”

Bu dəfə Vətən müharibəsi şəhidi Quliyev Şirxan İsmixan oğlu haqqında söz açacağam. Şirxan Quliyev 2 sentyabr 1995-ci ildə Xocavənd rayonunun Muğanlı kəndində anadan olub. 2002-2013-cü illərdə əvvəlcə, Xocavənd rayon Muğanlı kənd 2 sayılı, sonra isə Xocavənd rayon Salakətin kənd tam orta məktəbində təhsil alıb. Subay idi. Şirxan Quliyev 2013-2015-ci illərdə Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin sıralarında müddətli həqiqi

hərbi xidmətdə olub. Hərbi xidmətdən tərxis olunduğu ildən müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət qulluqçusu olaraq xidmət edib. Azərbayacan Silahlı Qüvvələrinin kiçik çavuşu olub. Manqa komandiri idi.

Tariximizə şanlı Aprel döyüşləri olaraq yazılan döyüşlər zamanı Şirxan Quliyev müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət edirdi. O, döyüşlərdə atıcı olaraq vuruşub. Gecə döyüşləri zamanı Cəbrayıl rayonunun Lələtəpə istiqamətində olan əlverişli mövqelər, strateji nöqtələr, o cümlədən Lələtəpə zirvəsi Azərbaycan Ordusu tərəfindən işğaldan azad olunub. Həmin döyüşlərdə Ermənistanın müdafiə naziri Seyran Ohanyan tərəfindən qurulan və Ermənistan Ordusunun «yenilməz Ohanyan xətti» olaraq tanınan müdafiə xətti 40 dəqiqə ərzində darmadağın edilib. Şirxan Quliyev döyüşlərdən sonra «kiçik çavuş» rütbəsində xidmətinə davam etmiş, hərbiçilər üzrə keçirilən atıcılıq müsabiqələrində müxtəlif dərəcələr əldə etmiş, qalib olub.

Şəhidin atası Quliyev İsmixan bəy deyir ki, Şirxan çox tərbiyəli, mədəni, mərifətli oğlan idi: «Böyük- kiçik yeri bilən idi. Bizə çox bağlı övlad olub. Hər kəsə canı yanardı. Xocavəndin Qızılqaya adlanan kəndində ermənilər gəzirmiş, şəhidimiz Milli Qəhrəman Həmid Şükürov Şirxana deyib ki, sənə 3 patron verəcəyəm. bunları vura bilərsənmi? Deyib, siz izin versəniz, canlarını alaram. Elə o cür də edir oğlum, erməni generalını öldürür. Ermənilər bu generalın ölümünə 3 gün matəm saxladılar. Bax, bu cür qəhrəman olub mənim oğlum. AQS 30 adlı çox güclü və iri silah var. Oğlum o silahla çox igidlik göstərib. General-leytenant Mais Bərxudarov da oğlumun qəhrəmanlığına görə onun xətrini çox istəyirdi.

Şirxana 1 aylıq məzuniyyət vermişdilər, amma o qalmadı, getdi döyüşə. Deyirdi ki, əsgər yoldaşlarım orada ola-ola, mən burada qala bilmərəm. Qubadlıda dana kəsmişdilər, yedilər-içdilər, 052-yə qoşulub Daşaltı istiqmətinə getdilər. Bunun silahına da kömək edib qaldırıblar balaca bir təpə var ora. Dostları deyir ki, çox ciyərli uşaq idi. Deyib ki, son sözümlər bura alınmalıdır. Daşaltı alınıb, yeni çıxıb gələndə minamyotun qəlpəsi qolundan dəymişdi. Qolunu sarıyanda yoldaşlarına deyirmiş ki, dəyməyin, bu qan tökülməlidir. Bizim qanımız tökülməsə, kimin qanı töküləcək?! Müharibə başlamamışdan o, 21 sentyabrdan çıxmışdı Füzuli istiqmətinə döyüşürdü. Deyirdi ki, ata, qəti narahat olmayın, siz özünüzü qoruyun. Deyirdi, bax, mən şəhid olmayım, o biri şəhid olmasın, kim şəhid olsun?! Ancaq öz bildiyi ilə gedirdi. Özü də həmişə deyirdi ki, bir də baxacaqsınız ki, mən şəhid olacağam! Bütün şəhidlərimizə Allah rəhmət eləsin, qazilərimizə cansağlığı versin. Cənab Prezidentimizə cansağlığı versin. Vətən sağ olsun, Millətimiz var olsun!»

Şəhidin adına orta məktəbdə sinif otaqları var. Həmçinin şəhidlərin abidə memorial kompleksində adına abidə bulaq kompleksi var.

Azərbaycan Ordusunun kiçik çavuşu olan Şirxan Vətən müharibəsində iştirak edib. Cəbrayılın, Füzulinin, Qubadlının və Şuşanın azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə vuruşmuşdur. Şirxan Quliyev 7 noyabr 2020-ci ildə Şuşa istiqamətində döyüş tapşırığının yerinə yetirilməsi zamanı şəhid olub. Beyləqan rayonunda yerləşən Xocavənd şəhərciyində dəfn edilib. Şirxan Quliyev ölümündən sonra «Vətən uğrunda», «İgidliyə görə», «Qubadlının azad olunmasına görə», «Füzulinin azad olunmasına görə» və «Şuşanın azad olunmasına görə» medalları ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, şəhid qardaşım!

Tərxis olmağına 1 gün qalmış Vətən müharibəsinə qoşulan şəhid Ceyhun Nüsrətli

Nüsrətli Ceyhun Aqil oğlu 8 aprel 1995-ci ildə Beyləqanda doğulub. Ceyhunun ailəsi Füzuli rayonunun Dilağarda kəndindəndir. Füzuli işğal olunan sonra ailə bir müddət Beyləqandakı Xocavənd qəsəbəsində məskunlaşıb. O, 2001-ci ildə Füzuli rayon 55 nömrəli tam orta məktəbin 1-ci sinfinə daxil olub. 2012-ci ildə həmin məktəbin 11-ci sinfini bitirib və həmin il Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin Kimya fakültəsinə qəbul olunub. 2016-cı ildə hə-

min ali məktəbi bitirib. Ceyhun 2019-cu ilin oktyabrında hərbi xidmətə yollanıb. Tərxis olmağına 1 gün qalmış Vətən Müharibəsi başlayır. Bu səbəbdən o, Ağdərə istiqamətində gedən döyüşlərə qatılıb.

Ceyhun uşaq yaşlarından vətənpərvərliyi ilə seçilib. Güləş və şahmatla məşğul olub. Hobbisi balıq tutmaq idi. Tələbə yoldaşı Babək Nəzərli şəhid haqqında bunları deyir: "Hədsiz dərəcədə vətənpərvər idi. Yaxşı səsi vardı, dəfələrlə qrup yoldaşlarını ətrafına toplayıb, vətənə aid mahnılar oxuyardı. Konfranslarda, TGT tədbirlərində aktiv iştirak edirdi. 2 fevral «Gənclər Günü» münasibətilə Gülüstan sarayında keçirilən tədbirdə də çox aktiv idi. Özü çox zəhmətkeş idi. Eyni zamanda həm oxuyub, həm də işləyirdi".

Şəhidin atası Haqverdiyev Aqil bəy deyir ki, 28 sentyabrda danışdıq, dedim vəziyyət necədir, oğul? Dedi ki, hər şey əladır:

"Qəti narahat olmayın, anamdan muğayat ol. Belə çox danışa bilmədik. Mən bilirdim ki, döyüş gedirdi. Ancaq istədim gedəm yanına, dedi, ata, sən gəlsən də

buraxmayacaqlar. Mən məktəbdə həm də onun kimya müəllimi idim. Bir dəfə dər-sini oxumamışdı, sinifdə ona vurdum. Gedib anasına deyib ki, atama de, mənə qız-ların yanında döyməsin. Bakıda orta məktəbə gedəndə orada uşaqlar buna qaçqın demişdilər. Ürəyi çox pis olmuşdu. Elə hey deyirdi biz Qarabağı qaytaracağıq. Çox aktiv uşaq idi. Orta məktəbdə oxuyanda atıcılıq üzrə medal almışdı. Sərrast atıcı idi. Komandirləri deyir ki, heç qorxmazdı».

Şəhidin anası Süleymanova Nəzakət xanım deyir ki, Ceyhun həmişə ermənilər-dən qisasını almaq istəyirdi: «Deyirdi ki, mən səni xoşbəxt yaşadacağam. Torpaq-larımızı alacağam, Dilağar kəndini alacağam, Şuşanın, Xocalının qisasını alacağam. At çapmağı çox sevirdi, igid, qəhrəman oğul idi. Biz nədən qorxurduq onun heç nədən qorxusu yox idi. Sanki ağsaqqal uşaq idi. Elə bil 24 yaşı yox, 50 yaşı vardı. Deyirdi, səni saraylarda yaşadacağam. Çox sevirdi mənə, çox bağlı idi. Deyirdi gənc müəllim olanda ilk maaşımı qocalar evinə bağışlayacağam. Hərbi xidmətinin axırı-na yaxın dedi narahat olma, ana, bizi hələ karantinə görə buraxmırlar. Çox gözəl ar-zuları, xeyli dostları vardı. Bir gün gəldi ki, babası məyusdu. Soruşdu nolub? Babası deyib adımlı körpəyə qoymayıblar. Deyib, narahat olma mən öz övladıma sənə adını qoyacağam. Elə qonaqpərvər idi, evə bir qonaq gələndə həmişə özü qulluq edirdi. Evimizin əhval-ruhiyyəsini o düzəldirdi. Hələ də inanmıram, elə bilirəm o dönəcək. Hələ də onu əsgərliyə necə yola salmışamsa sanki bu dəqiqə gələcək, bu gün gələcək, sabah gələcək...»

Şəhidin atası Haqverdiyev Aqil bəy deyir ki, mən Ceyhunla fəxr edirəm! Ordu-muzla da fəxr edirəm: «Qalib Ordumuzun qalib vətəndaşı olmağımla qürur duyuram. Bir şəhid atası ki, dövlətimizlə, Ali Baş Komandanımızla fəxr edirəm. Onun duruşu, dəmir yumruğu nəticəsində biz hər zaman qalibik. Yaşasın üçrəngli bayra-ğımız, müstəqil Azərbaycan! «

Füzuli rayon 55 nömrəli orta məktəb, Xocavənd rayonu Qardağlı kənd tam orta məktəbində, Mehdiabadda 5 nömrəli orta məktəbdə və Sumaqqıt şəhərindəki orta məktəbdə şəhidin adına sinif otaqları var. Oxuduğu universitetdə isə stendi var. Xocavənd rayonunda Şəhidlər Memorial Xiyabanında dəfn olunub. Abşeron rayo-nu ərazisində adına bulaq və park var.

Ceyhun 2019-cu ilin oktyabrında hərbi xidmətə yollanıb. Tərxis olmağına 1 gün qalmış başlanan Vətən müharibəsində iştirak edib. O, Ağdərə istiqamətində gedən döyüşlərə qatılır. 29 sentyabr 2020-ci ildə Ağdərə istiqamətində gedən dö-yüşlər aldığı mərmə zərbələri nəticəsində şəhid olub. Ceyhun Aqil oğlu Nüsrətli ölümündən sonra «Vətən uğrunda», «Cəsur döyüşçü» və «Suqovuşanın azad olunmasına görə» medalları ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, şəhid qardaşım!

Şəhid anası:

“Balam hərbi sirri qoruyurdu, bizə heç nə demədi”

Bu gün haqqında söz açacağım şəhidimiz Göyüşov Məzahir Niyaz oğludur. Məzahir Göyüşov 7 mart 1992-ci ildə Füzuli rayonunun Ələsgərli kəndində anadan olub. 1998-2009-cu illərdə əvvəlcə Beyləqan rayon 6 sayılı tam orta məktəbdə, sonra Xocavənd rayon Tuğ kənd tam orta məktəbdə təhsil alıb. Hərbi xidmətini başa vurduqdan sonra bir müddət müxtəlif sahələrdə çalışıb. Ailəli idi. Bir övladı yadigar qaldı. Məzahir Göyüşov

2010-cu ildə Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin Füzuli rayon Hərbi Komissarlığı tərəfindən müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırılıb. Ədliyyə Nazirliyinin tabeliyində olan «N» sayılı hərbi hissədə xidmət edib. 2016-cı ildə «gizirlik kursu»nu bitirib və Quru Qoşunlarının sıralarında «gizir» rütbəsində xidmət edib.

2016-cı il aprel 1-dən 2-nə ötən gecədən başlayaraq Azərbaycan və Ermənistan Silahlı Qüvvələrinin bölmələri arasında cəbhənin Tərtər və Cəbrayıl-Füzuli istiqamətlərində şiddətli döyüşlər başlayıb. Tarixə Aprel döyüşləri olaraq yazılan döyüşlər zamanı Məzahir Göyüşov BMP komandiri olaraq Lələtəpə istiqamətində vuruşmuş və fərqlənib. Gecə döyüşləri zamanı Cəbrayıl rayonunun Lələtəpə istiqamətində olan əlverişli mövqelər, strateji nöqtələr, o cümlədən Lələtəpə zirvəsi Azərbaycan Ordusu tərəfindən işğaldan azad olunub. Həmin döyüşlərdə Ermənistanın müdafiə naziri Seyran Ohanyan tərəfindən qurulan və Ermənistan Ordusu-

nun «yenilməz Ohanyan xətti» olaraq tanınan müdafiə xətti 40 dəqiqə ərzində darmadağın edilib.

Şəhidin atası Göyüşov Niyaz bəy deyir ki, müharibə başlayan gecə danışdıq, dedi yemək yeyirik işimiz var: «O, hərbi sirri çox qoruyurdu. Bizə qəti şəkildə demədi ki, müharibə olacaq. Dedi, özünü qoruyun. Uşağa yaxşı baxın. 2020-ci il iyulun 12-də başlayan Tovuz döyüşlərində də oğlum iştirak edib. Hərbi əməliyyatlar zamanı Məzahir Milli Qəhrəman general-mayor Polad Həşimov ilə birlikdə vuruşub və qarşı tərəfin hücum cəhdinin qarşısını alınmasında fərqlənib. Həmçinin ağır yaralı olan döyüşçüləri döyüş meydanından çıxardıb. Balam döyüşlərdə xidmətinə görə hərbi hissə rəhbərliyi tərəfindən fəxri fərman və təşəkkürnamələrlə təltif edilib».

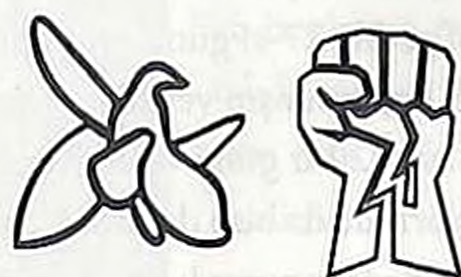
Şəhid anası Əliyeva Xuraman xanım deyir ki, Məzahir çox sakit təbiətli uşaq idi:

«Bir müddət Bakıda mühafizədə çalışdı. Daha sonra gəldi ki, sənədlərimi hazırlayıb gizirlik kursuna verirəm. Dəfələrlə dedim ki, gəl, bu işdən əl çək. Dedi ki, ana, yox mən 5 illik qol çəkmişəm. Heç deməzdi müharibə olacaq. Sentyabrın 26-sı səhər 4-5 dəfə maşınına tərəf gedib. 27-si günü onun döyüş maşını olan BMP-sini vurmuşdular. Sonra ona yeni başqa maşın veriblər. Zəng etmişdi, nəse sözü vardı, amma deyə bilmədi. Sonra ayın 29-u günü telefonuna zəng çatmırdı. 30-u artıq şəhid olubmuş. Tovuz döyüşlərində də bizə deyirdi ki, hər şey yaxşıdır. Uyğun vaxt tapanda bizimlə telefonla danışdı, tapşırırdı ki, özünü yaxşı baxın. Balam şəhid olanda oğlunun bir yaş yarımı var. Arada yuxusuna girir, deyir, atam gəlib qoyma getsin. Bəzən anası ona deyir ki, sən atan boyda olanda atan gələcək. Elə bilir ki, heç kəsin atası yoxdur. Elə bilir bütün balaların əmisi olur atası olmur. Artıq 4 yaşının içindədir, qanır deyə atasını arzulayır. Atasından bizə suallar edir. Ailəmizin arzudur ki, Xocavənd rayonu Tuğ kəndi 1 sayılı orta məktəbinə oğlumun adı verilsin. Xocavənd rayonunda ümumi şəhidlərimizin adına abidə bulaq kompleksi var».

Şəhidin atası Göyüşov Niyaz bəy deyir ki, 2020-ci il 30 sentyabrında Beyləqan rayonunda bazara getmişdik, amma tez qayıtdıq. Əmisi oğlu gəldi dedi ki, Füzulinin Əhmədbəyli kəndində diqnostikadadır, gedək ora. Getdik ora dedilər belə bir adam yoxdur burda. Gəldik Beyləqana, ordan da dedilər ki, bura gətirilməyib. Daha sonra əmisi oğlu ilə getdik, oğlumun nəşini gətirdik. Dünyam başıma uçmuşdu, heç bilmirdim hardayam, necəyəm, nələr baş verir. Sanki bir bəd yuxu idi...»

Allah şəhidlərimizə rəhmət eləsin, qazilərimizə cansağlığı versin. Allah cənab Prezidentimizə cansağlığı versin, yaşasın müstəqil Azərbaycan! Allah daha heç bir evi məyus etməsin, heç bir balanın boynunu bükük qoymasın!»

Azərbaycan Ordusunun giziri olan Məzahir Göyüşov Vətən müharibəsində iştirak edib. Füzulinin və Cəbrayılın azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə vuruşub. Məzahir Göyüşov 30 sentyabr 2020-ci ildə Cəbrayıl rayonunun Nüzgar kəndi istiqamətində döyüş tapşırığının yerinə yetirilməsi zamanı şəhid olub. Məzahir Göyüşov ölümündən sonra «Vətən uğrunda», «Füzulinin azad olunmasına görə» və «Cəsur döyüşçü» medalları ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, şəhid qardaşım!

“Qazaxıstanda işləyirdi, müharibə başlayan kimi gəldi ki, mən döyüşəcəyəm”

Bu gün haqqında söz açacağım şəhidimiz Həziyev Xəyal Feyruz oğludur. Xəyal Həziyev 1987-ci il dekabrın 20-də Ağcabədi şəhərində anadan olub. Orta təhsilini aldıqdan sonra Bakıda texniki peşə məktəbində qaynaqçı ixtisası üzrə təhsilini davam etdirib. O, 2005-2006-cı ildə Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin sıralarında müddətli həqiqi hərbi xidmət qulluqçusu olub. Murovdağda yerləşən «N» sayılı hərbi hissədə xidmət edib. Hərbi

xidmətini başa vurduqdan sonra mülki fəaliyyətinə qaynaqçı olaraq davam edib.

Şəhidin anası Həziyeva Mələhət xanım deyir ki, Xəyal çox şən, deyib-gülən uşaq idi. Çox çılğın, dəcəl idi: “Böyük-küçük yeri bilən oğul idi. Mənim bir qardaşım cavan rəhmətə getmişdi, kefsiz olanda gəlirdi yanıma, qoymurdu ki, mən məyus olam. Özü usta işləyirdi. Kiminsə imkanı olmayanda ona hörmət edərdi. Burda bütün qonum-qonşunun ev-eşiyində onun əl işləri, xatirələri qaldı. Bütün musiqi alətlərində ifa edə bilirdi. Çox bacarıqlı idi. Atası usta idi, ona kömək edirdi. Evi bünövrəsindən başlamış sonuna kimi tikə bilirdi. Özünün sexi vardı. Xəyalla telefonla danışırıd. O, hərbi sirri qoruyurdu. Atası, qardaşı ilə danışırıd. Anayam danışan kimi pis olurdum, ağlayırdım deyə, əziyyətini bildirməzdi. Hərbçi dostları namaz qılırmış. Harasa bir döyüş tapşırığı varmış, həmin namaz qılan dostu da gedəcəymiş. Deyib sən getmə, namazını qıl, mən gedərəm. Çox qəhrəman oğul idi”.

Şəhidin atası Həziyev Feyruz bəy deyir ki, oğlum Qazaxıstanda işləyirdi, müharibə başlayan kimi dərhal gəldi:

“Xocalı soyqırımını, o hadisələri görəndə hirsələnirdi. Ermənilərə çox nifrəti vardı. Ölkəyə qayıdan kimi hərbi komissarlığa gedib demişdi ki, mən orada bütün işlərimi yarımçıq qoyub gəlmişəm. Müharibəyə gedəcəyəm. Komissarlıqdan buna deyiblər ki, filan gün hazır ol aparacağıq. Elə sevincək gəlmişdi. O, döyüşmək, qisas almaq istəyirdi. Mənimlə görüşdü və getdi. Anasını, evdəkiləri mənə tapşırırdı. Oğlum orada PK snayperdə istifadə edib. O, Murovda kəşfiyyatçı olub. Silah-sursatı çox gözəl bilirdi. Bir əsgər yoldaşı gəldi dedi ki, bizi mühasirəyə almışdılar, erməni snayperi əsgərləri vururmuş. Yoldaşlarına deyib ki, kaskanı taxın avtomatın başına mən onu gedib tutacağam. O cür etdik, getdi snayperi tapıb, tikə-parça edib gətirmişdi. Çox ciyərli uşaq idi, heç qorxusu yox idi. Əsgər yoldaşı deyirdi ki, ermənilər hər tərəfdən atırdı. Xəyal gəldi bizi mühasirədən çıxardı. Deyir bizdən aralıda minamyot atırdılar. Bizim hərbi hissəni vurdular, Xəyalgil altı nəfər getdilər o tərəfə, həmin vaxtı o, qollarından yaralandı. Dedi ki, mənə vurdular, amma elə yaralı halda da döyüşürdü. Xəyal o qədər ürəkli idi ki, ona “istehkam yaran qoca” deyirdilər. Hərbçi yoldaşlarına deyib ki, sizin körpə uşaqlarınız var, çəkilin öndə mən gedəcəyəm. İnanın, qıraq-bucağa çıxanda çox utanırıdım, erməni faşistlərinin bizim başımıza açmadığı oyun qalmamışdı. Allah şəhidlərimizə rəhmət eləsin, qazilərimizə şəfa versin. Bu gün dünya xalqları bizdən örnək götürdü. Bu gün başda Ali Baş Komandan olmaqla güclü Azərbaycan var. Əbədi var olsun bu millət, bu dövlət!”

Şəhidin adına Ağcabədi rayonunda küçə verilib, 4 saylı orta məktəbdə adına sinif otağı var.

Azərbaycan Ordusunun əsgəri olan Xəyal Həziyev Vətən müharibəsində könüllü olaraq iştirak edib. Cəbrayılın, Füzulinin və Xocavəndin azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə vuruşub. 15 oktyabr 2020-ci ildə Xocavənd rayonu istiqamətində döyüş tapşırığının yerinə yetirilməsi zamanı şəhid olub. Ağcabədi şəhərinin Şəhidlər Xiyabanında dəfn olunub. Xəyal Həziyev ölümündən sonra «Vətən uğrunda», «Cəsur döyüşçü», «Füzulinin azad olunmasına görə» və «Vətənə xidmətə görə» medalları ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, şəhid qardaşım!

Qubadlı döyüşlərinin şəhidi Həsən Süleymanov

Bu dəfə Vətən müharibəsi şəhidi Süleymanov Həsən İsmayıl oğlunun ailəsini ziyarət edib, qəhrəman qardaşımızın həyat yoluna bir daha işıq saldıq. Həsən Süleymanov 8 avqust 1991-ci ildə Ağcabədi şəhərində anadan olub. Həsən Süleymanov Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin sıralarında müddətli həqiqi hərbi xidmət qulluqçusu olub. Hərbi xidmətini snayper kimi yerinə yetirmişdir. Həsən Süleymanov Azərbaycan Silahlı Qüvvələ-

rinin sıralarında müddətli həqiqi hərbi xidmət qulluqçusu olub. Hərbi xidmətini snayper kimi yerinə yetirib.

Şəhid atası Süleymanov İsmayıl Hüseyn oğlu deyir ki, Həsən əmimin adını daşıyırdı. Həmin əmim 1941-1945-ci illər İkinci Dünya müharibəsində şəhid olub: “Deyirlər, ad sahibinə bənzəyir, oğlumun da alına bu yazılıb. Oğlum işdə idi, traktor işlədirdi. Dedilər ki, Həsənə çağırış gəlib. Soruşdum, Həsən haradadır? Dedilər, bərbərə gedib. Nahar da etmədi. Zarafatyana dedi ki, yeməyimi Qarabağda yeyəcəyəm. Oğlumu hərbi komissarlıqdan özüm yola saldım. Gedəndən sonra hardasa 10 gün sonra zəng elədi, ata, mən sağam, yaxşıyam. Dedim ki, gəl, qoymadı. Təxmini 18 gün keçdi mən “N” saylı hərbi hissəyə getdim, gəldim evə zəng gəldi. Dedi ki, telefonum qırılıb narahat olmayın, yoldaşı, uşaqları ilə danışdı. 26 oktyabr səhər saat 11 radələrində mənə zəng gəldi. Dedi ki, Füzuliyə getmək lazımdır. Bu xəbəri alandan çox pis halda idim. Qonşular getdi, mənə qoymadılar, gördüm ki, camaat toplaşır. Anidən gördüm ki, tabut gəlir. (Red. Ağlayır) Allah cənab Prezi-

dentimizə cansağlığı versin! Şəhidlərimizə rəhmət eləsin, mən qəhrəman oğlumla fəxr edirəm! Allah qazilərimizə cansağlığı versin, şəhidlərimiz əbədi yaşasınlar!”

Şəhid anası Süleymanova Sürayə xanım deyir ki, evimizin tək oğul övladı idi. Onu çox sevirdik: “Çox mədəni oğul idi. O, Xocalı faciəsinə baxıb deyirdi, bunlara bax, bizim başımıza necə faciələr açıblar. Müharibə olsa, gedəcəyəm. Müharibənin başlanması sanki balamın ürəyindən oldu. Həsən şəhid olmamışdan 3 gün qabaq zəng elədi ki, ana, mən yaxşıyam. Özünüzdən muğayat olun. 2020-ci il 26 oktyabrda balam şəhid oldu. Mən oğlumla fəxr edirəm. Onların qanları, canları bahasına torpaqlarımız azad olundu. Bir onu bilirəm, bu yaram sağalmaz. Yenə şükür ki, bir balam şəhid oldu. O, ən uca zirvədədir. Fəxr edirəm ki, mənim o cür fədakar oğlum var idi. O, müharibəyə çox cəsarətlə getdi. Heç vaxt, heç nədən qorxmazdı. Heç vaxt fikirləşmədi ki, atam, anam, ailəm var. Dedi, ana, Vətən çağırırsa, mən getməliyəm. Artıq o gün gəlib çatıb!”

Şəhidin həyat yoldaşı Süleymanova Qumru xanım deyir ki, onların Həsənlə evliliyindən iki övladı var:

“Qızımız Fatimə 2014-cü il avqustun 10-da Ağcabədi rayonunda anadan olub. Hazırda 3-cü sinfə gedir. Oğlumuz Hüseyn 2017-ci il 30 iyulda Ağcabədi rayonunda anadan olub. Hazırda məktəbəqədər təhsilə gedir. Həsən çox yaxşı ata və övlad idi. Vətəninə də çox sevirdi. Ancaq Vətəninə bizə dəyişdi. O, dedi ki, Vətən çağırır mən gedirəm. Çox gec-gec danışırıdık. Haçan zəng edirdi, deyirdi siz narahat olmayın. Hər zəng edəndə yaşlı babasını və uşaqları bizə tapşırırdı. Oğlumuzla danışanda qəfil hönkürtü ilə ağladı. Üstü örtülü soruşdum hardasan? Dedi Qubadayıq, yəni Qubadlıda. Dedi narahat olmayın, hər şey yaxşıdır. Axşam televizora baxırıdık, xəbər çıxdı ki, Qubadlı alınıb. Nəsə həmin an bir narahatlığım vardı. Səhəri gün hamı danışırıdık ki, Qubadlıda dəhşət döyüşlər gedir. Qəfil səs gəldi, Həsənin dostları dedi ki, uşaqları salın içəri. Bir də gördük bayraq sancılı, təcili yardım maşını gəldi. 2020-ci ilin 25 oktyabrında Həsən şəhid oldu... Şəhidlər xiyabanına ayaqyalın gəlmişdim. Bibisi Sevinclə Həsən dost kimi idilər, o bizlə yaşayırdı. Onun şəhidliyindən sonra bibisi dözmədi, əvvəl dili batdı. Soruşurduq kimi istəyirsən? Dedi ki, istədiyim Həsəndir, o da yoxdur. Beləcə dünyasını dəyişdi. Uşaqlar üçün aptekdən gəlirdik. Göydə quşlar uçurdu, oğlum baxıb dedi ki. Ana, bəlkə atam da onların içindədir. Hər həftə oğlumuz Hüseynlə gedirik atasının məzarını təmizləyirdik. Bir dəfə dedi, ana, mən şəhid əmilərin də məzarlarını təmizləyim sonra gedək”.

Yaşadığı küçəyə şəhidin adını veriblər, bu yaxınlarda adına orta məktəbdə sinif otağı veriləcək. Ailənin şəxsi vəsaiti hesabına abidə kompleksi qurulub və Ağcabədi İcra Hakimiyyəti də abidə kompleksi tikdirib.

Azərbaycan Ordusunun əsgəri olan Ceyhun Hüseynov Vətən müharibəsində könüllü olaraq 29 sentyabrdan iştirak edib. Qubadlının azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə vuruşub. 26 oktyabr 2020-ci ildə Qubadlı istiqamətində döyüş tapşırığının yerinə yetirilməsi zamanı şəhid olub. Həsən Süleymanov ölümündən sonra «Vətən uğrunda», «Cəbrayılın azad olunmasına görə», «Qubadlının azad olunmasına görə» və «Cəsur döyüşçü» medalları ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, şəhid qardaşım!

44 günlük haqq savaşını şəhadətlə başa vuran Mirəli Hüseynov

Tarixin bütün dövrlərində Vətənimizi yağılardan mərdliklə qoruyan, torpaqlarımızın azadlığı uğrunda cəsarətlə döyüşən qəhrəman oğullarımız var. Onlar əcdadlarının haqq savaşını zəfərlə başa vuranlardır. Onlar Qarabağımızı azad edərək illər boyu bu amal uğrunda şəhid olan bütün soydaşlarımızın ruhlarını şad etdilər. Bu dəfə haqqında söz açacağım Vətən müharibəsi şəhidi Hüseynov Mirəli Arif oğludur. Mirəli Hüseynov 15 oktyabr 1996-cı

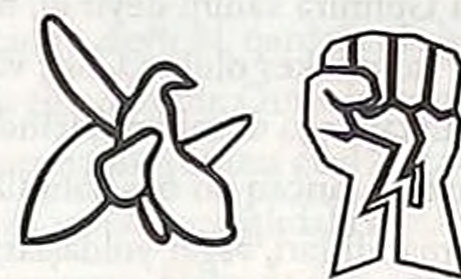
ildə Ağcabədi rayonunda anadan olub. O, 2014-cü ildə hərbi xidmətdə olub. Ailəli idi, Arif adlı 5 yaşlı oğlu yadigar qaldı.

Şəhidin anası Hüseynova Laləzər xanım deyir ki, balalarım çox mehriban idilər: "İki oğlum da bacılarını çox istəyirdilər. Mirəli ailəsinə qarşı qayğıkeş olub, ata-anaya mehriban övlad idi. Uşaqlıqdan ancaq maşın xoşlayırdı, 14 yaşından fəhlə işləyirdi. Əmisi oğlu Eminlə birlikdə kafel ustası idilər. O qədər işləyirdi, evdə tapılmırdı. 2020-ci 27 sentyabrında çağırış gəldi, 28-i getdi. Taxtakörpüdə 15 gün qaldı, sonra ön cəbhəyə apardılar. Döyüşlərdə iştirak edib, orada Füzulidə döyüşüb, 27 oktyabrda şəhid olub balam... Ağcabədi Rayon İcra Hakimiyyətindən əmisi oğlu Eminə zəng etdilər. O da qardaşı ilə birgə gedib Beyləqandakı hərbi hospitaldan gətirdilər. 28 oktyabrda Ağcabədi Şəhidlər Xiyabanında dəfn etdik. Həmin an nələr oldu heç özüm də bilmirəm, dünyam başıma uçmuşdu... Mirəlinin həyat yoldaşı Hüseynova Arzu hazırda atasıgildə yaşayır. Oğlumun balası Arif də anası ilə yaşayır. Tez-tez gəlib bizi ziyarət edirlər. Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin!

Mən fəxr edirəm ki, mənim o cür qəhrəman övladım var! Allah Prezidentimizi, Ordumuzu qorusun, bir də müharibə olmasın! Müstəqil Azərbaycanın bayrağı daima ucalarda dalğalansın!" Şəhidin bacısı Hüseynova Rəfiqə Arif qızı deyir ki, axırncı dəfə qardaşı ilə oktyabrın 26-da danışdı: "Deyirdi ki, hər şey yaxşıdır. İnşallah qələbə ilə qayıdacağıq. Bizə tapşırırdı ki, ata-anamdan muğayat olun. Özünüza yaxşı baxın".

Şəhidin adına Ağcabədi rayonunda yaşadığı küçə verilib, İcra hakimiyyətinin ayırdığı yerdə ailəsinin şəxsi vəsaiti hesabına abidə bulaq kompleksi tikilib.

Azərbaycan Ordusunun əsgəri olan Mirəli Hüseynov Vətən müharibəsində qismən səfərbərlik çağırışına qatılaraq könüllü vuruşub. Cəbrayılın, Qubadlının və Füzulinin azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə iştirak edib. 28 oktyabr 2020-ci ildə Füzuli rayonu istiqamətində döyüş tapşırığının yerinə yetirilməsi zamanı şəhid olub. Ağcabədi Şəhidlər Xiyabanında dəfn olunub. Mirəli Hüseynov ölümündən sonra «Vətən uğrunda», «Cəbrayılın azad olunmasına görə» «Qubadlının azad olunmasına görə» və «Cəsur döyüşçü» medalları ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, şəhid qardaşım!

“Balamın ali təhsili yox idi, ancaq ən uca şəhidlik zirvəsinə qalxdı”

Bu dəfə haqqında söz açacağım Vətən müharibəsi şəhidi Məhəmməd Abbas oğlu Məmmədovdur. Məhəmməd Məmmədov 13 noyabr 1998-ci ildə Ağcabədi şəhərində anadan olub. 2005-2016-cı illərdə Ş. Hüseynov adına Ağcabədi şəhər 2 sayılı tam orta məktəbdə təhsil alıb. O, 2017-2018-ci illərdə Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin sıralarında müddətli həqiqi hərbi xidmət qulluqçusu olub. Hərbi xidmətini başa vurduqdan sonra Ağcabədi-

də və Bakıda çalışıb.

Şəhid Anası Məmmədova Gülmirə xanım deyir ki, mənim Məhəmmədim çox mehriban idi: «6-cı sinifdən zəhmətkeş olub. O, heç vaxt bizə əziyyət verməzdi. Çox çılğın, nadinc idi. taxtadan tapança düzəldirdi, içində bir vətənpərvərlik vardı. Mənim balamın ali təhsili yox idi, ancaq ən uca şəhidlik zirvəsinə qalxdı. Balam Naxçıvanda xidmət edib. Komandirləri, əsgər yoldaşları onu çox istəyirdi. Əsgərlikdən sonra ticarət mərkəzində çalışırdı. Deyirdilər ki, çox tərbiyəli, mədəni övladınız var. 6 ay Rusiyada işlədi, sonra bir müddət rayonda dostuna kömək elədi. Mərd oğlan idi. Daha sonra Binəqədidə çörək zavodunda işləyirdi. Hər kəs gəlir bizi ziyarət edir. Mənim balamın məclisinə hər yerdən insanlar gəlirdi. Balamın bütün rayonlarda dostları vardı. Hamı onun mərdliyini sevirdi.

Dostları deyir ki, döyüş vaxtı 87 nəfər idik. Deyirlər, onlardan 10-12 nəfər qalmışdı. Ağcabədi rayonundan Xəzər adlı qazımız var, deyir ki, bu gün yaşamağımın səbəbi Məhəmməddir. Danışır ki, yıxılmışdım, Məhəmməd gəlib məni ayağa

qaldırdı, 1 dəqiqə sonra həmin yeri vurdular. Bu gün mənim yaşamaq səbəbim Məhəmməd idi. Deyir günlərlə başımızı qaldıra bilmirdik. Naxçıvanlı Vəli Quliyev oğlumun komandiri olub. O da şəhid oldu. Atası gəlib bizi də ziyarət etdi, dedi ki, oğlumun bütün şəhidlərini ziyarət edirəm. Məhəmməd bilirdi ki, mən çox narahat insanam. Müharibə vaxtı bir telefon tapıb məni yığardı ki, ana, narahat olma, mən yaxşıyam. O, yaxşıyam deyəndə qalxıb bir çaydan sudan içər, yemək yeyərdim. Ondan cavab gəlməyəndə heç kəsə yemək yeməyə qoymazdım. Bir neçə gün idi Məhəmmədən cavab gəlmirdi, çox narahat idim. Gəldim yerimə uzandım, elə bil yerim məni yandırır idi məni. Dostlarına bir-bir yığardım, heç birinə zəng çatmırdı. Birdən bir dostu telefonu götürdü dedi ki, mənəm bibi, yaralanmışam, ancaq mən gələndə Məhəmməd yaxşı idi. Sən demə balam həmin vaxtı şəhid olubmuş...

Tezdən saat 8-də mənə zəng gəldi, yarı yuxulu idim. Onlara yemək içmək göndərmişdim. Dedi, ana, nə gözəl idi yemək-içməyin, hamısını yedik. Sən demə, heç yeməyib balam. 20 oktyabrda günortadan sonra zəng etmişdi mənə. Evdəkiləri, atasını soruşdu. Tapşırırdı ki, məndən narahat olmayın, yaxşıyam, hamıya salam deyərsən. Bax, bu gördüyün evin bu cür başa gəlməyinin səbəbkarı Məhəmməddir. İşləyirdi, ailəmizə həmişə dəstək olurdu. Oktyabrın 21-də oğlum şəhid olub, oktyabrın 23-ü bizə məlumat gəlib. Atası və qardaşından analiz götürdülər. Həmin vaxtı tibbi ekspertiza olundu, ancaq o şəhid Beyləqandan idi. Tam 1 noyabra kimi balamı axtardıq. Noyabrın 4-də analizi uyğunlaşdı. Noyabrın 7-si günorta icradan dayısına zəng ediblər. Qardaşım gedib, baxıb. Məhəmməd ayaqlarından zədə almışdı. Ağcabədi Şəhidlər xiyabanında dəfn olundu».

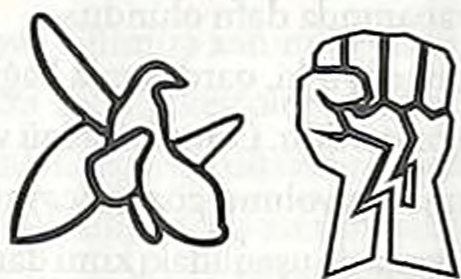
Şəhidin bacısı Rahilə xanım deyir ki, qardaşım ilə bağlı nə desəm azdır: «Bir bacının qardaşını itirməsi çox ağır dərddir. Onun bir sözü vardı, bacı, mən gələcəyəm. Son nəfəsimə qədər Məhəmmədin yolunu gözləyəcəyəm. Kaş, qardaşım yanımda olardı. Kaş, qardaşım gələrdi, yenə də uşaqlıqdakı kimi danışardıq, bölüşərdik. Onun kəlmələrindən ötrü çox darıxıram. Həm də fəxr edirəm qardaşım ilə. Üzülürəm ki, qardaşım ehtiyacım olduğu anda yanımda deyil. Allahdan ən böyük arzum qardaşıma qovuşmaqdır. Bilirəm ki, o, mənimlədir. Allah qardaşıma rəhmət eləsin! Hər dəqiqə, hər saniyə, hər an mənimlədir! Mən Məhəmmədin bacısı olduğum üçün fəxr edirəm!»

Şəhid anası Məmmədova Gülmirə xanım deyir ki, bu dünyada bir qonağıq. Ana kimi məni təsirləndirir ki, balamı görmürəm: «Bu, məni üzür, ancaq qürurla deyirəm ki, Laçın, Qubadlı, Füzuli, Cəbrayıl deyirik balamın adın çəkəndə. İstər

rayon, istərsə də şəhər olsun. Məhəmmədin sayəsində elə bir zirvədəyəm ki, mən onun anasıyam! Nə yaxşı ki, mənim bu cür övladım var. Mən balamla fəxr edirəm, ruhunun qarşısında baş əyirəm! Sonsuz təşəkkür edirəm, ruhu şad olsun! Allah cəmi şəhidlərimizə rəhmət eləsin!»

Şəhidin adına Ağcabədi rayonunda küçə verilib. Hal-hazırda ailənin şəxsi vəsaiti hesabına abidə tikdirilir. Orta məktəbdə adına guşə ayrılıb, sinif otaqları verilib. Həmçinin 2 sayılı bağçada da adına guşə ayrılıb.

Azərbaycan Ordusunun əsgəri olan Məhəmməd Məmmədov Vətən müharibəsində könüllü olaraq iştirak edib. Füzulinin, Cəbrayılın, Zəngilanın və Qubadlının azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə vuruşub. Məhəmməd Məmmədov 7 noyabr 2020-ci ildə Qubadlı istiqamətində döyüş tapşırığının yerinə yetirilməsi zamanı şəhid olub. Ağcabədi Şəhidlər Xiyabanında dəfn olunub. Məhəmməd Məmmədov ölümündən sonra «Vətən uğrunda», «Cəsur döyüşçü» və «Füzulinin azad olunmasına görə» medalları ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, şəhid qardaşım!

“Dedim, çox güman ki, Anar şəhid oldu, zəng etmədi...” - Həyat yoldaşı

Bu gün haqqında söz açacağım igidimiz Vətən müharibəsi şəhidi Anar Eyvaz oğlu Cəfərovdur. Bu dəfə ailəsi ilə birlikdə şəhidimizlə bağlı xatirələri yada saldıq, onun qəhrəmanlıq yolundan bəhs etdik. Anar Cəfərov 19 dekabr 1977-ci ildə Ağcabədi şəhərində anadan olub. 1984-cü ildə Ağcabədi şəhər 7 sayılı şəhər tam orta məktəbinə daxil olub. Təhsilini Ağcabədi şəhər 12 sayılı tam orta məktəbində davam etdirib. Məktəbi bitirdikdən sonra

sürücü olaraq çalışıb. Həmçinin, şəxsi təsərrüfatla məşğul olub. Ailəli idi, Rəhman və Eyvaz adlı övladları yadigar qaldı. Anar Cəfərov Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin sıralarında müddətli həqiqi hərbi xidmətdə olub. Sonra hərbi xidmətini müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət qulluqçusu olaraq davam etdirib. Xüsusi hərbi kurs bitirərək «Həmlə» Taborunda həmlə bölüyünün baş tuşlayıcı mınaatanı təyin edilib. Mingəçevir şəhərində yerləşən «N» sayılı hərbi hissədə xidmət edib. 20 yanvar 2017-ci ildə Tərtər rayonunda yerləşən «N» sayılı hərbi hissədə xidmətini tuşlayıcı mınaatan olaraq davam etdirib.

Şəhid Həyat yoldaşı Xudiyeva Samirə Camal qızı deyir ki, biz Anarla qan qohumuyuq: «Biz ailə quran vaxtlarda mən yoldaşımı tam tanımırdım. Çünki o Rusiyada yaşayırdı. 2008-ci il dekabrın 1-də ailə qurduq. İki il atasıgillə birgə yaşadıq. Daha sonra bu evimizə köçdük. Çox xoşbəxt ailə idik. İkimiz də işləyirdik, iki oğul övladımız vardı. Böyük oğlumuz Rəhman 2009-cu ildə doğulub. Kiçik oğlumuz Eyvaz 2013-cü ildə doğulub. Çox gözəl günlərimiz vardı. Anarın atası xəstə olan

vaxtı yoldaşım ona özü xidmət edirdi, çox qayğı göstərirdi. O, ailəsinə çox bağlı idi, canayanan övlad idi. Kiçik oğlumuz Eyvaz dünyaya gələndə apardı atasının yanına ki, ata, oğlum olub, adını sən qoy. Atasını danışa bilmirdi, sinəsinə vurdu ki, mənim adım qoyun. Artıq illər keçsə də, genetik faktor öz sözünü deyir, Eyvaz babasına çox bənzəyir.

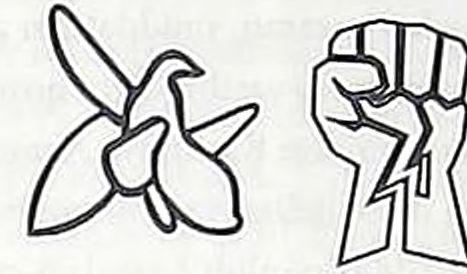
Bir gün gəldi ki, hərbiyə gedəcəyəm. Torpağımı qorumaq bir vətəndaş kimi mənim də borcumdur. Elə həmin vaxtdan Anar öz fikri ilə sevə-sevə hərbiçi oldu. Xidmətindən 3 il keçdi. Soruşdum, Anar, yenə müqavilə bağlayacaqsan? Bir də gördüm müqavilə kağızının şəklini atdı mənə ki, artıq 5 illik yenidən müqavilə bağlamışam. O, bilirdi bu münaqişənin sonu müharibədir. Vətəninə, millətinə çox bağlı idi və buna qərarlı idi. 2020-ci il hələ müharibə başlamamışdı, sentyabrın 21-26-dan Anargil təlimlər keçirdi. 25-i idi, getməmişdən bir gün qabaq mənə dedi ki, Samirə, gəl, qapını, evləri təmizləyək. 26 sentyabr saat 4 üçün Anar evimizdən çıxdı. Bizimlə həmişə görüşən Anar həmin günü bizim üçümüzdə də baxmadan getdi. 26-sı gecəsi dedim gəlcəksən evə? Dedi ki, silahları təhvil versəm, gələcəyəm. Ancaq gəlmədi, elə axırıncı görüşümüz də o oldu. Hər gün telefonla danışırıq. Son danışığımız 2 oktyabrda, saat 11 aralığında oldu. Deyirdi ki, hər şey yaxşıdır. Qələbə bizindir, narahat olmayın. Deyirdi, ay Samirə, bizim şəhid olanlardan nəyimiz artıqdır ki? O, Vətənə, millətə çox bağlı idi. Son danışığımız zamanı dedi uşaqlarımızı sənə tapşırıram, səni də Allaha. Mən bilirəm ki, sən güclü qadınsan, sən öhdəsindən gələ bilərsən! Hələlik, nəşib olsa, görüşərik... 3 oktyabr onun zəngini gözləyirdim, ondan xəbər yox idi. Anarın əmisi gəlini Günelə dedim ki, çox güman Anar şəhid oldu, mənə zəng eləmədi... Həmin vaxtı hava da sanki dolmuşdu, çiskin idi. Sanki ürəyimə danmışdı.

Anarın qardaşı İftixar mənə zəng etdi ki, bacı, evdəsən? Dedim ki, nə olub? Mənə dedi ki, heç nə olmayıb qayıdıram sizə, işim var. Ondan sonra elə qışkırdım ki, qonum-qonşu burdaydı. Dedim, Günel, sənə dedim ki, bu gün Anarın şəhid xəbəri gələcək. Anarı Ağcabədi xəstəxanasına yeləşdirmişdilər. 4-ü günü səhər saat 10-da gətirəcəkdilər. Uşaqlar qapı bir əmisigildə idilər. Əmisi qızları apardılar ki, səs-küydən qorxmasınlar. Mən getdim balalarımı çağırıdım dedim ki, sizin atanız qəhrəmandır, atanız şəhid olub. Xocalıda öldürülən sizin boyda uşaqların intiqamını illər keçsə də, bu gün alıb. Ağlamayın, sizin atanız şəhiddir, sizin atanız qəhrəmandır, o əbədi yaşayır, ölməyib!

Mənim övladlarım bu gün atasız qalsalar belə, mən ailəmlə fəxr edirəm! Mənə bayraq veriləndə sevə-sevə öpdük. Gələcəyin iki əsgəri mənim evimdədir. Allah şəhidlərimizə rəhmət eləsin! Qazilərimizə uzun ömür, cansağlığı arzulayıram. Yaşasın Ali Baş Komandan İlham Əliyev! Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyeva da çox sağ olsun, Heydər Əliyev Fondundan gəlib uşaqlarımızı unutmadılar!»

Şəhidin yaşadığı küçəyə adı verilib. Ağcabədi rayonunda 6 nömrəli orta məktəbə adı verilib. Ağcabədi rayonundakı bir sıra orta məktəblərdə sinif otaqlarına adı verilib.

Azərbaycan Ordusunun əsgəri olan Anar Cəfərov Vətən müharibəsində vuruşub. Suqovuşanın azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə vuruşub. Anar Cəfərov 3 oktyabr 2020-ci ildə Tərtər rayonu-Ağdərə istiqamətində döyüş tapşırığının yerinə yetirilməsi zamanı şəhid olub. Ağcabədi Şəhidlər Xiyabanında dəfn edilib. Anar Cəfərov ölümündən sonra «Vətən uğrunda», «Cəsur döyüşçü», «Suqovuşanın azad olunmasına görə» və «Vətənə xidmətə görə» medalları ilə təltif edilib. Ruhu şad olsun, qəhrəman qardaşım!

“Qızım deyir, kaş atam sağ olardı, yenə saçlarını darayardı...”

Qarabağımızı azad edərək şanlı Zəfəri qanı ilə igidlərimizdən biri də şəhid Cəmaləddin Türbəndə oğlu Məmmədovdur. Bu dəfə onun ailəsi ilə birlikdə qəhrəmanımızın həyat yoluna birlikdə yad etdik. Cəmaləddin Məmmədov 1988-ci il aprel 21-də Ağcabədi rayonunun Kürdlər kəndində anadan olub. 1995-2006-cı illərdə doğulduğu kənddə yerləşən orta məktəbdə təhsil alıb. 2006-2007-ci illərdə hərbi xidmətdə olub. O, 12 il müha-

fizə polisi kimi çalışıb. Cəmaləddin Məmmədovun atası da polis olub. 2020-ci ildə yanvar ayında öz ərizəsi ilə işdən çıxaraq, müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət qulluqçusu kimi könüllü hərbi xidmətə yazılır. Quru qoşunlarında kiçik çavuş kimi fəaliyyət göstərüb. Şəhidin həyat yoldaşı Kərimova Aynur Calal qızı deyir ki, onların Cəmaləddinlə evliliyindən iki övladları var. Bir qız, bir oğlan:

“Oğlumuz Zülfiqar 2010-cu ildə doğulub, hazırda 6-cı sinifdə oxuyur. Böyüyəndə polis olmaq istəyir. Qızımız Günəş 2014-cü ildə doğulub. Hazırda 3-cü sinifdə oxuyur. Cəmaləddin uşaqlarımızı çox sevirdi. Müharibəyə gedəndə də ancaq uşaqlarını soruşurdu, çox yaxşı ailəcanlı biri idi. Həmişə balalarına hədiyyələr alardı. Onun aldığı hədiyyələri övladları hələ də saxlayır. Oğlumuzu da çox igid görmək istəyirdi. Bir müddət onu taekvondoya qoymuşdu. Deyirdi, bax, döyülmə. Qızımız deyir ki, ana, kaş atam yox, mən öləydim. Uşaqlar gündəliyini gətirirdi, onlara qiymətlərinə görə pul verirdi, motivasiya edirdi. Həmişə Günəşin saçını daraydı. İndi qızım deyir, saçlarını uzanıb, kaş atam sağ olardı yenə saçlarını darayardı. Oğ-

lum çox xoşlayırdı atasının uniformasını. Bir dəfə geyinmişdi, şəkillərini çəkmişdi. Cəmaləddin onu görüb elə sevinirdi ki. Şəkil çəkib dostlarına göstərirdi ki, mənim oğlum da davamçımız olacaq. 2020-ci il avqustun 15-də oğlumuzun ad günü idi, çağırış gəldi bir başa hərbi xidmətə getdi. Beyləqanda “N” sayılı hərbi hissədə təlimlərdə idi. Ondan sonra Füzuli istiqamətində döyüşlərə başladı. Müharibə barədə heç nə demirdi. Hərbi sirri qoruyurdu. Hərbiyə gedəndə sadə telefon aparmışdı. Həmişə mənə ailəsini, övladlarımızı tapşıırırdı. Onunla keçən hər günümüz bir xatirədir. O, ata-anasına çox bağlı idi. İki qardaşı vardı, onları da çox sevirdi. Qardaşları kənd təsərrüfatı ilə məşğuldurlar, haçan çağırırsalar, həmin an gedərdi. Yoldaşları deyir ki, çox mərd oğul idi. Hər kəsdən ötrü canını verərdi, qorxmazdı.

2020-ci ilin 1 oktyabrında həmin günü işdə növətçi idim. Evə gələndən sonra iş yoldaşlarım zəng etdilər ki, yoldaşınla danışa bilirsən? Ondan 20 dəqiqə sonra atam dedi ki, bizə gəl. Getdim, həmin vaxt xəbər tutdum. Dünya başıma yıxılmışdı sanki. Həmin gecə səhərə kimi üşüyürdüm. Sən demə, yoldaşım şəhid olub... (Red. ağlayır...) Allah cəmi şəhidlərimizə rəhmət eləsin. Bu gün biz onların, qazilərimizin sayəsində rahat yaşayırıq. Bizim üçün sevindirici və kədərli bir gündür. Sevindirici ki, torpaqlarımız azad olundu. Kədərli ki, övladlarımız bir ömür ata sözünü deyəndə yanlarında ataları olmayacaq. Allah müstəqil Azərbaycanımızı var eləsin! Yaşasın Ali Baş Komandanımız İlham Əliyev!”

Şəhidin bir zamanlar yaşadığı küçə indi onun adını daşıyır. Bundan əlavə adına abidə-bulaq kompleksi var.

Azərbaycan Ordusunun kiçik çavuşu olan Cəmaləddin Məmmədov Vətən müharibəsi zamanı Cəbrayılın azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə savaşıb. Cəmaləddin Məmmədov sentyabrın 27-də Cəbrayıl döyüşləri zamanı şəhid olub. Ağcabədi rayonunun Kürdlər kəndində dəfn olunub. Cəmaləddin Məmmədov ölümündən sonra «Vətən uğrunda», «Cəbrayılın azad olunmasına görə», «İgidliyə görə», «Füzulinin azad olunmasına görə», «Xocavəndin azad olunmasına görə», «Şuşanın azad olunmasına görə» və «Vətənə xidmətə görə» medalları ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, şəhid qardaşım!

“Məzuniyyətə gələcəkdi, ancaq şəhid oldu...” - Şəhid anası

Bu gün haqqında söz açacağım igidimiz, Vətən müharibəsinin gənc şəhidlərindən Fərzəliyev Emin Elnur oğludur. Fərzəliyev Emin 20 dekabr 1998-ci ildə Ağcabədi rayonunda anadan olub. Orta təhsilini Ağcabədi rayonu Axundov adına 3 nömrəli Məktəb-liseydə alıb. Hərbi xidmətə gedənə kimi ticarətlə məşğul olurdu. Emmini bir müddət atası böyrək xəstəsi olduğuna görə hərbiyə aparmadılar. Daha sonra bacısının 18 yaşı tamam

olanda hərbiyə çağrılıb və İkinci Qarabağ savaşında qəhrəmancasına iştirak edib.

Şəhidin bacısı Fərzəliyeva Aydan xanım deyir ki, qardaşı ilə arasında 3 yaş fərqləri olub: «Həmişə qonşular, uşaqlar toplaşır. Dalaşırdıq, küsüşürdük. Məktəbə bərabər gedirdik, çıxanda mənə gözləyirdi. Mənə çox istəyirdi. Arzusu idi ki, hərbidən qayıdandan sonra polis olsun. Subay idi. İstədiyi xanım vardı. Yaralı olan vaxtı deyib ki, ailəmə deyərsiz mən onu istəyirəm. Bacıma deyərsiz qızı olsa, o qızın adını qoysun, oğlu olsa, mənim adımlı qoysun. Futbolu çox sevirdi, Beşiktaş azerkeşlik edirdi».

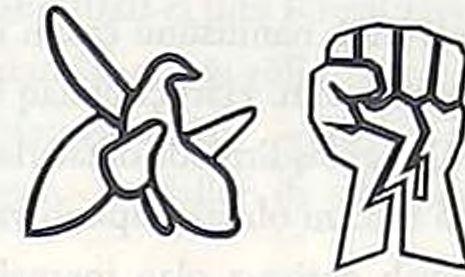
Şəhidin nənəsi Rüstəmovə Ruzigar xanım deyir ki, Emin həmişə mənə çox seydiyi deyirdi. Deyirdi, nənə, sən mənim həm nənəmsən, həm də babamsan. Çox ürəkli uşaq idi. Dedim, oğul, qal, saxlayaq səni. Dedi yox nənə gedəcəyəm!»

Şəhid anası Fərzəliyeva Xəyalə Arif qızı deyir ki, Eminin bir dostu var adı Kərim. Balam şəhid olandan sonra gəldi mənə dedi ki, onun istədiyi qız qohumlarından idi: «Dedim adı nədir? Mənə adını demədi ki, Eminə söz vermişəm. Oğlum

birinci ayağından yaralanıb, qalxıb deyib ki, mən gedəcəyəm qabağa. Onun gözü bir az zəif görürdü, qabağa aparmaq istəməyiblər. Deyib ki, niyə mənim dostlarım gedir? Mən də onları tək qoymayacağam. Qabağa gedəndə bronjiletsiz, kaskasız gedib, yaralanan vaxtı son anda deyib, komandir, mənim atam xəstədir qoymayın ölüm... Məzuniyyətə gələcəkdi, ancaq şəhid oldu. Arzusu idi ki, gəlib nişan etsin. Biz onun üçün hazırlıq görmüşdük. Onun üçün hər cür tədarük etmişdik. Bütün əsgərlər üçün yemək-ichmək aparardıq. Allah bütün şəhid ailələrinə səbr versin, şəhidlərimizə rəhmət eləsin! Qazilərimizə cansağlığı versin. Allah müzəffər Ali Baş Komandanımızı saxlasın!»

Ailəsinin arzusudur ki, adına küçə, bulaq kompleksi olsun.

Azərbaycan Ordusunun əsgəri olan Fərzəliyev Emin Vətən müharibəsində iştirak edib. Kəlbəcər-Laçın uğrunda uğrunda gedən döyüşlərdə vuruşub. Fərzəliyev Emin 2022-ci il 12 sentyabr tarixində Ermənistanın sərhəddə törətdiyi təxribat nəticəsində şəhid olub və Ağcabədi rayon şəhidlər xiyabanında dəfn olunub. Fərzəliyev Emin ölümündən sonra «Vətən uğrunda» və «Üçüncü dərəcəli Vətənə xidmətə görə» medalları ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, qəhrəman qardaşım!

Milli Qəhrəman əmisinin qisasını alan 19 yaşlı şəhid Sahil Hüseynov

Əsgər Sahil Hüseynov 12 iyun 2001-ci ildə Ağcabədi rayonunun Xocavənd kəndində anadan olub. Əslən Xocavənd rayonundandır. İlk təhsilini kəndin əmisi, Milli Qəhrəman Sadiq Hüseynov adına 1 sayılı tam orta məktəbində alıb. Subay idi. O, 2019-cu ildə həmin məktəbi bitirib və hərbi xidmətə yollanıb. 2020-ci ilin 12 iyulundan başlayan Tovuz döyüşlərində Sahil də iştirak edib, döyüş tapşırığını yerinə yetirib.

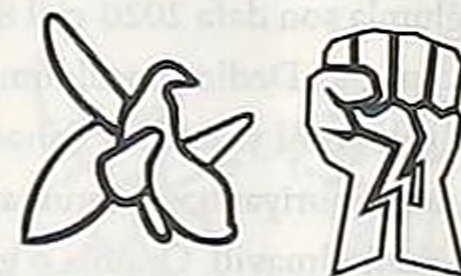
Şəhid anası Hüseynova Həcər qızı deyir ki, Sahil çox mehriban uşaq idi. Həm də işgüzar idi: «Hamının qeyrətini, namusunu çəkən uşaq idi. Harasa gedəndə körpəlikdən deyirdi mənə tapança alın. Hərbçi olmaq istəyirdi. İdmanla məşğul olurdu. O çox güclü oğul idi. Qol güləşdirmədə dəfələrlə qalib olmuşdu. Heç kimi incidən uşaq deyildi. Kiminsə imkan olmasa, aparıb yardım edirdi. O, əsgər gedəndə bütün pal-paltarın aparıb ehtiyacı olan insanlara paylamışdı. Güləriz, mehriban, səmimi uşaq idi. O, sirr tutmağı çox gözəl bacarırdı. Tovuz döyüşlərinə gedəndə bizə heç nə deməmişdi, orada böyük qəhrəmanlıqlar etmişdi mənim övladım. Milli Qəhrəman Polad Həşimov həmin döyüşlərdə balamın yanında şəhid olmuşdu. Oğlum onun əsgəri olmuşdu. Allah rəhmət eləsin, o, Sahili çox istəyirdi. Döyüşlərdə Sahil avtomat götürürdü, yanındakı dostu isə plomyotla döyüşürdü. Onu vurduqdan sonra Sahil həmin plomyotu götürüb düşmənin onlarla canlı qüvvəsini məhv etmişdi. Heç qorxusu yox idi, heç nədən, hətta ölümdən belə. Yaralanan dostu deyir ki, Sahil qaç bu ərazidən sənə nəse olmasın. Həmin yaralını

texniki döyüş ərazisindən çətinliklə də olsa, çıxara bilir. Ancaq Sahil qabağa gedir. Əsgər yoldaşı deyir, mən həmin ərazidən çəkiləndən sonra həmin yeri minatanlarla vurdular. Yəqin Sahil də orada şəhid oldu. Üç qardaş idilər. Ortancıl idi, amma sanki qardaşlarının böyüyü idi. Həmişə zəng edəndə deyirdi, ana Yasinin xətrinə dəyməyin. Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin! Allah bütün analara səbir, qazilərimizə cansağlığı versin. Birdə müharibə olmasın. Anaların gözü yaşlı qalmasın. Vətənimiz həmişə azad olsun! Allah Ali Baş Komandanımıza cansağlığı versin!»

Şəhid atası Hüseynov Həbil bəy deyir ki, 2020-ci il oktyabr ayı idi. Təxmini ayın 9-u yanında idim. Demişdi ki, mənə isti paltar gətir. Pal-paltar, yemək aparmışdım, yedi-içdi. Bir az səhhəti narahat idi, istiliyi vardı. Komandiri dedi ki, yerli kənd xəstəxanasına yollayım, get orada yat. Dedi sonra deyərlər dostlarını tək qoydu. Qətiyyəni! Mən buradayam, əsgər yoldaşlarım, komandirlərimin yanında. Oğlum hərbi sirri çox qoruyurdu. Azad etdikləri əraziləri demirdi. İrəliləyirik, hər şey yaxşıdır deyirdi. Mənə anası, qardaşını tapşırırdı. O, döyüşə girdiyini, problemlərini heç vaxt bizə yox, böyük qardaşı Yasinə deyirdi. Son dəfə Füzuli istiqamətində gedərkən yolda zəng eləyib ki, döyüşə gedirik, evdəkilərə heç nə demə, anam-atam narahat olmasın. Hər şey yaxşı olacaq, özünüza yaxşı baxın...»

Hazırda ailəsinin yaşadığı küçəyə şəhidin adı verilib. Ağcabədi rayonu Xocavənd kəndində adına park salınıb, orta məktəbdə də adına sinif otağı var.

27 sentyabr 2020-ci ildən başlayan Vətən Müharibəsində də iştirak edən əsgər Sahil Hüseynov xüsusilə, Füzuli döyüşlərində iştirak edərək döyüş tapşırığını yerinə yetirib. O, 11 oktyabr 2020-ci ildə Füzuli rayonunun Aşağı Seyidəhmədli kəndində düşmənin minaatanından açdığı güllə nəticəsində şəhid olub. Sahil Hüseynov ölümündən sonra «Vətən uğrunda», «Döyüşdə fərqlənməyə görə» və «Füzulinin azad olunmasına görə» medalları ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, şəhid qardaşım!

“Oğlum şəhid olanda qızı 3 aylıq idi...”

- Şəhid atası

Bu gün haqqında söz açacağım Vətən müharibəsi şəhidi Zahir Zakir oğlu Manafovdur. Zahir Manafov 1993-cü il dekabr 12-də Moskva şəhərində anadan olub. O, 2012-2014-cü illərdə Dövlət Sərhəd Xidmətinin Xızı rayonunda yerləşən «N» sayılı hərbi hissəsində müddətli həqiqi hərbi xidmətdə olub. Zahir ailəli idi, iki övladı yadigar qalıb. Şəhidin anası Manafova Tatyana xanım deyir ki, tək övladım Zahir idi. Şəhidin atası Ma-

nafov Zakir bəy deyir ki, oğlumun bir oğlan, bir qız övladı bizə yadigar qaldı:

“Şəhid balamın böyük övladı Zakir 2017-ci il noyabrın 30-da anadan olub. Qız balası Gülsüm isə 2020-ci il iyunun 25-də Şamaxı şəhərində anadan olub. Oğlum şəhid olanda qız balası 3 aylıq idi. Həyat yoldaşı Şahnaz orta təhsillidir. Hal-hazırda işləmir. Biz onunla dost idik. Biz danışanda elə bilərdin ki, iki qardaş. Heç ata-bala deyilik. Bir-birimizlə hər sözüümüzlə bölüşərdik, tez-tez danışardıq. O tamam başqa uşaq idi. Çox sadə, səmimi uşaq idi. Restoranda administrator işləyirdi, hamıya hörmətlə yanaşardı. Oğlumla son dəfə 2020-ci il 8 oktyabrda, təxminən saat 7-dən 8-ə kimi 1 saata qədər danışdıq. Dedim, yoruldu, verirəm anana. Bilsəydim son danışığımızdı, onun hər kəlməsini yazardım. Səhəri gün Şamaxı rayonu İcra Hakimiyyətinin başçısı, Aparatın Şəhriyar qəsəbə nümayəndəsi zəng etdi, ki oğlum şəhid olub. Dedim mənim oğlum ölməyib. Onunla o gün danışmışıq axı... Sonra bir neçə saatdan sonra təcili tibbi yardım maşını ilə oğlumun nəşini Suqovuşandan gətirdilər. Oğlumla Amanaliyev Tərlan Rövşən oğlu dost idilər. Onlar körpəlikdən

qardaş kimi böyümüşdülər. Bir vaxtda da hərbiyə getdilər. 2020-ci il 29 sentyabrda ikisi də eyni istiqamətdə, ikisi də bir yerdə Suqovuşanda vuruşublar, ölüm xəbərləri Ağdərə istiqamətindən gəlib. Dostları Zahirin qəbrinin üstündə idilər və ondan danışdılar. Amma bilmirdilər mən onun atasıyam. Necə şəhid olduğu andan danışdılar. Orada eşitdim ki, dostu Tərlan vurulub, Zahir onu götürüb qayıdarkən minomyotla bunu da vurublar.

General-leytenant Mais Bərxudarov oğlumla dostu Tərlan şəhid olanda tapşırıq verir ki, onları dərhal yola salın. Nəşini açdım baxdım ki, Zahirin qolunu minomyot aparmışdı. İnanın ki, mənim uşağım elə sağlam oğul idi, inanmazdım ona güllə dəyə, yaxud güllə onu öldürə. İnanmazdım ki, balam döyüşdə şəhid olar... İrandakı səfirliyimizə olan terror hadisəsini görəndə baxıb ağladım. Sanki oğlumu xatırladım, mənim oğlum da o cür qorxmaz idi. Bunu sizə mən deyirəm dünyanın ən güclü əsgəri Azərbaycan əsgəridir! Şükür Allaha mənim güclü dövlətim var. Allah cənab Prezidentimizi qorusun! Hər millətə güclü sərkərdə, güclü ordu lazımdır. Şükür, o da bizdə var. Ordumuzla, Prezidentimizlə, igid şəhidlərimizlə fəxr edirik! Allah şəhidlərimizə rəhmət eləsin!»

Ailəsi deyir ki, oğlunun adına orta məktəbdə sinif otağı, xatirə lövhəsi var. Şamaxı şəhərində küçələrdən birinə şəhid dostlar Tərlan və Zahirin şərəfinə “Dostlar” küçəsi adı verilib.

Azərbaycan Ordusunun əsgəri olan Zahir Manafov Vətən müharibəsinə könüllü olaraq qoşulub. Döyüş zamanı Ağdərə istiqamətində gedən döyüşlərdə savaşıb. Zahir Manafov oktyabrın 9-da Ağdərə istiqamətində şəhid olub. Şamaxı Şəhidlər xiyabanında döyüşdə şəhid olan dostu ilə birgə dəfn olunublar. Zahir Manafov ölümündən sonra Şəhid Manafov Zahir Zakir oğlu «Vətən uğrunda», “Cəsur döyüşçü” və “Suqovuşanın azad olunmasına” görə medalları ilə təltif olunub. Ruhun şad olsun, igid qardaşım!

“Şəklinin arxasına yazmışdı ki, ölümündən bir gün qabaq”

İsaxan İsaman oğlu Qəniyev 1985-ci il 11 noyabrda Şamaxı şəhərində anadan olub. Tərtər istiqamətində döyüşüb. Suqovuşan fəthlərindən idi. Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin giziri idi. Ailəli idi, iki oğlu, bir qızı yadigar qaldı. Şəhidin atası Qəniyev İsaman deyir ki, onların iki oğlu, iki qız övladı var:

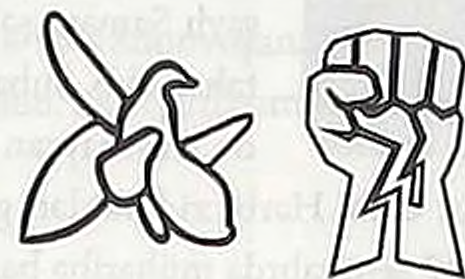
O, orduya yazılanda biz çox söz söhbət etdik ki, sən getmə, oğul. Bir polkovnik qohumumuz vardı, məndən xahiş

etdi ki, bu uşağa icazə ver, getsin. Mən istəyirdim oğlumu Bakıya qaytaram, amma onun fikri eləcə müharibədə iştirak etmək və o torpaqlarımızın azad olunması idi. Biz 2020-ci ilin 26 sentyabrında danışmışdıq, elə sevincək idi. Dedi, ata 27-si başlayacağıq. Oğlum sevə-sevə getdi ölümə. Çox sevirdi Vətəni, bu torpağı, milləti. Oğlumun adına Şamaxı şəhərində bulaq kompleksi, küçə, orta məktəbdə sinif otağı var. Eləcə də yaxın günlərdə adının məktəbə verilməsi gözlənilir. Yaşımızdan asılı olmayaraq hamımızın borcudur bu dövləti qorumaq. Nə qədər birlik olsa, o qədər gözəl olar. Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin! Allah Prezidentimizi, Ordumuzu qorusun!”

Şəhidin qardaşı Elvin deyir ki, qardaşı haqqında danışmağa saatlarla vaxt lazımdır: “Dedi ki, mən də könüllü yazılmışam, İnşallah gedəcəyəm. Torpaqlarımızı azad edəcəyik. Sən uşaqlardan, evdəkilərdən muğayat olarsan, uşaqlarıma baxarsan. Qardaşım Aprel döyüşlərinə gedəndə bizə yığdı dedi ki, dua edin torpaqlarımızı geri alaq. Çox vətənpərvər, igid oğul idi. Əsgər çəkməsi geyinməkdən onun

ayaq dırnaqlarını çıxarmışdılar. Tərtərin Sarov kəndində idi. Deyiblər ki, Qəniyev, səhər o başdandan döyüş başlayacaq. Döyüşə böyük sevinclə, həvəslə hazırlaşdı. Deyib mənə heç kəs saxlaya bilməz, mən gedəcəyəm. Çantasını yığdı, çəkmələrini geyindi, dedi ki, İnşallah müharibə başlayır, salamat qalın! 25 sentyabr 2020-ci ildə öz şəklinin arxasına yazmışdı ki, ölümündən bir gün qabaq. Elə bil bilirdi ki, bu son gedişidir, qayıtmayacaq, şəhadətə ucalacaq...”

Azərbaycan Ordusunun giziri olan İsaxan Qəniyev Vətən müharibəsində savaşıb. İsaxan Qəniyev sentyabrın 27-də Tərtər istiqamətində Talış kəndində gedən döyüşlərdə şəhid olub. Şamaxı Şəhidlər Xiyabanında dəfn olunub. İsaxan İsman oğlu Qəniyev ölümündən sonra «Vətən uğrunda», «Laçının azad olunmasına görə», «İgidliyə görə» və «Suqovuşanın azad olunmasına görə» medalları ilə də təltif edilib. Ruhun şad olsun, igid qardaşım!

Şəhid anası:

“Dedim, getmə, mən Ağdamda o günləri yaşamışam”

Qarabağımızı azad edərək şanlı Zəfəri qanı ilə igidlərimizdən biri də Şamaxıdan olan şəhid Orxan Fikrət oğlu Salehovdur. Bu dəfə onun ailəsi ilə birlikdə qəhrəmanımızın həyat yolundan danışib, yad etdik. Şəhid Orxan Fikrət oğlu Salehov 1999-cu il 14 noyabrda Şamaxı şəhərində anadan olub. 2006-2017-ci illərdə 10 sayılı Şamaxı şəhər tam orta məktəbində təhsil alıb. Subay idi. 2018-2019-cu illərdə Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin “N”

saylı hərbi hissəsində xidmət edib. Hərbi xidmətdən gəldikdən sonra usta kimi fəaliyyət göstərir. 2020-ci il 27 sentyabrda müharibə başlayarkən orduya könüllü yazılıb.

Şəhidin anası Salehova Zəhra xanım deyir ki, balam çox çılğın uşaq idi. Gedi-b-gəlib boynumu qucaqlayardı: “Axırncı dəfə dedi ki, ana, gəl öpüm səni. Mən də dedim, nə olar getmə. Getmə, mən Ağdamda o həyatı yaşamışam. Mən o hadisələri görmüşəm. Həmişə danışanda deyirdi ki, ana, səni babamın qəbrinə özüm aparacağam. İndi onsuz getməyəm... (Red. ağlayır) Oğlum çox Allahlı, imanlı uşaq idi. Onu müəllim yanına qoydum, oxumurdu. Dedi, ana, mən oxumaq istəmirəm. Çoxlu dostları vardı, evə gec gələndə çox narahat olurdum ki, görəsən haradadır? Daha bilirəm balamın yerini. Hər gün gedib ona baş çəkirəm. Getməsəm, elə bilirəm məndən inciyər. Atası onun üçün orada ev, günbəz edib. Dözə bilmirəm heç cür. (Red ağlayır) Doğum günlərimiz də eyni ayda idi. Daha heç noyabr ayını sevmirəm. Balaca nəvəmin adını Sübhan qoymuşuq, həmişə deyir, nənə, dayım haçan

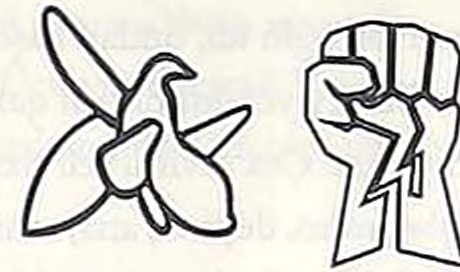
gələcək? Heç bilmirəm bu dərdimi hara qoyum, necə edim. Oğlumun, eləcə də şəhidlərimizin yoxluğu ilə heç cür barışa bilmirəm. Əşyaları istifadəsiz qaldı, hər şeyi yarımçıq qaldı balamın. Tək onun yox, bütün şəhidlərimizin. Anaların canı yandı. Allah hamısına rəhmət eləsin!”

Şəhidin atası Salehov Fikrət bəy deyir ki, özü Birinci Qarabağ savaşında Ağdam- Füzuli istiqamətində 4 il qulluq edib.

“Hərbi zəng gəldi. Dedilər ki, yaralanıb. Getdim komissarlığa oradan da getdik Yevlaxdan hərbi hospitaldan gətirdik. Oğlum 17 oktyabr 2020-ci ildə şəhid olub. Şəhid balamın nəşini noyabrın 5-i gətirdik, 6-da dəfn etdik...”

Vətən sağ olsun! Prezidentimiz sağ olsun! Mənim oğlum qorxmaz oğul idi, mərd idi! Onlar da getməsəydi kim gedəcəkdi?! Bu qəhrəman oğullar olmasaydı, o torpaqlar azad olunmazdı. Var olsun müstəqil Azərbaycan, var olsun Ali Baş Komandan!”

Hazırda şəhidin adına Şamaxıda bulaq kompleksi, küçə və orta məktəbdə sinif otağı var. Azərbaycan Ordusunun əsgəri olan Orxan Salehov Vətən müharibəsi zamanı Ağdərə istiqamətində gedən döyüşlərdə savaşıb. Orxan Salehov oktyabrın 6-da Ağdərə istiqamətində şəhid olub. Şamaxı şəhərində Yeddi Günbəz qəbiristanlığında dəfn olunub. Orxan Salehov ölümündən sonra «Vətən uğrunda», «Laçının azad olunmasına görə» və «Suqovuşanın azad olunmasına görə» medalları ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, igid qardaşım!

“Deyirdi, toya hazırlaş, ancaq qismət olmadı”

- Şəhid anası

Şəhid Mirzəcan Araz oğlu Orucov 2001-ci il 14 sentyabrda Şamaxı rayonun Sis kəndində anadan olub. Ailənin tək övladı idi. O, 2020-ci ildə müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırılıb. Vətən müharibəsinə qədər Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin “N” sayılı hərbi hissəsində xidmət edirdi. 2020-ci ildə 27 sentyabr Vətən müharibəsi başlayanda Mirzəcan 11 ayın əsgəri idi.

Şəhid anası Həsənova Südəbə xanım deyir ki, Mirzəcan çox güləruz və çılğın uşaq idi: “Deyirdi, əsgərlikdən gəlmişəm, qayıdandan sonra evi düzəldərik, gəlib evlənəcəyəm. Sevdini qız var idi. 12 yaşından bəri işləyib balam, çox zəhmətkeş idi. 6 yaşından atasız böyüyüb. Demək olar ki, balamın bütün arzuları ürəyində qaldı. (Red. ağlayır) Bu bizim üçün böyük dərddir, ancaq şərəfli ölümdür. Evin tək oğlu idi, ondan başqa övladım yoxdur, ondan başqa heç kimsəm yoxdur. Elə bir şey yoxdur ondan qala ki, mən təskinlik çəkim. Orta məktəbdə ancaq şeir oxuyurdu. Çox sevirdi şeir oxumağı. Evə gələndə də həmişə gülə-gülə gəlirdi. Mən işləyirdim, deyirdi, ana, səni ucalara qaldıracağam.

Oğlum qonşularla da çox dost idi. Hər kəsə, böyüklə böyük, kiçiklə kiçik kimi davranardı. 2020-ci ildə dostları ilə Mirzəcanı yola saldıq. O gedəndə bizimlə ağlaya-ağlaya sağollaşdı. Çox bağlı idi dostlarına ailəsinə... (Red. ağlayır) Mən burada Şamaxı Rayon İcra Hakimiyyətindən şəhid ailələri ilə iş şöbəindən çox razıyam, onlar izin verməyiblər mən təklik, tənhalıq çəkəm.

Mənə deyirdi, mən şəhid olsam? ağlamarsan. Çox çətindir, Mirzəcansız keçən hər günüm, hər saatım, hər dəqiqəm çox çətindir...» (Red. ağlayır)

Şəhidin əsgərlikdə sevgilisinə yazdığı bir neçə misranı sizə təqdim edirik:

Qəmli gecə

Məni Sevdini çox inkar etmə,

Gözlərin inandı sevdi bu gecə

Sarıldım boynuna dedim ki, getmə,

Sənə lap yazığım gəldi bu gecə.

Şəhid anası Həsənova Südəbə xanım deyir ki, tez-tez telefonla danışardıq. And içməsinə getdik. Dedim, icazə alım, gedək evə, istəmədi: «And içməsindən sonra ancaq 1 dəfə gördüm balamı. O, topçu idi. Deyirdi, ana, get evi təmir etdir, qızıl-ları al, toya hazırlaş. Gəldim, aldım, ancaq qismət olmadı balama bəylik. 2020-ci il oktyabrın 4-ü günü axşam saat 19:30-da danışdım balamla. Dedi, ana, mən şəhid olsam, ağlama! Balamın şəhid xəbərini gəlib qonşuya deyiblər ki, Mirzəcan şəhid olub. Sonra oktyabrın 6-sı bizə zəng gəldi ki, Mirzəcan şəhid olub. Yenə də inanmadım. 7 oktyabrda şəhid oldu balam. 11 oktyabrda isə balam torpağa tapşırıldı. Vətən sağ olsun, mənim oğlum Vətənə görə şəhid olub! İstənilən saat mən burada kimə yığsam, bizim şəhid ailəsi olaraq həmişə qayğımıza qalıblar, köməyimizdə dayanıblar. Allah şəhidlərimizə rəhmət eləsin, mənim balam da onun içində».

Şəhidin adına Şamaxı şəhərində bulaq kompleksi və küçə var.

Azərbaycan Ordusunun əsgəri olan Mirzəcan Orucov Vətən müharibəsində Suqovuşanın və Xocavəndin azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə savaşıb. Mirzəcan Orucov oktyabrın 7-də şəhid olub. Şamaxı Şəhidlər Xiyabanında dəfn olunub. Mirzəcan Orucov, ölümündən sonra «Vətən uğrunda», «Xocavəndin azad olunmasına görə» medalları və «Üçüncü dərəcəli Vətənə xidmətə görə» ordeni ilə təltif edilib. Şamaxı Şəhidlər xiyabanında dəfn olunub. Ruhun şad olsun, igid qardaşım!

Şəhid atası:

“Şamaxının girəcəyindəki qalanı ata-bala birgə inşa etmişdik”

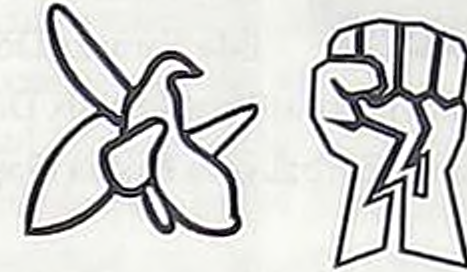
Qarabağımızı azad edərək şanlı Zəfəri qanı ilə igidlərimizdən biri də şəhid Əlövsət Seyidxan Oğlu İbrahimovdur. Bu dəfə anası ilə birlikdə qəhrəmanımızı yad etdik. Şəhid Əlövsət Seyidxan oğlu İbrahimov 1995-ci il 21 aprelə Şamaxı şəhərində anadan olub. 2013-2014-cü illərdə müddətli hərbi xidmətdə olub. 2014-cü ildən Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin giziridir. Şəhidin anası İbrahimova Natilə xanım deyir ki, onların beş övladı var:

«Anam oğlumuza 1941-1945-ci illərdə İkinci Dünya müharibəsində iştirak edən dayımın adını qoymuşdu. Əlövsət dayıma Rusiyada abidə qoyulubmuş qəhrəmanlığına görə. Bax, o igidlik mənim oğlumda da vardı. Çox arzuları reallaşmadı oğlumun. Deyirdi ailə quracağam. Ev tikmək üçün həyat sahəsi götürmüşdük. Nədənə balamın müharibədən əvvəl sevdiyi qızla münasibəti alınmadı, evi də, həyatı da yarımçıq qaldı balamın... (Red. ağlayır) Oğlumun musiqiyə çox marağı vardı. 5 il qarmon təhsili almışdı, çox yaxşı qarmon ifa edirdi. Deyirdi, mən toylara getməyə utanıram. Ailədə atasına heç kəs ürək edib nəsa deyə bilməzdi, həmişə ondan xahiş edərdik ki, desin. O, atası ilə dost idi, çox yaxın sırdaş idilər, çox sıx bağları vardı. Qardaşı oğlu İbrahimi çox sevərdi, hər gün onu xəbər alırdı. Nə təzə söz öyrənib, nə danışır? O qədər bağlı idi o balaca İbrahimimizə. Gedəndə öz çantasına qoyurdu, deyirdi gəl səni də özüm ilə aparım. Şəhid balamın adına ailəmizin şəxsi

vəsaiti hesabına abidəsi, bulaq kompleksi var. Adına Şamaxı şəhərində küçə verilib. Məktəb üçün də vəsadət qaldırılıb».

Şəhidin atası İbrahimov Seyidxan bəy deyir ki, Şamaxının girəcəyindəki qalanı ata-bala birgə inşa etmişdik: «Yanımda mənə çox köməklik edib. Çox məsuliyyətli, diqqətli uşaq idi. Hər zaman yanımda olmağa çalışırdı. Allah şəhidlərimizə rəhmət eləsin! Qazilərimizə cansağlığı versin! Şəhid atalarına, analarına səbir versin».

Azərbaycan Ordusunun kiçik giziri olan Əlövsət İbrahimov Vətən müharibəsi zamanı Murovdağ istiqamətində gedən döyüşlərdə savaşıb. Əlövsət İbrahimov oktyabrın 2-də Murovdağ döyüşləri zamanı şəhid olub. Şamaxı şəhərinin Şəhidlər Xiyabanında dəfn olunub. Əlövsət İbrahimov ölümündən sonra «Vətən uğrunda», «İgidliyə görə» və «Kəlbəcərin azad olunmasına görə» medalları ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, şəhid qardaşım!

“Ziyad əsgər gedəndə arxasınca su atdım, dönüb 4-5 dəfə baxdı”

Bu gün haqqında söz açacağım igidimiz Vətən müharibəsi şəhidi Ziyad Nəriman oğlu Zərbəliyevdir. Bu dəfə ailəsi ilə birlikdə şəhidimizlə bağlı xatirələri yada saldıq, onun qəhrəmanlıq yolundan bəhs etdik. Şəhid Ziyad Nəriman oğlu Zərbəliyev 19 may 2002-ci ildə Şamaxı şəhərində anadan olub. 2008-2017 ci illərdə Soltanməcid Qənizadə adına 1 saylı tam orta məktəbdə təhsil alıb. 2017-2019-cu ildə Şamaxı Dövlət Regional Kollecində

təhsil alıb. 2020-ci ildə müddətli hərbi xidmətdə olub. Döyüş yolu Füzuli istiqamətində olub. Subay idi. Şəhid anası Zərbəliyeva Pakizə Qəşəm qızı deyir ki, ailədə iki oğlumuz var.

«Böyük oğlum Natiq musiqi məktəbində ocaqçı kimi fəaliyyət göstərir. Ziyadın arzusu isə polis olmaq idi. Onun arzuları çox idi. Çox güclü uşaq idi. Deyirdi, 8 ay sonra mən əsgər gedəcəyəm, xahiş edirəm, məni yaddan çıxarmayın. Çox mehriban, qayğıkeş uşaq idi. Ailədə ən çox mənə bağlı idi. Hara getsəm, mənim daimca gəlirdi. Ona sual edirdilər ki, niyə qazandıqlarını anana verirsən, o da deyirdi ki, anam bizim gələcəyimizi düşünür. Kollecdə müəllimləri onu çox sevirdi. O, hamıya qarşı çox hörmətlə yanaşardı. Oğlumun birinci sinif müəlliməsi Gülbəniz müəllimə onu çox sevirdi. 2020-ci ildə böyük oğlum Zərbəliyev Natiq əsgərlikdən gəldi. Ziyad balam gedib restoran danışmışdı ki, qardaşım əsgərlikdən gələndə orada yer danışmışam. Dedim ay Ziyad, bəlkə bizim heç pulumuz yoxdur. Dedi, ana, mən hər şeyi hazırlamışam. Bunlar iki qardaş sanki dost idilər. Qardaşı əsgər gedəndə

Ziyad oturub ağlayırdı. Dedim, niyə ağlayırsan? Deyirdi, bəs qardaşım getdi, mən kimlə bir yerdə oturub duracağam?! Çox yaxın, can bir, qəlb bir qardaş idilər. Ziyad əsgər gedəndə arxasınca su atdım, dönüb 4-5 dəfə baxdı. Dedi, ana, mən izin verməyəcəyəm sən əziyyət çəkəsən. (Red. ağlayır)

Əvvəl Taxta Körpüdə idi. Sonra onu Minaxorluya apardılar. Oradan da apardılar Füzuliyə. Oktyabrın 15-də zəng etdi mənə. Dedim, ay Ziyad, haradasan? Dedi, ana, öz yerimizdəyəm. Sən demə, onu Füzuliyə aparıblarmış. Bir həftə sonra ata evimdəydim. Bacımın oğluna dedim, bir həftədir danışmıram, Ziyada zəng et. O, 2-3 dəfə zəng etsə də amma cavab gəlmədi. 2020-ci il 20 oktyabrda gecə saatlarında Ziyad şəhid olub. 21 oktyabrda hərbi komissarlıq atasını çağırırdı. Çox qorxduq, dedik, nə olub? Komissar deyib ki, otur. Görüb komissarın gözləri dolub... Yoldaşım dedi Süleyman hardadır? Dedim, nə olub? Dedi, Ziyad yaralanıb. Gəldim, gördüm ki, iş yoldaşlarım, bütün kəndin camaatı qapıdadır. (Red. ağlayır)

Ziyadı gətirdilər, dedim, heç olmasa 10 dəqiqə balamı evə çıxarın, son dəfə evində bir az qalsın. Məsciddə balamı açıb baxdıq, saçları çox sığallı idi. Balam gülümsəyirdi. Dedim, axı balam ölməyib, gülümsəyir. Amma heç bilmədim o haradan yaralanıb. Hər yeni gün ona sabahın xeyir, axşamın xeyir, oğlum, Ziyadım, deyirəm. Deyirəm, anan sənə qurban, sənsiz açılan sabahlarım heç açılmasın. (Red. ağlayır) İgid balamın adına Şamaxıda küçə verilib. Həmçinin xatirəsinə bulaq, xatirə lövhəsi var. Orta məktəbə də adı veriləcək. Əksər məktəblərdə isə adına sinif otaqları var. Allah Prezidentimizin canını sağ etsin, Mehriban xanımı var etsin! Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin! Allah qazilərimizə cəsaətlər versin. Amin!»

Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin əsgəri Vətən müharibəsi zamanı Füzulinin azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə iştirak edib. Oktyabrın 20-də Füzuli döyüşləri zamanı şəhid olub. Şamaxı Şəhidlər Xiyabanında torpağa tapşırılıb. Ziyad Zərbəliyev ölümündən sonra «Vətən uğrunda» və «Füzulinin azad olunmasına görə» medalı ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, qəhrəman qardaşım!

Vətən müharibəsinin 18 yaşlı şəhidi Ağacan Cəbrayilov

Bu gün haqqında söz açacağım igidimiz, Vətən müharibəsinin gənc şəhidlərindən Ağacan Zakir oğlu Cəbrayilovdur. Şəhid 20 may 2002-ci ildə Moskva şəhərində anadan olub. 2020-ci il sentyabrın 27-də Azərbaycan Silahlı Qüvvələri tərəfindən Ermənistanın işğalı altında olan ərazilərin azad edilməsi üçün başlanan Vətən müharibəsində savaşıb. Subay idi..

Şəhidin atası Cəbrayilov Zakir bəy deyir ki, onların üç övladı var: «Böyük

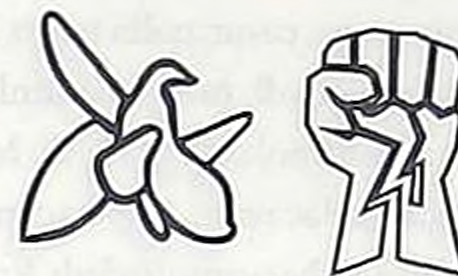
övladım Sədi birinci qrup əlildir. Serebral iflic xəstəliyindən əziyyət çəkir.. Qızım Ləman iə anadangəlmə gözdən əlildir. Ağacan da Vətən uğrunda şəhid oldu».

Şəhidin anası Cəbrayılova Aybəniz xanım deyir ki, oğlum həmişə deyirdi ki, əsgər gedib- gəlim, hər şeyi özüm edəcəyəm: «Qardaş, bacımı həkimə aparıb, müalicə etdirəcəyəm. Anamı villada yaşadacam. Zirək, zəhmətkeş uşaq idi. Heç vaxt işdən qorxmazdı. Hərbiyə gedəndə istədiyi qız vardı. Dedi ana, mənim gəlməyimə 25 gün qalmış elçi gədərsən... (Red. ağlayır) Qardaşını boynunda aparardı kafe, restorana, çox sevirdi bacı, qardaşını. Çox mərd uşaq idi. Atası burda olmayanda qarğıdalı satıb pul qazanırdı. O, ailəsinə çox bağlı idi, atasını, anasını çox sevirdi. Gedib metal yığıb satardı. Hər dəfə dostlarını bura çağırırdı. Hələ də mən onun yoxluğuna inana bilmirəm. Şamaxı Rayon Regional Kollegində meşə təsərrüfatında oxuyurdu. Təhsilini dondurub, getdi əsgərliyə. 1 manatın üstünə ürək sözlərini yazıb mənə yollamışdı. Əvvəl Sarıcalıda, daha sonra Papaninə gətirilib. Biza zəng

etdilər ki, bəs Ağacanın nəyisiniz? Dedim, anasıyam. Daha sonra qardaşimgil gətirdilər Papanin hospitalına. Gətirdilər balamın nəşini...»

Şəhidin atası deyir ki, mən Moskvada işləyirdim, gəldim çatdım ki, balam şəhid olub: «Ağacanın adına Şamaxı şəhərində küçə var, 2 nömrəli məktəbdə və Sabir adına orta məktəbdə isə sinif otaqları var. Mən 20 il Rusiyada olmuşam, torpaqlar azad olan günə qədər biz utanırdıq. Mən öz şəhid oğlumla fəxr edirəm! Bu gün məşallah bütün dünya bizə həsəd aparır. Şükür bu günə! Kaş o vaxtlar da belə olardı, heç torpaqlarımız işğal olunmayırdı. Şükür ki, bu gün biz müstəqil, güclü dövlətimizin və oğullarımızın sayəsində torpaqlarımızı işğaldan azad etdik! Allah Prezidentimizdən razı olsun! Yaşasın müstəqil Azərbaycan!»

Azərbaycan Ordusunun əsgəri olan Ağacan Cəbrayilov Vətən müharibəsində savaşıb. Noyabrın 10-da şəhid olub. Şamaxı Şəhidlər Xiyabanında dəfn olunub. Ağacan Cəbrayilov ölümündən sonra «Vətən uğrunda» medalı ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, şəhid qardaşım!

“Deyirdi, ana, vaxt tez gəlsəydi, əsgərliyə gedərdim”

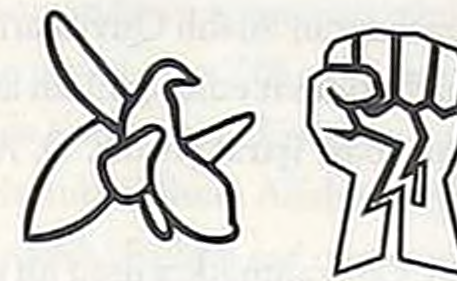

Elvin Ağakərimov 2002-ci il aprelin 1-də Şamaxı şəhərində anadan olub. 2008-2019-cu illərdə Şamaxı şəhər İnşaatçı qəsəbəsində tam orta məktəbdə təhsil alıb. Erkən yaşlarından güləşlə məşğul olub. Subay idi. Şəhidin anası Xədicə xanım deyir ki, o, mənə çox bağlı idi. Həmişə gəlib deyirdi ki, ana, mən polis olacağam: «Deyirdi ki, səni kraliça kimi yaşadacağam. Həmişə deyirdi, ana, vaxt tez gəlsəydi, gedərdim əsgərliyə. Çox se-

virdi Vətəni, millətini. Çox qorxmaz, cəsur, qəlbi təmiz insan idi. Böyüklə-böyük, kiçiklə-kiçik idi. Ən çox da mənə bağlı idi, mən də onunla nəfəs alırdım. (Red. ağlayır) Əsgər gedənə kimi kafe və restoranlarda işləyirdi. Maşını vardı, satdı, bacısını gəlin köçürtdü. Dedi, mən əsgər gedəcəyəm, qoy bacımın xeyir işini edim, sonra rahat gedim. 2020-ci il 2 oktyabrda bacısının övladı Emin dünyaya gəldi, balam dayı oldu. Oktyabrın 3-də oğlum şəhid oldu və torpağa qoyuldu. Müəllimləri həmişə onu çox tərbiyəli, sakit uşaq olaraq tərifləyirdilər. O, böyük-kiçik yeri bilən uşaq idi. İnanın, o dostdan, tanışdan ötrü canını belə verməyə hazır idi. Heç qorxu nədir bilməzdi mənim balam. Oğlumla son əlaqəmiz sentyabrın 26-sı olub. Bizdən öncə qonşumuzda Zaur adında dostuna deyiblər ki, Elvin şəhid olub. 2020-ci il oktyabrın 3-də axşam saat 6-da biz oğlumun şəhid olmasından xəbər tutduq. Dayısı Hüseynağa gətirdi şəhid balamın nəşini. (Red. ağlayır) Ana-ata üçün çox çətindir, amma sevinirsən, təsəllin odur ki, oğlun Vətən, bayraq uğrunda qəhrəmanlıqla döyüşüb şəhid oldu. O, bizim fəxrimizdir!»

Şəhidin atası Ağakərimov Eldəniz bəy deyir ki, getmişdim yanına, mənə dedi, ata, məndən narahat olmayın, qətiyyən! Qonşumuzun oğlu var, onunla bir yerdə gəzib, dolaşırdı həmişə: «Ona zəng edib ki, gecə saat 4-də bizi müharibəyə aparırlar, salamat qalın, atama, anama bu barədə heç nə demə. O, dost-tanışa çox can yandıran oğul idi. Həmişə hörmətlə yanaşırdı. Oğlumun adına Şamaxı şəhərindəki bir orta məktəbdə sinif otaqları və bulaq kompleksi var. Vətən sağ olsun! Balam üçün onu deyə bilərəm ki, Allah cəmi şəhidlərimizə və oğluma rəhmət eləsin! Allah Prezidentimizə, qazılarımıza cansağlığı versin!»

Elvin Ağakərimov 2020-ci ildə müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırılıb. Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin əsgəri olan Elvin Ağakərimov Vətən müharibəsi zamanı Ağdərə və Suqovuşanın azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə iştirak edib. Oktyabrın 2-də Tərtər istiqamətində gedən döyüşlər zamanı şəhid olub. Şamaxı Şəhidlər Xiyabanında torpağa tapşırılıb. Elvin Ağakərimov ölümündən sonra «Vətən uğrunda» və «Laçının azad olunmasına görə» medalları ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, igid qardaşım!

“Boynunu sarıyib ki, komandiri bilməsin, döyüşdən kənarda qalmasın”

Qarabağımızı azad edərək şanlı Zəfəri qanı ilə qazanan igidlərimizdən biri də şəhid Zöhrab Sübhan oğlu Allahverdiyevdir. Bu dəfə onun ailəsi ilə birlikdə qəhrəmanımızın həyat yoluna birlikdə nəzər saldıq. Zöhrab Allahverdiyev 2001-ci il sentyabrın 28-də Şamaxı şəhərində anadan olub. 2007-2018-ci illərdə M.K. Veysov adına 6 saylı Şamaxı şəhər tam orta məktəbində təhsil alıb. 2019-cu ildə müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırılıb.

Vətən müharibəsinə qədər Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin Mingəçevir şəhərində yerləşən «N» sayılı hərbi hissədə xidmət edib. Şəhidin atası Allahverdiyev Sübhan bəy də Birinci Qarabağ müharibəsi iştirakçısıdır. O, Ağdərə istiqamətində 4 il döyüşüb:

«Bir qızım, bir oğlum vardı. Çox zəhmətkeş uşaq idi oğlum. Əmiləri ilə birlikdə usta işləyirdi. Tikinti işləri ilə məşğul idi. Hələ uşaq vaxtından bayrağı çox sevirdi. Bir dəfə bayraq gətirmişdi ki, ata, bayrağı yerə atıblar. Həmişə mənə söyləyirdi ki, ata, siz geri qaytara bilmədiyiniz torpaqları düşməndən biz geri alacağıq. Ən böyük arzusu da bu idi. Tez-tez Şəhidlər xiyabanına gedib şəhidləri ziyarət edərdi. Hərbi akademiya daxil olmağı çox istəyirdi. Gedib bütün mandatlardan keçmişdi. Çox yaxşı oxuyurdu. Futbol, həndbol, futbol klublarının üzvü idi. Boş vaxtı olan kimi idman zalına gedib cüdo ilə məşğul olurdu. Bütün yay boyu işləyirdi. Bu evimizi 1 ilin içində fəhləliklə tikmişik. Ömür boyu kasıb adam olmuşuq. Varın dövlətin dalınca düşən adam olmamışam. Biz 6 qardaş hamımız Vətənə olan borcumuzu

vermişik. Hələ 1918-ci ildə mənfur ermənilər Şamaxıda camaatı qırıblar, hətta məscidə yığıb kəndliləri öldürüblər. Tarix boyu biz düşmən tərəfdən ağır zərbələr almışıq. Gənclərimizə məsləhətim tariximizi unutmasınlar. Mən bu gün türk dövlətləri, dövlətimlə fəxr edirəm! Bu gün Prezident əmr etsə, Vətən çağırırsa, gedib şəhid olmağa hazıram. Biz daima bir, bərabər olmasaq, heç cür düzəlməyəcək.

2020-ci il oktyabrın 7-də telefonla hərbi hissədən zəng etmişdilər. Dedilər ki, uşaq yaralanıb. Mən də oradakı tanışlardan maraqlandım ki, yüngül yaradır. İkinci dəfə 9 oktyabrda boynundan yaralanmışdı. Yaralandıqdan sonra boynunu sarıyıb ki, komandiri bilməsin, döyüşdən kənarda qalmasın. Oktyabrın 9-dan 10-a keçən gecə 17 nəfər döyüşmüşlər. Bütün tağım komandirləri, 4 əsgər, leytenant, baş leytenant Suqovuşandan Ağdərəyə gedən istiqamətdə şəhid olublar. Şəhidlik xəbəri 10 oktyabrda gəlmişdi. Lakin oğlumun nəşini oktyabrın 17-də torpağa tapşırıdım. Zöhrabın adına Şamaxı şəhərində küçə, məktəbdə sinif otağı var. Bu yaxınlarda orta məktəblərdən birinə oğlumun adı veriləcək.

Allah Ali Baş Komandanımıza cansağlığı versin! Allah rəhmət eləsin bütün şəhidlərimizə! Bizim vaxtilə tam görə bilmədiyimiz işləri bizim balalarımız gördü. Bir oğlum vardı, dövlətimiz, dövlətçiliyimizin üçün verdim. Öz canımı da bu ölkə, bu millət üçün verməyə hazıram. 40 il kölə kimi yaşamaqdansa, 1 gün azad yaşamaq yaxşıdır. Mən bu torpaqlardan ötrü, ana- bacımızın qeyrəti üçün hər zaman hazıram! Düzdür, üç mindən artıq şəhid verdik. Azərbaycan 30 ildir Zəfər yaşamırdı, biz buna görə Ali Baş Komandana, qəhrəman oğullara borcluyuq!»

Azərbaycan Ordusunun əsgəri olan Zöhrab Allahverdiyev Vətən müharibəsində savaşıb. Oktyabrın 10-da Suqovuşan döyüşləri zamanı şəhid olub. Şamaxı Şəhidlər Xiyabanında dəfn olunub. Zöhrab Allahverdiyev ölümündən sonra «Vətən uğrunda» medalı ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun igid qardaşım!

“Müharibə vaxtı Rauf neytralı keçib, 2 gün sonra sağ gəlib”

Bu gün haqqında söz açacağım igidimiz, Vətən müharibəsinin gənc şəhidlərindən Rauf İlyas oğlu Əliyevdir. Rauf İlyas oğlu Əliyev 1993-cü il 11 fevralda Şamaxı şəhərində anadan olub. 1999-2008-ci illərdə E.Hüseynov adına 2 saylı Şamaxı şəhər orta məktəbini bitirib. 2008-2012-ci illərdə Sumqayıt musiqi kollecində tar ixtisası üzrə təhsil alıb. 2015-ci ildə İsmayilli Regional Mədəniyyət İdarəsinin tabeliyində fəaliyyət göstərən Qobustan

şəhər Rəşid Behbudov adına Uşaq incəsənət məktəbində tar müəllimi kimi fəaliyyət göstərib. 2012-2014-cü illərdə Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin Ağdam rayonunda yerləşən “N” saylı hərbi hissəsində xidmət edib. Subay idi.

Şəhid anası Səbinə xanım deyir ki, Rauf uşaqlıqdan çox vətənpərvər, sözbəxan, ağıllı və qayğıkeş uşaq idi: «Mənə çox bağlı idi. Bir saniyəsinə mənə keçirməzdi. Çox mərd, qorxmaz, cəsur idi. Sərbəst, müstəqil böyümüşdü. Nişanlı idi, evi düzəltdirdik ki, toy edək. Oğlum şəhid oldu. Daha heç nə istəmirəm. Dövlət gəldi təmir edə, razı olmadım. Neyləyirəm, balamın yoxluğundan sonrakı abadlığı...

Ağcabədidə hərbi xidmətdə olarkən müşahidə kəşfiyyatında manqa komandiri idi. O vaxtı saxlamaq istəyirdilər hərbidə, biz qoymadıq. Çox gözəl alman, rus dillərini bilirdi. Şəhid olmamışdan qabaq mənə deyirdi ki, ana, şəhid olsam, nə edərsən? Daima deyirdi ki, general-mayor Polad Həşimov vurulandan sonra daha biz dözə bilmərik. Generalımız şəhid olub, gedib döyüşəcəyik. Heç kimə xəbər etmədən də çıxdı getdi. Çox gərgin idi, qəzəbli idi ermənilərə. Türklər təlimlərə gəlmişdi,

o, da deyirdi ki, gedəcəyəm, döyüşəcəyəm, lazım gəlsə, öləcəyəm mən də! Müharibə vaxtı silah-sursat bitibmiş, gedib neytralı keçib, 2 gün sonra sağ gəlib. Hərbçi yoldaşları deyib ki, gör toyunda nə edəcəyik! Deyib ki, yox mən şəhid olacağam. Yaralananda kəlimeyi-şəhadətin deyərək dünyasını dəyişib. (Red. ağlayır)

Balama iki silah vermişdilər, həm snayperi, həm də pulemyotu vardı əlində. Çox məğrur oğul idi. Elə yenilməz idi. Mənə nazirlikdə dedilər ki, gör necə oğlan olub ki Rauf, qız üzüyünü hələ də çıxarmayıb barmağından. O, nişanlısını çox sevirdi, nəfəsi canı kimi bağlı idi, həmişə ona dəstək idi. Bütün Şamaxı camaatı Raufun şəhid olmağını bilirmiş, ancaq biz bilməmişik. Günlərdir evimiz adamlarla aşıb-daşırdı. Ancaq bir qonşum var, o gəlib oturdu, sonra əmisi oğlul gəldilər, dedilər ki, Raufu danışmışınız? Dedim, bəli. Balamı vuran an hiss etmişdim, elə bil mənim ciyərim yanırdı. Bildim ki, balam şəhadətə qovuşdu. Onun üçün bütün kənd ağlayırdı. İnanın, bütün Qobustan camaatı gəlmişdi. Heyif balam, yazıq balam. Elə bilirəm balam gələcək, pəncərəni döyəcək ki, ana, mən sağalıb gəlmişəm. Hər an elə bilirəm balam dönəcək. Mən onun yoxluğuna dözə bilmirəm. (Red. ağlayır) Mən fəxr edirəm ki, mənim oğlum şəhid olub! Onun qanı yerdə qalmadı. 1992-1993-cü illərdəki şəhidlərimizin də qanı alındı. Mən bütün şəhidlərimizlə fəxr edirəm! Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin!»

Şəhid Rauf İlyas oğlu Əliyevin adına xatirə lövhəsi, Rəşid Behbudov adına Musiqi məktəbində barelyef qoyulub, digər orta məktəblərdə isə adına sinif otaqları var. Eyni zamanda Şamaxı şəhərində adına küçə var.

Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin əsgəri olan Rauf Əliyev Vətən müharibəsi zamanı Ağdərə və Suqovuşanın azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə iştirak edib. Sentyabrın 30-da Talış yüksəkliyi istiqamətində gedən döyüşlər zamanı şəhid olub. Şamaxı Şəhidlər Xiyabanında torpağa tapşırılıb. Rauf Əliyev ölümündən sonra «Vətən uğrunda», «Laçının azad olunmasına görə» medalları ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, igid qardaşım!

Vətən müharibəsi şəhidi Baba Qasimov

Bu gün haqqında söz açacağım igidimiz, Vətən müharibəsinin gənc şəhidlərindən Baba Əhməd oğlu Qasimovdur. Baba Qasimov 1989-cu il noyabrın 1-də Astara rayonunun Ərçivan qəsəbəsində anadan olub. Ailəli idi. Üç övladı yadigar qaldı. Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin giziri Baba Qasimov Aprel döyüşlərində də iştirak edib. Şəhid anası Qasimova Gülşən xanım deyir ki, Babanın bir qız, iki oğul övladı var: "Nəvələrim Fatimə və

Əhməd Astara rayonu 3 nömrəli orta məktəbdə təhsil alırlar. Balamın kiçik oğlu Əliməhdi isə məktəbəqədər təhsil alır. Allah onu mənə 34 yaşında vermişdi, verdiyi əmanətini də geri aldı..."

Şəhid atası Qasimov Əhməd Rza bəy oğlu deyir ki, uşaq vaxtından o, hərbi çox sevirdi. Başqa fənləri deyil, hərbi hazırlıq fənnindən çox yaxşı qiymət alırdı: «Uşaq vaxtından çox zəhmətkeş idi. Fiziki cəhətdən cüssəli olub. Mənə çox bağlı idi. Mən onu həmişə özümə qardaş sayırdım. Nə desəm, deyərdi, baş üstə, ata. Hər bçi yoldaşları 2016-cı ildə Füzulidə olublar, kəşfiyyatçı idilər. Həmişə sual edirdilər nə yeyirsiniz oralarda? Baba da deyirdi, ilana kimi yemişdik, heç qorxusu yox idi. Oğlum iki erməni əlindəki bel ilə öldürüb. Əlbəyaxa döyüşdə də daha iki erməni məhv etmişdi. Döyüş yolu Füzuli, Cəbrayıl, Xocavənd, Qubadlı istiqamətində olub. Oğlum gəlinimizin qohumuna əlaqə nömrəmizi vermişdi ki, məndən bəd xəbər gəlsə, ailəmə xəbər edərsiniz. 2020-ci oktyabrın 20-si şəhid xəbəri gəldi. 21-də Ərçivan qəsəbəsində dəfn olunub. Biz onunla fəxr edirik. Ruhu şad olsun! Allah

bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin, ata-analara, bütün ailələrə Allah səbir versin! Allah bizə izin versin, oğlumdan yadigar qalan balalarını böyüdək!"

Şəhid atası Qasimov Əhməd Rza oğlu deyir ki, şəhidimin adı yaşadığı küçəyə, orta məktəbdə sinif otağına verilib və ailənin öz vəsaiti hesabına bulaq kompleksi inşa edilib. Şəhidin adına bir zamanlar yaşadığı küçə verilib. Adına orta məktəbdə sinif otağı var. Ailənin öz vəsaiti hesabına bulaq kompleksi var.

Azərbaycan Ordusunun giziri olan Baba Qasimov Vətən müharibəsi zamanı Füzulinin və Qubadlının azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə savaşıb. Baba Qasimov oktyabrın 21-də Qubadlı döyüşləri zamanı şəhid olub. Astara rayonunun Ərçivan qəsəbəsində dəfn olunub. Baba Qasimov ölümündən sonra «Vətən uğrunda», «Füzulinin azad olunmasına görə», «Xocavəndin azad olunmasına görə» medalları və «Vətənə xidmətə görə» ordeni ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, şəhid qardaşım!

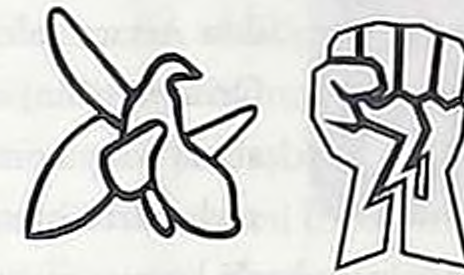
“Deyirdi, ana, yerim lap əladır” – Şəhid anası

Bu gün haqqında söz açacağım igidimiz, Vətən müharibəsinin şəhidlərindən Nurlan Ələvsəd oğlu Rəhimovdur. Nurlan Rəhimov 1981-ci il noyabrın 22-də Astara şəhərində anadan olub. 1988–1999-cu illərdə Ş.Qasımov adına 4 nömrəli tam orta məktəbdə təhsil alıb. Nurlan evli idi, iki övladı yadigar qalıb. Şəhidin anası Rəhimova Səidə xanım deyir ki, ailədə bir oğlum, iki qızım var:

“Həyat yoldaşım Rəhimov Ələvsəd müəllim idi, rəhmətə gedib. Qızım Sevinc və Nuranə ailəlidirlər. Nurlanın həyat yoldaşı Səbinə ali təhsilli müəllimdir. Hazırda işləmir. Balamın böyük övladı Ələvsəd 2012-ci ildə anadan olub. O, 5-ci sinifdə oxuyur. Qızı Səidə isə 2015-ci ildə doğulub. 2-ci sinifdə oxuyur. Nurlan çox çevik uşaq idi. İdmanla məşğul olardı. Qohumlara, dostlara çox yaxın idi. Bütün sinif yoldaşları həmişə yanına gəlirdi. Nurlan Aprel döyüşlərində də iştirak edib. Atasının ikinci cüməsində Aprel döyüşləri başlamışdı. İki həftə döyüşlərdə iştirak edib, o müddətdə onunla heç bir əlaqəmiz olmadı. Deyirdim, atan getdi, indi də bizi sən tək qoyursan?! (Red. ağlayır) Oğlum səngərdə məni yığdı. Azan vaxtı idi, dedim hardasan, oğlum? Dedi, ana, narahat olma, mənim yerim lap əladır. O tank əleyhinə minaatan idi. Oğluma igidliyinə görə fəxri fərman da veriblər. Astara şəhər 5 sayılı məktəbin sinif otağına da oğlumun adı verilib. Allah şəhidlərimizə rəhmət eləsin, qazilərə cansağlığı versin! Mənim övladımın ən böyük arzusu idi şəhid olmaq. O, şəhid oldu!”

Azərbaycan Ordusunun kiçik çavuşu olan Nurlan Rəhimov Vətən müharibəsi zamanı Füzulinin azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə savaşıb. Sentyabrın 30-da Xocavənd rayonunun Üçtəpə adlanan ərazisində şəhid olub. Nurlan Rəhimov ölümündən sonra «Vətən uğrunda» və «Xocavəndin azad olunmasına görə» medalları ilə təltif olunub. Ruhun şad olsun, qəhrəman qardaşım!

“Qardaşım mənim qoruyucu mələyim idi”

Qarabağımızı azad edərək şanlı Zəfəri qanı ilə qazanan digər igidlərimizdən biri də Astaradan olan şəhid Kamran Cəlal oğlu Seyfullazadədir. Bu dəfə onun ailəsi ilə birlikdə qəhrəmanımızın həyat yolundan danışib, yad etdik. Seyfullazadə Kamran Cəlal oğlu 14 yanvar 1999-cu ildə Astara şəhərində anadan olmuşdur. Orta təhsilini Astara şəhər F.Əliyarov adına 6 saylı orta məktəbdə almışdır. “N” saylı hərbi hissədə hərbi xidmətini başa

vurub. Kamran iyul hadisələri zamanı hərbi komissarlığa gedərək könüllü cəbhəyə getmək üçün yazılı ərizəsi ilə müraciət edib. Əks-hücum əməliyyatları başlayan ilk günlərdə Kamran könüllü cəbhəyə yollanıb. Şəhidin anası Seyfullayeva Ruqiyyə xanım deyir ki, ailəmizdə rəhmətlik şəhidlə birgə iki övladımız vardı:

«Oğlum çox dəcəl, amma mərd idi. Onun bütün mübarizəsinin bir amalı olub. Bacısı ilə bir məktəbdə oxuyurdu. 2 yaş fərqləri vardı, bir-birilərini çox istəyirdilər. Mən yemək bişirirdim, o paylayırdı. Çox ağıllı idi mənim balam. Özünü tanıyan-dan bəri həmişə ya iş yoldaşı olmuşuq, ya da yol yoldaşı. Allah bütün analara o cür övlad versin, taleyi elə olmasın. Mənim balam mələk idi. (Red. ağlayır) Allah şəhidlərimizə rəhmət eləsin! Bütün qazılarımıza cansağlığı versin! Yaşasın müstəqil Azərbaycan!”

Bacısı Seyfullazadə Samirə Cəlal qızı deyir ki, qardaşım hərbi xidməti Ağdamda keçib, kəşfiyyat taborunda idi: “Bir gün gəldi dedi ki, mailini mənə ver, lazımımıdı, mən də verdim. İki dəfə könüllü qeydiyyatdan keçibmiş. O, həmişə içimə rahatlıq verərdi, mənə ata kimi rəftar edirdi. Biz ondan çox razı olduq, Allah da ondan razı

olsun! Hara gedirdim, mənimlə idi, çox diqqətçil idi. Mənim qoruyucu mələyim idi qardaşım. Evimizin bütün yükü onun üzərindən keçib. Bizim uşaqlığımız çox çətin keçib. Heç nəyi doyunca yaşamadıq, bilmədik necə keçdi uşaqlıq. 2020-ci il 21 sentyabrda yollanıb hərbi komissarlığa. Orada adı çıxmayıb, mübahisə edib ki, mən bu gün gedəcəyəm döyüşə, mənə də mütləq aparın. Oradan onu Ağcabədiyə yola salıblar. Sonra isə Füzuliyə. Mənim qardaşım ümumilikdə 41 gün döyüşüb, 12 gün Şuşada döyüşüb. 4 noyabrda əlbəyaxa döyüşlərdə yaralanıb. Əsgər yoldaşları deyir ki, qardaşım 80 kq yükü qoyub çiyinə dağa daşıyırmış. 1553 metr yüksəklikdə həlak olub qəhrəmancasına...

Şəhid Nail Orucovun hüsründən gəlirdim evə, gördüm dostları yığıb hamı bizim evimizə tərəf baxırdı. O, şəhid olan günə kimi o qədər rahat idim. Mən həmin günü qardaşıma heç dua etmədim! Həmin gün içimdə fərahlıq vardı. Hərbi komissar bura gəldi, bayrağın üstünə şəklini qoydular, ondan sonra başa düşüb qışqırdım. Qardaşımı gətirdilər, üzünü açıb baxana kimi deyirdim yox, bu mənim qardaşım deyil, o ölə bilməz...” (Red. ağlayır)

Vətən müharibəsində əks-hücum əməliyyatları başlayan ilk günlərdə Kamran könüllü cəbhəyə yollanmış, Füzuli, Hadrut, Cəbrayıl istiqamətində döyüşlərdə iştirak etmiş, dəfələrlə yaralı döyüş yoldaşlarını döyüş meydanından çıxarmışdır. Döyüş yoldaşları Kamranın onlarla erməni başını kəsdiyindən danışır. Sonda isə Şuşaya ilk daxil olan Xüsusi Təyinatlı Dəstənin könüllüsü olaraq Kamran 4 noyabrda Şuşa uğrunda gedən döyüşlərdə qəhrəmancasına şəhidlik zirvəsinə ucalıb. 5 noyabr 2020-ci ildə doğulduğu Astara şəhərində dəfn olunmuşdur. Kamran Seyfullazadə ölümündən sonra «Vətən uğrunda», «Cəbrayılın azad olunmasına görə», «Füzulinin azad olunmasına görə», «Xocavəndin azad olunmasına görə», «Şuşanın azad olunmasına görə» və «Cəsur döyüşçü» medalları ilə təltif olunub. Ruhun şad olsun, şəhid qardaşım!

“Mən çox-çox sonra bildim ki, onlar dağlarda döyüşüblər”

Bu dəfə şəhid Cəmil Anar oğlu Qurbanzadənin ailəsi ilə birlikdə qəhrəmanımızın həyat yolundan danışib, onu yad etdik. Cəmil Qurbanzadə 27 aprel 2003-cü ildə Astara şəhərində anadan olmuşdur. Astara şəhər 2 saylı tam orta məktəbi bitirdikdən sonra 2020-ci ildə Azərbaycan Dövlət İdman Akademiyasının qiya-bi şöbəsinə daxil olub. 2021-ci ilin aprel ayında hərbi xidmətə yola düşüb. Cəmil Qurbanzadənin təxris olmağına 18 gün

qalmışdı. Ailədə 2 bacının tək qardaşı olub. Subay idi. Şəhidin anası Qurbanova Rumiyyə xanım deyir ki, Cəmil ilk övladım idi:

“Qönçə və Aylin adlı iki övladım da var. Cəmil bir az dəcəl idi. O, mənə ilk dəfə analıq hissini yaşadıb. Məktəbdə də həmişə çox çılğın uşaq olub. O, dostlarını çox sevirdi. Ürəyi təmiz, çox qayğıkeş idi. O qədər arzuları var idi ki. Deyirdi, gəlib, işləyib, bacımla Bakıda qalacağam, bacımı oxudacağam. Arzuları yarım qaldı, tale imkan vermədi. 2020-ci il 27 sentyabr döyüşlərində dedi ki, ana mən könüllü gedib döyüşəcəyəm. Həmişə dilə gətirirdi ki, mən şəhid olacağam...” (Red. ağlayır)

Şəhidin atası Qurbanov Anar bəy deyir ki, oğlum Gəncədə “N” saylı hərbi hissədə idi. Dedi, anam, bacılarımı bura gətirmə: “O, hərbiyə kişilik məktəbi kimi baxırdı deyə, istəmirdi anasigil gəlsin. Çox qeyrətli uşaq idi. Bir müddətdən sonra Giləzidə o kompüter kurslarına qatılmışdı. Çox diribaş, güclü oğul idi. Mən çox-çox sonra bildim ki, onlar dağlarda döyüşüblər. Heç nədən qorxusu yox idi, uşaqlıqdan çox mərd oğul olub. Cəmil komandada çox seçilən, erməniyə qan ud-

duran oğullardan olub. 194 sm boyu vardı, boks təlimi üzrə Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyasına qatılmışdı. Komandiri Cəmil haqqında xatirələrinin birini danışarkən deyib ki, gənc əsgərlərlə kəşfiyyata gedəndə Cəmil 10 litr su götürüb. Komandir soruşub ki, bunu niyə götürmüşsən? Deyib ki, gənc əsgərlər su götürməyib, onlar üçün götürmüşəm. Hərbi xidməti bitməyinə 1 ay qalmışdı. Dedim ki, get hospitala. Dedi, heç vaxt! Ata, mənim burada öz öhdəliklərim var, hətta bilirmiş şəhid olacaq. Boynunun birkəsini verib dostuna deyib ki, valideynlərimə verərsən. Onlar düşmənin dərinliyində, Laçın rayonu istiqamətindən Zəngəzur mahalı istiqamətində uğurlu əməliyyatlarda iştirak ediblər. Qəhrəmancasına həlak olub mənim oğlum. Həmə qəbiristanlığında 13 nəfərlə birgə 11 saat döyüşə-döyüşə yüksəkliyə qalxıblar. Sonra isə oğlumun icra orqanları tərəfindən şəhidlik xəbərini almışam. Astara şəhər qəbiristanlığında böyük izdihamla dəfn edildi. Dəfndə hardasa 30 minə yaxın adam iştirak edirdi.

Hazırda Astara şəhərinin mərkəzində yerləşən küçələrdən birinə Cəmil balamın adı verilib, Bakı şəhərində orta məktəblərdən birində sinif otağı, oxuduğu məktəbdə isə şəhid guşəsi yaradılıb. Allah rəhmət eləsin şəhidlərimizə! Azərbaycanın yeni tarixini onlar qanları ilə yazdılar. Mən fəxr edirəm ki, mənim oğlum Vətən uğrunda döyüşüb, şəhid olub! Dəmir yumruğun bir hissəsində mənim övladımın da olması ilə qürur duyuram. Bütün şəhid valideynlərinin də qarşısında baş əyirəm. Həqiqətən də şəhidlər olmasaydı, qalib Azərbaycan olmazdı! Müstəqil, güclü dövlətimiz daima var olsun!”

Cəmil Anar oğlu Qurbanzadə 13 sentyabr 2022-ci ildə Azərbaycan Ordusunun həyata keçirdiyi Azərbaycan–Ermənistan sərhəd toqquşması (sentyabr, 2022) zamanı şəhid olub. Onun nəşi 16 sentyabr 2022-ci ildə doğulub boya başa çatdığı Astara şəhərinə gətirilib və böyük izdihamla Astara şəhər qəbiristanlığında dəfn edilib. Cəmil Qurbanzadə ölümündən sonra 3-cü dərəcəli «Vətənə xidmətə görə» ordeni və «Vətən uğrunda» medalı ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, igid qardaşım Cəmil!

“Həyat yoldaşım kəşfiyyat xəritələrini dəqiqliklə çəkərdi”

Bu gün haqqında söz açacağım növbəti qəhrəmanımız Astara rayonundan olan Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin mayoru, Vətən müharibəsi şəhidi Kamran Qılman oğlu Fərəcovdur. Kamran Fərəcov 14 yanvar 1978-ci il yanvarın 14-də Astara rayonunun Səncərədi kəndində anadan olub. 1984-1995-ci illərdə Astaradakı 2 nömrəli məktəbdə təhsil alıb. 1995-ci ildə Bakı Ali Birləşmiş Komandanlıq məktəbinin Taktiki Tank Qoşunları komandiri

fakültəsinə daxil olub. 1999-cu ildə leytenant kimi məzun olan Fərəcov Bakıda təlim komandiri vəzifəsində xidmətə başlayıb. Sonra Ağdam, Gəncə, Goranboyda cəbhə bölgəsində xidmət edib. 2018-ci ildə «Azərbaycan Ordusunun 100 illiyi» yubiley medalı ilə təltif edilib. Ailəli idi, 2 əkiz qızları - Dəniz və Şəms yadigar qaldı. Vətən müharibəsi zamanı Cəbrayılın və Qubadlının azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə savaşıb.

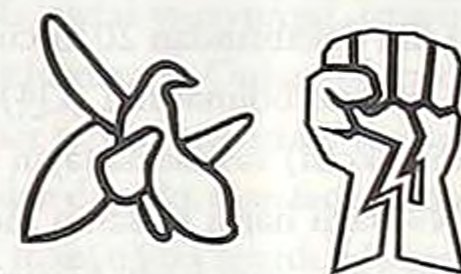
Şəhidin həyat yoldaşı Fərəcova Nuranə xanım deyir ki, o, əsl hərbiçi idi: “Ağdamda Mahrızlı kəndində uzun illər çalışmışıq. Güllə dəymiş qapılarda yaşayaraq Azərbaycan təhsilinə illərlə xidmət etmişəm. 14 il sonra balalarımız dünyaya gəldi. Kamran ikinci qrup əlil idi, asma bronxit idi. General-mayor Polad Həşimov şəhid olanda mən də könüllü yazıldım. O dedi ki, sən dur kənara, mən ikinci qrup əlil olsam belə, özüm gedəcəyəm. Bir dövlətin generalı şəhid olursa, daha geriye yol yoxdur. O, kişilik mövqeyini ortaya qoydu və orduya yazıldı...”

Kamran əvvəl 21 sentyabrda orduya qatıldı. Daha sonra isə Müdafiə naziri Zakir Həsənovun əmri ilə üçüncü taborun qərargah rəisi təyin olundu. Mənim yoldaşım çox həlledici döyüşlərdə iştirak edib. Bir gün o ermənilərlə döyüşdə sağ çıxmışdı. O, həmişə mənə deyirdi ki, hər şeyə hazırlıqlı olun. Sən hər şeyə qadir qızsan. Dəniz yuxuda atasını görmüşdü. Atasına yuxusunu danışarkən dedi ki, ata, sən döyüşdə ayağından yaralanmışsan, daha sonra qarnından. Möcüzə odur ki, Kamran əvvəl ayağından sonra isə qarnından yaralanmışdı. Bir neçə dəfə ona dedim ki, 18 illik həyat yoldaşım, övladlarımız da gec olub, bizi tək qoyma, qayıt. Kamran cavabında həmişə deyirdi ki, tək bizik uşaqları gec olub bu dünyadan köçən? Mənim gəlməyim və ya ölməyim yüzlərlə əsgərin ölməsi deməkdir. Mən Kamranı yuxularımda görürəm. Görürəm ki, evi bəzəmişəm o da gəlib, amma heç kəs yoxdur, təkdi. Deyir ki, sən istədin mənə görmək, mən də gəldim...(Red. ağlayır)

Yoldaşım işi çox gözəl bilirdi və kəşfiyyat xəritələrini dəqiqliklə çəkərdi. Deyirdi, mən göz görə-görə bu qədər insanı necə orada qoyub geri dönə bilərəm?!

Kamranın adı Astara rayonun mərkəzindəki küçəyə verilib, orta məktəbdə isə adına sinif otaqları var. Əslində şəhidlər yaşayırlar. Allah şəhid ailələrinə səbir versin. Onların mərtəbələri, məqamları ucadır. Hər birimizə onların məqamına layiq olmağı arzu edirəm!»

Azərbaycan Ordusunun kapitanı olan Kamran Fərəcov Vətən müharibəsi zamanı Cəbrayılın və Qubadlının azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə savaşıb. Kamran Fərəcov oktyabrın 21-də Qubadlı döyüşləri zamanı şəhid olub. Astara rayonunda dəfn olunub. Kamran Fərəcov ölümündən sonra «Vətən uğrunda», «Cəbrayılın azad olunmasına görə», «Qubadlının azad olunmasına görə» «İgidliyə görə» medalları və 3-cü dərəcəli «Rəşadət» ordeni ilə təltif olunub. Ruhun şad olsun, igid qardaşım!

“Dedi, iş yerimdəki bayrağı gətirib evimizin qapısından asarsan” - Şəhidin oğlu

Bu gün haqqında söz açacağım növbəti qəhrəmanımız Astara rayonundan olan Vətən müharibəsi qəhrəmanı Nail Rəfail oğlu Orucovdur. Orucov Nail Rəfail oğlu 1978-ci il iyunun 11-də Astaranın Məscidməhəllə kəndində doğulub. 1985-ci ildə Qapıçıməhəllə kənd orta məktəbinə daxil olub və 1992-ci ilə qədər həmin məktəbdə təhsil alıb. 1992-ci ildən 1995-ci ilə qədər təhsilini C.Naxçıvanski adına Hərbi liseydə davam etdirib. 1995-ci ildə

Bakı Ümumqoşun məktəbinə daxil olub və 1999-cu ildə həmin məktəbi «Motoatıcı» ixtisası üzrə bitirib. Məktəbi bitirdikdə ona «leytenant» rütbəsi verilib və Müdafiə nazirinin əmrinə əsasən, xidməti davam etdirmək üçün «N» saylı hərbi hissəyə göndərilib. 1999-2002-ci illərdə orada motoatıcı tağım komandiri, 2002-2005-ci illərdə motoatıcı bölük komandiri, 2005-2007-ci illərdə «N» saylı hərbi hissənin motoatıcı taborun maddi texniki təminat üzrə komandirin müavini, 2007-ci ildə «N» saylı hərbi hissənin motoatıcı taborun qərargah rəisi, həmin ilin dekabrından 2008-ci ilin dekabrınadək «N» saylı hərbi hissənin motoatıcı taborunun qərargah rəisi, 2008-ci ilin dekabrından 2013-cü ilin iyuluna kimi N saylı hərbi hissənin maddi texniki təminat bölməsinin (Q4) rəisi - (qərargah rəisinin maddi-texniki təminat üzrə köməkçisi) vəzifəsinə təyin olunub. 2014-cü ilin yanvarından oktyabrına kimi «N» saylı hərbi hissənin motoatıcı tabor komandiri, 2015-ci ilin dekabrına kimi isə «N» saylı hərbi hissənin maddi-texniki təminat üzrə vəzifəsində xidmət edib.

Müdafiə Nazirinin 31.12.2015-ci ildə 0912 nömrəli əmri ilə «Hərbi xidmət-keçmə haqqında» Əsasnaməni 156-cı maddəsinin «j» bəndinə (öz arzusu ilə) və 164-cü maddəsinə müvafiq olaraq, hərbi geyim formasını daşımaq hüququ ilə Polkovnik-leytenant kimi ehtiyata buraxılıb. 29 sentyabr 2020-ci ildə Azərbaycan Respublikası Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidməti tərəfindən təlimlərə cəlb olunub. Oktyabrın 6-dan etibarən, 1-ci Tabor komandiri vəzifəsi ilə müharibədəki xidmətinə başlayıb. Onun taboru Füzuli, Hadrut, Cəbrayıl və Qubadlı istiqamətində əks-hücum əməliyyatları ilə düşməni geri çəkilməyə məcbur qoyub, Qubadlı rayonunun Azərbaycan və Ermənistan sərhədini tam nəzarətə alıb. Ailəli olan şəhidimizin Ruslan, Əlihəsən və İbrahim adlı üç oğlu Vətənə əmanətdir.

Şəhidin həyat yoldaşı Ağamalıyeva Nigar xanım deyir ki, Naillə evliliklərdən üç oğul övladları var: «Böyük oğlumuz Ruslan 2005-ci ildə Astara şəhərində anadan olub. Azərbaycan Tibb Universitetinin Hərbi tibb fakültəsinin tələbəsidir. Atasının ən böyük arzusu Ruslanın həkim olması idi. Ortancıl övladımız Əlihəsən 2006-cı ildə Astara şəhərində anadan olub. 11-ci sinifdə oxuyur. Aviasiya Akademiyasına hazırlaşır. Arzusu pilot olmaqdır. Kiçik övladımız İbrahim 2012-ci ildə Astara şəhərində anadan olub. Hazırda 3 saylı tam orta məktəbin 5-ci sinif şagirdidir. 2020-ci ilin sentyabr döyüşləri başlayanda ehtiyata buraxılmış Nail könüllü hərbi xidmətə getdi. Əvvəlcə Ağcabədidə bir həftə təlimlərdə iştirak edib. Sonra müvafiq əmrlə tabor komandiri vəzifəsinə təyin edildi. Heç vaxt evə heç nə deməzdi ki, nə baş verir. O, gözəl ailə başçısı və gözəl həyat yoldaşı idi. Uşaqlarının ali təhsilli olmalarını çox istəyirdi. Mən həmişə danışarkən ona deyirdim ki, sən burada 3 övladın var özünü qoru. Deyirdi ki, mənim orada 3 övladım varsa, burada 300 övladım var. Biz hərbi ailəsiydik. Evdən gedəndə ailə olaraq hamımızı yığdı başına. Əvvəl təhsillə bağlı arzularını dilə gətirdi, Ruslana həkim olmağı sırf ürəkdən arzuladı. Dedi həmişə bir-birinizin arxasında dayanın. Onun əsgərləri deyirdi ki, o bir ata kimi həmişə bizim yanımızda idi. Hətta əsgəri ailə qurub öz övladına komandiri Nailin adını qoyub. Gəlmişdilər bizə, onu xoş xatirələrlə andılar. Hələ də bizim onlarla əlaqələrimiz var. Nə qədər yaşayırsınızsa, istəyirəm, gələcək nəsillərə bütün şəhidlərimizi tanıdaq, unutmurmayaq. Onları gələcək nəsillər unutmasın. Çalışaq, şəhidlərimizin məqamını hər zaman uca tutaq. Yaşasın müstəqil Azərbaycan!»

Şəhidin böyük oğlu Ruslan deyir ki, mən fənn olimpiyadasında yer tutmuşdum. Onun üzündəki xoşbəxtlik məni uğura apardı. Həmişə deyirdi, sizə hər zaman dayacağam, arxayam. Şəhidin ortancıl övladı Əlihəsən deyir ki, son dəfə hamımızla bir-

bir danışdı. Dedim ki, xəstəsən ata, səsin niyə batıb. Dedi ki, gedərsən mənim iş yerim Aztelekoma, oradakı bayrağı gətirib evimizin qapısından asarsan. Bundan 2 gün sonra da atamın şəhid xəbəri gəldi...

Yaşadığı küçəyə şəhid Nail Orucovun adı verilib və Astara şəhər 5 sayılı orta məktəbə adının verilməsi istiqamətində işlər aparılır.

Azərbaycan Ordusunun polkovnik-leytenantı olan Nail Orucov Vətən müharibəsi zamanı Cəbrayılın, Hadrut qəsəbəsinin, Füzulinin və Qubadlının azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə savaşıb. Oktyabrın 31-də Qubadlı döyüşləri zamanı şəhid olub. Astara rayonunda dəfn olunub. Nail Orucov ölümündən sonra «Vətən uğrunda», «Cəbrayılın azad olunmasına görə» medalı «Qubadlının azad olunmasına görə» medalları və «Azərbaycan Bayrağı» ordeni ilə təltif edilib. Bundan başqa xidməti zamanı polkovnik-leytenant Nail Rəfail oğlu Orucov «Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin 10 illiyi» yubiley medalı, «Qüsursuz xidmətə görə» 3-cü dərəcəli medalı, «Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin 90 illiyi» yubiley medalı, «Qüsursuz xidmətə görə» 2-ci dərəcəli medalı, «Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin 95 illiyi» yubiley medalı, «Qüsursuz xidmətə görə» 1-ci dərəcəli medalı, «Hərbi xidmətdə fərqlənməyə görə» 3-cü dərəcəli medalı, «Azərbaycan Ordusunun 100 illiyi» yubiley medalı, «Azərbaycan Silahlı Qüvvələri Veteranı» medalı ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, qəhrəman qardaşım!

“Balam özü könüllü getdi döyüşə”

- Şəhid atası

Astara rayonundan olan Vətən müharibəsi şəhidi Quliyev Tərlan Mehman oğlunun evində ailəsi ilə birlikdə onun əziz xatirəsini yad etdik. Tərlan Quliyev 2000-ci il yanvarın 26-da Astara rayonunun Ərçivan qəsəbəsində anadan olub. Azərbaycan Ordusunun əsgəri olan Tərlan Quliyev 2020-ci il sentyabrın 27-də Azərbaycan Silahlı Qüvvələri tərəfindən Ermənistan işğalı altında olan ərazilərin azad edilməsi və Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpa olunması üçün başlanan Vətən müharibəsində könüllü döyüşlərə qatılıb. Subay idi.

Şəhid atası Quliyev Mehman bəy deyir ki, ailəmizdə şəhidimizlə birgə 3 oğul övladımız var: «Böyük oğlum Kənan, ortancıl oğlum şəhidimiz Tərlan və kiçik oğlum İbrahim. Mənim oğlum çox zirək uşaq idi. Qardaşları ilə çox yaxın idi. Demək olar ki, mənə oğul kimi yox, böyük qardaş kimi idi. O, mənə çox sevirdi. Onun çox gözəl əl qabiliyyəti vardı. Mənim üç övladımın üçü də dövlətinə, millətinə bağlıdır.

Balam özü könüllü getdi döyüşə. O, Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrdə xidmət edirdi, 052-nin əsgəri olub. Əvvəl Füzulinə, daha sonra isə Cəbrayılın azad etdilər. Cəbrayılın Xocavənd arasında yüksəklik var, Pollan yüksəkliyi. Həmin yerin azad olunması istiqamətində şəhadətə ucalıb.

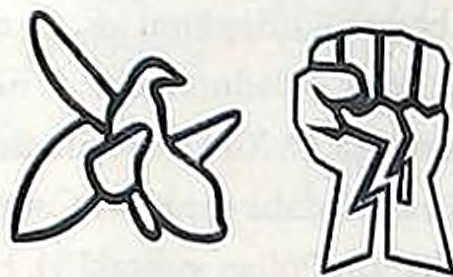
Qardaşları ilə çox yaxşı münasibəti vardı. Mənim övladlarımdan üçü də idmançıdır. Kiçik oğlum sərbəst güləşçidir, Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyasında təhsil alır. Böyük oğlum SOCAR-da işləyir. Subaydır. AD-

NSU-nun nəzdində Bakı Neft-Energetika Kollecinə bitrib. Ümumiyyətlə, mənim övladlarım ata-anaya çox bağlıdılar. Qardaşların elə bir dostluğu, birliyi vardı ki, təsəvvür edə bilməzsəniz. Tərlan çox yardımsevər uşaq idi, kiminsə nəsə imkanını olmayanda, nəyəsə ehtiyacı olanda ona yardım edərdi, kömək edərdi, dəstək olardı. Çox mərd uşaq idi. Demək olar ki, bütün kənd camaatına əhəd xəbərlərini qəsəbənin icra nümayəndəsi ilə birgə ikimiz deyirdik. Elə övladımın da xəbərini ilk özüm bildim...

Allah şəhid ailələrinə səbir versin, şəhidlərimizə rəhmət eləsin! Biz Ali Baş Komandanımızla birgə addımlayaraq bu qara ləkəni alnımızdan sildik. İnşallah daha müharibə olmasın. Bu gün də müharibə olsa, bir şəhid atası kimi biz hazırıq döyüşmək üçün. Oğul düşmən çəpəridir, Vətənimiz var olsun, oğullarımız var olsun. Bayrağımız enməsin!»

Şəhid Tərlanın adına yaşadığı qəsəbədə ən böyük küçələrdən biri, Astara şəhər Ceyhun Babayev adına 3 saylı tam orta məktəbinin isə "3 a" sinfi verilib.

Azərbaycan Ordusunun əsgəri olan Tərlan Quliyev Vətən müharibəsi zamanı Füzulinin azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə savaşıb. Oktyabrın 14-də Füzuli döyüşləri zamanı şəhid olub. Astara rayonunda dəfn olunub. Tərlan Quliyev ölümündən sonra «Vətən uğrunda» medalı ilə, «Cəbrayılın azad olunmasına görə», «Xocavəndin azad olunmasına görə», «Cəsur döyüşçü», «Hərbi xidmətdə fərqləndiyinə görə» 3-cü dərəcəli medalları və «Üçüncü dərəcəli Vətənə xidmət» ordeni ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, qəhrəman qardaşım!

“Elkiyar şəhid olmasından 6 ay öncə rabitə xətləri çəkirdi”

Haqqında danışacağımız növbəti igidimiz, Vətən müharibəsi şəhidi Elkiyar Abdulla oğlu Məmmədovdur. Elkiyar Məmmədov 1992-ci ildə 7 avqust Astara rayonunun Ərçivan qəsəbəsində anadan olub. 1998-2009-cu illərdə həmin qəsəbədə 4 nömrəli tam orta məktəbdə təhsil alıb. O, 2010-cu ildə Bakı şəhərində yerləşən "N" saylı hərbi hissədə xidmət edib və 2012-ci ildə hərbi xidmətini başa vurub. 2013-cü ildən Mingəçevir

şəhərində yerləşən "N" saylı hərbi hissədə MAXE rütbəsində sürücü kimi xidmətə başlayıb. 2015-ci ildə Füzuliyə ezam olunub və 5 il Füzulidə yerləşən "N" saylı hərbi hissədə qüsursuz xidmət edib. Azərbaycan Ordusunun əsgəri olan Elkiyar Məmmədov 2020-ci il sentyabrın 27-də Azərbaycan Silahlı Qüvvələri tərəfindən Ermənistan işğalı altında olan ərazilərin azad edilməsi və Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpası üçün başlanan Vətən müharibəsi zamanı Xocavənd uğrunda gedən döyüşlərdə savaşıb.

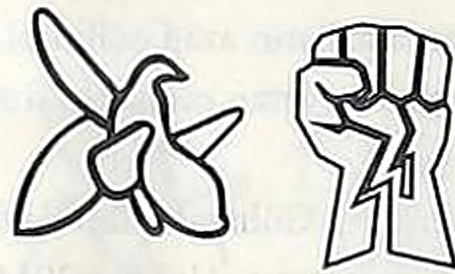
Şəhidin həyat yoldaşı Kazımova Gülnaz xanım deyir ki, Elkiyarla evliliklərindən 3 övladları var: «Böyük övladımız Abdulla 2014-cü ildə Astarada anadan olub. 3 nömrəli orta məktəbə gedir. Yaxşı oxuyur, əlaçıdır. Əkiz övladlarımız Damla və Duyğu 2018-ci ildə Astara rayonunda anadan olublar. Hazırda 4 yaşları var, bağçaya gedirlər. Yoldaşım 35 gün döyüşüb. Maxe kimi 8 il tam xidmət edib. Füzuli, Zəngilan Cəbrayıl kimi getmişdi. O, sürücü idi, ön cəbhəyə yemək aparırdı. «N» saylı hərbi hissədə, şəhid olmasından 6 ay öncə rabitə xətləri çəkirdi. Ön cəbhədə

idi. 2020-ci il 29 oktyabrda anam rəhmətə getdi, ondan 1 saat qabaq Elkiyarla danışmışdım, son telefon əlaqəmiz idi. O qədər sevincək idi. Gün ərzində 3-4 dəfə danışdıq. Danışarkən axırncı sözü o oldu ki, mən qabağa gedirəm, mənə zəng çatmayacaq. Üç gün ərzində həm anamı, həm yoldaşımı itirdim onlardan başqa arxa dayağım yox idi...(Red. ağlayır)

Mən həmişə ona deyirdim ki, mən sənsiz yaşaya bilmərəm. Bu gün məcbur yaşamalıyam, övladlarımı böyütməliyəm. O, ata-anasız böyümüşdü, 2 il də uşaq evində olub, sonra əmilərinin istəyi ilə götürüblər. Elkiyar çox çətin həyat yaşayıb. 4 yaşında atasını, 7 yaşında anasını itirib. Mən həyatda ona hər şeyi halal etdim. Kaş, bilsəydim şəhid olacaq, halallıq istəyərdim ondan. Sonuncu dəfə Füzulidə idik, 2020-ci il 24 sentyabrda oradan çıxıb gəlmişəm, Astaraya. Məni güclə yola saldı rayona. Kaş, gəlməzdim bəlkə də hər şey başqa cür ola bilərdi. Allah ona rəhmət eləsin, o cənnətlidir! Biz onlara borcluyuq. Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin!»

Şəhidimizin adına Astara məktəblərində sinif otaqları var.

Azərbaycan Ordusunun əsgəri olan Elkiyar Məmmədov Vətən müharibəsi zamanı Xocavənd uğrunda gedən döyüşlərdə savaşıb. Oktyabrın 30-da Xocavənd döyüşləri zamanı şəhid olub. Elkiyar Məmmədov ölümündən sonra «Xocavəndin azad olunmasına görə» və «Vətən uğrunda» medalları ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, igid qardaşım Elkiyar!

“Dedi, şəhid olsam, tabutumu bu iki şam ağacının ortasına qoyarsınız...”

Bu gün şəhid kapitan Şahnur Şahin oğlu Hüseynovun qəhrəmanlığı haqqında söz açacağıq. Kapitan Şahnur Şahin oğlu Hüseynov 1991-ci il noyabrın 30-da Polşanın Belqoqard şəhərində anadan olub. Orta təhsilini Füzuli rayon İkinci Mahmudlu kəndində alıb. 2006-2009-cu illərdə Cəmişid Naxçıvanski adına hərbi liseydə təhsilini davam etdirib. 2009-2013-cü illərdə Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbində

(AAHM) ali təhsil alıb. Şahnur Hüseynov Füzuli rayonunda yerləşən «N» saylı hərbi hissədə bölük komandiri, sonra taborun qərargah rəisi, daha sonra isə tabor komandiri vəzifələrində çalışıb. Ailəli idi, övladları yadigar qaldı. Şəhid anası Hüseynova Hədiyyə xanım deyir ki, ailədə 3 övladımız var, böyük övladım Şəhid Şahnur Hüseynov idi:

«Daha sonra ortancıl övladım Şəbnəm və kiçik övladım Şəhriyar oğludur. Oğlum uşaqlıqdan ata-anaya canyandıran idi. O bacı-qardaşını çox sevirdi. Həmişə atası onlara deyirdi ki, dərslərini oxumayan ata-anasını çox istəmir. Ən ağır söz sayardı evdə balalarını bunu. Cəlilabadda Göytəpədə yaşayırdıq, bacısını həmişə həyatə düşəndə qoruyardı, əlini heç buraxmazdı, o bacısını çox sevirdi. Biz Füzuliyə köçəndən sonra Narınc müəlliməsini çox sevirdi. Onun tərbiyəsinə görə müəllimə onun dərsləri ilə təmənnasız məşğul olardı. Atasının arzusu o idi ki, Şahnur hüquqşünas olsun. Müəllimləri deyirdi bu uşaq elə savadlıdır ki, ondan yaxşı hə-

kim, hüquqşunas olar. Məktəbdə müəllimləri gələcək haqqında sual edəndə oğlum həmişə deyirdi, mən general olacağam».

Şəhid atası Hüseynov Şahin bəy deyir, 2020-ci il 27 sentyabrda Füzuli Alxanlı istiqamətində ilk tabor mənim oğlumun taboru idi ki, Ohanyan səddini yardı: «N» saylı 2 taborun komandiri idi, 400- 500 nəfərlik şəxsi heyətin rəhbəri idi. Xidmətində fərqləndiyinə, savadına və təcrübəsinə görə 2013-cü ilin ilk tabor komandiri mənim oğlum olub. Həmişə əsgərlərinin qeydinə qalardı.

Qazax rayonundan gizir Həsənov adında bir nəfər gəldi dedi ki, o çətin anlarda mənim körpə övladım olmuşdu. O, mənim cibimə pul qoyub evimə yolladı ki, ata olmusan, get, balanı gör. Gəldi bizdən xahiş etdi ki, ikinci övladına komandirim Şahnur Hüseynovun adın qoymaq istəyirəm. Baş leytenant Yusif Abdullayev deyirdi ki, əgər bizim komandirimiz Şahnur Ohanyan səddini yarmasaydı, əsas hücum istiqamətini yaratmasaydı biz qələbə çala bilməzdik. Öz tabeliyində olan gizir sual edir ki, komandir döyüş olacaqmı? O isə cavabında bildirib ki, bəli, bu mərmilər sonuna kimi düşməyə atılacaq».

Şəhid anası Hüseynova Hədiyyə xanım deyir ki, ailəsi burada idi. Dedi ki, ana uşaqları gətirin: «2020-ci il 22 sentyabrında uşaqları apardıq Beylaqana orada ki-rayədə qalırdılar. Həmin günü səhər tezdən atasına zəng etmişdi. Dedi, ata, sabah müharibə olmalıdır, hazırıq biz. Uşaqlardan muğayat ol. Sevinə-sevinə deyirdi oğ-lun qələbə qazanıb, ana! O, general-mayor Polad Həşimov şəhid olanda dedi ki, ana, qadına bax, nə saçın yolub, nə üzün cırıb. Sən də belə ol. Bizdə iki şam ağacı var. Dedi, bax mən də şəhid olsam, bu iki ağacın ortasına qoyarsınız tabutumu. Balam dedi ki, kimi də etdik... (Red. ağlayır) Namaz qılırdıq, birdən gəlib dedi ki, kimsə çağırır. Dedim, gözlə gəlirəm. Kəndin icra nümayəndəsi ilə bir kişi gəlmişdi. Atası dedi, nə olub mənim Şahnuruma? Özündən getdi. Elə o gündən bu yana heç nə xatırlamıram. Biz onunla daima fəxr edirik! Allah şəhidlərimizə rəhmət eləsin! Bütün qazilərimizə cansağlığı versin, amin!»

Şəhidin adına ailənin şəxsi vəsaiti hesabına bulaq kompleksi tikilib, orta məktəbdə adını daşıyan sinif otağı var və yaşadığı küçəyə onun adı verilib.

Azərbaycan Ordusunun kapitanı olan Şahnur Hüseynov Vətən müharibəsi zamanı Füzulinin azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə savaşıb. Sentyabrın 29-da Füzuli döyüşləri zamanı şəhid olub. Astara rayonunda dəfn olunub. Şahnur Hüseynov ölümündən sonra «Vətən uğrunda», «İgidliyə görə», «Füzulinin azad olunmasına görə» medalları və «Azərbaycan bayrağı», «Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin 100 illiyi» oredləri ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, igid qardaşım!

“Yoldaşlarına deyib ki, gəlin, paltarlarımızı təmizləyək, şəhadətə qovuşacağıq!”

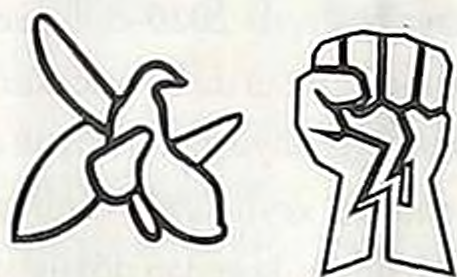
Bu dəfə haqqında söz açacağım qəhrəmanımız Astaradan olan baş çavuş Orxan Sədail oğlu Babayevdir. Babayev 24 dekabr 1994-cü ildə Astara rayonunun Lovayın kəndində anadan olub. Uşaqlıq illərini doğulduğu kənddə keçirib. 2001-ci ildə Astara rayon Aslan Hidayətov adına Lovayın kənd tam orta məktəbinin 1-ci sinfinə daxil olub və 2012-ci ildə məktəbi bitirib. Təhsilin başa vurduqdan sonra bir müddət təsərrüfat işləri ilə məşğul olub.

2013-2014-cü illərdə həqiqi hərbi xidmətdə olub. 17 iyul 2014-cü ildə müddətdən artıq xidmət etmək üçün hərbiyə qayıdıb və baş çavuş rütbəsində atıcı-qumbara-tan vəzifəsində xidmət etməyə başlayıb. 2020-ci ilin sentyabr ayında başlayan 44 günlük II Qarabağ müharibəsində Orxan da bir atıcı kimi döyüşlərdə iştirak edir və Füzuli, Cəbrayıl uğrunda gedən ağır döyüşlərdə böyük qəhrəmanlıqlar göstərərək, düşməyə sarsıdıcı zərbələr endirib, xeyli sayda canlı qüvvəsini məhv edib. Daha sonra qəhrəman baş çavuş Şuşa uğrunda gedən döyüşlərə iştirak edib. Şəhidin anası Rzayeva Mayisə xanım deyir ki, ailədə 4 övladımız var. Böyük övladım İlkin, ortancıl Elvin, Şəhid Orxan balam və kiçik oğlum Qismət. Orxan hərbiyə çox sevirdi, silahları sevirdi. O, millətində, dövlətində çox bağlı idi. Dostları tez-tez Hacıqabuldan, Səlyandan, Neftçaladan gəlib bizi ziyarət edirlər. Oğlum dostuna yoldaşlarına çox sadıq övlad idi. Oğlum subay idi. Orxan şəhid olandan sonra bir qız gəlmişdi, dedi ki, bəs biz 3 ilə yaxındır sevgili olmuşuq. Çox mədəni, mərifətli qız idi».

Şəhidin atası Babayev Sədail bəy deyir ki, onun ürəyinə danmışdı ki, o şəhid olacaq: «Döyüş yoldaşı Rəsulov Fəxri bizə danışır ki, bir gün dedi gəl paltarlarımızı təmizləyək, üst - başımız təmiz olsun, şəhadətə qovuşacağıq. Tank əleyhinə qumbaratan olub, bir neçə tank vurmuşdu igid balam. Döyüş zamanı yaxınlığına minamyotun zərbəsi nəticəsində minatanın döyüş vannası düşüb. Onu neçə metr uzaqlığa atmışdı, amma onda sağ qaldı, sonra şəhid oldu. Dostları danışır ki, o odun içinə giribmiş döyüşdə, çox qorxmaz igid idi.

Getmişdim məscidə, heç kimsə bizə ürək edib oğlumuzun şəhid olduğunu həmin gün demədi. Bacım oğlu dedi ki, yaralıdır. Füzuli istiqamətində gedib təcili yardım maşını ilə gətirdilər oğlumu... (Red. ağlayır) Orxan Daxili Qoşunların Xüsusi Təyinatlısı kimi xidmət etmişdi. Bütün şəhidlərimizə Allah rəhmət eləsin! Öz vətəni, torpağı uğrunda şəhid olub. Allah Prezidentimizin canını sağ etsin, onun sayəsində 44 günlük zəfəri yaşadıq!»

Azərbaycanın Daxili İşlər Nazirliyinin Daxili Qoşunlarının baş çavuşu olan Orxan Babayev Vətən müharibəsi zamanı Şuşanın azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə savaşıb. Noyabrın 7-də Şuşa döyüşləri zamanı şəhid olub. Orxan Babayev ölümündən sonra «Vətən uğrunda» və «Şuşanın azad olunmasına görə» medalları ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, şəhid qardaşım!

“Məni sakitləşdirmək üçün deyirdi ki, bizi ön cəbhəyə göndərmirlər”

Bu gün xatirəsini böyük ehtiramla yad etdiyimiz Vətən müharibəsi şəhidi kapitan şəhid Zeynalov Azad Rafiq oğlundan bəhs edəcəyik. O, mənfur düşmənlə qəhrəmancasına savaşıb və şəhadətə qovuşub. Şəhid Azad Zeynalov 4 mart 1987-ci ildə Naxçıvan şəhəri Şərur rayonunun Çoxmaxdur kəndində anadan olunub. 2000-2004-cü ildə Heydər Əliyev adına Ali Hərbi məktəbdə təhsil alıb. Azad 2004-cü ildə “N” saylı hərbi hissədə

xidmət edib. Azərbaycan ordusunun kapitanı olan Azad Zeynalov 2020-ci il sentyabrın 27-də döyüşlərə qatılıb. Ailəlidir, iki övladı var.

Şəhidin həyat yoldaşı Zeynalova Cəvahir xanım bildirir ki, onların evliliyindən iki övladları var: “Böyük oğlumuz Aslan 2011-ci il 19 avqustda anadan olub. 6-cı sinif şagirdidir, Nəsimi rayonu Texniki humanitar liseydə təhsil alır. Kiçik oğlumuz Cavad isə 2021-ci il 6 mayda Bakı şəhərində anadan olub. Yoldaşım müharibə başlayana kimi Qusarda “N” saylı hərbi hissədə xidmət edirdi. 27-si səhər Qusarda bir yerdəydik, bizimlə sağollaşdı və Beylaqana getdi. Sonra Tərtərə, daha sonra Füzuliyə getdi. Bizimlə telefonla danışanda səsi tutulmuşdu, yaxşıyam, narahat olma qabağa getməmişik, bizi qabağa aparmazlar deyirdi. Qəti narahat olma, hər şey yaxşıdır. O, heç vaxt problemini bizə bildirməzdi. Məni sakitləşdirmək üçün deyirdi ki, biz Quru Qoşunlarındayıq, bizi ön cəbhəyə göndərmirlər, narahat olma. Azadın hərbi xidmət yoldaşı deyir ki o, ayağından yaralanmışdı, təcili yardımdan gəlib tibbi yardım ediblər, razı olmayıb döyüşdən qalmağa, axsaya-axsaya qayıdıb geriye.

Deyib ki, mən əsgər yoldaşlarımı qoyub gedə bilmərəm. Əsgərlərdən biri bizim qohum idi, adı da Seymur. O deyir ki, çox ağır döyüşlərə giribləmiş. Seymur deyir ki, Azad məndən su istədi apardım verdim, dedi elə bilirdim ölürəm...

Azad 2020-ci il 11 oktyabrda günorta saatlarında yaralanıb. Birinci Beylaqanda hospitala gətiriblər. 12 oktyabr günorta saat 2-də Papaninə aparıblar, sol çiyindən yaralanmışdı. Dərhal əməliyyata götürdülər. 4 qabırğası qırılmışdı, onurğası zədələnmişdi, 13 gün biz sadəcə telefonla danışdıq. Mən xəstəxananın qabağında idim, içəri burxmadılar. Dedi, yaxşıyam həkimlər məni qurtardı, Aslan necədir? Dedim, Aslan heç nə bilmir, sənın yaralandığını deməmişəm. 13 oktyabrdan sonra Gömrük hospitalına köçürdülər. Orada dayısı, qardaşı, əmisi, bibisi oğlu onunla görüşmüşdülər. Əmisi deyir ki, əlimi sıxıb oğlunu soruşdu. 26 oktyabr səhər saatları idi, atası zəng edib qardaşına dedi ki, Azadı əməliyyata götürdülər. Sonuncu dəfəki əməliyyatdan sonra ayılmadı, şəhadətə qovuşdu... 2020-ci il 30 oktyabr Şərur rayonu şəhidlər xiyabanında dəfn edildi. Mənim yoldaşım 18 il dövlətimizə xidmət edib, Vətən uğrunda şəhid olub, o bizim fəxrimizdir. Allah şəhidlərimizə rəhmət eləsin! Biz şəhid ailələri bir-birmizi çox gözəl başa düşürük. Hər kəsin öz yükü, öz dərdi özünə bəsidir. Qazilərimizə cansağlığı arzulayıram! Cənab Ali Baş Komandan var olsun, qayğısı, diqqəti daim bizim üstümüzdədir. Bir də müharibə olmasın, bir də şəhid olmasın! Uşaqlarımız sağlam, xoşbəxt böyüsün!"

Hazırda şəhidin adına Bakı şəhərində yerləşən 2 nömrəli tam orta məktəbdə və digər məktəblərdə sinif otaqları var.

Azərbaycan Ordusunun kapitanı olan Azad Zeynalov Vətən müharibəsi zamanı Hadrut qəsəbəsinin və Füzulinin azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə savaşıb. Oktyabrın 26-da Füzuli döyüşləri zamanı şəhid olub. Azad Zeynalov ölümündən sonra «Vətən uğrunda» medalı, «İgidliyə görə» medalı, «Xocavəndin azad olunmasına görə» medalı, «Füzulinin azad olunmasına görə» və «Qüsursuz xidmətə görə» 3-cü dərəcəli medalları ilə təltif olunub. Ruhun şad olsun, igid qardaşım kapitan Zeynalov!

Füzuli döyüşlərinin şəhidi Elçin Mahmudov

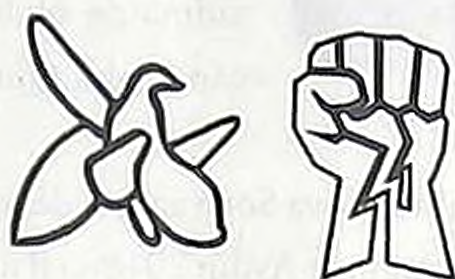
Bu dəfə haqqında söz açacağım qəhrəmanımız Ağdamdan olan şəhid Elçin Cəmil oğlu Mahmudovdur. Elçin Mahmudov 1998-ci il iyunun 7-də Ağdam rayonunda anadan olub. 2005-ci ildə Ağdam rayon 45 nömrəli köçkün tam orta məktəbinin 1-ci sinfinə daxil olub və 2016-cı ildə həmin məktəbin 11-ci sinfini bitirib. 2017-2018-ci illərdə həqiqi hərbi xidmətdə olub. 2019-cu ildən Azərbaycan Silahlı Qüvvələrində müddətdən ar-

tiq hərbi xidmətdə olub.

Şəhidin Həyat yoldaşı Mahmudova Sona xanım deyir ki, onların evliliyindən iki oğul övladları var: «Böyük övladımız Aydın 2018-ci il noyabrın 7-də Ağdam rayonu Kəngərli qəsəbəsində anadan olub. Hal-hazırda 2 saylı Ağdam rayon bağçasına gedir. Kiçik övladımız Uğur 2021-ci il yanvarın 10-da Ağdam rayonu Kəngərli kəndində anadan olub. Böyük övladımız Aydını çox sevirdi. Onun böyüyəndə polis olmağını istəyirdi. Deyirdi, mən atasız böyümüşəm qoymayacağam balam atasız böyüsün. Heç özündə bilməzdi ki, balaları da bir gün atasız böyüyər. (Red. Ağlayır) Elçinin anası ilə atası ayrılmışdılar. Anası da 2017-ci ildə ağır xərçəng xəstəliyindən dünyasını dəyişib. Lakin yoldaşımın bacısı Tünzalə xanım həmişə yanımızda olur. Bizi tək qoymur, balalarımı dəhşət çox istəyir. Elçini 2020-ci il 1 oktyabrda Quzanlıda xəstəxanaya gətiriblər. Biz uzun zaman idi ki, ondan xəbər tutmurduq. Getdim Quzanlıya çatanda dedilər ki, Elçin yaralanıb, sonra isə dedilər ki, şəhid olub... Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin, qazilərimizə cansağlığı versin! Allah bütün şəhid balalarını öz lütfü ilə qorusun, amin!»

Şəhidin dayısı deyir ki, balaca qardaşım İsmayıl dedi, gəl, uşaq yaralanıb. Daha sonra xəbər gəldi ki, balamız şəhid olub. Ağdam Şəhidlər xiyabanında dəfn etdik.

Azərbaycan Ordusunun əsgəri olan Elçin Vətən müharibəsində tankçı olaraq Füzulinin azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə vuruşub. 2 oktyabr 2020-ci ildə Füzuli rayonu istiqamətində döyüş tapşırığının yerinə yetirilməsi zamanı şəhid olub. Elçin Mahmudov «Vətən uğrunda» medalı, «Füzulinin azad olunmasına görə» və «Döyüşdə fərqlənməyə görə» medalları təltif edilib. Ruhun şad olsun, şəhid qardaşım!

“Oğlum arzuladığı Vətən müharibəsində savaşıb düşməndən qisasını aldı”

Bu gün haqqında söz açacağım Vətən müharibəsi şəhidi Emil Rəfael oğlu Qurbanovdur. Emil Rafael oğlu Qurbanov 10 dekabr 1999-cu ildə Ağdam rayonunun Çəmənli kəndində anadan olub. 15 sentyabr 2007-ci ildə Ziyəddin İsgəndərov adına məktəbin 1-ci sinfinə daxil olub, 2017-ci ildə həmin məktəbi bitirib. 2018-ci ildə Naxçıvan rayonu «N» sayılı hərbi hissənin kəşfiyyat taborunun snayper ixtisası üzrə xidmət edib. 2019-

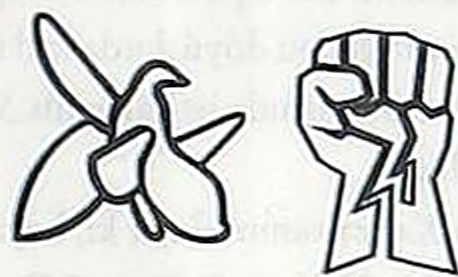
cu ildə həqiqi hərbi xidmətini bitirib ehtiyata buraxılıb. 2020-ci ilin avqust ayında 057 sayılı hərbi hissədə XTQ bölməsində xidmətə başlayıb. 2020-ci il sentyabrın 27-si Vətən müharibəsinə könüllü olaraq ön xətdə Suqovuşana yollanıb. Murovdağ, Suqovuşan istiqamətlərində gedən döyüşlərdə fəal iştirak edib, Mübariz postu daxil olmaqla 22 postun azad edilməsində iştirak edib. 50-dən çox düşmənin canlı qüvvəsini snayperlə məhv edib.

Şəhidin anası Qurbanova Xatirə xanım deyir ki, həyat yoldaşı Qurbanov Rəfael 2013-cü ildə rəhmətə gedib: «Hərbçi idi, Birinci Qarabağ müharibəsində tank komandiri və zabit olub. Ailədə 3 övladımız var. Böyük oğlum Lətif, ortancılım Elsevər və şəhidimiz Emil. Emil idmanla məşğul olurdu, idman qurğuları həyatda ondan xatirə qalıb. Ən böyük arzusu hərbiçi olmaq idi. Orta məktəbdə deyirdi ki, mən idmançı və hərbiçi olacağam. Həmişə tarix dərslərində deyirmiş ki, Allah edə müharibə başlaya, gedib torpaqlarımızda döyüşmək, düşməndən qisas almaq bizim payımıza düşərdi. Oğlum arzuladığı Vətən müharibəsində savaşıb, düşməndən qi-

sasını aldı. Talışdağ, Murovdağ yüksəklikləri istiqamətlərində döyüşüb balam. Çox igid, cəsur oğul idi. Biz onunla fəxr edirik! Oğlumun şəhid olmasını əvvəl dostlarına zəng edərək deyiblər. Daha sonra qardaşlarına deyiblər. Bakıdan Yevlaxa qədər elə bildim ki, yaralıdır. Gəldim orada xəbər tutdum ki, balam şəhid olub... Şəhid analarına, xanımlarına dözümlü, səbir arzulayıram! Nə qədər ömrümüz var onların adına layiq yaşamağı arzulayıram həyatda. Allah cəmi şəhidlərimizə rəhmət eləsin, amin! Cənab Prezidentimizə də təşəkkür edirik, Allah ordumuzu qorusun, daha Allah analara bala dağı, şəhid anası olmağı göstərməsin. Qazilərimizə Allahdan şəfa diləyirəm!»

Şəhidin adına abidə bulaq kompleksi, orta məktəblərdə isə sinif otaqları var.

Azərbaycan Ordusunun əsgəri Emil Rafael oğlu Qurbanov Vətən müharibəsi zamanı Murovdağ və Suqovuşanın azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə savaşıb. Emil Rafael oğlu Qurbanov oktyabrın 10-da saat 11:30 radələrində Suqovuşandakı 951 yüksəkliyinin azadlığı uğrunda gedən döyüşdə düşmənin tank mərmisindən açılan atəş nəticəsində qəlpə yarası alaraq şəhadətə yüksəlib. Emil Qurbanov ölümündən sonra «Vətən uğrunda», «Suqovuşanın azad olunmasına görə», «Kəlbəcərin azad olunmasına görə» və «Cəsur döyüşçü» medalları ilə təltif olunub. Ruhun şad olsun, şəhid qardaşım!

“Deyirdi, ana, bu yüksəkliklərdən Ağdama baxanda çox möhtəşəm görünür”

Bu gün xatirəsini böyük ehtiramla yad etdiyimiz Vətən müharibəsi şəhidi Elvar Eldar oğlu Qasimovdan bəhs edəcəyik. O, mənfur düşmənlə qəhrəmancasına savaşıb və şəhadətə qovuşub. Elvar 1995-ci il fevralın 7-də Ağcabədi rayonunun Türk Qızılay çadır şəhərciyində anadan olub. Şəhid atası Qasimov Eldar bəy deyir ki, oğlum 2019-cu il Aprel döyüşlərində də iştirak edib. General-mayor Polad Həşimovla birgə Vətən uğrunda döyüşüb. Dö-

yüş yolu Ağdamın Qərbənd, Əhmadağalı, Çırxılı kəndləri istiqamətində olub. Oğlum evli idi, bir qız balası var. Fidan 2018-ci il aprelin 22-də Ağdamın Qasımbəyli kəndində anadan olub. (Red. ağlayır) Şəhidin həyat yoldaşı Qasimova Mayanın da əsl Xocalıdandır. Onların da qohumları Xocalı soyqırımında kütləvi öldürülüb».

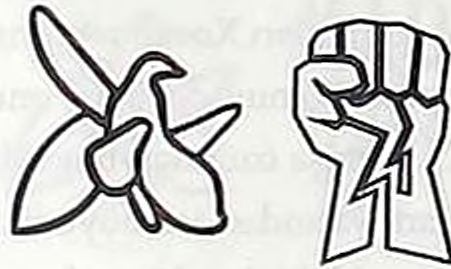
Şəhid anası Qasimova Tamam xanım deyir ki, onun arzuları bitib tükənməz idi: «Çoxlu dostları vardı. O, həmişə özündən böyüklərlə oturub durardı. Bütün dostları onu çox sevirdi. Balam yaşındən tez böyüdü. Şəhid olduqdan sonra elə adamlar dost deyib bu qapıya gəldi ki, heç biz onları tanımırıq. Həmişə deyirdi ki, ana, bu yüksəkliklərdən Ağdama baxanda buralar çox möhtəşəm görünür. Allah qoysa ora alınacaq və mən də o yerləri qarış-qarış gəzəcəyəm. Hələ Aprel döyüşlərindən deyirdi ki, ana, az qalıb torpaqlarımız düşməndən geri alınacaq. Ən böyük arzusu Ağdamı işğaldan azad görmək idi. Oğlumun şəhid xəbərini bizə ərazi üzrə nümayəndə dedi... (Red: Ağlayır)

Allah cəmi şəhidlərimizə rəhmət eləsin! Bütün analar, atalar həmişə övladları ilə fəxr etsinlər! Hər zaman onların ruhunu uca tutsunlar. Allah bütün qazilərimize, Ali Baş Komandanımıza cansağlığı versin!»

Qasımbəyli ərazisinin icra nümayəndəsi Allahverdiyev Mütəllib bəy deyir ki, bu xəbəri mənə deyəndə bilmədim ailəyə nə cür çatdırım: «Elvar bizim də balamız idi, çox əziz idi. Mən bunu şəhidimizin atasına necə çatdıracağımı bilmirdim. Çünki Atası Eldara yaxınlaşanda dedi ki, Elvarla danışmısanmı? Dedim, gedək xəstəxanaya, Elvar yaralanıb, biz yolboyu ağlaya- ağlaya getdik. Orada mənə kömək etdilər, vəziyyəti atasına bildirdik. Balamızın şəhid xəbərini vermək çox ağır idi, çox...»

Şəhid Elvarın adına kənd nümayəndəliyi qarşısında sinif yoldaşları və dostlarının dəstəyi ilə bulaq tikilib, baralyefi var. Ağdam rayonu ərazisində Dördyol qəsəbəsinəki orta məktəbdə isə adına sinif otağı var.

Azərbaycan Ordusunun müddətdən artıq hərbi qulluqçusu, əsgər Elvar Qasımov Vətən müharibəsində iştirak edib. Oktyabrın 5-də Ağdam istiqamətində gedən döyüşlərdə şəhid olub və Quzanlı qəsəbəsində Şəhidlər Xiyabanında dəfn olunub. Elvar Qasımov «Vətən uğrunda», «Ağdamın azad olunmasına görə» medalları ilə təltif olunub. Ruhun şad olsun, igid qardaşım!

“Balamın iki tarı vardı, asmışıq divarda şəkillərindən ibarət guşəyə...”

Bu dəfə haqqında söz açacağım qəhrəmanımız Ağdamdan olan şəhid Elvin Azim oğlu İsizadədir. Elvin İsizadə 2001-ci ildə sentyabrın 4-də Ağdam rayonunun Qaradağlı kəndində anadan olub. 2007-ci ildə Ayaz Abbasov adına Qaradağlı kənd orta məktəbinin I sinifinə qəbul olub. Məktəbdə təhsil almaqla yanaşı Qaradağlı kənd Musiqi məktəbində tar musiqi aləti üzrə də təhsil alıb. 2018-ci ildə həmin məktəbin XI sinifini bitirib. 2018-ci ildə

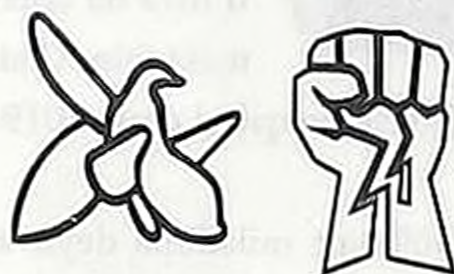
Asaf Zeynalli adına Musiqi Kollecinə qəbul olub. 2019-cu ildə isə könüllü olaraq hərbi xidmətə gedib.

Şəhidin anası Quliyeva Gülbəniz müəllimə deyir ki, ailədə iki övladları var, bir oğlan, bir qız: “Qızım Könül 2006-cı ildə Ağdam rayonu Qaradağlı kəndində anadan olub. Hal hazırda 11-ci sinifdə oxuyur. Həkimliyə hazırlaşır. Oğlum Elvin çox mehriban, mərd, tərbiyəli uşaq idi. Tarda ifa edərdi, musiqiyə böyük maraq göstərirdi. Tarda ifa edib yutub kanalına yerləşdirirdi, çox həvəskar idi. Elə böyük arzuları vardı ki... Balamın iki tarı vardı, asmışıq divarda şəkillərindən ibarət olan guşəyə, hər şeyi özündən sonra yadigar qaldı. Heç inana bilmirik, çox ağırdı...” (Red. Ağlayır)

Şəhidin atası Quliyev Azim bəy deyir ki, Elvin Füzuli, Cəbrayıl, Xocavənd, Qubadlı istiqamətində döyüşüb: “Oğlumun şəhid xəbərini bizə Qaradağlı kənd icra nümayəndəsi Arzuman Muradov dedi. Zəng etdi ki, səninlə görüşmək istəyirik. Tez bura gəl. Dedim, mənə dəqiq bir söz de, balama nə olub? (Red. Ağlayır). Getdim

Füzulidən oğlumu özüm götürdüm. Mən balamı götürəndə bədəni hələ isti idi... (Red. Ağlayır) Allah bütün şəhid valdeynlərinə səbir versin ki, biz dözə bilək. Allah qazilərimize cansağlığı versin! Allah şəhidlərimizə rəhmət etsin! Amin! Qaradağlı kənd orta məktəbində oğlumun adına sinif var, iki ədəd abidə bulaq kompleksi var, üçüncü abidə də tikilir. Valdeynləri olaraq arzumuzdur ki, Ağdam rayon Qaradağlı kənd uşaq musiqi məktəbi onun adına verilsin”.

Azərbaycan Ordusunun əsgəri olan Elvin İsizadə Vətən müharibəsində iştirak edib. 2020-ci il sentyabrın 27-də başlayan Vətən müharibəsi zamanı Füzuli, Cəbrayıl, Qubadlı və Xocavənd istiqamətində gedən döyüşlərdə iştirak edib. Oktyabrın 26-da Füzuli istiqamətində gedən döyüşlərdə şəhid oldu. Elvin İsizadə ölümündən sonra «Vətən uğrunda» və «Xocavəndin azad olunmasına görə» medalları ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, şəhid qardaşım!

“Elgünü 12 ildən sonra tapmışdım...”

- Şəhid anası

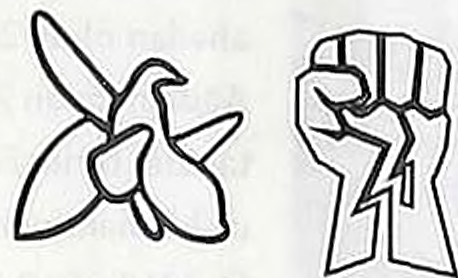

Bu gün haqqında söz açacağım qəhrəmanımız Vətən müharibəsi şəhidi Elgün Heydər oğlu Sadıqovdur. Elgün Heydər oğlu Sadıqov Ağdam rayonu Xındıstan kəndində 2000-ci ildə yanvarın 11-də anadan olub. 2006-cı ildə Elgün Sadıqov Ağdam rayon Xındıstan kənd orta məktəbinin birinci sinfinə daxil olub və 2017-ci ildə həmin məktəbin XI sinifini bitirib. O, 2018-2019-cu illərdə həqiqi hərbi xidmətə olub. 15 aprel 2020-ci ildə müddət-

dən artıq hərbi xidmətə qəbul olunub və Ağdamda “N” saylı hərbi hissədə xidmət edib. Şəhidin Anası Sadıqova Şənbə xanım deyir ki, onların ailəsində 3 övladı var, iki qız və şəhid Elgün: «Böyük qızımız Lalə və ikinci övladımız Gülnarə. Evimizin sonbeşiyi Elgün idi. Balam orta təhsilli idi. Hərbi hissədə müddətdən artıq xidmət edirdi. Sürücü vəzifəsində idi. Elgünü 12 ildən sonra tapmışdım. O, mənə çox əziz idi. Həm də mənə çox bağlı idi. Mən onunla nəfəs alırdım. Oğlumun adına Ağdam və Bakıdakı orta məktəblərdə sinif otaqları, həmçinin abidə bulaq kompleksi var. Allah şəhidlərimizə rəhmət eləsin, qazilərimize cansağlığı versin! Mənim oğlum mənim igidim idi. Mən onunla həmişə fəxr etmişəm. O, bizə ən təmiz adı qoyub getdi. Bizdə onun adını daima ucalarda yaşadacağıq!»

Şəhidin bacısı Lalə xanım deyir ki, qardaşım çox mehriban idi: «O, hamının sevimlisi olub. O, nəinki bu qonşuların, bütün kəndin sevimlisidir. Heç kəsi incitməzdi, heç kəsə pis olmazdı. O, yaxşı idi deyə, elə bil onu Allah apardı...»

Azərbaycan Ordusunun əsgəri olan Elgün Sadıqov Vətən müharibəsində atı-
cı olaraq iştirak etmişdir. Ağdamın azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə vuruşub.
Elgün Sadıqov 23 oktyabr 2020-ci ildə Ağdam rayonu istiqamətində döyüş tapşır-
ığının yerinə yetirilməsi zamanı şəhid olub. Ağdam rayonunun Quzanlı qəsəbə-
sində yerləşən Şəhidlər Xiyabanında dəfn edilib. Elgün Sadıqov ölümündən sonra
«Vətən uğrunda» və «Ağdamın azad olunmasına görə» medalları ilə təltif olu-
nub. Ruhun şad olsun, igid qardaşım!

“Biz nə vaxt istədik ona toy edək, onda şəhid oldu balam”

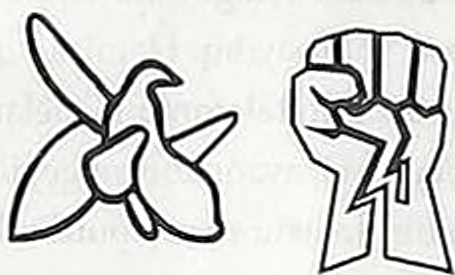

Bu gün Vətən müharibəsinin daha bir
şəhidi Məhəmmədəli Asif oğlu Məhəm-
mədəlizadənin evində ailəsi ilə birlikdə
onunla bağlı xatirələri yad etdik. Məhəm-
mədəli Asif oğlu Məhəmmədəlizadə 28
aprel 1992-ci ildə Ağdam rayonunun
Güllücə kəndində anadan olub. O, Vətən
müharibəsində iştirak edib. Şəhid ana-
sı Məmmədova Gözəl xanım deyir ki,
Məhəmmədəli uşaqlıqdan çox nümunə-
vi idi: «Balamın 28 yaşı vardı, subay idi.

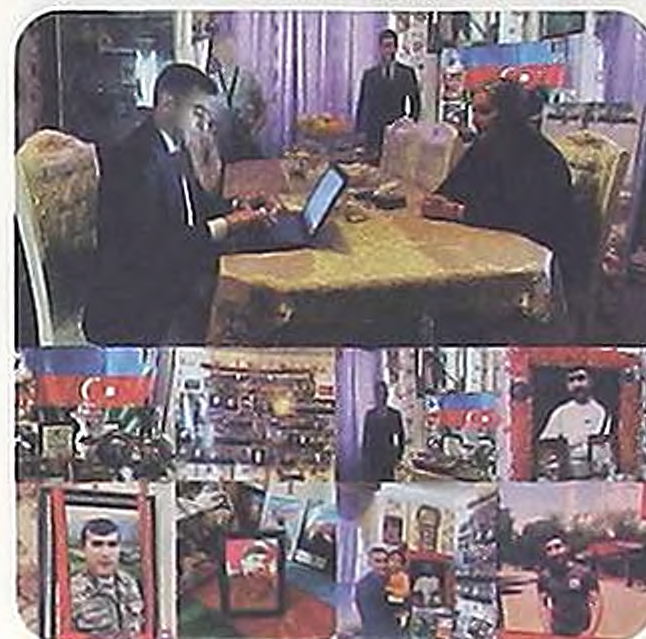
Ondan bir ana kimi bir dəfə də narazılığım olmayıb. Onunla biz həm dost idik,
həm ana-bala, həm də ki, dərddə yoldaşıydıq. Həmişə boş vaxtları olanda mənimlə
danışardı, həmişə də deyirdi, anamın telefonunu bağlamayın, nə vaxt istəyir o za-
man yekunlaşsın... (Red. Ağlayır) O, ayaqqabısını geyinirdi, gəlib üzumdən öpür-
dü. Qapıdan çıxırdı, qayıdıb bir də üzumdən öpürdü. Mənim oğlum müddətdən
artıq hərbi xidmətçi işləyirdi. Kaş ona toy edərdik. Biz nə vaxt istədik ona toy edək,
həmin vaxtda şəhid oldu. Əlimlə balama bal, əncir mürəbbəsi qoydum, dedim apar.
Dedi, ana, növbəti dəfə aparacağam. 2020-ci il sentyabrın 23-də gəlmişdi evə, hə-
min günü dəhşət yağış yağırdı. Ona yer açardım yatsın, yerindən güləb iyi gəldi.
Balama dedim, Allah xeyirliyə yozsun! Hər şeyini aparmışdı. Bir jaketi qalmışdı
evdə. Son anda vəsiqəsini də götürdü, ancaq jaketi qaldı. Tezdən bacısı ilə atası
aparıb jaketi verdilər ki, birdən balam üşüyər. 2020-ci ildə oktyabrın 5-də bizimlə
danışanda dedi, erməninin evin yıxmış, darmadağın olublar. Atdığı minamyot-
lar onların postlarını külə çevirib».

Şəhidin atası Məmmədov Asif Məhəmmədli oğlu deyir ki, tez-tez telefonla danışırıq. Həmişə narahat idim: «Deyirdim, Vallah mən sizin postdan çox narahatam, bala. Müharibə başlayandan 2 gün sonra telefonuna zəng çatmırdı. Erməni nəzərdə tutmuşdu ki, Ağdam istiqamətində gedəcəklər, amma bizimkilər planlı şəkildə irəlilədilər. Döyüş vaxtı ermənilər yandırıcı silahla Məhəmmədli ilə dostu, silahdaşı Telmanı bir yerdə vurublar. Mənim oğlum Suqovuşan, Ağdam, Hacıməmmədli istiqamətlərində döyüşüb. Adına orta məktəbdə sinif otağı var, ailəmizin şəxsi vəsaiti hesabına abidə bulaq kompleksi tikdirmişik balama. Biz oğlumuzla, bütün şəhid və qazilərimizlə fəxr edirik. Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin, qazilərimizə cansağlığı arzu edirəm! Allah bütün körpə balaları qorusun, amin!»

Azərbaycan Ordusunun əsgəri olan Məhəmmədli Məhəmmədliyə Vətən müharibəsində atıcı olaraq iştirak edib. Ağdamın azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə vuruşmuşdur. O, 7 oktyabr 2020-ci ildə Ağdam rayonu istiqamətində döyüş tapşırığının yerinə yetirilməsi zamanı şəhid olub. Məhəmmədli Məhəmmədliyə ölümündən sonra «Vətən uğrunda» və «Ağdamın azad olunmasına görə» medalları ilə təltif edilib. Ruhun şad, igid qardaşım!

“Oğlum Türkiyədən işini atıb Vətəninin harayına gəldi”

Ağdamda haqqında söz açacağım növbəti Vətən müharibəsi şəhidi Samir Vaqif oğlu Fərzəliyevdir. Samir Fərzəliyev 1996-cı il dekabrın 8-də Ağdam rayonunun Quzanlı qəsəbəsində anadan olub. 2002-2011-ci illərdə Ağdam rayon Quzanlı qəsəbəsi tam orta məktəbini bitirib. 2015-2016-cı illərdə həqiqi hərbi xidmətdə olub. 2020-ci ilin avqust ayından Azərbaycan Silahlı Qüvvələrində müddətdən artıq hərbi xidmətdə olub.

Samir Fərzəliyev 2015-ci ilin aprelində Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin Ağdam rayon üzrə Hərbi Komissarlığı tərəfindən hərbi xidmətə çağırılıb. Naxçıvan Əlahiddə Ümumqoşun Ordusunun sıralarında, Naxçıvan şəhərində yerləşən «N» sayılı hərbi hissədə müddətli həqiqi hərbi xidmət edib. 2016-cı ilin oktyabrında hərbi xidmətini başa vurub və bir müddət mülki fəaliyyət göstərüb. Samir Fərzəliyev 7 sentyabr 2020-ci ildən müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət qulluqçusu idi. O, 2020-ci il sentyabrın 27-də Azərbaycan Silahlı Qüvvələri tərəfindən Ermənistanın işğalı altında olan ərazilərin azad edilməsi və Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpa olunması üçün başlanan Vətən müharibəsi döyüşlərində iştirak edib.

Şəhidin anası Fərzəliyeva Siyafər xanım deyir ki, ailədə iki oğul bir qızım var: “Böyük oğlum Bəhrüz, qızım Aytac və şəhid balam Samir. Oğluma deyirdim ki, polis ol, cavabı həmişə yox olardı. Balam həmişə deyirdi ki, ana, mən gedib hərbi olacağam. Arzusu hərbiçi olmaq idi. O, hərbi formanı çox sevirdi. Vətənimizi,

torpaqlarımızı düşməndən azad edəcəyini deyirdi. Mən ermənilərin Xocalıda biza etdikərinin əvəzini çıxacağam onlardan. Mənim balam çox mərd idi, o çox istəyirdi torpaqlarımızı azad etsin. General-mayor Polad Həşimov şəhid olanda Samir Türkiyədə idi. Xəbəri eşidən kimi, Vətənə qayıtdı. Dedi ki, ana, əgər məni hərbiyə qoy-masan, birdəfəlik evdən çıxıb gedəcəyəm. Oğlum o qədər vətənpərvər ruhlu insan idi ki, fikri, xəyalı torpaqlarımızı azad etmək, ermənidən qisas almaq idi. Deyirdim, oğul, gəl evləndirim səni, ailə-uşaq sahibi ol, onun xoş gününü görmək istəyirdim. Mənə dedi, ana, torpaqlarımızı azad edib, bayrağımız yüksəklərdə dalğalandan sonra evlənəcəyəm. Çox kasıbçılıq içində keçib balalarımın uşaqlığı, nə əziyyətlərə qatlaşıb balalarımı böyütmüşəm. Birinci Qarabağ müharibəsində Qiyaslı kəndin-dən qaçqın olmuşam.

2020-ci il 28 oktyabr idi. Bizdə çoxlu adamlar vardı. Qohumlarımızdan biri deyib ki, Samir şəhid olub, Siyafərə deməyin. Hələ dəqiq bilinmir. Deyirlər, yaralı idi. 30 oktyabr axşam-tərəfi camaat gəlirdi bizə. Gördüm adamlar çoxdu. Hiss etdim ki, balama nəsə olub. Balam nəsilə kökdə bir oğul idi, çox igid qəhrəman oğul idi. Hamı hər şeyi məndən gizlədirdi. Gecə saat 11 olardı, elə qışqırdım ki, artıq bil-dim oğlum Samir şəhid olub. Səhər açıldı. Çox adam gəldi getdi... (Red. Ağlayır) Balam Yevlaxda morqda idi. Atası gedib oradan gətirdi. O andan bəri heç nə hiss etmədim. O günlər getsin, gəlməsin. (Red. Ağlayır). Biz şəhidlərimizlə fəxr etmə-li, qürur duymalıyıq. Düzdür, mənim üçün ağır dərddir. Mən fəxr edirəm ki, igid, məğrur oğlum var. O, Türkiyədən işini-gücünü atıb Vətənin harayına gəldi. Dedi, o torpaqlarımız uğrunda savaşımaq, azad etmək mənim borcumdur. Analar pis ol-masın, bizim balalarımız işğalda qalan 30 illik torpaqlarımızı azad etdilər, başımızı uca etdilər. Balamın adına bir neçə orta məktəbdə adına sinif otağı var. Həmçinin iki yerdə adına bulaq var. Çox istəyərdim adına küçə də verilsin”.

Fərzəliyev Samir oktyabr 15-də Ağdərə rayonun Suqovuşan istiqamətində ge-dən döyüşlərdə şəhid olmuş və Ağdam rayonunun Quzanlı qəsəbəsində Şəhidlər Xiyabanında dəfn olunmuşdur. Fərzəliyev Samir ölümündən sonra «Vətən uğrun-da» medalı, «Suqovuşanın azad olunmasına görə» və «Laçının azad olunmasına görə» medalları ilə təltif edildi. Ruhun şad olsun, şəhid qardaşım!

Suqovuşan döyüşlərinin şəhidi mayor Novruz Əsgərov

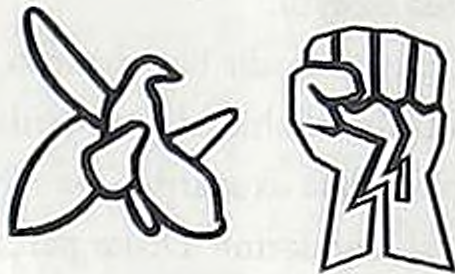
Bu gün haqqında söz açacağım qəhrə-manımız Ağdam rayonundan olan Vətən müharibəsi şəhidi mayor Novruz Ələddin oğlu Əsgərovdur. Novruz Əsgərov 1980-ci il dekabrın 1-də Ağdam rayonunun Quzanlı qəsəbəsində anadan olub. 1986-1997-ci illərdə Ağdam Quzanlı kənd tam orta məktəbinin bitirib. 1997-ci ildə Bakı Ali Birləşmiş Komandanlıq Məktəbinə daxil olub və 2001-ci ildə həmin məktə-bi fərqlənmə diplomu ilə bitirib. Sonralar

hərbi təhsilini Türkiyə Respublikasında davam etdirib. Hərbi xidməti Azərbaycan Ordusunun mayoru olan Novruz Əsgərov Vətən müharibəsi döyüşlərində iştirak edib. Ailəli idi, onun iki övladı yadigar qaldı. Böyük övladı Toğrul 4-cü sinifdə, ba-laca övladı Raul isə 2-ci sinifdə oxuyur.

Şəhidin böyük qardaşı Quliyev Qədir bəy deyir ki, qardaşım Novruz Heydər Əliyev adına Akademiyanı bitirib: «Şəhid olanda qardaşım Mayor rütbəsi daşıyırdı. O, çox savadlı idi, kitabı birçə dəfə oxuyardı. Çox səbirli, sakit övlad idi. Ailənin ən sevimlisi olub, o vaxtlar valideynlərim “Disko parça”dan aparıb onun istəyinə uyğun kostyum tikdirmişdilər. Bibimgil təsərrüfatla məşğul idilər. Bir gün bibim onu arxasına şəlləmişdi qardaşım onda balaca idi. Dedim mənim qardaşım yoxdur, onu mənə qardaş ver. Elə həmin gündən Novruzu mənə verdi. Uşaq vaxtı süd qa-zanına düşüb yanıbmışdı. Onu uzun müddət müalicə etdirdik. Sonra anam dedi onu aparaq anasına verək, birdən uşağa yenə nəsə olar. Apardıq verdik. Gecə idi, gördük qapı döyülür, bibimgil gətirdi ki bu ağlayıb özünü öldürür ki, ana- atamı istəyirəm,

onlara istəyirəm. O gündən qaldı bizdə. Qardaşım 2016-cı ildə Aprel döyüşlərində də iştirak edib. 2020-ci il sentyabr döyüşlərində Suqovuşan Həsənqaya istiqmətinə də döyüşüb. Uzun illər kəşfiyyatda olub. O, çox səbirli idi. Ona əsəbləşəndə həmişə çevrilib gülmsəyərək, başını aşağı salardı. Akademiyaya gedəndə onlara türklər dərs keçirdi. Döyüşərkən Milli Qəhrəman Anar Əliyev Hadrut istiqmətinə şəhid olub, döyüş yoldaşı, ən yaxın dostu olub qardaşımın. 2020-ci il 27 sentyabrda telefonla danışmışdıq. Soruşdum ki, bu səs-küy nədi, mənə dedi, fikir vermə. 28-i mən ona 4 dəfə zəng etdim, amma telefonu açmadı. 28-i səhər tezdən ona votsapda yazdım. Cavabladı ki, narahat olma, hər şey yaxşıdır. Hardasa səhər saat 11-ə işləyirdi icra nümayəndəsi mənə zəng edib dedi ki, get hazırlıq gör, Novruz şəhid olub. Günorta 1-ə işləmiş qardaşımın nəşi gəldi. Onu Ağdam Şəhidlər xiyabanında dəfn etdik. Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin! Onların igidliyi sayəsində biz bu torpaqlarda azad, rahat yaşayırıq! Şəhid qardaşımın adına orta məktəbdə sinif otağı var”.

Azərbaycan Ordusunun mayoru olan Novruz Əsgərov Vətən müharibəsi zamanı Suqovuşanın azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə savaşıb. Sentyabrın 27-də Suqovuşan döyüşləri zamanı şəhid olub. Novruz Əsgərov ölümündən sonra “Vətən uğrunda” və “Hərbi xidmətlərə” görə medalları ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, şəhid qardaşım!

“Dedi, bizi təlimə aparacaqlar, ancaq formam böyükdür”

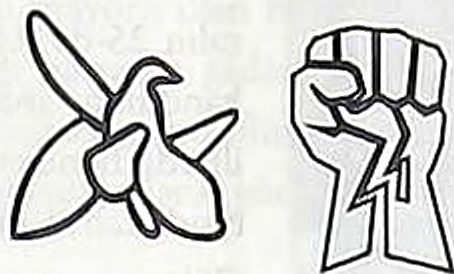
Bu gün haqqında söz açacağım qəhrəman Vətən müharibəsi şəhidi Ağdam rayonundan olan Orxan Vaqif oğlu Dadaşovdur. Orxan Dadaşov 1996-cı il fevralın 25-də Ağdam rayonunun Mirəşelli kəndində anadan olub. 2002-2013-cü illərdə Bənövşələr kənd tam orta məktəbində təhsil alıb. Şəhidin anası Dadaşova Gülnarə xanım deyir ki, onların ailəsində şəhidlə birgə 4 övladı olub:

“Üç oğlan, bir qız. Böyük oğlum Raqif, ortancıl Saleh, şəhidimiz Orxan və əkiz bacısı Əfsanə. Orxan uşaq vaxtı çox nadinc idi. Həmişə deyirdi, ana, mən böyüyəndə sizi özüm saxlayacağam. İşləyib özümə arzusunda olduğum evi quracağam. Həmişə deyirdi ki, 28 yaşadək evlənəcəyəm. Uzun illər tikintidə fəhlə işləyib oğlum, sonra isə Bakıya işləməyə getmişdi. Çox zəhmətkeş, ailəsinə bağlı oğul idi”.

Şəhidin qardaşı Saleh bəy deyir ki, mənə dedi ki, tez gəl, bizi təlimə aparacaqlar, ancaq formam böyükdür: “Ağcabədiyə Taxta körpüyə aparmışdılar. Dedi ki, biz qabağa gedirik. Gedim-gəlim özümüza bir gün-güzaran edək. Bakıda ev tikmək istəyirdi. Deyirdi, sən ana-atamla qal, onlardan muğayət ol. 2020-ci oktyabrın 29-u burada minomyot yükləyirdik, hərbiçilərə kömək edirdik. Səhərişi günü qardaşım cəbhəyə getdi, həm də gecə saatlarında”.

Yekun olaraq şəhid Orxan Dadaşovun valideynləri deyir ki, Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin! Allah şəhid ailələrinə, yaxınlarına səbir versin. Qazilərimiz tezliklə şəfa tapsın, amin!

Azərbaycan Ordusunun əsgəri olan Orxan Dadaşov Vətən müharibəsi zamanı Qubadlının və Şuşanın azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə savaşıb. Orxan Dadaşov noyabrın 7-də Şuşa döyüşləri zamanı şəhid olub. Orxan Dadaşov ölümündən sonra «Vətən uğrunda», Qubadlının azad olunmasına görə», «Laçının azad olunması» medalları və «Üçüncü dərəcəli vətənə xidmət ordeni» ilə təltif olunub. Ruhun şad olsun, əziz qardaşım!

“Anasına dedi ki, bəlkə gələ bilmədim, məni gözləməyin” – Şəhid atası

Bu gün haqqında söz açacağım qəhrəmanımız Vətən müharibəsi şəhidi Sərvan Mehman oğlu Göyüşovdur. Sərvan Mehman oğlu Göyüşov 1997-ci il fevralın 28-də Bərdə rayonunun Türk Qızılay Çadır şəhərciyində anadan olub. 2003-2014-cü illərdə Ağdam rayon 2 nömrəli köçkün tam orta məktəbində təhsil alıb. O, 2014-2018-ci illərdə Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbində (AAHM) ali hərbi təhsil alıb. Azərbaycan Ordusu-

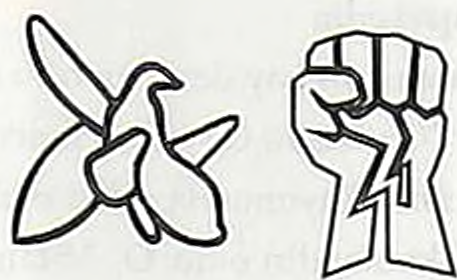
nun leytenantı olan Sərvan Göyüşov 2020-ci il sentyabrın 27-də başlanan Vətən müharibəsinə qoşulub. Şəhid atası Göyüşov Mehman Ənvər oğlu. 1971-ci ildə 7 oktyabr Ağdam rayonu Qiyaslı kəndində anadan olub. Birinci Qarabağ müharibəsində iştirak edib, Qarabağ qazisidir.

Şəhidin atası Göyüşov Mehman bəy deyir ki, o və qardaşı da Birinci Qarabağ müharibəsində döyüşüblər: “Qardaşım Göyüşov Tanrıverdi Ənvər oğlu da Birinci Qarabağ savaşında 1992-ci ilin 17 iyununda şəhid olub. Özüm də Qarabağ qazisiyəm. Oğlum Sərvan bölük komandiri olub. O, Vətəninə, millətinə çox bağlı idi. Bir ildən artıq Qazaxda xidmət edib, bir il də Murovda Koroğlu zirvəsində olub. Bizimlə 25 sentyabrda telefonla danışdı. Anası dedi Sərvan, oktyabrın 7-də sənin ad günüdür, gəlsən. O da deyib ki, ana, bəlkə gələ bilmədim məni gözləməyin. Çox mərd oğul idi. Döyüş vaxtı çıxarıb gülləkeçirməz jiletini gənc əsgərə veribmiş.

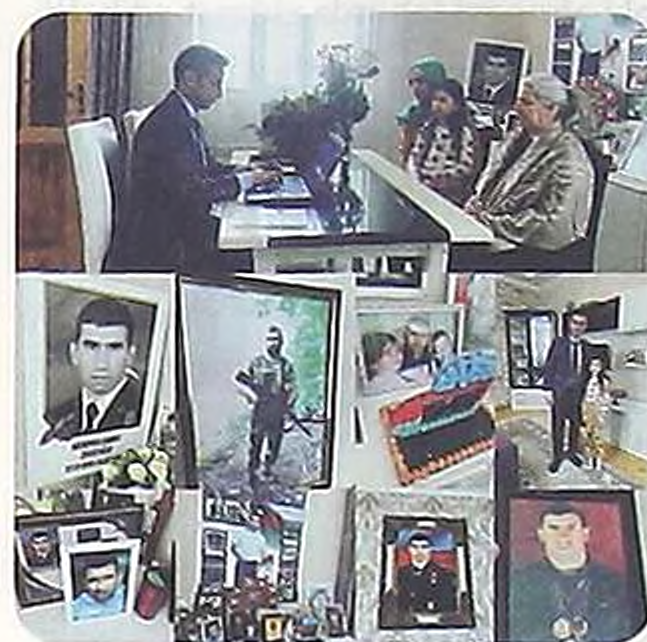
Komandirləri deyirdi ki, o, çox qəlbi təmiz adam idi. Əsgərlərini çox sevirdi. Bir dəfə məndən 300 azn pul yollamağımı istəmişdi ona. Əsgərləri xəstələnibmiş, dedi,

ata, mən onlara yardım etdim, lazım olan dərmanları aldım. Evdə namaz qılırdım. Əsr namazımı qılırdım, baxdım ki, camaat doldu qapıya. Dedim, oğlum şəhid olub ona görə gəlmisiniz? Oğlumun şəhidliyi mənə ayan olmuşdu... Şəhid balamın adına Ağdam, Mingəçevir, Quzanlı və Əfətlilidə adına sinif otaqları, həmçinin abidə kompleksi var. O, əmisinin də qanını aldı, Birinci Qarabağ şəhidlərinin də qanını aldı. Allah cəmi şəhidlərimizə rəhmət eləsin! Şəhid ailələrinə deyirəm ki, başınızı uca tutun! Xocalının, Xocavəndin, Qarakəndin və digər bütün erməni qətliaamlarının qanını aldılar bizim qəhrəman oğullarımız. Başımızı uca etdilər! Allah Prezidentimizi, ordumuzu var etsin! Bu xalq şəhidlərinə və Ali Baş Komandanına borcudur. Prezidentimiz ordunu formalaşdırdı, ölkəni inkişaf etdirdi. İllər boyu dedi gəlin barışıq sülh imzalayaq. Lakin gördü erməni başa düşmür, sonda düşmənin başını əzdi. Allah belə igid, qəhrəman oğullardan bir də versin bu xalqa, amin!”

Azərbaycan Ordusunun leytenantı olan Sərvan Göyüşov Vətən müharibəsi zamanı Murovdağ istiqamətində gedən döyüşlərdə savaşıb. Oktyabrın 1-də Murovdağ döyüşləri zamanı şəhid olub. 3 oktyabr 2020 il Ağdam rayonu Quzanlı qəsəbəsi kənd qəbristanlığında salınmış Şəhidlər Xiyabanında dəfn olunub. Sərvan Göyüşov «Vətən uğrunda», «Kəlbəcərin azad olunmasına görə» və «Hərbi xidmətlərə görə» medalları və Rəşadət ordeni ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, qəhrəman qardaşım!

“Elə gün olmazdı ki, Surxay uşaqlara nəsə almasın, bizi çox sevirdi...”

Quba rayonunun Vətən müharibəsində şəhid düşən növbəti qəhrəman övladı Surxay Zülfü oğlu Mehdiyevin ailəsi ilə birlikdə xatirəsini yad etdik. Surxay Mehdiyev 1985-ci il dekabrın 7-də Ağdam rayonunun Xıdırlı kəndində anadan olub. 2010-2022-ci illər ərzində Azərbaycanın Daxili İşlər Nazirliyinin Daxili Qoşunlarının baş çavuşu olub.

Şəhidin həyat yoldaşı Mehdiyeva Vüsalə xanım deyir ki, onların ailəsində iki

övladları var: «Böyük qızımız Aişə 2015-ci ildə Quba rayonunda anadan olub. Hazırda ikinci sinif şagirdidir. Ən çox sevdiyi fənn Azərbaycan dilidir. Gələcəkdə uşaq həkimi olmaq istəyir. Kiçik övladımız isə 2019-cu il oktyabrın 11-də Bakı şəhərində anadan olub. Hazırda 3 yaşı var. Surxaydan o qədər danışılacaq sözlər var ki... Mən onu ilk dəfə gördüyüm günü xatırlayıram. İlk dəfə əmisi qızının əlindən tutub, böyük bir yük maşını ilə bizə qonşu gəlmişdilər. Sən demə, bizim taleyimiz, qismətimiz bir idi. O, çox gözəl həyat yoldaşı, ata, oğul idi. O, bizim hər cür əziyyətimizi, nazımızı çəkirdi. Mən həmişə Surxaya deyirdim ki, sən bizim başımızın tacısan. Həmişə qocalmağımızdan danışardıq Surxayla. Təəssüf ki, o dünyaya qaldı xeyallarımız... Onunla bağlı o qədər sözlər, xatirələr var ki, danışmaqla bitməz. Hər an gözüm onu axtarır, ürəyimdə ancaq onunla danışırım. Tez-tez yuxularıma gəlir. Yuxularımda da ad günümü, bayramlarımı unutmur, təbrikə gəlir. Qızıma hər gün hədiyyələr alardı. Elə gün olmazdı ki, evə, uşaqlara nəsə almasın, çox sevirdi bizi,

çox ailəcanlı idi. Şəhadətindən sonra qızımın yuxusuna girmişdi atası, hədiyyə də albmış...»

Şəhidin anası Mehdiyeva Rəsmiyyə xanım deyir ki, Surxay ailənin ikinci övladı idi. Kiçik yaşlarından idmanla məşğul olub: «Kikboksing və Taekvando ilə məşğul olurdu. Hər zaman uşaqlardan, öz yaşadlarından çox fərqlənirdi. Müharibəyə qədər oğlumun diplomları, çoxlu medalları vardı. Bu yaxınlarda Quba rayonunda onun xatirəsinə tədbir keçiriləcək. 11 il daxili qoşunlarda işləyib mənim balam. Çox istəyirdim çıxsın, başqa peşəylə məşğul olsun, bizə çox çətin idi. Heç vaxt, heç kəsə sirt, söz danışmazdı. Heç müharibəyə getməyindən belə xəbərimiz yox idi. Oğlum Surxay Cəbrayıl-Füzuli istiqamətindəki əfsanəvi taborda xidmət edib. Bütün generallar, zabitlər gəlib bizi ziyarət edirlər, sağ olsunlar. Müharibə vaxtı mən koronavirus olmuşdum. O, sağikən mənə qurban demişdi, ən yaxşı xəstəxanaya aparmışdı. O, mənə özü qulluq edirdi. Onsuz bizə çox çətindi, ağırdır... (Red. ağlayır) 2020-ci il oktyabrın 19-da oğlum şəhid olub, hamı bilib, bizdən başqa. Həmin günün axşamı xəbər gəldi, gah dedilər yaralıdı, gah dedilər sizə zəng edəcək. Sən demə, Surxaya görə gəlib, gedir bu qədər adam. Qardaşı getdi Təcili Tibbi Yardım maşını ilə Füzulidən gətirdilər Surxayı, Qubada Şəhidlər xiyabanında dəfn olundu. Allah şəhid ailələrinə səbr versin, bütün şəhidlərə rəhmət eləsin, Allah qazilərimize cansağlığı versin. Amin!»

Şəhidin həyat yoldaşı Mehdiyeva Vüsalə xanım deyir ki, Surxayın adına Qubada 32 nömrəli, 25 nömrəli, 1 nömrəli və Ağdam rayonunun bir neçə məktəblərində sinif otaqları var. Eləcə də şəhidin şəxsi əşyaları muzeyin əməkdaşı Aygün Quliyeva vasitəsilə Milli Azərbaycan Tarixi Muzeyinin Vətən müharibəsi fonduna təhvil verilib. Hal-hazırda abidə bulaq kompleksi tikilir.

Azərbaycanın Daxili İşlər Nazirliyinin Daxili Qoşunlarının baş çavuşu olan Surxay Mehdiyev Vətən müharibəsi zamanı Cəbrayılın və Füzulinin azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə savaşıb. Oktyabrın 19-da Füzuli döyüşləri zamanı şəhid olub. Surxay Zülfü oğlu Mehdiyev «Qüsursuz xidmətə görə» «3-cü dərəcəli medalı, «Vətən uğrunda» və «Cəbrayılın azad olunmasına görə» medalları ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, şəhid qardaşım!

“Dedi, ata, bilmək olmaz, bəlkə mən sənə çiyində getdim...”

Bu gün haqqında söz açacağım qəhrəmanımız Vətən müharibəsi şəhidi Bəşir Nizami oğlu Abbasovdur. Bəşir Abbasov 1998-ci ilin 22 iyulunda Quba rayonunda anadan olub. Quba şəhəri Hacıbaba Əliyev adına 1 saylı orta məktəbinə gedib. 2005-2016-cı illərdə orta məktəbə gedib. O müddətdən artıq xidmət etdiyi dövrdə Ağcabədi Rayonu «N» saylı hərbi hissədə hava hücumundan müdafiə hissəsində xidmət edib. O, hərbi qulluğu

2018-ci ildə bitib. 2019 cu ildə Quba rayonu «N» saylı hərbi hissəsində XTQ-də xidmət edib. Sonra isə Qusar rayonundakı hərbi hissədə XTQ kimi hərbi xidmətini davam etdirib.

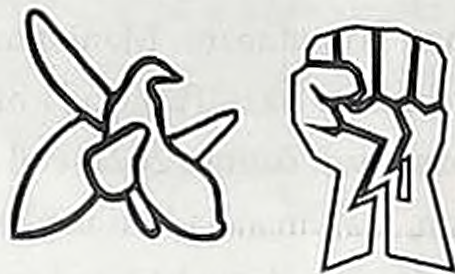
Şəhidin anası Abbasova Elnurə xanım deyir ki, ailədə iki övladımız var. Bir qız, bir oğul: «Böyük övladımız Gülnar və sonbeşiyimiz Bəşir. Oğlum aikido və güləşlə məşğul olub. Rayon üzrə iki dəfə yeniyetmələr arasında yarışda qalib olmuşdu. Mənim qardaşım hərbi idi. Öz formalarından ona hərbiçi forması tikdirib gətirərdi. Bəşir də geyinib deyərdi, mən komutanam. Mənim xarici pasportumu qoyurdu cibinə ki, bu da mənim sənədim. O vaxt Türkiyədə bir serial gedirdi adı “Şəfqət təpəsi”, oradakı komutana oxşadardı özünü. 2020-ci il idi. Balam şəhid olmamışdan qabaq sual etdim ki, atam, mənim sənədimi neyləmişdin, sonradan nə qədər axtardığ tapa bilmədik? Dedi, itmişdi. Artıq heç nə demədi, bir kəlmə vəssalam. O, çox danışmağı, uzun uzadı nəyisə izah etməyi sevməzdi».

Şəhidin Atası Abbasov Nizami bəy deyir ki, mənim uşağım elə vətənpərvər

doğulmuşdu. Bu uşağın xarakterində, danışığında bir böyük Vətən sevgisi var idi: «Bu uşaqda hər şey vardı. Vətən eşqi, bayraq eşqi, hər şeyin yerini bilən idi. Danışanda qəlbə dəyməyən, incitməyən sözlərdən istifadə edir, hamıya qayğı və hörmətlə yanaşardı. Çox qeyri-adi övlad idi. Hələ 5-ci sinifdə oxuyurdu, dedim ay Bəşir, ay oğul böyüyəndə nə olacaqsan? Deyirdi,ata, mən hərbi olacağam. Körpəlikdən özü üçün əsgər, müharibə səhnələri qurardı, özünü komandir kimi aparardı. Dedim, oğul, oxu, prokuror ol, yaxşı oxuyurdu dərslərini. Dedi, ata, mən hərbi olacağam, bu kişi sənətidir! O, C.Naxçıvanski adına hərbi liseyə getmək istəyirdi. Həmişə anasına deyirdi ki, ana, mən ad qoyacağam. Onun ən böyük arzusu idi şəhid olmaq. O, deyirdi ki, mənə bu yolumdan bir Allah döndərə bilər. Allah şəhidlərimizə rəhmət eləsin, qazilərimizə cəzası versin! Dedik, getmə qabağa, dedik sən tək uşaqsan, birdən nəse olar, biz də yazıq. Dedim, ay oğul, bəs biz necə olacayıq? Dedi ata, bilmək olmaz, ola bilər mən sənənin çiyində getdim... O, çox mərd oğul idi, mən oğlumla fəxr edirəm! Bəşirin adına Quba Pedaqoji Universitetində adına auditoriya, orta məktəblərdə sinif otaqları, yaşadığımız binanın yanında isə baralyefi var».

Şəhid Bəşir Nizami oğlu Abbasov Füzulinin azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə savaşıb. İgidimiz oktyabrın 5-də Füzulinin Alxanlı kəndində gedən döyüşlərdə həlak olub.

Azərbaycan Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrinin əsgəri olan Bəşir Abbasov Vətən müharibəsində iştirak etmişdir. Füzulinin azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə vuruşub. 8 oktyabr 2020-ci ildə Füzuli rayonunun Alxanlı kəndi istiqamətində döyüş tapşırığının yerinə yetirilməsi zamanı şəhid olub. Bəşir Nizami oğlu ölümündən sonra «Füzulinin azad olunmasına görə» və «Vətən uğrunda» medalları ilə təltif olunub. Ruhun şad olsun, şəhid qardaşım!

“Sanki Allah məni ora göndərdi ki, balamın şəhid xəbərinə hazırlıqlı olum”

Quba rayonunun Vətən müharibəsində şəhid düşən növbəti qəhrəman övladı Tamerlan İqrar oğlu Əliyevin ailəsi ilə birlikdə onun xatirəsini yad etdik. Tamerlan Əliyev 2002-ci il yanvarın 3-də Quba şəhərində anadan olub. Subay idi. Orta təhsilini Quba rayon Birinci Qarabağ müharibəsi şəhidi Zaur Cəfərov adına 3 saylı orta məktəbdə alıb. Müharibə başlayan vaxtı Tamerlan 10 ayın əsgəri olub. Müharibə başlamazdan əvvəl Beylaqan

«N» saylı hərbi hissədə olub. Orduda artilleriya, kəşfiyyatçı və minaatan idi. Ən sıx, qaynar istiqamətlərdə döyüşüb.

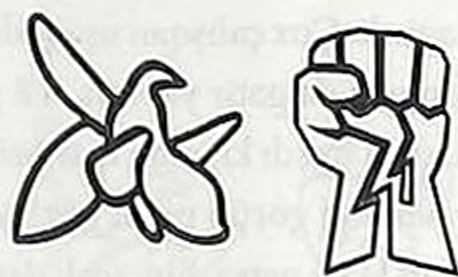
Şəhidin anası Xalıqova Zümrüd xanım deyir ki, ailədə şəhidimizlə birgə üç oğul övladımız var: «Böyük oğlum Kənan, ortancıl şəhid balam Tamerlan və kiçik övladım Yunis. Tamerlan uşaq yaşdan üzgüçülük, rəqslə məşğul olurdu. Uşaq hazırlaşdırırdı. Boş vaxtlarında işləyirdi. Çox çalışqan uşaq idi. Sevdii qız var idi. Əsgərliyə gedəndə dedi ki, sevdii qızı da gətir yanıma. 18 yaşı vardı, amma çox ciddi xarakterli oğlan idi. Valideyni ilə danışdı ki, mən qızı özümə aparım. Ad günündə gördüm evi bəzədib, hər cür hazırlıq görüb məni gözləyirdi. Mən onları çətinliklə böyütmüşəm. Xatirələri çoxdur. Hara getsə, bir çiçək dərib gətirərdi mənə. 2020-ci il 1 oktyabrda bizi bir komandadan ibarət tibbi yardım Daşkəsənə yolladılar. Biz Daşkəsəndə olanda Murovdan gələn yaralılara baxmışıq. Hərdən mən özüm üçün fikirləşirəm ki, sanki Allah məni ora göndərdi ki, balamın şəhid xəbərinə hazırlıqlı olum. Daşkəsənə əsgərlər Murovdan gəlmişdilər. Onlar bir az sağalıb geri qayıtmaq

istəyirdilər. Oğlumun şəhid olma xəbərində oradan almışam. Orada bizim telefonlarımızı yığmışdılar. Bacım, ata- anam yığmışdı məni. Atam dedi ki, Tamerlan şəhid olub...

Allah cəmi şəhidlərimizə rəhmət eləsin! Mən ana kimi, Azərbaycanın bir vətəndaşı kimi deyə bilərəm ki, hansısa yağı düşməyə bir də icazə vermərik gəlib torpaqlarımızda otursunlar. Birinci Qarabağ savaşındakı bizim qız, gəlinlərimizi əsir götürüb başlarına nə oyunlar açmışdılar ermənilər, bunları unutmamalıyıq. Mənim oğlum böyüdü, gedib o torpaqlar üçün canından keçdi. Oğlum çox cüssəli, yaraşıqlı oğlan idi. Onda bir əminlik var idi ki, mən sizi qoruyuram. Mən bir ana kimi onunla fəxr edirəm! Hər yerdə gözümlə balamı axtarıram. Oğlumun adı bizim başımızı uca etdi! Mənim bir əmim oğlu da Birinci Qarabağ müharibəsində şəhid olub. İllər sonra o taleyi mən də yaşadım...

Şəhid balamın adına küçə, orta məktəbdə sinif otağı, baralyef var, və 3 saylı orta məktəbin həyatında oğlum Tamerlan və Əliyev Rəvanın ailəsi ilə birgə abidə bulaq kompleksi tikdirmişik».

Azərbaycan Ordusunun əsgəri olan Tamerlan Əliyev Vətən müharibəsi zamanı Füzulinin azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə vuruşub. Oktyabrın 1-də Füzuli döyüşləri zamanı şəhid olub. Quba şəhərinin Şəhidlər Xiyabanında dəfn olunub. Tamerlan Əliyev ölümündən sonra «Vətən uğrunda», «Cəbrayılın azad olunmasına görə», «Xocavəndin azad olunmasına görə» və «İgidliyə görə» medalları ilə təltif olunub. Ruhun şad olsun, şəhid qardaşım!

“Şəhid balam bacısına demişdi ki, artıq mənim də otağım olacaq...”

Bu gün haqqında söz açacağım qəhrəmanımız Vətən müharibəsi şəhidi Rəvan Yusif oğlu Əliyevdir. Rəvan Əliyev 27 may 2001-ci ildə Sumqayıt şəhərində anadan olub. 2007-ci ildə Quba rayonu 3 nömrəli məktəbin 1-ci sinfinə gedib. Rəvan dərsləri ilə yanaşı, həm də Quba şəhər İncəsənət Məktəbində tar və fortepiano ilə də məşğul olmağa başlayıb. Musiqiyə, poeziyaya həvəsli olub. Kiçik yaşlarından şeir, mahnı yazıb. Məktəbi bitirdikdən sonra təhsilini Bakı İdarəetmə və Texnologiya Kollecinə davam etdirib.

Təhsilini başa vurduqdan sonra 2019-cu ilin iyul ayından müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırılıb. Dövlət Sərhəd Xidmətinin Yevlax şəhərindəki yerləşən Dövlət Sərhəd Qoşunlarında xidmət edib. Vətən müharibəsi başlayanda Sərhəd Qoşunlarının əsgərləri əvvəlcə döyüşlərdə iştirak etmirdi. Lakin könüllü olaraq əsgərlər döyüşlərə gedə bilərdi. Rəvan qulluq etdiyi hərbi hissədən böyük ruh yüksəkliyi ilə bir zabit və altı əsgər müharibəyə könüllü olaraq qoşulublar.

Şəhidin anası Əliyeva Mehriban xanım 30 oktyabr 1979-cu ildə Sumqayıtda anadan olub. Ali təhsillidir, Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetində Muzeyşünaslıq ixtisasi üzrə təhsil alıb. Hazırda Quba Tarix diyarşünaslıq muzeyinin elmi işçisidir. Şəhidlərə həsr olunmuş iki kitab müəllifidir. birinci kitab «7 oğul istərəm», ikinci kitab «Quba şəhidlərinin ev muzeyləri» adlanır.

Şəhid anası Mehriban xanım deyir ki, ümumiyyətlə qonşular hamısı deyirdi ki, Rəvan çox seçilmiş uşaq idi: «Onun ən çox sevdiyi cümləsi bu idi, “Ana, haqqını

mənə halal elə". Evdən çıxanda son sözü də bu oldu. Baxın, bu evi Rəvan görmədi. Çünki o, əsgər idi, çox çətinliklə tikmişik bu evi. 11 ayın əsgəri idi, onu mən ki-rayələrdə böyütmüşdüm. Bacısına demişdi ki, artıq mənim də otağım olacaq. He-yif ki, Rəvanımın tabutu gəldi bura. Rəvandan sonra bu evdə yaşamaq istəmirdim heç. Sonra gördüm onun ruhu burdadır. Bu ev artıq Rəvanın muzeyidir. Demək ki, evin də öz missiyası varmış. Mənim balamın tabutu öz evindən çıxmalıymış... Qubada ilk dəfə Rəvanın ev muzeyi düzəlib. Mən onun əşyalarından ona muzey yaratdım. Dedim bu evdə onun guşəsi olmalıdır. Balamı gətirəndə, balamın tabutundan gül ətri gəlirdi, onun tabutunu əlimlə sıgallayırdım, məndən başqa o ətri heç kəs hiss etmirdi... (Red. ağlayır) 2020-ci il 22 oktyabrda dayısının ad günündə şəhid olub. Onları 28 oktyabr səhər saatlarında çıxardılar döyüş ərazisindən. 29 oktyabrda balamın tabutu gəldi. 29 oktyabr oğlumu dəfn etdim, 30-u da mənim ad günüdür. Dedim 2-3 saat saxlayın, qoy, ad günümə qalsın. Atası yaxınlaşıb dedi ki, Mehriban, incitmə çoxdan dünyasını dəyişib. Onda sanki ayıldım, balamın ölümünə inana bilmirdim... (Red. ağlayır) Oğlum Yevlağın Sərhəd Qoşunlarında idi, amma Rəvan istəyirdi səngərdə düşmənlə üz-üzə ola. Bir gün ön cəbhəyə əsgərləri yığanda bu qaçıb oturubmuş gedən maşınların birində, zabitlərdən biri deyib ki, tək oğulsan? Deyib bəli, komandir onu qaytarıb geriye. Mənə deyirdi ki, ana, növbəti dəfə mənə yenə bu sualı versələr, deyəcəm mənim qardaşım var, məni də aparsınlar ön cəbhəyə.

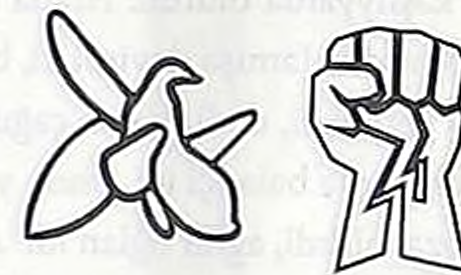
Sonuncu dəfə mən Rəvanı görəndə sağollaşdıq. Mənim ona boyum çatmazdı, çox hündür boylu idi. Ona sarı uzanıb, boynundan öpdüm. Son dəfə mən onu öpəndə ondan gül ətri gəlirdi. Dedim oğlum bu nədi, səndən niyə gül iyi gəlir, mənə qərribə gəldi ki, axı orada ətir belə yoxdur. Komandir bizə baxaraq gülümsündü, dedi, hə, ana, sənin oğlundan gül ətri gəlir... Sən demə, cənnət iyi gəlirmiş mənim balamdan. Bilmirəm bəlkə də mən onun şəhid olmağını onda duymuşdum... Atası deyir ki, Rəvan şəhid olandan sonra üzündə təbəssüm vardı... (Red: ağlayır)

2020-ci il 44 günlük zəfərdə Qubadan 47 şəhid olub, cəmi 6-sı əsgər, qalanları zabitlər olub. Həmin əsgərlər də könüllü olaraq döyüşə gediblər. Mənim atam və üç əmim Birinci Qarabağ müharibəsinin iştirakçısı olublar. Şuşa alınan vaxt atam Qarabağda idi. Atam 1993-cü ildən 2001-ci ilə kimi Şuşa üçün yas saxlayırdı ki, Şuşa alınanda saqqalımı qıracağam. Rəvan bu cür bir kişinin övladı, nəvəsi olub. And içməyə gedəndə yemək içməkdən öncə mən ona bayraq aparmışdım. Onda vətənpərvərlik genetikdir, onu mən aşladım. Nəvəsi Rəvan o torpaqların azadlığı

uğrunda şəhid oldu. Ancaq Rəvan şəhid olanda gözlərim ən çox atamı axtarırdı. Mənim atam dənizə qərqləndi. İnanın, mən Rəvanı hər yerdə təmsil edəcəyəm.

Oğlumun adına məhləmizdə və oxuduğu 3 saylı məktəbdə abidə bulaq kompleksi var. Bizim etdiyimiz təmir zamanı, oradakı Birinci Qarabağ müharibəsi iştirakçısı Zaur Cəfərovun da baralyefini yenilənməsi haqqında təhsil şöbəsinə müraciət etdik və onlar da kömək etdilər. Zəngilanda dağ yüksəkliyinin birinə Rəvanımın adını veriblər, adına post da veriblər, "Rəvan Əliyev" postu. Allah cəmi şəhidlərimizə rəhmət eləsin! Mən bir neçə yerdə də demişəm, yenə də təkarlayacağam. Oğlum istəyirdi ki, mən bu cür deyim, həmişə Vətən sağ olsun! Mən fəxr edirəm ki, o cür oğulun anasıyam!>>

Ağdam və Cəbrayıl istiqamətlərində döyüşüb, Zəngilan rayonu ərazisində Ağbənd qəsəbəsinin Vejnəli qızıl yataqları ətrafında gedən gərgin döyüşlər zamanı şəhid olub. Oktyabrın 22-də Zəngilan rayonu ərazisində Sığirt yüksəkliyinin azad olunması uğrunda döyüşə gedərkən bölüyü ilə birlikdə düşmən pusqusuna düşən Rəvan igidlik göstərərək, sona qədər döyüşüb və yoldaşlarının pusqudan çıxmasına şərait yaradıb, özü isə qəhrəmancasına şəhid olub. Sərhəd Qoşunlarının ilk şəhidləri onlar olublar. Oktyabrın 23-də şəhid olub və 29 oktyabr 2020-ci ildə Quba Şəhidlər Xiyabanında dəfn olunub. Rəvan Əliyev ölümündən sonra "Vətən uğrunda", "İgidliyə görə" və "Zəngilanın azad olunmasına görə" medalları ilə təltif olunub. Ruhun şad olsun, şəhid qardaşım!

“Cəmil tez-tez kəşfiyyatda olurdu, göz önündə olmağı istəmirdi”

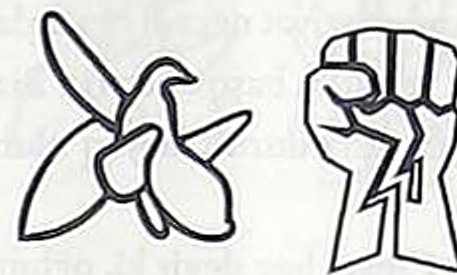
Vətən müharibəsinin dastana dönən daha bir şəhidi Cəmil Fikrət oğlu Xələfovun evində, ailəsi ilə birlikdə onun əziz xatirəsini bir daha yad etdik. Cəmil Xələfov 1997-ci il fevralın 25-də Quba rayonu Nərimanabad kəndində anadan olub. Subay idi. O, 2015-2016-cı illərdə Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin «N» sayılı hərbi hissəsində müddətli həqiqi hərbi xidmətdə olub. Baş kəşfiyyatçı-pulemyotçu idi.

Şəhid anası Xələfova Şəraf xanım deyir ki, ailədə 3 oğul övladım vardı. Böyük oğlum Orxan, digəri Rüstəm və sonbəşiyim şəhid balam Cəmil: «Oğlum haqqında danışmaq mənim üçün çox ağırdır. O, çox qorxmaz, igid, vətənpərvər oğul idi. Kəşfiyyatçı əsgərlər gəlib, deyirdi ki, ondan hamı soruşar, maraqlanardı hara gedib gəldiklərini, nə etdiklərini? Heç kəsə sirr verməzdi. Cəmil tez-tez kəşfiyyatda olurdu. Arada onları təlimlərə çağırırdılar. O, göz önündə olmağı istəmirdi. Həmişə deyirdi ki, bu torpaqlar bizimdir, torpaqları qorumalıyıq! Könüllü getmişdi, dedi, Vətən çağırır. Hamıdan birinci getdi hərbiyə. Oğlum bütün ön cəbhələrdə bələdçi idi, onun yüksək sərişdəsi və iti yaddaşı vardı. Coğrafiyanı çox gözəl bilirdi, ağıllı oğlan idi. Aprel döyşlərindən qabaq gəlmişdi hərbidən, onun ən yaxın dostu şəhid olmuşdu. Bu, Cəmilə çox pis təsir etmişdi, çox ağlayırdı, dostunun yoxluğuna inana bilmirdi. İndi mən Cəmilin ölümünü qəbul edə bilmirəm. Mən elə bilirəm, Cəmilim hər gün gələcək, amma 3-cü ildir şahadəətə qovuşub. Mənə çox ağırdı, balamın yoxluğu məni çox yandırır. Kaş ki, ondan bizə bir övlad xatirə qalardı. Kiçik yaşlarından gözəl şeirlər yazardı. Hə-

mişə deyirdi, mən gedəcəyəm erməniləri öldürüb, qisasımızı alıb, torpaqları azad edəcəyəm. Qalib əsgərlərlə bağlı həmişə gözəl rəsmlər çəkirdi. Deyərdi, bu bizim. Balam arzuladığı, çəkdiyi rəsmlərdəki kimi müharibədə savaşı, şəhid oldu, arzusuna çatdı... Axırncı dəfə 2020-ci il oktyabrın 4-də danışdıq. Deyirdi ki, narahat olmayın, burada hər şey yaxşıdır. Bir dəfə də dostu ilə birgə zəng etmişdi mənə. Dedi ki, anam, bizə xeyir-dua ver.

Vətən hər birimizindir, onlar şəhid olmasaydı, buradakılar rahat yaşaya bilməzdilər! Onlar bir çəpər oldular düşmənin qarşısında. Mənim nənəm deyir ki, o vaxtı ermənilər Qubanı viran qoydular. O vaxt cavanları Qubadan çıxardılar, onlar dağlarda idilər, silahları da yox idi. Ermənilər gəlib bütün yaşlı, qoca, xəstə, uşaq bilmədən öldürdülər. O vəhşiliyi biz Qubalılar yaşamışıq. Erməni vəhşiliyini unutmamaq olmaz, onlar tarix boyu bizim başımıza yüzlərlə bəla və soyqırım gətiriblər. Allah şəhidlərimizə rəhmət eləsin! Qazilərimizə cansağlığı versin! Bütün analara, atalara səbr diləyirəm! Allah millətimizi, Ordumuzu, Prezidentimizi qorusun! Balam Cəmilin adına Qubadakı orta məktəblərdə sinif otaqları var».

Azərbaycan Ordusunun əsgəri Cəmil Xələfov Vətən müharibəsi zamanı Füzulinin azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə savaşıb. O, oktyabrın 8-də Füzuli döyüşləri zamanı şəhid olub. Quba şəhərinin Şəhidlər Xiyabanında dəfn olunub. Cəmil Xələfov ölümündən sonra «Vətən uğrunda», «Füzulinin azad olunmasına görə» medalları ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, şəhid qardaşım!

“Təsəlli tapmaq üçün başdaşını təmizləyib, öpüb gəlirik”

Bu dəfə haqqında söz açacağım qəhrəmanımız Vətən müharibəsi şəhidi Samir Çingiz oğlu Süleymanovdur. Samir Süleymanov 9 mart 1998-ci ildə Qubada anadan olub. Quba şəhəri, 1 saylı tam orta məktəbində təhsil aldıqdan sonra 2016-2017-ci illərdə hərbi xidmətdə olub. Şəhidin anası Süleymanova Təranə xanım deyir ki, ailədə 3 övladımız var:

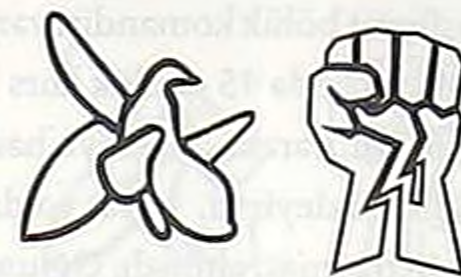
«İki qız, bir oğlan. Böyük övladımız Aysel, ortancıl balam Samir və kiçik qızım Samirə. Samir çox mərhəmətli, çox dostca uşaq idi. Heç kimlə işi yox idi, çox mehriban idi. Ondan çox danışmaq olar, xatirələri bizimlədir. Hamı ondan razıdı, onu xoş xatırlayır. Çox ailəcanlı, ana-ataya canıyanan, zəhmətkeş idi. Əsgərlikdən qabaq Şahbulaqda ofisiant işləyirdi. Daha sonra Qubada işləyirdi. Müharibə vaxtı soruşurdum ki, bəs sən hardasan, vəziyyət necədi oralarda, ay bala? Həmişə yerlərin baş hərflərini deyərdi olduğu yerlərin, başqa heç nə. Biz ondan çox razıyıq, övlad kimi o həmişə bizim qulluğumuzda durub, dayaq olub, bir sözüümüzü iki etməyib». (Red. ağlayır)

Şəhidin atası Süleymanov Çingiz bəy deyir ki, oğlumdan sonra bizə çox çətin-dir: «Bilirəm, bu dünya bir güzgüdür, gələn baxıb gedir. Balamdan qabaq, iki oğul övladımızı da itirmişik. Ancaq təsəlli tapmaq üçün gedib başdaşını təmizləyib, öpüb gəlirik. Dillə izah ediləsi deyil bala dərdi, bala ağrısı, çox ağırdır. Ağcabədidə hazırlayıb oradan da gediblər döyüş olan ərazilərə. Xudafərinin azad olunması uğrunda döyüşüb oğlum. 2020-ci il noyabrın 7-si axşamı bacımın yoldaşı dedi, ona

da bələdiyyə deyib. Açdım qapını dedim, a bala, nə olub? Sonra qonşu gəlin var, Qubadlıdandır, dedi ki, Samir şəhid olub. O qədər başımı döydüm divara ki, çığırdım, ağladım. Yağış da yağır, ora zəng elə, bura zəng elə. Yuxarı kəndə də şəhid gəlmişdi, dedik, bəlkə onu bizim oğlumuz biliblər, inanmaq istəmirdik. İkinci dəfə şəhər bələdiyyəsi zəng edib dedi ki, qardaş, şəhid olan sənin oğlundur. Bu xəbəri alanda dünyamız başımıza uçdu, balam daha yoxdu. Getdim, gördüm balamı. Açdım üzünə baxdım, rəngi ağappaq idi, 23 il saxladığım balam ağappaq, buz kimi idi. Həmin günü noyabrın 8-i saat 3-də Şəhidlər xiyabanında dəfn etdik...

Şəhid oğlumun adına küçə verilib, Quba rayonunda yerləşən məktəblərdə də adına sinif otaqları var. Allah dünyamızı qorusun, Allah Prezidentimizi qorusun! Şəhidlərimizi həmişə uca tutmalıyıq, onları unutmamalıyıq. Biz övladımızla fəxr edirik, Allah şəhidlərimizə rəhmət eləsin! Vətən sağ olsun!»

Vətən müharibəsi zamanı Samir Süleymanov Füzuli, Cəbrayıl və Xocavənd döyüşlərində savaşıb. 7 noyabrda Xocavənd Şəxər kəndinin azad olunması uğrunda gedən döyüşlərdə şəhid olub və Quba Şəhidlər Xiyabanında torpağa tapşırılıb. Samir Süleymanov ölümündən sonra «Vətən uğrunda», «Füzulinin azad olunmasına görə» və «Cəbrayılın azad olunmasına görə» medalları ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, şəhid qardaşım!

“Balam ömrünün ən gənc çağında şəhid oldu...”

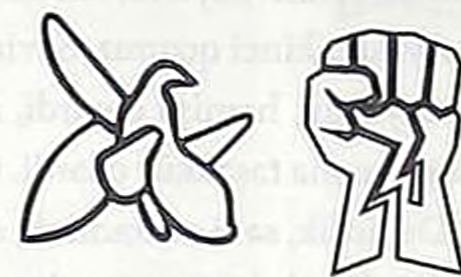
Bu gün haqqında söz açacağım qəhrəmanımız Vətən müharibəsinin növbəti şəhidi baş leytenant İsmət Şölət oğlu Hacıyevdir. İsmət Hacıyev 1993-cü il yanvarın 20-də Quba şəhərində anadan olub. 2008-ci ildə Cəmişid Naxçıvanski adına akademiya daxil olub. Daha sonra 2011-2015-ci illərdə Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbində (AAHM) ali hərbi təhsil alıb. Ailəli idi, bir qızı yadigar qalıb. O, 2014-cü ildən

Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin sıralarında xidmət edirdi. İsmət Hacıyev Azərbaycan hərbi tarixində qızıl hərflərlə yazılan Aprel döyüşlərində də böyük şücaət göstərən qəhrəmanlardan biri olub. Keçirdiyi uğurlu hərbi əməliyyatlar sayəsində 2019-cu ildə baş leytenant kəşfiyyat bölük komandiri vəzifəsinə təyin edilib. Silahlı Qüvvələrin Təlim və Tədris Mərkəzində 45 günlük kurs keçdikdən sonra kəşfiyyat bölük komandiri kursunu uğurla bitirərək «N» sayılı hərbi hissədə xidmət edib.

Şəhidin anası Hacıyeva Gülnarə deyir ki, həyat yoldaşım Qarabağ veteranı idi, üçüncü qrup əlil idi, kəllə-beyin travması almışdı. Oğlumuzun şəhid xəbərinə dözə bilmirdi, 1 il sonra 2021-cil oktyabrın 13-də rəhmətə getdi. Oğlum İsmət ailəli idi, 1 qız övladı var. Nəvəm Mələk 2018-ci il aprel 22-də Qubada anadan olub. Balam çox savadlı, zəki uşaq idi. Könüllü C.Naxçıvanski adına hərbi liseyə qəbul olmuşdu, könüllü kəşfiyyata yazılmışdı. Tərtərdə ən qızgın döyüşlər olan bölgələrə yazılmışdı. Bir mələk kimi gəldi, mələk kimi də getdi balam. Balamın nəyini deyim? Heç mən balamdan doydummu? Heç bildim nə vaxt gəldi, nə vaxt getdi?!

Öz toyunda da İsmət qəzaya düşmüşdü. Doğulanda da əziyyətlə doğuldu, ömrünün ən gənc çağında şəhid oldu. Biz çox kasıb olmuşuq. O qədər kasıb ki, illərdir kirayələrdə yaşamışıq. Kaş balam sağ qalardı, yoldaşım da sağ olardı. İnanın, həyatdan, bütün hər şeydən soyumuşam, ruh kimi gəzirəm. Oğlum öz pulu ilə toy etdi özünə. Bilirsiniz nə gözəl bala idi, nə oğul idi... Adı kimi ismətli idi. Milli Qəhrəman Polad Həşimovu çox sevirdi, özünə ən yaxşılardan nümunə götürərdi. Əsgərlərini çox sevirdi, onlara çox qayğı göstərirdi. Şəhid olmağdan qabaq əsgərlərə deyib ki, çalışın, qoymayın mənim nəşim düşmən əlində qalsın. Allahdan şəhid valideynlərinə səbir diləyirəm. Balam yoxdu, mən bilirəm balasız analar nələr çəkir. Daha heç bir bala atasız qalmasın. Mən nəvəmin suallarına cavab verə bilmirəm. Allah bütün şəhidlərə rəhmət eləsin! Qubada küçələrdən birinə oğlumun adı verilib, baralyefi var, orta məktəblərdə, universitetdə sinif otaqları var».

Azərbaycan Ordusunun baş leytenantı olan İsmət Hacıyev Vətən müharibəsi zamanı Tərtər rayonunun Suqovuşan qəsəbəsinin azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə savaşıb. Sentyabrın 27-də Suqovuşan döyüşləri zamanı şəhid olub. Quba şəhərinin Şəhidlər Xiyabanında dəfn olunub. İsmət Şölət oğlu Hacıyev ölümündən sonra «Vətən uğrunda», «İgidliyə görə», «Laçının azad olunmasına görə» və «Suqovuşanın azad olunmasına görə» medalları ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, igid qardaşım!

Şəhid anası:

“Murad həmişə deyirdi, mən polis olacağam!”

Bu gün haqqında söz açacağım qəhrəmanımız Vətən müharibəsi şəhidi Murad Asəf oğlu Həbibovdur. Murad Həbibov 15 may 2001-ci ildə Quba şəhərində anadan olub. 2008-2013-cü illərdə Quba şəhər 6 sayılı tam orta məktəbində təhsil alıb. Elə həmin ilin iyul ayında hərbi xidmətə çağırılmış və Azərbaycan Ordusu sıralarına qatılıb. Hərbi xidmətini Goranboy rayonunda başlayıb və hərbi təlimləri bitirdikdən sonra xidmətini davam etdir-

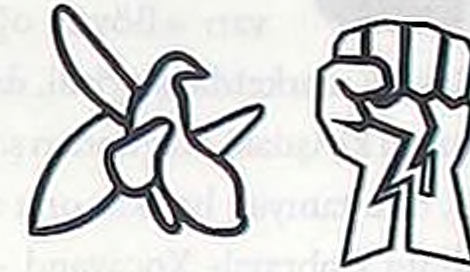
mək üçün Tərtər rayonuna göndərilib. Murad Həbibov hərbi xidmətdə olarkən komandirləri və döyüş yoldaşları tərəfindən cəsur bir mınaatan kimi tanınıb. O, hərbi xidmətini düşmənlə üzbəüz postlarda aparıb.

Şəhidin anası Həbibova Aiman xanım deyir ki, ailədə üç övladmız vardı. İki qız, bir oğlan: «Böyük övladımız Aynur, ikinci qızımız Sevinc və şəhid balam Murad. O, orta məktəbdə çox yaxşı oxuyurdu, həmişə deyirdi, mən polis olacağam. Çox sakit uşaq idi. Müəllimlər həmişə mənə təşəkkür edərdi. Qonşular onu çox istəyərdi. Çox dinləyər, az danışardı. Deyirdik, səni evləndirək, cavabında həmişə deyirdi, mən evlənməyəcəyəm. Son zamanlar elə bil ürəyinə dammışdı ki, ona nəsə olacaq. Çox həssas, fikirli gəzirdi. Soruşanda da nə olub? Cavab verməzdi...»

Şəhidin atası Həbibov Asəf bəy deyir ki, oğlum Tərtər, Ağdərə, Suqovuşan istqamətlərində döyüşüb: «Muradın adına küçə, abidə bulaq kompleksi və barelyef var. Bulaq abidə kompleksi ailəmizin şəxsi vəsaiti əsasında tikilib. Allah hamıya, bütün şəhid ailələri, ana-atalara səbir versin! Bundan ağır dərd ola bilməz, ölənə

kimi bu yara mənədir, bizimlədir. Ürəyimdə stendlə gəzirəm, balamla görüşmək ümidi ilə yaşayıram. Biz onunla fəxr edirik!»

Murad 27 sentyabr 2020-ci ildə torpaqlarımızın azadlığı uğrunda başlayan mübarizəyə ilk qoşulnlardan biri olmuşdur. Belə ki, düşmənin Tərtər rayonu istiqamətində başladığı tərribatçı hücumlarının qarşısını kəsənlər Murad və onun döyüş yoldaşları olub. Düşmənin hücumlarının qarşısını alan əsgərlərimiz əks-hücumə keçərək düşməyə ağır itkilər verib. Murad Həbibov 2020-ci ilin 3 oktyabrında Ağdərə uğrunda gedən döyüşlərdə qəhrəmancasına şəhid olub. 5 oktyabr 2020-ci ildə Quba Şəhidlər Xiyabanında dəfn olunub. 2021-ci ilin yanvar ayında Quba şəhərində küçələrin birinə şəhid Həbibov Muradın adı verilib. Murad Asəf oğlu Həbibov “Vətən uğrunda”, «Laçının azad olunmasına görə», «Suqovuşanın azad olunması» medalları və “Üçüncü dərəcəli Vətənə xidmətə” görə ordeni ilə təltif olunub. Ruhun şad olsun, şəhid qardaşım!

“İşdən çıxanda yoldaşlarına demişdi ki, otağımdan şəklimi asarsınız”

Bu gün əziz xatirəsini yad edəcəyim növbəti Vətən müharibəsi şəhidi Ülvi Vüqar oğlu Məmmədovdur. Ülvi Məmmədov 1997-ci il iyulun 29-da Quba rayonunun Alekseyevka kəndində anadan olub. O, 2015-2017-ci illərdə Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin sıralarında müddətli həqiqi hərbi xidmətdə olub.

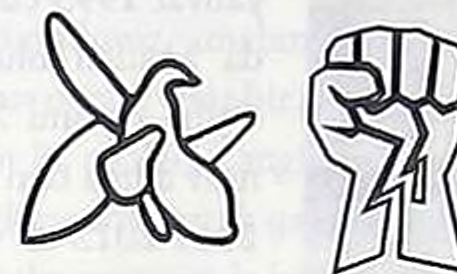
Şəhidin anası Məmmədova Ülkər xanım deyir ki, ailədə iki oğul övladımız var: «Böyük oğlumuz şəhid balam Ülvi

və içik oğlum Fərid. Oğlum Bakıda marketdə işləyirdi, daha sonra əsgər çağırıldı. İşdən çıxanda da uşaqlara demişdi ki, işdəki otağımdan şəklimi asarsınız. Çox yaxşı uşaq idi. Qohumlar, qonşular, onu tanıyan hər kəs onu ən xoş arzularla xatırlayır. (Red: ağlayır) Balam Füzulinin Cəbrayıl- Xocavənd -Hadrud istiqamətlərində qəhrəmancasına döyüşüb. Bir zamanlar yaşadığı küçəni Ülvünün adına veriblər, həmçinin adına abidə bulaq kompleksi tikilib».

Şəhidin atası Məmmədov Vüqar bəy deyir ki, balamla hər dəfə danışarkən bomba, atışma səsləri gəlirdi: “Ancaq deyirdi ki, narahat olmayın, burada hər şey yaxşıdır. Birinci öz qohumumuz gəldi dedi ki, Ülvi ağır yaralanıb. Daha sonra dedi ki, şəhid olub balamız. Camaat yığıldı qapıya. Axşam gətirdilər, çıxdım gördüm uşağımı. Baxdım başından güllə yarası alıbmuş. Baxıram bədənini tərtəmiz kafəyə bağlamışdılar. Dedilər açma, qan açılar. Gördüm ki başından vurublar... (Red: qəhərdən danışa bilmədi) Allah şəhidlərimizə rəhmət eləsin! Övlad itirmək dərdlərin ən ağrısıdır, adamın dünya ilə əlaqəsi kəsilir, çox sözü dilinə gətirmir, danışmır, çox

çətindir. Allah cəmi şəhidlərimizə rəhmət eləsin, şəhid valideynlərinə səbir versin, amin!»

Azərbaycan Ordusunun əsgəri olan Ülvi Məmmədov Vətən müharibəsi zamanı Cəbrayılın və Xocavəndin azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə savaşıb. Oktyabrın 21-də Xocavənd döyüşləri zamanı şəhid olub. Quba rayonunda dəfn olunub. Ülvi Vüqar oğlu Məmmədov «Vətən uğrunda», «Cəbrayılın azad olunmasına görə», «Xocavəndin azad olunmasına görə» və «Füzulinin azad olunmasına görə» medalları ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, şəhid qardaşım!

“Həmişə deyirdi ki, şəhid oğlunla fəxr edəcəksən!”

- Şəhid anası

Qəhrəmanlıq səlnaməmizin daha bir qəhrəmanı Allahyarov Şahin Hüseynbala oğlunun evində olub, ailəsi ilə birlikdə onun əziz xatirəsini yad etdik. Baş gizir Allahyarov Şahin Hüseynbala oğlu 29 yanvar 1993-cü ildə Hacıqabul rayonunda anadan olub. 1999-2010-cu illərdə Quba rayonu Zizik kənd Əliyar Rüstəmov adına tam orta məktəbdə təhsil alıb. 2011-2012-ci illərdə müddətli həqiqi hərbi xidmətdə olub. Ailəli idi. 2 övladı var. Vəsiyyət etdiyi kimi, ölümündən son-

ra dünyaya gələn oğluna Şahin adı qoyulub. 2016-cı ildən Dövlət Sərhəd Xidməti sıralarına qəbul edilib. Zaqatala sərhəd dəstəsində müxtəlif vəzifələrdə xidmət etdiyi dövrdə özünü bacarıqlı hərbiçi kimi göstərmiş. 2019-cu ildən Sərhəd Qoşunlarının Qazax əlahiddə sərhəd diviziyasında kəşfiyyatçı vəzifəsində xidmət edib.

Şəhidin anası Allahyarova Nərgiz xanım deyir ki, 2022-ci il oktyabrın 26-da həyat yoldaşı balasının dərdinə dözməyib, rəhmətə getdi:

«Ailəmizdə dörd övladım var, sonbeşiyim şəhid balam Şahin idi. Onun da iki övladı var, özündən sonra övladları yadigar qaldı. Şəhid balamın böyük qızı Oksana 2018-ci il 14 oktyabrda anadan olub. Həmin vaxtı ailəsi ilə Qazaxda yaşayırdı. Deyirdi, ana, bir gün də olsa sən gəl, gəldiyin günü evə gələcəyəm. Şahinin oğlu isə 2020-ci il dekabrın 28-də anadan olub. Özünün vəsiyyəti ilə oğluna öz adını qoyduq. Şahinin şəhid xəbəri gələndə axşam saat on idi. Rəhmətlik atası dedi, mən işə gedirəm televizoru söndür yat. Dedim, yox, yatmıram gizirləri göstərirlər. Bəlkə Şahin də ordadır. Yuxuda gördüm balam qırmızı tünd kostyum geyinib, tez-tez sağ

ayağına baxır, bir də mənə. Nə irəli gəlir, nə geri gedir, bir-birimizə baxırıq, nə mən ondan soruşdum hara gedirsən, nə də o mənə dedi. Ayılanda gördüm bütün millət yığılıb bizim məhəlləyə, qardaşım da gəlib. Soruşdum nə olub? Dedi balam şəhid olub... Dedim, yox, ola bilməz mənim balam ölməz! Həmişə deyirdi ki, sən fəxr edəcəksən ki, sənin şəhid oğlun var. Arzusuna çatdı balam... (Red. ağlayır)

Çox rəhimli, o qədər xoş xasiyyətli, mülayim, gözəl insan idi. Deyirdi ki, ana, mən tarix yazacağam. Balam qanı ilə tarixi yazdı. Düşmənin qabağından qaçmadılar. Balam ürəyindən vuruldu, qəlpə yarasından şəhid oldu. Bu, çox acıdır, ancaq mən fəxr edirəm. Anasının adını şəhid anası, atasının adını şəhid atası etdi. Ən böyük arzusu məni müqəddəs Məkkəyə aparmaq idi. Heç istəmirəm gecələr gəlsin. Gecələr hədsiz dərəcədə ağır olur mənə. Eləcə deyirəm, atam, yolunu nə yaman yaxın elədin?! Mən gəlib çata bilmədim Qazaxa, ancaq sən indi burdasan, evimizin yanındakı qəbiristanlıqdasan, hər gün gəlirəm... Biz analar üçün təsəlli övladlarını unutmayan, unutmurmayanlardı. Var olsun bütün cavanlar! Kimisi kitab yazır, kimisi mahnı bəstələyir, kimisi şeir deyir, kimisi film çəkir, var olsun o adları yaşadanlara! Bizim yeganə bir adımız, amalımız var, fərqi yoxdur, hansı rayondanıq. Allah Prezidentimizdən razı olsun! Hər bir şəhidimizi layiqincə qiymətləndirdi. O gün televizorda göstərdilər ki, ailələri Zəngilana qaytarırlar. Ağladım ki, o torpaqlardan birini də mənim oğlum döyüşərək qazanmışdı.

Şəhid balamın adına Quba rayonunda küçə verilib, Şahmat məktəbinə adı verilib, öz kəndimizdə abidə bulaq kompleksi tikilib, Şamaxıda yerləşən məktəblərdə adına sinif otaqları verilib».

Azərbaycan Ordusu Sərhəd Qoşunlarının baş giziri olan Şahin Allahyarov Vətən müharibəsi zamanı Füzuli, Cəbrayıl, Xocavənd və Şuşanın azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə savaşıb. Cəbhənin Füzuli və Cəbrayıl istiqamətlərində gedən döyüşlərdə düşmənin xeyli sayda canlı qüvvəsini məhv edib, Hadrut qəsəbəsinin azad olunmasında fərqlənib. Oktyabr ayının 20-də baş gizir Allahyarov Şahin döyüşçü yoldaşları ilə birlikdə düşmən arxasına sızıb, Zoğalbulaq, Azıx, Böyük Tağlar, Tuğ, Ağdam, Düdükçü kəndlərinin düşməndən azad edilməsi, azad olunmuş yaşayış məntəqələrinin və ətraf ərazilərin düşməndən təmizlənməsində rəşadət göstərmiş. Noyabrın 1-də Şuşa döyüşləri zamanı şəhid olub. Quba rayonunun Zizik kəndində dəfn olunub. Şahin Allahyarov ölümündən sonra «Vətən Müharibəsi Qəhrəmanı», «Vətən uğrunda», «Şuşanın azad olunmasına görə», «Xocavəndin azad olunmasına görə» və «Cəsur döyüşçü» medalları ilə təltif olunub. Ruhun şad olsun, şəhid qardaşım!

“Qardaşına dedi ki, qapıya bayraq gətirəcəklər, onları çox yaxşı qarşılayın!”

Bu gün əziz xatirəsini yad edəcəyim növbəti Vətən müharibəsi şəhidi Elnur Elsevər oğlu Zeynalovdur. Elnur Zeynalov 1994-cü il iyul ayının 28-də Naxçıvan şəhərində anadan olub. Məmməd Cəfər Cəfərov adına 14 saylı orta məktəbdə təhsil alıb. 2008-ci ildə Naxçıvan şəhər Heydər Əliyev adına hərbi liseyə daxil olub. 2011-ci ildə həmin liseyi bitirib. Həmin il Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbində (AAHM) daxil olub.

2015-ci ildə akademiyanın xüsusi təyinatlı ixtisasını bitirib. 2015-ci ildən 2020-ci ilədək Ağstafa rayonu “N” saylı hərbi hissədə tağım komandiri kimi fəaliyyət göstərmiş. 2018-ci ildə baş leytenant rütbəsi alıb, həmin ili xüsusi təyinatlı kursuna yazılıb və kursu müvəffəqiyyətlə bitirib. Bu illər ərzində bir çox kursları, əsasən, snayper, antiteror, amfibiya, sualtı dalğıcı kəşfiyyat kurslarını bitirib. 2020-ci ilin may ayından Hərbi Dəniz Qüvvələrinin xüsusi təyinatlı hissəsində xidmətə başlayıb (dəniz pişikləri). 2020-ci il sentyabrın 27-dən döyüşlərdə iştirak edib. Subay idi.

Şəhidin anası Abuzərova Mələhət xanım deyir ki, Elnur demək olar körpə vaxtından çox istiqanlı idi. Bir gün işdən gələndə gördüm barmağını yaralayıb: “Gətirdi mənə taxta parçasını göstərib dedi ki, ana, mən bu silahla erməniləri öldürəcəyəm. Körpə idi, 4 yaşı vardı, amma onun içindəki vətənpərvərlik hissi dərya qədər dərin idi. Uşaqlıqdan atası onlara hərbi dərsləri göstərirdi, addımlamağı, hərbi salam verməyi çox xoşlayırdı. Atasını çox istəyirdi. Qardaşına, mənə çox bağlı idi. Qəbul imtahanını verdi, keçəndən sonra dedi ki, mən hərbiyə gedəcəyəm. Balam subay

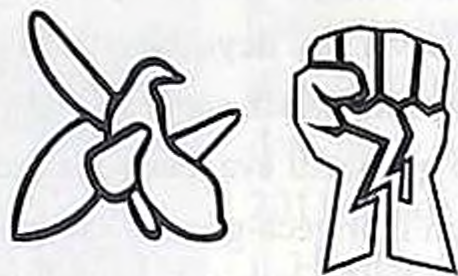
idi. O, müharibədən, çətin kurslardan keçib. Deyirdi, ana, narahat olma hər şey çox yaxşıdır. Elnur həmişə deyirdi heç bir çətinlik yoxdur. Bir gün Elnur qardaşına dedi ki, qapıya bayraq gətirəcəklər onları çox yaxşı qarşılayın. Deyirdi, ana, mən səni şəhid anası edəcəyəm! Bir az qapalı uşaq idi, ancaq çox arzuları vardı. Bilmirdik nələr baş verəcək. Ard- arda zəng edirdim. Deyirdim, ay oğul, səndən çox narahatıq. Dur, gəl, yanımızda ol. Cavabı o idi ki, ana, mən xalqımı, millətimi çox sevirəm, gələ bilmərəm! Həmişə deyirdi, ana, bir işimiz var, həll olunsun yanvardan sonra gələcəyəm.

31 oktyabr şəhid olduğu gün günorta 1-ə işləmiş Elnurdan zəng gəldi. Dedi, ana, haradasan? Dedim imaclikdən gəlirəm. Dedim, Elnur, səsin bir qəribə gəlir. Cavabladı ki, heç nəyim yoxdur. Dedi 5 dəqiqədən sonra sənə zəng edəcəyəm. Amma etmədi, son sözünün nə olacağını bilmədik. Səhəri gün 4-ə işləmiş onun şəhidlik xəbəri gəldi. Çöldə mürəbbə bişirirdim, bacım oğlu yığdı ki, Elnurla heç danışmısınız? Gördüm ki, o biri xalası oğlu da küçədə ağlayır, həmin vaxt da küçənin o biri başından təcili yardım maşını gəldi...” (Red. ağlayır).

Şəhidin atası Zeynalov Elsevər bəy deyir ki, evə elə gəlirdi ki, hiss etmirdik. Bir də baxırdıq ki, yanımızda dayanıb səssiz-səmirsiz, əsl xüsusi təyinatlı kimi: «Heç vaxt darvazadan qapını açıb girməzdi evə, eləcə hasardan gizlicə tullanıb girərdi. Çox mərd oğul idi. Mən uzun illər gecə-gündüz işləmişəm. Türkiyədə işləyirdim. İnanın, illər boyu ehtiyacdan ailəmdən uzaqda qalmışam ki, onların gələcəyi, həyatı yaxşı olsun. Heç uşaqlarla çox vaxt keçirə bilmirdim. Çox səliqəli, təmiz, diqqətli idi Elnur. Bakıdan gələn zabit dostları deyirdi ki, bizim də təmiz olmağımıza çox diqqət edirdi. O ütüsünə, təmizliyinə çox diqqət edirdi. Heç kəsə verməzdi geyimlərini ütüləsin, hamısını böyük həvəslə özü edərdi. Hərbçi yoldaşları deyir kimsə bikef olanda əsgərləri göndərirdi ki, soruşun o uşaq niyə bikefdir? Həmin günü axşamı bizi çağırır deyirdi ki, işin axır nöqtəsi budur ki, biz kimin nə problemi varsa, onun yanında olmalıyıq. Son tikəsinə kimi paylaşan, canyandıran, mərhəmətli idi balam. Qubadlı işğaldan azad ediləndən sonra dedi ki, mənim şəklimi gördünüz? Qubadlının alınmasına görə məruzə ediləndə, 3-cü mənəm. Allah şəhidlərimizə rəhmət eləsin, dövlətimizi, bayrağımızı uca eləsin! Həyatdır, hər birimiz üçün ölüm haqdır, lakin şəhid olub dövlət, millət uğrunda ölmək ən ali zirvədir. Millətimizin başı sağ olsun! Allah dövlətimizin başçısı cənab İlham Əliyevi var eləsin!”

Şəhidin qardaşı Zeynalov Ruslan Elsevər oğlu deyir ki, ailəmizin ən böyük arzusu şəhid qardaşımızın adının ananın işlədiyi, bizim getdiyimiz bağçaya verilməsidir.

Azərbaycan Ordusunun baş leytenantı olan Elnur Zeynalov Vətən müharibəsi zamanı Cəbrayıl rayonu, Xocavənd rayonu, Füzulinin və Qubadlının azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə savaşıb. Oktyabrın 31-də Xocavənd Rayonu Qızılqaya yüksəkliyi uğrunda gedən döyüşlərdə şəhid olub. Naxçıvan şəhərində dəfn olunub. Elnur Zeynalov ölümündən sonra "Vətən uğrunda", «Cəbrayılın azad olunmasına görə», Füzulinin azad olunmasına görə», "Xocavəndin azad olunmasına görə», "Qubadlının azad olunmasına görə» medalları və "Qarabağ» ordeni ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, şəhid qardaşım!

Şəhid atası:

"44 günlük Zəfər tarixinin ilk şəhidi Rəqib Hüseynovdur"

Bu gün haqqında söz açacağım qəhrəmanımız Vətən müharibəsinin növbəti şəhidi baş leytenantı Rəqib Adil oğlu Hüseynovdur. Rəqib Hüseynov 1993-cü il iyunun 28-də Şahbuz rayonunun Mərəlik kəndində anadan olub. 2011-2015-ci illərdə Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbində (AAHM) ali hərbi təhsil alıb. Subay idi. Rəqib Hüseynov 2015-ci ildən Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin sıralarında xidmət edirdi. 2015-

2017-ci illərdə Gəncə şəhərində yerləşən «N» saylı hərbi hissədə, 2017-2020-ci illərdə Tərtər rayonunda yerləşən «N» saylı hərbi hissədə, 2020-ci ildən isə Naftalan şəhərində yerləşən «N» saylı hərbi hissədə xidmət edirdi.

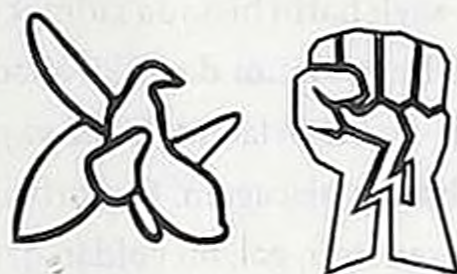
Şəhidin anası Hüseynova Rəna xanım deyir ki, ailədə iki övladları var, qızı Ülviyyə və oğlu Rəqib: «Rəqib elə bir övlad idi ki, az yaşı vardı, elə bil ağsaqqal idi. Hər zaman deyirdi ki, mən hərbiçi olacağam. O, hərbiçiləri görəndə çox sevinərdi. Atası dedi, oğlum, hərbi çətin sənətdir, gəl, bu yoldan qayıt. Dedi, mən hərbiçi olub, Xocalının qisasını alacağam. Müəllimlərin hamısı balamdan çox razı idi. 3 il buranı oxudu, atası dedi ki, evin tək oğul övladısan. Dedi ki, baxıb mənə həmişə fəxr edəcəksən. Həmişə general Rəqibin ata-anası olacaqsınız. O, sözündə durdu. Mənə elə bir ad verdi ki, valideynlərimin mənə verdiyi ad yaddan çıxdı. Rəqib torpağını, millətini çox sevirdi. Rəqib qərargah rəisi idi. Onun Vətən sevgisi, torpaq bağlılığı

onu ön sıralarda getməyə sövq edirdi. Çox cəsur, mərd oğul idi. Aprel döyüşlərində Talış dağı istiqamətində sərhədi ilk yaran oğlum olub.

25 sentyabrda bacısının övladı olmuşdu, onu təbrik edirdi. Dedi, ana, qabaqda gedəcəyəm, səni də Şuşada qarşılayacağam. Çox istəyirdi Şuşanı görsün. Rəqibin əsgərləri deyir o bizə komandır deyil, ata, əmi, dayı olub, öz əsgərini müalicə etdirib sağaldıb, borcu olanın borcunu verib. 27 il yaşadı bir dəfə də olsun başımızı aşağı etmədi. Amma indi onun ruhu şaddır, torpaqlarımız alınıb. Şuşada Xocalının qisası alındı. İnşallah ki, bu bəla bir dəfəlik yox olar, əsgərlər ölməz, daha analar ağlamaz.

Naxçıvan şəhərində adına heç nə verməyiblər. Ən böyük arzumuz orta məktəblərdən birinə oğlumun adının verilməsidir. Cənab Prezidentimizə, xanımı Mehriban xanımı Əliyevaya təşəkkür edirəm ki, balamı bircə onlar qiymətləndiriblər. Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin, ruqları şad olsun! Biz şəhid ailələri istəyirik ki, şəhidlər unudulmasın, onların adları məktəblərə, küçələrə verilsin”.

Azərbaycan Ordusunun baş leytenantı olan Rəqib Hüseynov Vətən müharibəsi zamanı Tərtər rayonunun Suqovuşan qəsəbəsinin azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə savaşıb. Sentyabrın 29-da Talış istiqamətində zamanı şəhid olub. Naxçıvan şəhərində dəfn olunub. Rəqib Hüseynov ölümündən sonra «Vətən uğrunda», «İgidliyə görə», «Laçının azad olunmasına görə», «Suqovuşanın azad olunmasına görə» medalları ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, igid qardaşım Rəqib!

“Biz oğul verdik, amma o torpaqlarda bir bayraq sancdıq!”

Bu gün haqqında söz açacağım qəhrəmanımız Vətən müharibəsinin növbəti şəhidi leytenant Vəli Kamal oğlu Quliyevdir. Vəli Quliyev 1997-ci il iyulun 20-də Culfa rayonunun Qazançı kəndində anadan olub. Təhsilini 2003-2009-cu illərdə Culfa rayonu Aslanov Elşəvər adına nömrəli tam orta məktəbdə, 2009-2011-ci ildə Azər Tağıyev adına Naxçıvan şəhər 17 nömrəli məktəbdə alıb. 2011-2014-cü illərdə isə Heydər Əliyev adına Hərbi Li-

seydə təhsil alıb. 2014-2018-ci illərdə Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbində (AAHM) ali hərbi təhsil alıb. Vəli Quliyev 2018-ci ildən Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin Ağcabədi rayonunda yerləşən «N» saylı hərbi hissəsində xidmət edirdi. Subay idi.

Şəhidin atası Quliyev Kamal bəy deyir ki, mənim oğlum əsil vətənpərvər oğul idi. O, Vətəninə, millətinə çox sadıq idi:

“Vətəninə canından artıq bilirdi. Biz ona erməni haqqında təəssüratlarımızı danışanda deyərdi ki, erməninin dini-imanı yoxdur. Çox ehtiyatlı olun. Müharibə başlayandan özü bölük komandiri olub. 82 nəfər əsgərlə döyüşlərə qatılıb. Həmişə deyərdi ki, ata, hər şey yaxşıdır, narahat olma biz arxadayıq, təlimdəyik. Həmişə deyirdim ki, Vəli, çox ehtiyatlı ol. O, nümunəvi bir zabıt və bölük komandiri idi. Vəli Qiyadmanlıni çox mükəmməl bilirdi. Hadrut döyüşlərindən sonra Zəngilan, Cəbrayıl da iştirak edib. Balasoltanlı kəndində gecə ermənilər pusquya salıblar onları, oğlum həmin gün şəhid olub. Vəlinin bölüyü çox nümunəvi əsgərlər

idi. Əsgərləri deyir ki, həmin pusqudabir gecədə 28 nəfər şəhid oldu.Vətən varsa, torpaq varsa, onun yolunda şəhid olmalıyıq. Bütün qazılarmıza şəfa diləyirəm, şəhidlərimizin məkanı cənnət olsun! Bütün ordumuzu Allah qorusun! Ali Baş Komandanımız cənab İlham Əliyevin komandanlığı altında daima bir olaq. Biz bir oğul verdik, amma o torpaqlarda bir bayraq sancdıq!”

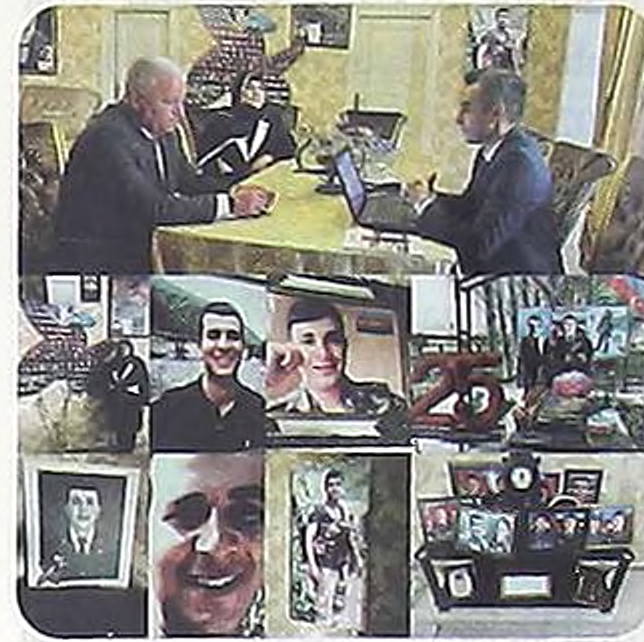
Şəhidin anası Quliyeva Həqiqət xanım deyir ki, bir ana kimi Vəlidən nə qədər danışsam, doymaram. Vəli çox gözəl övlad olub: “Cəmi istəyənlərə Vəli kimi övlad arzu edirəm. Mən bir ana kimi oğlumla fəxr edirəm! Vəli oxuyanda da, işləyəndə də, şəhidiliyində də el içində mənə baş ucalığı gətirib. Kaş Vəli mənə haqqını halal etsin. Mənim balam çox gözəl, mehriban bala idi. Düzdür, şəhidlər ölməz. O, daima yaşayır!”

Vəli bir gün dedi ki, ana, istəyirəm bizim çoxlu qonaqlarımız olsun. Dedim, evimiz olsun qonaqlarımız da olacaq. Vəli bütün arzularına çatdı, onun ən böyük arzusu şəhidlik zirvəsi idi.Bütün videolarda deyir ki, şəhidlik hər oğula qismət olmur. Hər zaman deyirdi, mən heç kimin haqqına girmədim. Vəlinin bütün deyimləri videoları mənə xatirədir.Vəlinin dəstəsi könüllü olub. Onun 23 yaşı vardı, amma atası, anası yaşda əsgərləri vardı. Həmin insanlar danışır ki, Vəli gələndə bölük ayağa qalxardı, ona o qədər rəğbət, hörmət vardı. Hadrudu azad edən zaman erməni postun alıb, ayaqlarının altında erməni bayrağın tapdalayıb, bizim üçrəngli bayrağımızı asıb! Əsgərləri, zabitləri Vəli haqqında danışdıqca onunla çox fəxr edirəm! Mənim balam çox seçilmiş oğul idi. Çox istəyirdim ki, Vəli balam general olsun! Mənim balam mənim arzumun arxasınca getdi, şəhid oldu!»

Şəhidə məxsus materiallar ailəsi tərəfindən Milli Azərbaycan Tarixi Muzeyinin Vətən müharibəsi fonduna təhvil verilib.

Azərbaycan Ordusunun leytenantı olan Vəli Quliyev Vətən müharibəsi zamanı Cəbrayılın, Füzulinin, Zəngilanın və Qubadlının azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə savaşıb. Oktyabrın 22-də Qubadlı döyüşləri zamanı şəhid olub. Naxçıvan şəhərində dəfn olunub. Vəli Quliyev ölümündən sonra «Vətən uğrunda», «Cəbrayılın azad olunmasına görə», «Qubadlının azad olunmasına görə», «Cəsur döyüşçü» medalları və «Azərbaycan Bayrağı» ordeni ilə təltif olunub. Ruhun şad olsun, əziz qardaşım!

“Deyirdi, bəylik kostyumu mənə necə yaraşarsa, şəhidlik də o cür yaraşar!”

Bu gün haqqında söz açacağım qəhrəmanımız Vətən müharibəsinin növbəti şəhidi Sahil Rasim oğlu Məmmədovdur. Sahil Məmmədov 7 iyun 1995-ci ildə Naxçıvan Muxtar Respublikası Naxçıvan şəhər Qaraçuq qəsəbəsində anadan olub. 2001-2005-ci illərdə Qaraçuq kənd orta məktəbində, 2005-2009-cu illərdə isə H.Əliyev adına tam orta məktəbdə təhsil alıb. 2009-2012-ci illərdə H.Əliyev adına Hərbi liseyə daxil olub. 2012-ci ildə Hey-

dər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinə daxil olub. 2016-cı ildə həmin məktəbin «motoatıcı» ixtisası üzrə bitirib. 2016-cı il iyul 4-də Müdafiə nazirinin müvafiq əmrinə əsasən xidmətini davam etdirmək üçün “N” saylı hərbi birləşmənin snayper bölüyündə bölük komandirinin müavini, 2019-cu ilin mart ayında “N” saylı hərbi hissədə Həmlə taborunda tağım komandiri vəzifəsində xidmət edib. Ailəli idi, bir qız övladı yadigar qaldı.

Şəhidin atası Məmmədov Rasim bəy deyir ki, Sahilgil 7 sentyabr 2020-ci ildə Göygölün Toğana kəndi istiqamətində təlimlərdə oldular. Mütəmadi olaraq əlaqə saxlayırdıq: “Sual edirdim vəziyyət necədir? Deyirdi, hər şey əladır. Dedi, taksiyə zəng eləmişəm evə qayıdıram bura çox dumanlıdır. Taksi gəlməyib, deyib bura qalxa bilmirəm, duman oturub yerə göz gözü görmür. 3500 metr hündürlükdə idi. Heç həyat yoldaşına deməmişdi ki, sabah müharibədir. Sadəcə bir mesaj yazmışdı ki, “mənə zəng çatmasa, narahat olmayın”. 28-i buna zəng çatmadı, gəzmədiyim

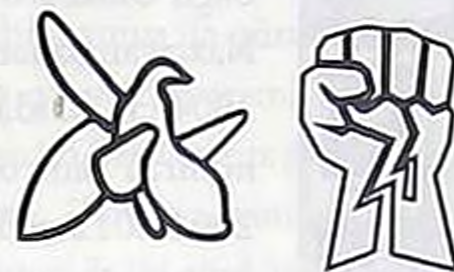
yer qalmadı, balamı axtarırdım. Fikirləşdim ki, ola bilər mühasirəyə düşüblər. Şəmkir korpusunda bir nəfər naxçıvanlı zabıt dedi ki, onlar neytral zonada qalıb, şəhid olublar. Balamı axtardıq, inanmadıq şəhid olar, hətta hərbi prokurorluğa getdim. Goronboya kimi getdim, orada mənə Müdafiə Nazirliyindən məlumat verdilər. Qızım zəng etdi ki, anamın vəziyyəti yaxşı deyil. 2020-ci il 26 noyabrda qayıtdım evə gəldim. 2020-ci il dekabrın 3-də hərbi prokurorluqdan zəng etdilər ki, bəs uşaq müəyyən edilib. Oğlumla, gəlinim getdi Gəncədəki evi boşaltdılar. Balaca oğluma dedim, get, hərbi prokurorluqda gözləyirlər.

68 gün yüksəklikdə, qarın altında qalıblar. Qarşı postdan minamyotla vurmuşdular, boğazından yaralanmışdı, bronjetini deşmişdi. 10 saat atışma olub, səhər tezdən, hardasa, 6 radələrində kimi, həmin gün şəhid olub. Bakıya gətiriləndə həyat yoldaşı deyib ki, mən görməmiş inanmaram. 2020-ci il dekabrın 4-ü tapıldı, 7-si Naxçıvanda dəfn edildi. Sahil balam 68 gün sonra torpağa tapşırıldı...”

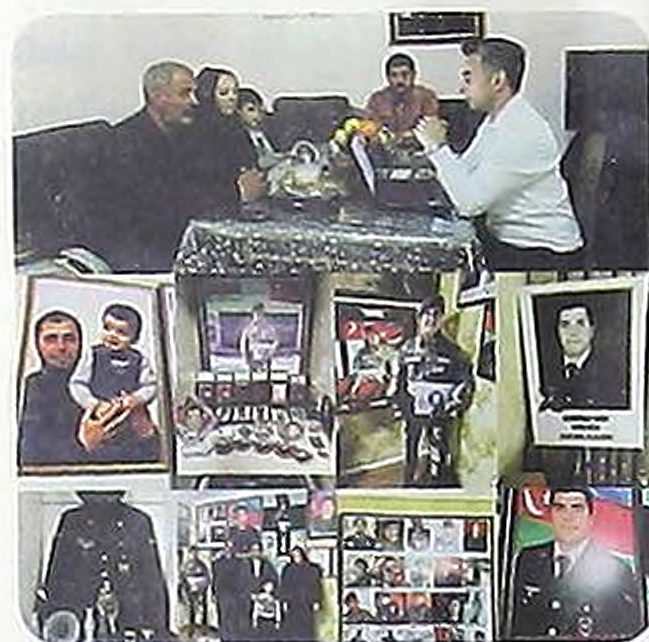
Şəhid anası Məmmədova Sahilə xanım bildirir ki, ailədə şəhidimizlə birgə üç övladımız var, iki oğlan, bir qız: «Böyük qızımız Rasimə, ikinci övladımız Sahil, üçüncü övladımız Amil. Şəhidimizin övladı Şəms 2018-ci ildə Naxçıvan şəhərində anadan olub, 5 yaşı var, bağçada təhsil alır. Sahil çox savadlı uşaq idi. 100 nəfərin içində ən seçilmiş uşaq idi. General-mayor Polad Həşimovla Tovuzda bir yerdə döyüşmüşdü. Deyirdi, Polad Həşimov bizim yeməklərimizi çəkir, kompotlarmıza kimi süzürdü. Çox sadə insan idi. Oğlum deyirdi ki, bəylik kostyumu mənə necə yaraşsınsa, şəhidlik də o cür yaraşar! Kiçik əmisi də hərbiçi idi. O, polkovnik əmisini gördükcə deyirdi, mən də hərbiçi olacağam. Bütün nəslin ilk oğul övladı idi. Güzəl rəssam idi, yaxşı gitara çalır, mükəmməl ingilis dili bilirdi. Bütün qohumlarımızın toy şəkillərini qara qələmlə çəkərdi. Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin! Onlar bir mələk imiş, heç bilməmişik mələklə bir evdə yaşamışıq. Şəhidlər hamısı seçilmişlər idi. Allah cəmi şəhidlərimizə rəhmət eləsin, amin! Hazırda Naxçıvan şəhərində adlarına heç nə yoxdur. Adına Bakıda yerləşən orta məktəblərin birində sinif otağı veriblər. Ailəmizin şəxsi vəsaiti hesabına Qalada adına abidə bulaq kompleksi tikdirmişik. Hazırda öz təşəbbüsümüzə 9 nömrəli məktəbin yanında abidə-bulaq kompleksi tikdirəcəyik”.

Azərbaycan Ordusunun əsgəri Sahil Məmmədov Vətən müharibəsi zamanı Murovdağ Kəlbəcər istiqamətində gedən döyüşlərdə iştirak edib. 28.09.2020-cu il tarixində gedən döyüşlərdə qəhrəmancasına şəhid olub. 68 gün sonra nəşi tapıla-

raq 07.12.2020-ci il tarixində Naxçıvan şəhəri Qaracıq qəsəbəsində dəfn olunub. Məmmədov Sahil Rasim oğlu Azərbaycan ordusunun yaranmasının 100 illiyi ilə bağlı Yubiley medalına layiq görülüb. 44 günlük Vətən Müharibəsində döyüş hazırlığındakı nailiyyətləri və xidmətdə fərqləndiyinə görə isə ölümündən sonra “Vətən uğrunda”, “İgidliyinə görə”, “Kəlbəcərin alınmasına görə” medalları və “3-cü dərəcəli Rəşadət medalı ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, əziz qardaşım!

Şəhid atası: “Bağır şəhid olanda, 3 gün özümdə olmamışam”

Bu gün haqqında söz açacağım qəhrəmanımız Vətən müharibəsinin növbəti şəhidi Bağır Əsəd oğlu Ələkbərovdur. Bağır Ələkbərov 1995-ci il fevralın 10-da Naxçıvan şəhərində anadan olub. 2001–2004-cü illərdə Naxçıvan şəhəri 705 nömrəli tam orta məktəbdə təhsil alıb. 2004–2012-ci illərdə isə Culfa rayonunda 3 nömrəli məktəbdə oxuyub. Bağır Ələkbərov 2013–2014-cü illərdə Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin sıralarında müddətli

həqiqi hərbi xidmətdə olub. Hərbi xidməti dövründə müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmətə başlayıb və hərbi xidmətini Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin Naxçıvan şəhərində yerləşən «N» sayılı Xüsusi təyinatlı hərbi hissəsində «gizir» hərbi rütbəsində snayper olaraq davam edib. Xidmətdə olduğu illərdə xarici dövlətlərdə olan təlimlərə göndərilib. O, 2018-ci il mayın 20-dən 27-nə qədər Naxçıvan MR ərazisində baş verən hərbi əməliyyatlarda savaşıb. Günnüt əməliyyatı adlandırılan hərbi əməliyyatların nəticəsində Günnüt, «Ağbulaq» strateji nöqtəsi, Qızılqaya və Qaraqaya dağları Azərbaycan Silahlı Qüvvələri tərəfindən işğaldan azad edilib. Bağır Ələkbərov hərbi əməliyyatlar zamanı Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrin sıralarında olub və döyüş tapşırığını yerinə yetirib.

Şəhidin atası Ələkbərov Əsəd bəy deyir ki, 1990-cı illərdə Səderək döyüşlərində könüllü iştirak edib: «1992-ci ildə Azərbaycan Ordusu yarananda mənə gizir rütbəsi verdilər. Azərbaycan Ordusunda 22 il xidmət etmişəm. 10 il Naxçıvanda, daha sonra Culfa rayonunda xidmət etmişəm. Hal-hazırda pensiya alıram. 2020-ci il 11 oktyabrda Bağır Naxçıvandan çıxmışdılar, dedi ki, biz gedirik Qaraba-

ğa. Dedim bəs niyə bizimlə görüşmədin? Dedi, Qarabağ, torpaq çağırır, ata! Gəlməsəm, haqqınızı halal edin! Bir neçə gün danışmadıq, çox narahat idim. Sonra yığdı ki, ata, narahat olma, Füzulini, Xocavəndi almışıq, Hadruta giririk, Xankəndi ayağımızın altında qalıb. 15 oktyabrda səhər 08:26 -da mənimlə danışdı ki, axşam gedəcəyik. Axşam çağı oldu zəng gəlmədi, gecəni səhərə kimi gözlədim. Özüm də hərbiçi olmuşam, bilirəm müharibə nədir. Özümə yer tapa bilmirəm. İcra hakimiyyətindən gəlib evimizin yanından keçirdilər, amma mənə heç nə demirdilər. Mənə zəng elədilər ki, böyük qardaşının nömrəsini ver. Böyük qardaşım dedi ki, gəl icra nümayəndəliyinin qabağına. Ora 3 dəqiqəlik yoldu, amma həmin anda elə bildim kilometrərlə yol getdim. Getdim, gördüm bütün komissarlıq, icra nümayəndəsi oradadır. Onda bildim ki, Bağır şəhid olub, 3 gün özümdə olmamışam. O xəbərdən sonrası kimlər gəldi, getdi heç özüm də bilmirəm...

Allah şəhidlərimizə rəhmət eləsin! Hər biri mənim üçün əzizdir. Bütün şəhidlərimiz mənim üçün eynidir, hamısı ilə qürur duyuram. Bağır balamla necə qürur duyuramsa, onlarla da elə qürur duyuram. Kaş bizim vaxtımızda torpaqları biz azad edib, şəhid olardıq, bizim balalarımız şəhid olmazdı...»

Şəhidin anası Ələkbərova Ələviyyə xanım deyir ki, iki oğul övladımız var: «Ayxan və Bağır. Şəhid balamın da iki oğul övladı var. Böyük oğlu Əsəd 2018-ci ildə Naxçıvan şəhərində anadan olub. Bağçaya gedir. Arzusu polis olmaqdır. Kiçik övladı Tunar 2021-ci ildə, Bağır şəhid olandan sonra dünyaya gəlib. Ad günlərində 1 gün fərq var. Bağır uşaqlıqdan atası kimi hərbiçi olmaq istəyirdi, çox yaxşı övlad idi. Çox mehriban idi. Dostu, tanışsı çox sevirdi. Çox gözəl övlad idi. Qardaşını da çox sevirdi. Həmişə deyirdi, ana, mən sənə həm qızınam, həm oğlunam. Türkiyəyə təlimlərə gedərdi, gələndə hədiyyələr alardı hamıya. Ən böyük arzumuz oğlunun adının əbədləşdirilməsidir...»

Azərbaycan Ordusunun giziri olan Bağır Ələkbərov Vətən müharibəsi zamanı Tehran Mənsimov tərəfindən idarə olunan qrupun heyətində olub. Bağır Ələkbərov Füzulinin və Hadrut qəsəbəsinin azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə savaşıb və 15 yaşayış məntəqəsinin işğaldan azad edilməsində savaşıb. Oktyabrın 15-də Hadrut döyüşləri zamanı şəhid olub. Naxçıvan şəhərində dəfn olunub. Bağır Ələkbərov ölümündən sonra «Vətən uğrunda», «İgidliyə görə», «Şuşanın azad olunmasına görə», «Füzulinin azad olunmasına görə», «Xocavəndin azad olunmasına görə» medalları və Vətənə xidmətə görə 3-cü dərəcəli ordenlə təltif edilib. Ölümündən əvvəl «Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin 100 illiyi» yubiley medalı ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, qəhrəman qardaşım!

“Müharibə başlayana kimi İbrahim bizə heç nə deməmişdi”

Bu dəfə haqqında söz açacağım Vətən müharibəsi qəhrəmanı İbrahim Azər oğlu Məmmədovdur. İbrahim Məmmədov 25 fevral 2000-ci ildə Gəncə şəhərində doğulub. 2018-ci ildə İ.Qayıbov adına 1 nömrəli tam orta məktəbin 11-ci sinfini bitirib. 2018-ci ilin Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin Gəncə Şəhər Kəpəz Rayon Şöbəindən həqiqi hərbi xidmətə çağırılıb, Müdafiə Nazirliyinin SQ Təlim Tədris Mərkəzin-

də xidmət edib. Subay idi.

Şəhid anası Adgözalova Kəmalə xanım deyir ki, onların ailədə üç övladı var:

«Bir qız, iki oğlan. Böyük övladım şəhid balam İbrahimdir. Ortancıl övladım Yusif və kiçik övladım Azərin. Balamın arzusu idi ki, işləsin. Telefon təmir etməyi öyrənmişdi. İstədiyi qız da vardı. Müharibə başlayan kimi getdi müharibəyə getdi, balamın arzusu ürəyində qaldı. Uşaqlıqdan çox qaynar uşaq idi. Həmişə dostları Nəcəf və Rəsulla oynayırdılar. Əsgərlikdə olanda Nəcəfin ailəsi ona həmişə yaxından dəstək olub. Əsgərlikdə Samir və Murad ən çox istədiyi dostları idi. İbrahim müharibədə yaralananda Əli adında dostu varmış son nəfəsinə kimi onun yanında olub. Hazırda Əli qazidir, Gəncədə yaşayır. Müharibə başlayana kimi o heç kimə heç nə deməmişdi, bizə də heç nə demirdi. Çox mərd oğul idi. Güləşə gedirdi, ağır atletika ilə məşğul idi. Kiçik vaxtdan güləş üzrə medalları vardı. Əsgərliyə getməmişdən əvvəl ağırlıq qaldırma ilə məşğul idi. Şəhid xəbərini bizə anam verdi. Ana-

ma 2-3 dəfə zəng ediblər. 2020-ci il noyabrın 12-də balamın şəhid xəbərini aldım. Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin! Allah ailələrinə, əzizlərinə yaxınlarına torpağı sanı ömür versin! Şəhid balamın adına küçənin başında qonşularımızın maliyyə dəstəyi ilə abidə bulaq kompleksi tikilib, sağ olsunlar. Ailəmizin arzudur ki, İbrahimin adına küçə verilsin və yaşadığımız qəsəbə onun adını daşıсын».

Azərbaycan Ordusunun əsgəri olan İbrahim Məmmədov Vətən müharibəsi zamanı Cəbrayılın, Füzulinin və Şuşanın azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə savaşıb. Noyabrın 9-da Şuşa döyüşləri zamanı şəhid olub. Gəncə şəhərinin Şəhidlər Xiyabanında dəfn olunub. İbrahim Məmmədov ölümündən sonra «Vətən uğrunda», «Cəsur döyüşçü» və «Şuşanın azad olunmasına görə» medalları ilə təltif olunub. Ruhun şad olsun, igid qardaşım!

Şəhid anası:

“Oğlum son zəngində özünə şəhidlik arzulamışdı...”

Bu gün haqqında söz açacağım növbəti qəhrəmanımız Vətən müharibəsi şəhidi Nurəddin İlqar oğlu Hümətovdur. Nurəddin Hümətov 26 dekabr 1998-ci ildə Samux rayonunun Nəbiəğalı qəsəbəsində dünyaya göz açıb. 2004-2016-cı illərdə M.Ə.Sabir adına 1 sayılı məktəbdə orta təhsil alıb. 2017-ci ildə hərbi xidmətə yollanıb, 2018-ci ildə Beyləqanda hərbi xidmət müddətini bitirib. Bir çox sahələrdə çalışdıqdan sonra 2020-ci ilin may ayında müddətdən artıq həqiqi hərbi

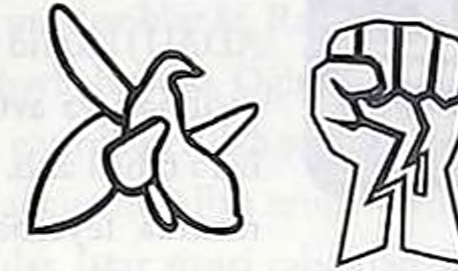
xidmət qulluqçusu olub. Murovdağ istiqamətində xidmət edib.

Şəhid anası Hümətova Pərvanə xanım bildirir ki, onların ailədə iki övladları var, Nurəddin və Şərqiyyə: «Nurəddin uşaqlıqdan çox mehriban idi, çoxlu dostları vardı. Çox vətənpərvər idi. həmişə deyirdi ki, mən hərbiyə gedib, hərbiçi olacağam. Öz son zəngində özünə şəhidlik arzulamışdı».

Şəhid atası Hümətov İlqar bəy deyir ki, çox qorxmaz oğul idi. Saxlaya bilmirdik, heç nədən qorxmazdı: «Döyüş yoldaşları deyirdi ki, əlində silah-sursatla qabaqda gedirdi, erməniyə bu torpaqları verə bilmərik, mənim atam məni igid böyüdü, deyirdi. Bir komandiri gəlmişdi, deyirdi ki, 4 gün mühasirədə qaldıq. İnanın, susuzluqdan yarpağın üstündən su içirdik. Murovda mühasirədən sonra onlar düşüblər Çaykəndə. Nurəddin oradan könüllü olaraq Şuşa istiqamətində döyüşlərə qatılıb. Oğlumu 10 gün axtardıq, daha sonra dedilər ki, şəhid olub. Qardaşımgil, dayıları getdilər Füzulidən gətirdilər. Allah şəhidlərimizə rəhmət eləsin, qazilərimizə can-

sağlığı versin! Şəhid valideynlərinə səbr arzulayıram. Allah Prezidentimizin canını sağ etsin, şəhid ailələri həmişə onun diqqətindədir. Allah ordumuzu, xalqımızı qorusun, amin! Şəhid balamın adına küçə veriləcək. Lakin ən böyük arzumuz onun adına məktəb və ya bağça verilməsidir».

Azərbaycan Ordusunun əsgəri olan Nurəddin Hümətov Vətən müharibəsində iştirak edib. Murovdağın, Suqovuşanın, Füzulinin, Hadrutun və Şuşanın azad edilməsi uğrunda gedən döyüşlərdə vuruşub. 9 noyabr 2020-ci ildə Şuşa—Xocavənd istiqamətində gedən döyüşlərdə döyüş tapşırığını yerinə yetirərkən şəhid olub. 18 noyabr 2020-ci ildə Samux şəhər qəbiristanlığında torpağa tapşırılıb. Nurəddin Hümətov ölümündən sonra «Vətən uğrunda», «Kəlbəcərin azad olunmasına görə» və «Şuşanın azad olunmasına görə» medalları ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, igid qardaşım!

“Rauf əsgərini neytral zonadan təxliyə edən zaman şəhid olub...”

Bu gün haqqında söz açacağım qəhrəmanımız Vətən müharibəsi şəhidi Rauf Vaqif oğlu Əsgərovdur. Əsgərov Rauf 2 noyabr 1978-ci ildə Gəncə şəhərində doğulub. 1995-ci ildə 44 nömrəli məktəb-liseydə tam orta təhsilini başa vurub. 1995-1999-cu illərdə Azərbaycan Kənd Təsərrüfatı Akademiyasında (indiki ADAU) “Kənd təsərrüfatının elektrifikasiyası və avtomatlaşdırılması” ixtisası üzrə təhsil alıb. ADAU-nun Hərbi kafedrasında leytenant rütbəsi alıb. 2006-cı

ildə Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin Gəncə Şəhər Kəpəz Rayon Şöbəsiindən hərbi xidmətə çağırılıb, Naxçıvan Muxtar Respublikasındakı “N” sayılı hərbi hissədə zabit kimi xidməti borcunu yerinə yetirib.

Şəhidin anası Əsgərova Brilliant xanım deyir ki, ailədə şəhid Rauf ilə birgə 3 oğlumuz var: «Böyük oğlum Ramil, şəhid balam Rauf və kiçik övladım Emin. Rauf ali təhsilli idi. Ailəlidir, 3 övladı var: 2 qız, 1 oğul. Balamın böyük qızı Rükəyyə 2010-cu ildə Gəncədə doğulub. Hazırda 7-ci sinifdə oxuyur, ingilis dilini bilir, koreya dilinə hazırlaşır. Ortancıl nəvəm Ramilə 2011-ci ildə Şəmkirdə anadan olub. Hazırda 39 sayılı məktəbdə oxuyur, ingilis dilini yaxşı bilir, arzusu həkim olmaqdır. Oğlu Tağı isə 2014-cü ildə Şəmkir şəhərində anadan olub. Hazırda 3-cü sinifdə oxuyur. Cüdo ilə məşğul olur. Mingəçevirdə öz yaşıdları arasında 1-ci yerə layiq görülüb. Futbolu da çox sevdi. Deyir mən atamın davamçısı olacağam. Rauf uşaqlıqdan həm çox sakit idi, həm də inadkar idi. Səbirli uşaq olub hər zaman, dalaşqan

deyildi. Həmişə istəyirdi öndə getsin. Ən yadda qalan bir xatirə danışım. Ən çox ev işlərində mənə kömək edirdi. Böyük qardaşı ilə birgə evdə yemək bişirərdilər, o dərəcədə ağıllı idi balam. Raufu hər kəs çox sevirdi, çox yaxın dostları İlham, Ramil, Səbuhi idi. Oğlum əvvəl BP-də çalışırdı, Daşkəsəndə «Azər Gold»-də bir müddət rəis işlədi. Müharibə başlayan vaxtı heç birimizin xəbəri olmadan könüllü yazılaraq döyüşlərə qatılıb.

Oğlum Füzuli, Xocavənd, Cəbrayıl istiqmətində döyüşüb. Rütbəcə baş leytenant idi. Döyüşdə taqım komandiri olub. Füzuliyə gedərkən Xüsusi təyinatlılarda döyüşüb. Həmişə deyirdi, birca dua edin, hər şey yaxşı olacaq. Dedi ki, 45 əsgərim şəhid olub. Mən onda ağladım. Dedi ki, ana, ağlama, qürurlu ol, çoxlu dua et. Birinci Gəncədən yığılıb getmişdilər. Rauf deyib ki, mən döyüş bölgəsinə gedirəm. Deyiblər sən 3 övladın var. Ancaq israr edib. Deyirdi döyüşdəyik, avtobusun işıqlarını yandırsaq, bizi vururlar. Şəhər açılıb Füzuliyə giriblər. Birinci Alxanlıda Zəhra balamız şəhid olduğu kənddən Qaraxanbəyli, Seyidəhmədli daha sonra Mərdinli istiqmətində döyüşüb. Deyirdi ki, neytralda 3 əsgərimiz qalıb, yaralıdır, gedib onları götürəcəyik. Xocavəndin Mərdinli kəndinə yol açılanda postda snayperlə vurublar oğlumu.

Füzulidən bacım oğluna deyiblər ki, Rauf şəhid olub, inamayıb. Böyük qardaşı Vüqar gedib Füzulidəki hərbi hissəyə. Oğlum 26 oktyabrda şəhid olub, 27 oktyabr axşam saatlarında nəşini gətirdilər. Allah şəhidlərimizə rəhmət eləsin, qazilərimizə cansağlığı versin! Şəhid ailələrinə Allah səbir versin. 30 illik işğal altında olan torpaqlarımızı 44 günə aldılar. İstər siyasi cəhətdən, istərsə mənəvi cəhətdən millət öz lideri Prezident İlham Əliyevin yanında oldu. Var olsun müstəqil Azərbaycan! Ailəmizin şəxsi vəsaiti hesabına və İnsan hüquqları müdafiə komitəsinin dəstəyi ilə kiçik bağ memorial kompleksi inşa etmişik. Ailəmizin ən böyük arzudur ki, balamın adına orta məktəblərdən biri verilsin. Onun uşaqlıq arzusu idi ki, Daşkəsənin Xaçbulaq kəndindəki fərdi evində məscid tikdirdin».

Azərbaycan Ordusunun baş leytenantı olan Rauf Əsgərov Vətən müharibəsi zamanı Füzulinin azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə savaşıb. Oktyabrın 26-da Füzuli döyüşləri zamanı əsgərini neytral zonadan təxliyə edən zaman şəhid olub. Gəncə şəhərinin Şəhidlər Xiyabanında dəfn olunub. Rauf Əsgərov ölümündən sonra «Vətən uğrunda», «Döyüşdə fərqlənməyə görə», «Füzulinin azad olunmasına görə» medalları və «3-cü dərəcəli Orden» ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, şəhid qardaşım!

“Tarix kitabı yazmasa da, şəhidliyi ilə tarixə çevrilən Rəşad müəllim”

Bu gün haqqında söz açacağım daha bir qəhrəmanımız Vətən müharibəsi şəhidi Rəşad Fərməz oğlu Məmmədovdur. Məmmədov Rəşad Fərməz oğlu 4 sentyabr 1989-cu ildə Gəncə şəhərində doğulub. 2006-cı ildə Gəncə şəhər 34 nömrəli tam orta məktəbi bitirib. 2006-2010-cu illərdə Gəncə Dövlət Universitetinin “Tarix-Corafiya” ixtisasında təhsil alıb. 2010-cu ildə Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin

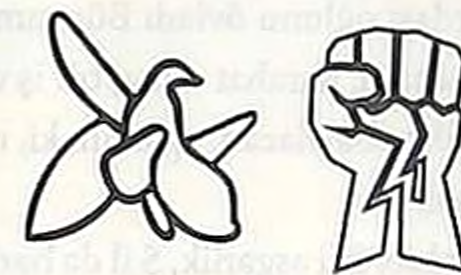
Gəncə Şəhər Kəpəz Rayon Şöbəindən həqiqi hərbi xidmətə çağrılıb, Müdafiə Nazirliyinin “N” saylı hərbi hissəsində xidmət edib. 2013-cü ildə Gədəbəy rayonunun Qoşabulaq kənd 1 saylı tam orta məktəbində tarix müəllimi kimi əmək fəaliyyətinə başlayıb. 2018-ci ildə Gəncə şəhər M.Ş.Vazeh adına 16 saylı tam orta məktəbdə pedaqoji fəaliyyətini davam etdirib. 2019-cu ildə magistraturaya qəbul olub, 2021-ci ildə Gəncə Dövlət Universitetinin “Azərbaycanın yeni və ən yeni tarixi” ixtisası üzrə magistr pilləsində təhsilin fərqlənmə diplomu ilə bitirib.

Şəhidin anası Süleymanova Rəfiqə xanım deyir ki, işə gedirdim deyə Rəşadı bağçaya qoyurdum: «Çox sakit uşaq idi. Çox rəhmdil, mehriban uşaq idi. Hərbiyə həvəsi vardı, əsgərləri görəndə çox sevinirdi. Evdə əsgər papağı vardı. Başına qoyaraq gedib küçədə hərbiçilərə hərbi salam verərdi.

O, uşaq olanda Kəlbəcərdə düşməndən qaçırdı adamlar, mənə sual etdi ki, ana, bu kinodur? Dedim, yox, bu, bizim faciəmizdir. İnsanlarımızı vəhşicəsinə evlərindən qovurlar. Deyirdi, ana, mən böyüyüb onları evlərinə qaytaracağam. Uşaqlıqda

arxeoloq olmaq istəyirdi. Sağlığında jurnalist ondan müsahibə alanda dedi biz tarix yazmağa gəlmişik. Həmin döyüşdən öncə kəlmələrdən belə aydın olur ki, Rəşad özü tarix kitabı yazmasa da, tarix yazdı. Mənə deyirdi ki, Seyfəlidəyəm burada hər şey əladır. Balamın şəhid xəbərini mənə qardaşım qızı Nailə dedi. Dedim, inanmaram! Gətirdilər tabutu, dedim o Rəşad deyil. Heç yuxuma da gəlmədi, nə bilərdim. Hələ də mən inanıram ki, Rəşad yoxdur. Əsgər yoldaşları həmişə gələrkən, onun xatirələrindən danışirlar. Bu uşaqlardan böyük olsa da hamı Rəşadı çox istəyirdi. Hərbi hissədən komandirləri də mənə ziyarətə gəlmişdilər. Hazırda oğlumun adına medallarından başqa heç nə yoxdur. Allah şəhidlərimizə rəhmət eləsin! Bir şəhid anası kimi onu deyim ki, Allah bizə səbr versin. İgid oğullarımız, mərd xalqımız Prezidentin çağırışına cavab verdilər, dəmir yumruğun altında birləşdilər!»

Azərbaycan Ordusunun əsgəri olan Rəşad Məmmədov Vətən müharibəsində könüllü olaraq iştirak etmişdir. Şuşanın azadlığı uğrunda gedən döyüş əməliyyatında vuruşub. 8 noyabr 2020-ci ildə Şuşa istiqamətində döyüş tapşırığını yerinə yetirərkən şəhid olub. 17 noyabr 2020-ci ildə Gəncə Şəhidlər Xiyabanında torpağa tapşırılıb. Rəşad Məmmədov ölümündən sonra “Vətən uğrunda”, “Cəsur döyüşçü” və “Şuşanın azad olunmasına görə” medalları ilə təltif olunub. Ruhun şad olsun, şəhid qardaşım!

Şəhid anası:

“Deyirdi, ev tikdirim, ailə quracağam...”

Bu gün haqqında söz açacağım qəhrəmanımız Vətən müharibəsi şəhidi Ramid Yaqub oğlu Tağıyevdir. Ramid Tağıyev 1994-cü il fevralın 25-də Daşkəsən rayonunun Yuxarı Daşkəsən qəsəbəsində anadan olub. Azərbaycan Ordusunun kiçik çavuşu olan Ramid subay idi.

Şəhidin anası Tağıyeva Zərnigar xanım deyir ki, ailədə 6 övladımız var, 3 qız, 3 oğlan: «Balamın çox arzuları vardı, ancaq arzularına heç çatmadı. Ən bö-

yük arzusu evlənmək idi. Deyirdi, evimi tikdirim, ailə quracağam. Həmişə deyirdi, səni elə saxlayacağam ki, ana, neyləyim, necə edim deməyəcəksən... Şəhid balam qardaşı Rahidlə əkiz idi. Qardaşı oğlunu övladı Bünyamini öz balası kimi sevirdi. Telefonla danışanda deyirdi, anam, narahat olma, bir iş var alınsın, hər şey əla olacaq. Bir gün mənə dedilər müharibə olacaq, ağladım ki, necə olacaqsan, ay balam? Deyirdi, ana, sən narahat olma.

Ömrünün 7 ilini hərbiyə olub, 2 il əsgərlik, 5 il də hərbi kimi xidmət keçib. Bu illər ərzində ev çörəyi yeməyib, ev rahatlığı görməyib balam.

Kəndimizdə toy olanda deyirdim sən də get, oğul. Deyirdi, ana, dincəlmək istəyirəm, çox yorğunam, həm başım səs götürür. Bir dəfə israr etdim getdi, gələndə boynumu qucaqlayıb dedi ki, ana, toy nə yaxşı şeydir! Sevdii qız vardı. Dedim, gəl, elçi gedək. Dedi, ana, qoy bir iş var görüm ondan sonra qismət olsa, gedərsən. O qız 40 gün mənimlə birgə ağladı, məni tək qoymadı, sonra heç gəlmədi. Allah onu xoşbəxt eləsin, çox gözəl tərbiyəli övlad idi. Gəlib dedilər oğlun yüngül

yaralıdır. 45-ci gün getdim Şahbulağa komandirin yanına. Dedi ki, ana, müharibə dayanıb, balan da şəhiddir... Allah şəhidlərimizə rəhmət eləsin! Bütün şəhid analarının dərdi eynidir, eyni dərdi çəkirik. Allah Prezidentimizi qorusun, ölkəmizi, millətimizi qorusun! Amin! Balamın adına iki bulaq var. Daşkəsən rayonu yuxarı Daşkəsən qəsəbəsində adına orta məktəbdə sinif otağı da var».

Azərbaycan Ordusunun kiçik çavuşu olan Ramid Tağıyev Vətən müharibəsi zamanı Murovdağ istiqamətində gedən döyüşlərdə savaşıb. Sentyabrın 27-də Murovdağ döyüşləri zamanı şəhid olub. Daşkəsən rayonu şəhidlər xiyabanında dəfn olunub. Ramid Tağıyev ölümündən sonra «Vətən uğrunda», «İgidliyə görə» və «Kəlbəcərin azad olunmasına görə» medalları ilə təltif edilib. Ruhun şad olsun, şəhid qardaşım!

SON

MÜNDƏRİCAT

ÖN SÖZ.....	4
Həmişə əsgərinin yanında olan Polad Həşimov dünyay böyük mesaj oldu.....	5
Cəsur Azərbaycan qadınının ən gözəl nümunəsi şəhid Arəstə Baxışova	10
Lələtəpəyə ilk bayraq sancan polkovnik Şükür Həmidov.....	13
Tibb xidmət leytenantı Təriyel Salmanovun şəhidlik zirvəsi.....	17
Deyirdi mən şəhid olanda bayrağımızı öp, qürurlu dayan!.....	20
Çadırdə palçıqın, suyun içində böyümüş uşaq erməni ilə barışa bilməzdi	22
Erməniyə əsir düşən babamın qisasını yerdə qoymayacağam!- Şəhid kəşfiyyatçı.....	25
Şəhid Allahverdiyev Rövşən: Ana, Vətən olmasa, sən məni harada böyüdəcəkdin?.....	28
3 oğlu müharibədə iştirak edən ata: Kaş balamın bir övladı olardı.....	31
Çöhrəsindən Günəş kimi nur yağan 18 yaşlı şəhidim.....	34
Oğlum şəhidliyi ilə hər şeyi sübut etdi.....	38
Deyirdi kəndlərə bayraq sancdıqca sanki ürəyimdən tikan çıxır.....	41
Bir ailənin iki övladı: Biri şəhid, digəri qazi	44
Prezidentin dəmir yumruğu arxasında anaların polad biləkli oğulları durdu!.....	47
Şuşa fatehi, son döyüşün son şəhidi - Leytenant Məcidzadə Teymur.....	50
Mübarizin şəhidliyindən bəri döyüş əmri gözləyən şəhid Teymur Rəsulov.....	53
Lələtəpəyə qədər getmişiksə, qalan torpaqları da alacağıq - Kəşfiyyatçı şəhid Kəlbəliyev Şaiq.....	57
O nəinki mənim, həm də millətin qəhrəmanıdır. O, mənim dostum, fəxrəm, şəhidimdir!.....	60
Mən ölməyə deyil, öldürməyə gedirəm, qızım Nazlıya yaxşı baxın!.....	63
75 gün itkin düşən, Murov aslanı ləqəbli şəhid mayor İlkin Rzayev.....	67
24 yaşına 3 ay qalmış şəhidlik zirvəsinə çatdı balam.....	71
Fəsilər dəyişdikcə dolabındakı geyimlərinin yerini hələ də dəyişirəm.....	74
Şuşa döyüşlərinin qəhrəman şəhidi Teymurov Vüsal	77
Aprəl döyüşlərində dostu qucağında şəhid olan şəhidimiz Budaqov Yusif.....	80
Döyüşdən həyat yoldaşına son sözlərini deyən şəhid kapitan Hətəmxan Quliyev.....	82
Günlərlə Polad Həşimovun videolarına baxıb deyirdi ki, bu qisas yerdə qalmaz!.....	84
Oğlum 10 gün döyüşdə olub, biz bilməmişik- 20 yaşlı şəhid İbrahimli Cavidan.....	88
90-cı illərdə tökülən qanlı göz yaşımızı oğullarımız Şuşada xarıbülüllə sildi!.....	91
Evin tək oğlu, Füzuli döyüşlərinin 19 yaşlı şəhidi Nəsirov Əfqan.....	94
Atasının döyüş yolunu davam etdirən şəhid leytenant Şəbiyev Məhəmməd.....	96
İsti ocağını soyuq səngərə dəyişən ədliyyə kapitanı Ruhin Xəlilov.....	99
Deyirdi, mən bu küçələri işıqlandıracağam, özü gəlməsə də işıqlandırdı.....	102
Deyirdi ki, əgər şəhid olsam, oğlum adımla daşsın.....	104
Deyirdi, torpaqlar azad olunandan sonra bu forma bütün oğullara yaraşacaq!.....	106

Bu torpaq bizimdir, torpaq, uğrunda ölən varsa, Vətəndir!.....	108
Deyirdi ki, vaxtilə yaralandığın yeri deyərsən, gedib ora bayraq sancacağam.....	112
O, hərbi forma geyinməyi o qədər arzulayırdı.....	114
Ən böyük arzusu öz torpağını azad etmək idi.....	117
Arzum budur ki, Xudayarın təsnif oxuduğu yer xatirəsinə əbədləşsin.....	119
Şirxana məzuniyyət vermişdilər, amma o, döyüşə qayıtdı.....	122
Tərxis olmağına 1 gün qalmış Vətən müharibəsinə qoşulan şəhid Ceyhun Nüsrətli.....	124
Balam hərbi sirri qoruyurdu, bizə heç nə demədi.....	126
Qazaxıstanda işləyirdi, müharibə başlayan kimi gəldi ki, mən döyüşəcəyəm.....	129
Qubadlı döyüşlərinin şəhidi Həsən Süleymanov.....	131
44 günlük haqq savaşını şəhadətlə başa vuran Mirəli Hüseynov.....	134
Balamın ali təhsili yox idi, ancaq ən uca şəhidlik zirvəsinə qalxdı.....	136
Dedim, çox güman ki, Anar şəhid oldu, zəng etmədi.....	139
Qızım deyir, kaş atam sağ olardı, yenə saçlarımı darayardı.....	142
Məzuniyyətə gələcəkdi, ancaq şəhid oldu.....	144
Milli Qəhrəman əmisinin qisasını alan 19 yaşlı şəhid Sahil Hüseynov.....	146
Oğlum şəhid olanda qızı 3 aylıq idi.....	148
Şəklinin arxasına yazmışdı ki, ölümündən bir gün qabaq.....	150
Dedim, getmə, mən Ağdamda o günləri yaşamışam.....	152
Deyirdi, toya hazırlaş, ancaq qismət olmadı	154
Şamaxının girəcəyindəki qalanı ata-bala birgə inşa etmişdik.....	156
Ziyad əsgər gedəndə arxasınca su atdım, dönüb 4-5 dəfə baxdı.....	158
Vətən müharibəsinin 18 yaşlı şəhidi Ağacan Cəbraylov.....	160
Deyirdi, ana, vaxt tez gəlsəydi, əsgərliyə gedərdim.....	162
Boynunu sarıyıb ki, komandiri bilməsin, döyüşdən kənarda qalmasın.....	164
Müharibə vaxtı Rauf neytrali keçib, 2 gün sonra sağ gəlib.....	166
Vətən müharibəsi şəhidi Baba Qasımov.....	168
Deyirdi, ana, yerim lap əladır	170
Qardaşım mənim qoruyucu mələyim idi.....	172
Mən çox-çox sonra bildim ki, onlar dağlarda döyüşüblər.....	174
Həyat yoldaşım kəşfiyyət xəritələrini dəqiqliklə çəkərdi.....	176
Dedi, iş yerimdəki bayrağı gətirib evimizin qapısından asarsan.....	178
Balam özü könüllü getdi döyüşə	181
Elkiyar şəhid olmasından 6 ay öncə rabitə xətləri çəkirdi.....	183
Dedi, şəhid olsam, tabutumu bu iki şam ağacının ortasına qoyarsınız... ..	185
Yoldaşlarına deyib ki, gəlin, paltarlarımızı təmizləyək, şəhadətə qovuşacağıq!.....	187
Məni sakitləşdirmək üçün deyirdi ki, bizi ön cəbhəyə göndərmirlər.....	189
Füzuli döyüşlərinin şəhidi Elçin Mahmudov.....	191
Oğlum arzuladığı Vətən müharibəsində savaşib düşməndən qisasını aldı.....	193

Deyirdi, ana, bu yüksəkliklərdən Ağdama baxanda çox möhtəşəm görünür.....	195
Balamın iki tarı vardı, asmışıq divarda şəkillərindən ibarət guşəyə.....	197
Elgünü 12 ildən sonra tapmışdım.....	199
Biz nə vaxt istədik ona toy edək, onda şəhid oldu balam.....	201
Oğlum Türkiyədən işini atıb Vətəninə harayına gəldi.....	203
Suqovuşan döyüşlərinin şəhidi mayor Novruz Əsgərov.....	205
Dedi, bizi təlimə aparacaqlar, ancaq formam böyükdür.....	207
Anasına dedi ki, bəlkə gələ bilmədim, mənə gözləməyin.....	209
Elə gün olmazdı ki, Surxay uşaqlara nəsə almasın, bizi çox sevirdi.....	211
Dedi, ata, bilmək olmaz, bəlkə mən sənə çiyində getdim.....	213
Sanki Allah mənə ora göndərdi ki, balamın şəhid xəbərini hazırlıqlı olum.....	215
Şəhid balam bacısına demişdi ki, artıq mənim də otağım olacaq.....	217
Cəmil tez-tez kəşfiyyatda olurdu, göz önündə olmağı istəmirdi.....	220
Təsəlli tapmaq üçün başdaşını təmizləyib, öpüb gəlirik.....	222
Balam ömrünün ən gənc çağında şəhid oldu.....	224
Murad həmişə deyirdi, mən polis olacağam!.....	226
İşdən çıxanda yoldaşlarına demişdi ki, otağımdan şəklimi asarsınız.....	228
Həmişə deyirdi ki, şəhid oğlunla fəxr edəcəksən!.....	230
Qardaşına dedi ki, qapıya bayraq gətirəcəklər, onları çox yaxşı qarşılayın!.....	232
44 günlük Zəfər tarixinin ilk şəhidi Rəqib Hüseynovdur.....	235
Biz oğul verdik, amma o torpaqlarda bir bayraq sancdıq!.....	237
Deyirdi, bəylik kostyumu mənə necə yarasırsa, şəhidlik də o cür yaraşar!.....	239
Bağır şəhid olanda, 3 gün özümdə olmamışam.....	242
Müharibə başlayana kimi İbrahim bizə heç nə deməmişdi.....	244
Oğlum son zəngində özünə şəhidlik arzulamışdı.....	246
Rauf əsgərini neytral zonadan təxliyə edən zaman şəhid olub.....	248
Tarix kitabı yazmasa da, şəhidliyi ilə tarixə çevrilən Rəşad müəllim.....	250
Deyirdi, evtikdirim, ailə quracağam.....	252

BÖYÜK ZƏFƏRİN

101

ŞƏHİDİ!

AYDIN TAĞIYEV (Əbu Davud)

Aydın Füzuli oğlu Tağıyev 1987-ci il 24 aprelə Ağcabədi rayonu, Biləğan kəndində anadan olub. Bakı Dövlət Universitetinin (BDU) Fəlsəfə fakültəsində təhsil alıb (2008-2013). Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyasının "Dövlət və bələdiyyə idarəetməsi" fakültəsində ikinci ali təhsil alır. Əmək fəaliyyətinə Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyində (AZƏRTAC) başlayıb. Mədəniyyət Nazirliyinin tabeliyində MEMİM-in sektor müdiri kimi fəaliyyət göstərib.

Hazırda Dövlət İmtahan Mərkəzinin (DİM) əməkdaşdır. Azərbaycan Jurnalistlər Birliyinin üzvüdür. Yerli və xarici mətbuatda yüzə yaxın əlamətdar tarixi və digər mövzulu məqalələrin müəllifidir. Məqalələrin bir çoxu xarici dillərdə (türk, ingilis, rus, gürcü, Koreya, rumin, ispan, portuqal, yapon, ərəb dili və s.) dünya mətbuatında işıqlandırılmışdır. 2 fevral - Azərbaycan Gəncləri Günü münasibətilə 02.02.2021 tarixində "Azərbaycan - Ukrayna" Beynəlxalq Alyansı tərəfindən gənclər siyasətinin həyata keçirilməsində fəal iştirakına görə Alyansın "Qızıl medalı" ilə təltif edilib. Aydın Tağıyev ölkənin 20-yə yaxın tanınmış simalarını - nazirlik və fond rəhbərlərini, mətbuat katiblərini, telejurnalistləri bir araya toplayaraq "Qarabağ həqiqətləri - 1992-2020" adlı layihəni ərsəyə gətirməyə müvəffəq olmuşdur. Həmin layihənin subtitri ingilis dilindədir.

Qələbəmizin şərəfinə yazılmış "İlk Zəfər Marşı" və "Vətən Marşı"nın müəllifidir. Hər iki şeirin sözlərinə ölkəmizdə musiqi bəstələnib, ifa edilib və müəllif hüququ alınıb. "İlk Zəfər Marşı" yerli musiqiçilər və Türkiyənin tanınmış simaları və Türkiyə Mədəniyyət Nazirliyinin solistləri tərəfindən səsləndirilib. "Əsrin aydınları" jurnalının baş redaktorudur. İctimai-siyasi məzmunlu 2 veb-sayt, 1 jurnal və 2 kitabın müəllifidir. Aydın Tağıyevin müəllifi olduğu "Ana" şeirinə də musiqi bəstələnərək ifa edilib. Bir ilə yaxındır davam edən və bütün ölkəni əhatə edən "Vətən" layihəsinin rəhbəridir. "Böyük Zəfərin 101 şəhidi!" adlı kitabı müəllifin oxucularla ikinci görüşüdür. Bundan əvvəl "Fədakarlar bir amalın uğrunda" adlı ilk kitabı oxuculara təqdim edilib.

✉ mr-aydin@mail.ru

QANUN NƏŞRİYYATI
kitab sifariş (012) 431-16-62
və www.qanun.az saytında

📄 [www.fb.com/qanunpublishing](https://www.facebook.com/qanunpublishing)

📷 www.instagram.com/qanunpublishing

